

70 LAT

Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

**Ocena programowa
Profil praktyczny**

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
ul. Jana Kilińskiego 1
15-089 Białystok**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Położnictwo

1. Poziom/y studiów: I stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
Nauki medyczne
Nauki o zdrowiu

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej		Punkty ECTS	
		liczba	%
nauki medyczne	studia I stopnia	126	70

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny		Punkty ECTS	
			liczba	%
1.	nauki o zdrowiu	studia I stopnia	54	30

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów – cykl kształcenia od roku akademickiego 2019/2020

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ	dziedzina oraz dyscyplina naukowa	odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (symbol)
W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:			
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno- płodowe), w tym różnice w budowie ciała człowieka dorosłego, niemowlęcia i noworodka	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W2.	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodowego	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W3.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.4	Udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.5	Podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.6	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.7	fizjologię rozrodu i laktacji	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.8	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i poszczególnych układów organizmu	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK

A.W.9	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.10	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.11	procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.12	Stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.13	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.14	Budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.15	Zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.16	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce prenatalnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.17	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.18	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i w płynach ustrojowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.19	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.20	wpływ na organizm czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja,	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_WG P6S_WK

	ciśnienie, pole elektromagnetyczne i promieniowanie jonizujące;	o zdrowiu / Nauki medyczne	
A.W.21	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.22	klasyfikację drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.23	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju zależne od wieku, a także ich działania uboczne;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.24	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.25	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.26	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.27	podstawowe zasady farmakoterapii;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.28	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.29	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.30	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
A.W.31	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.1	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_WG P6S_WK

		o zdrowiu / Nauki medyczne	
B.W.2	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.3	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.4	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.5	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.6	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.7	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.8	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.9	specyficzne problemy występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy, klimakterium), szczególnie wynikające z barier w komunikowaniu się;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.10	techniki redukcji lęku, metody relaksacji i mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.11	pojęcia i zasady funkcjonowania: rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.12	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.13	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_WG P6S_WK

		o zdrowiu / Nauki medyczne	
B.W.14	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.15	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.16	społeczne konsekwencje choroby, bezdietności i ciąży niepożądaney oraz problemy małoletnich i samotnych matek;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.17	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania jako zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania);	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.18	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.19	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.20	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.21	podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.22	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu położnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.23	prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa kobiety rodzącej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
B.W.24	zadania z zakresu zdrowia publicznego;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK

B.W.25	kułturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
B.W.26	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
B.W.27	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
B.W.28	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce i w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
B.W.29	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
B.W.30	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne: chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W1.	status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania rozwoju zawodu położnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W2.	rolę, funkcje zawodowe i zadania położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W3.	rolę położnej w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W4.	istotę opieki pielęgniarskiej i położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Betty Neuman, Callista Roy, Madeleine Leininger, Ramona Mercer, Aaron Beck);	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W5.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W6.	metody, sposoby, zasady, techniki i procedury stosowane w pracy położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie połogu i jej dzieckiem oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK

C.W7.	zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w celu zapobiegania zakażeniom szpitalnym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W8.	zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług medycznych położnej i prowadzenia dokumentacji medycznej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W9.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W10.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W11.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W12.	treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W13.	problemy bioetyczne w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (np. klonowanie embrionów ludzkich) i eutanazji;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W14.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W15.	zadania położnej w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W16.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W17.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie, z uwzględnieniem zadań położnej i innych pracowników ochrony zdrowia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W18.	kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń położniczych w podstawowej opiece zdrowotnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W19.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_WG P6S_WK

		o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	
C.W20.	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W21.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W22.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W23.	pojęcie stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W24.	regulacje prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarki i położnej	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W25.	podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W26.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W27.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W28.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W29.	zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i przedmiotowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W30.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego, ze szczególnym uwzględnieniem kobiety i noworodka, dla potrzeb opieki położniczej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W31.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK

C.W32.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki położniczej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W33.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W34.	sposoby kontroli szerzenia się i zwalczania zakażeń szpitalnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W35.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
C.W36.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W37.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W38.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W39.	zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W40.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W41.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W42.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W43.	proces podejmowania decyzji w zespole;	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_WG P6S_WK

		o zdrowiu / Nauki medyczne	
C.W44.	metody samooceny pracy zespołu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
C.W45.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W1.	zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, porodu przedwczesnego i porodu patologicznego oraz zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W2.	mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni i tylny), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej i porodów bliźniaczych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W3.	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody indukcji i stymulacji czynności skurczowej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W4.	zadania położnej podczas porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W5.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (krwotoki położnicze, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W6.	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem metod łagodzenia bólu porodowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W7.	standardy prowadzenia porodu przez położną zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W8.	zasady opieki nad noworodkiem po porodzie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W9.	zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK

D.W10.	etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W11.	zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w ciąży o przebiegu fizjologicznym, o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych matki i płodu, a także wydolności łożyska, oraz udział położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W12.	rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy sprawowania opieki położniczej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie porodu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz zaburzeń psychicznych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W13.	udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu i porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W14.	definicję porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, noworodkiem i ich rodziną;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W15.	proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W16.	działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W17.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W18.	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W19.	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych,	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_WG P6S_WK

	stosowanej u kobiet w okresie ciąży i połogu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;	o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	
D.W20.	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W21.	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W22.	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W23.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W24.	prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W25.	naturalne metody regulacji poczęć i rodzaje antykoncepcji;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W26.	granice norm i patologii seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W27.	cele i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz rolę położnej w opiece prekoncepcyjnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W28.	czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W29.	etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodneho i nietrzymania moczu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W30.	postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych, chorobami przenoszonymi drogą płciową,	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK

D.W31.	zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W32.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie menopauzy;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W33.	udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W34.	etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W35.	charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodowego pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (<i>International Federation of Gynecology and Obstetrics, FIGO</i>) oraz zaawansowania nowotworu według klasyfikacji TNM (<i>tumor modus metastases</i>);	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W36.	zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodowego i piersi;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W37.	czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W38.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości i stanu klinicznego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W39.	zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadami i urazami okołoporodowymi, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W40.	zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK

D.W41.	zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W42.	działania profilaktyczne podejmowane wobec osób w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W43.	metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób wieku rozwojowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W44.	zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W45.	metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W46.	zasady opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W47.	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i sposoby pielęgnowania rany oparzeniowej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W48.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowania oraz zasady opieki pielęgniarskiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W49.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia oraz zasady wykonywania badania elektrokardiograficznego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W50.	właściwości grup leków oraz ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta z różnymi chorobami, a także w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W51.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W52.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz specyfikę pracy na bloku operacyjnym,	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK

	a także zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;		
D.W53.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową oraz pacjentem objętym terapią żywieniową;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W54.	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W55.	etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senium;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W56.	zasady postępowania psychoterapeutycznego w sytuacji poronienia, urodzenia dziecka martwego, z niepełnosprawnością lub nieuleczalnie chorego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W57.	psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W58.	zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W59.	zasady prowadzenia intensywnej opieki medycznej bezprzyrządowej i przyrządowej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W60.	farmakologiczne sposoby łagodzenia bólu porodowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_WG P6S_WK
D.W61.	metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W62.	rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W63.	zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK

D.W64.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W65.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W66.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support, ALS</i>);	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W67.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty położnictwa;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W68.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
D.W69.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_WG P6S_WK
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI			
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U2.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy oraz interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U3.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U4.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

A.U5.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz diagnostyce prenatalnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U6.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U7.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U8.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U9.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U10.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U11.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
A.U12.	stosować się do zasad ochrony radiologicznej.	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz informować o elementarnych formach pomocy psychologicznej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U4.	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małoletnich i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

B.U5.	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U6.	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w okresie klimakterium;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U7.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się oraz wykazywać umiejętność aktywnego słuchania;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U8.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece położniczej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U9.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U10.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U11.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U12.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U13.	opracowywać programy edukacyjne dotyczące działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U14.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej położniczej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U15.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U16.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U17.	stosować międzynarodowe klasyfikacje: statystyczne chorób i problemów	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_UW P6S_UK

	zdrototnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);	o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UO
B.U18.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U19.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U1.	posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz interpretować podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety chorej ginekologicznie, kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy położniczej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U3.	przewodzić dokumentację medyczną i posługiwać się nią;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U4.	przygotowywać kobietę, jej dziecko, siebie i stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U5.	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U6.	wykonywać pulsoksymetrię, pomiary podstawowych parametrów życiowych, pomiary antropometryczne, w tym noworodka po porodzie, i gazometrię, w tym z krwi pępowinowej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U7.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U8.	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_UW P6S_UK

	cytoonkologiczny, a także zabezpieczać pobrany materiał;	o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UO
C.U9.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U10.	wykonywać badania przesiewowe noworodka;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U11.	wykonywać badanie piersi i oceniać gruczoł piersiowy;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U12.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami, podawać pacjentom leki różnymi drogami oraz obliczać dawki leków i modyfikować dawki insuliny;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciwko grypie, WZW i HPV;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U14.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U15.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego i usuwać go oraz monitorować diurezę	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U16.	wykonywać zabiegi doodbytnicze	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U17.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować i usuwać ten zgłębnik, w tym u noworodka i niemowlęcia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U18.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta, w tym noworodka i niemowlęcia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U19.	wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U20.	dobierać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_UW P6S_UK

	ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;	o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UO
C.U21.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod, wykonywać ćwiczenia czynne i bierne oraz gimnastykę oddechową, drenaż ułożeniowy, inhalację i odsluzowywanie dróg oddechowych	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U22.	stosować zabiegi przeciwzapalne	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U23.	stosować zasady aseptyki i antyseptyki oraz planować i wdrażać postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U24.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce zawodowej położnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U25.	oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz uczyć kobietę samokontroli stanu zdrowia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U26.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia jednostek, rodzin i grup społecznych	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U27.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z kompetencjami położnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U28.	diagnozować sytuację kobiety i jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania na rzecz ochrony zdrowia kobiety i jej rodziny;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U29.	współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną (z pielęgniarką i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej oraz asystentem rodziny);	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U30.	rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U31.	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia zdrowych i chorych dzieci i dorosłych, w szczególności kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

C.U32.	stosować diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U33.	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U34.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U35.	monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U36.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U37.	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U38.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U39.	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U40.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta oraz analizować i interpretować jego wyniki;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U41.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka i osoby dorosłej, w tym kobiety w różnych okresach jej życia	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U42.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

	wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;		
C.U43.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U44.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U45.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U46.	posługiwać się znakami języka migowego oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U.47	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U.48	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej, a także prawa ochrony własności intelektualnej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U.49	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U.50	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U.51	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U.52	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U.53	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności pracy zespołowej.	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U1.	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

	położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;	o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	
D.U2.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U3.	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U4.	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U5.	ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U6.	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu siłami natury;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U7.	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu oraz interpretować wyniki tej oceny, w tym wykonywać badanie KTG i interpretować jego wynik oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania KTG;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U8.	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U9.	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I stopnia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U10.	przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U11.	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

	wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;		
D.U12.	rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok łożniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U13.	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobycie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U14.	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U15.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U16.	ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U17.	planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i kobietę w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U18.	wdrażać standardy dotyczące opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U19.	promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U20.	realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży i w okresie porodu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

D.U21.	rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U22.	stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U23.	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie okołoporodowym, powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U24.	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji ciężkiej choroby lub wady noworodka, poronienia, urodzenia dziecka martwego, niezdolnego do życia lub z urazem okołoporodowym;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U25.	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małoletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U26.	przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie właściwych zachowań prekonceptyjnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U27.	prowadzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć i środków antykoncepcyjnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U28.	sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U29.	planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekonceptyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U30.	planować i sprawować opiekę nad pacjentami doświadczającymi niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U31.	rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U32.	rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

D.U33.	rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodnego oraz uczestniczyć w leczeniu i profilaktyce nietrzymania moczu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U34.	rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U35.	przygotowywać pacjentkę do zabiegów operacyjnych ginekologicznych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik oraz planować opiekę po takich zabiegach, przygotowując do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z rodziną pacjentki;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U36.	planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U37.	dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U38.	oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U39.	rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U40.	rozpoznawać problemy zdrowotne i planować opiekę nad pacjentem w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U41.	rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowanie na wykonanie określonych badań diagnostycznych oraz wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U42.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem albo na jego zlecenie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U43.	planować opiekę nad pacjentem w przebiegu chorób chirurgicznych, rozpoznawać	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_UW P6S_UK

	wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i zapobiegać im oraz pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową;	o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UO
D.U44.	prowadzić intensywną opiekę pooperacyjną;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U45.	rozpoznawać problemy pacjenta z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U46.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U47.	wykonywać resuscytację krążeniowo-oddechową;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U48.	wdrażać konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U49.	przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U50.	uczestniczyć w farmakoterapii i leczeniu bólu;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki medyczne	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U51.	prowadzić rehabilitację przyłożkową w usprawnianiu po operacjach ginekologicznych, po porodzie drogami natury i po cięciu cesarskim;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U52.	stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i pacjentką chorą ginekologicznie;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U53.	przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U54.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U55.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać	Dziedzina nauk medycznych i nauk	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

	pacjenta do transportu w takich przypadkach;	o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	
D.U56.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U57.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator</i> , AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U58.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych w zakresie położnictwa;	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U59.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziem badawczym	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / Nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
K02	przestrzegania praw pacjenta;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Dziedzina nauk społecznych/ nauki o zdrowiu	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów – cykl kształcenia od roku akademickiego 2017/2018 i 2018/2019

Symbol kierunkowych efektów kształcenia	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (symbol)
WIEDZA		
A.W1.	określa budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe)	P6S_WG P6S_WK
A.W2.	opisuje budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy oraz budowę kanału radnego	
A.W3.	omawia neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz elektrofizjologicznych	
A.W4.	wyjaśnia fizjologię rozrodu i laktacji	
A.W5.	wyjaśnia specyfikę i znaczenie oraz zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo--zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju	
A.W6.	omawia fizjologię poszczególnych układów i narządów zmysłów	
A.W7.	definiuje podstawowe pojęcia patologii ogólnej z zakresu zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów	
A.W8.	omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego oraz przebieg kliniczny zmian patomorfologicznych w poszczególnych narządach	
A.W9.	wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i nie modyfikowalne	
A.W10.	zna procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia oraz wczesne stadia rozwoju człowieka	
A.W11.	omawia rozwój, budowę i funkcje łożyska	
A.W12.	zna uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	
A.W13.	zna problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworów oraz diagnostyce prenatalnej	
A.W14.	charakteryzuje podstawy działania układów regulacji (homeostaza), rozumie rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;	

A.W15.	prezentuje funkcje nukleotydów w komórce, opisuje strukturę I- i II-rzędową DNA i RNA, wymienia oddziaływania stabilizujące te struktury, opisuje strukturę chromatyny	
A.W16.	opisuje budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy i zna profile metaboliczne podstawowych narządów	
A.W17.	zna zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej	
A.W18.	charakteryzuje podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi	
A.W19.	wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)	
A.W20.	określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania	
A.W21.	opisuje zjawiska fizyczne stanowiące podstawę współczesnej diagnostyki medycznej: spektroskopii magnetycznego rezonansu jądrowego (NMR - <i>Nuclear Magnetic Resonance</i>), ESR - <i>erythrocyte sedimentation rate</i> , USC pozytonowej tomografii komputerowej (PET), RTG termowizji	
A.W22.	różnicuje witaminy oraz budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych	
A.W23.	opisuje biofizyczne podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego	
A.W24.	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz zna metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej	
A.W25.	różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami, grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania;	
A.W26.	zna problematykę funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel w celu terapii chorób wywołanych przez pasożyty	
A.W27.	posiada wiedzę z zakresu immunoprofilaktyki zakażeń, reakcji nadwrażliwości, autoimmunizacji i podstawowych problemów transplantologii	

A.W28.	omawia mechanizmy regulacji metabolizmu w organizmie człowieka i biofizyczne podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego	
A.W29.	charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, ich przemiany w ustroju i działania uboczne	
A.W30.	omawia podstawowe zasady farmakoterapii	
A.W31.	charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	
A.W32.	omawia zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków	
A.W33.	zna problematykę diagnostyki radiologicznej	
A.W34.	zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	
A.W35.	zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	
A.W36.	zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
A.W37.	zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, postaci i drogi podania leków.”,	
A.W38.	Zna podstawowe zasady BHP	
A.W39.	Zna regulamin i zasady wypożyczania zbiorów	
A.W.40	Posiada wiedzę na temat społeczno-wychowawczej funkcji aktywności fizycznej w przygotowaniu człowieka do rekreacji i pracy	
UMIEJĘTNOŚCI		
A.U1.	zna topografię narządów ciała ludzkiego i posługuje się mianownictwem anatomicznym	
A.U2.	wskazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego, noworodka i niemowlęcia	
A.U3.	określa neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i wyjaśnia procesy elektrofizjologiczne zachodzące w organizmie	
A.U4.	interpretuje patofizjologię stresu i patofizjologię głodu tlenowego oraz dokonuje analizy patofizjologii wstrząsu;	
A.U5.	opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy	
A.U6.	powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych oraz opisuje konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów	
A.U7.	stosuje diagnostykę dysmorfologiczną oraz wdraża techniki stosowane w badaniach genetycznych i immunologicznych	
		P6S_UW P6S_UK P6S_UO

A.U8.	szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	
A.U9.	wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące na organizm ludzki	
A.U10.	współuczestniczy w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biofizyki i biochemii	
A.U11.	rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz objawów chorobowych	
A.U12.	klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej	
A.U13.	szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	
A.U14.	uczestniczy w planowaniu algorytmu postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w różnych stanach klinicznych	
A.U15.	ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej	
A.U16.	posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	
A.U17.	posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
A.U18.	posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	
A.U19.	Posiada umiejętności ruchowe z zakresu gier zespołowych (siatkówka, koszykówka, piłka nożna, piłka ręczna, unihokej,).	
A.U20.	Posiada umiejętności ruchowe z zakresu gimnastyki podstawowej i lekkoatletyki.	
A.U21.	Posiada umiejętności ruchowe z zakresu takich dyscyplin sportowych jak: tenis stołowy i badminton.	
A.U22.	Posiada umiejętności ruchowe z zakresu takich form aktywności fizycznej jak: aerobic i ćwiczenia siłowe.	
A.U23.	Dbą o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla wykonania zadań właściwych dla działalności zawodowej,	
A.U24.	Nabywa umiejętności pracy zespołowej ucząc się odpowiedzialności za działania swoje i członków zespołu	
A.U25.	Określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku edukacji	
A.U26.	Potrafi przeszukiwać katalogi biblioteczne	

A.U27.	Potrafi złożyć zamówienie na książkę w systemie ALEPH	
A.U28.	Potrafi przedłużyć termin wypożyczenia w systemie ALEPH	
A.U29.	Potrafi sprawdzić stan konta bibliotecznego	
A.U30.	Potrafi odnaleźć na stronie internetowej Biblioteki UMB przydatne instrukcje	
WIEDZA		
B.W1.	zna podstawowe pojęcia z zakresu psychologii dotyczące zachowania i rozwoju człowieka oraz uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania	
B.W2.	zna problematykę relacji człowiek - środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	
B.W3.	omawia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka	
B.W4.	różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz osobowości i jej zaburzeń	
B.W5.	zna podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej	
B.W6.	definiuje i omawia etapy rozwoju dziecka, od poczęcia do narodzin, oraz rozpoznaje czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym	
B.W7.	zna czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym	
B.W8.	omawia psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety - od pokwitania do senu	
B.W9.	charakteryzuje istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji, definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej	P6S_WG P6S_WK
B.W10.	wskazuje sytuacje jatrogenne w relacjach położna - pacjentka oraz położna – osoba towarzysząca rodzącej	
B.W11.	formułuje warunki prawidłowej komunikacji położna - podopieczna oraz położna – personel medyczny	
B.W12.	zna specyficzne problemy występujące w poszczególnych okresach życia kobiety, szczególnie wynikające z barier w komunikowaniu się	
B.W13.	przedstawia techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	
B.W14.	omawia wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii, mające zastosowanie w pielęgniarstwie i opiece położniczej	
B.W15.	omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych	
B.W16.	charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu	
B.W17.	definiuje pojęcia: rodziny, grupy, organizacji i instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania	

B.W18.	różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej
B.W19.	definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej, płci i dyskryminacji
B.W20.	zna strukturę i dynamikę rodziny, społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądaney oraz problemy nieletnich i samotnych matek
B.W21.	objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania)
B.W22.	zna problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej
B.W23.	zna metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych
B.W24.	zna miejsce prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy
B.W25.	zna w podstawowym zakresie przepisy prawne dotyczące ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce i w Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej
B.W26.	definiuje podstawy prawne wykonywania zawodu położnej: <ul style="list-style-type: none"> a) prawa i obowiązki położnej wynikające z ustawy o zawodzie pielęgniarki i położnej b) strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych c) zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwolenia na prowadzenie indywidualnej i/lub grupowej praktyki położniczej
B.W27.	różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu położnej
B.W28.	omawia Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka, Kartę Praw Dziecka oraz Kartę Praw Rodzącej
B.W29.	przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia
B.W30.	wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego
B.W31.	różnicuje podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby
B.W32.	klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym
B.W33.	omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych
B.W34.	charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób
B.W35.	omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce

B.W36.	zna działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego	
B.W37.	wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, oraz rolę i zadania położnej podstawowej opieki zdrowotnej	
B.W38.	wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach Unii Europejskiej	
B.W39.	określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy	
B.W40.	omawia strukturę i funkcje przedsiębiorstw podmiotu leczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad kobietami i dziećmi	
B.W41.	omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm	
B.W42.	charakteryzuje podstawowe metody organizacji opieki położniczej i rodzaje dokumentacji obowiązującej na położniczych stanowiskach pracy	
B.W43.	definiuje i charakteryzuje zjawiska: obciążenie pracą, choroba zawodowa, wypadek przy pracy, poszukiwanie pracy, planowanie pracy własnej oraz ranga własnego rozwoju zawodowego	
B.W44.	wskazuje typowe etapy procesu poszukiwania pracy	
B.W45.	opisuje etapy planowania pracy własnej i ich znaczenie dla rozwoju zawodowego	
B.W46.	definiuje pojęcie jakości w opiece zdrowotnej i pielęgnowaniu oraz różnicuje kryteria opieki zdrowotnej oraz pielęgnarskiej	
B.W47.	zna rolę standardów w zapewnieniu jakości opieki położniczej	
B.W48.	opisuje podstawy formalno-prawne organizowania indywidualnej i grupowej praktyki pielęgnarskiej lub położniczej i zasady obowiązujące przy kontraktowaniu świadczeń w ramach tych praktyk	
B.W49.	omawia istotę, strategię i mechanizmy negocjacji w strukturach organizacji oraz metody rozwiązywania konfliktów	
B.W50.	różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej	
B.W51.	posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencja holistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego)	
B.W52.	charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej	
B.W53.	zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej	
B.W54.	zna treść kodeksu etyki zawodowej pielęgnarki i położnej	

B.W55.	zna rodowód ideowo- historyczny etyki położnictwa	
B.W56.	przedstawia ewolucję norm moralnych w zakresie sprawowania opieki położniczej i zasad postępowania z nowonarodzonym dzieckiem	
B.W57.	zna najczęściej występujące dylematy etyczne i ich przyczyny oraz możliwe rozwiązania	
B.W58.	wskazuje problemy bioetyczne w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (np. klonowanie embrionów ludzkich) i eutanazji	
B.W59.	opisuje wkład położnych i lekarzy w rozwój opieki położniczej w Polsce i w Europie	
B.W60.	przedstawia historyczne formy kształcenia w zawodzie akuszerki oraz proces powstawania pierwszych szkół dla położnych, regulaminów i wymagań stawianych kandydatkom/kandydatom	
B.W61.	zna przepisy prawne dotyczące ochrony prawnej matki i dziecka oraz pracy położnych, a także rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym	
B.W62.	zna język angielski na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	
UMIĘTNOŚCI		
B.U1.	opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
B.U2.	ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka	
B.U3.	różnicuje procesy poznawcze i zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	
B.U4.	analizuje postawy, proces kształtowania i zmian postaw oraz funkcjonowanie człowieka w grupie	
B.U5.	rozpoznaje problemy macierzyństwa u osób młodocianych i określa rolę wychowania seksualnego oraz wpływ prawidłowego procesu przygotowania do życia w rodzinie	
B.U6.	dokonuje analizy i oceny funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz wskazuje i omawia elementarne formy pomocy psychologicznej	
B.U7.	prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne	
B.U8.	rozpoznaje psychologiczne problemy par z niepłodnością i udziela im wsparcia psychicznego	
B.U9.	wskazuje i analizuje problemy psychologiczne związane z prokreacją: aborcja, poronienie, niepłodność i utrata dziecka w okresie okołoporodowym	

B.U10.	rozpoznaje problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące w okresie ciąży, porodu i połogu
B.U11.	kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania się oraz wykazuje umiejętność aktywnego słuchania
B.U12.	wykorzystuje techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i parawerbalnej w opiece zdrowotnej
B.U13.	dokonuje wyboru właściwych technik redukowania lęku i metod relaksacyjnych
B.U14.	stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego
B.U15.	analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu
B.U16.	kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży
B.U17.	opracowuje programy edukacyjne dotyczące podstawowych zasad zachowania higieny osobistej - projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy dla różnych grup odbiorców, np. dziewcząt w okresie pokwitania, kobiet na potrzeby opieki przed koncepcyjnej, dzieci w okresie przedszkolnym
B.U18.	ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych
B.U19.	analizuje i ocenia funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikuje źródła ich finansowania
B.U20.	projektuje metody i formy profilaktyki chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych
B.U21.	analizuje i ocenia stan zatrudnienia i rozmieszczenia kadr położnych w kraju przez pryzmat polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego;
B.U22.	analizuje i ocenia funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej nad kobietą w różnych okresach jej życia oraz identyfikuje i wskazuje źródła ich finansowania
B.U23.	powiązuje elementy stanowiska pracy położnej ze strukturą organizacyjną miejsca pracy, odpowiedzialnością oraz zakresem obowiązków i uprawnień, a także szacuje korzyści wynikające z outsourcingu usług
B.U24.	zna etapy aktywnego poszukiwania pracy i proces tworzenia Indywidualnych i grupowych praktyk położniczych
B.U25.	rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (<i>curriculum vitae</i> , list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja)
B.U26.	ocenia jakość opieki położniczej
B.U27.	przygotowuje umowę cywilnoprawną na potrzeby podpisania kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia
B.U28.	dokonuje analizy konfliktu w miejscu pracy, prowadzi negocjacje i podejmuje próbę rozwiązania konfliktu

B.U29.	różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki	
B.U30.	kontroluje czynniki obciążające w pracy położnej oraz sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy	
B.U31.	szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopieczną i jej rodziną	
B.U32.	stosuje zasady moralne w realizacji roli zawodowej położnej oraz internalizuje własne wartości	
B.U33.	analizuje przebieg procesów społeczno-organizacyjnych mających wpływ na profesjonalizację zawodu położnej na przestrzeni dziejów	
B.U34.	analizuje historyczne uwarunkowania roli zawodowej położnej i jej wpływ na współczesne położne	
B.U35.	analizuje piśmiennictwo w języku angielskim	
B.U36.	porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	
WIEDZA		
C.W1.	zna istotę zawodu położnej i sposób jej przygotowania do pełnienia samodzielnej roli zawodowej	
C.W2.	charakteryzuje metody, sposoby, zasady, techniki i procedury stosowane w opiece nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chorobą ginekologiczną	
C.W3.	opisuje działania i zasady przygotowania położnej do instrumentowania oraz zabiegów diagnostycznych	
C.W4.	opisuje modele, standardy i procedury wykorzystywane w pracy położnej oraz istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonania podstawowych czynności położniczych	
C.W5.	omawia udział położnej w procesie diagnozowania, leczenia, rehabilitacji i pielęgnowania kobiety w różnych okresach jej życia i stanie zdrowia	P6S_WG P6S_WK
C.W6.	opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i <i>primary nursing</i> (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa	
C.W7.	zna etapy procesu pielęgnowania jako metody pracy położnej w opiece nad kobietą, dzieckiem i jej rodziną	
C.W8.	zna zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług medycznych i prowadzenia dokumentacji medycznej	
C.W9.	zna zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w celu zapobiegania zakażeniom wewnątrzszpitalnym	
C.W10.	omawia paradygmaty zdrowia, zachowania zdrowotne i czynniki wpływające na stan zdrowia	
C.W11.	zna elementy oceny stanu zdrowia	

C.W12.	omawia modele promocji zdrowia i metody kształtowania zachowań zdrowotnych
C.W13.	zna podstawowe zagadnienia dotyczące promocji zdrowia, profilaktyki i edukacji zdrowotnej
C.W14.	omawia strategię, metody, techniki, ewaluację i pomiar stosowany w edukacji zdrowotnej
C.W15.	omawia organizację i zadania podstawowej opieki zdrowotnej;
C.W16.	określa kompetencje położnej rodzinnej w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy
C.W17	wskazuje działania położnej w realizacji zadań wynikających z programów polityki zdrowotnej
C.W18.	opisuje podstawy żywienia dietetycznego u dorosłych i dzieci w stanie zdrowia i choroby
C.W19.	zna rodzaje diet, ze szczególnym uwzględnieniem diety kobiety ciężarnej i karmiącej, oraz zasady układania jadłospisów;
C.W20.	objaśnia zasady żywienia w chorobach nowotworowych narządu rodowego i piersi
C.W21.	omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania
C.W22.	charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki położniczej
C.W23.	określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego przy dokonywaniu oceny stanu zdrowia podopiecznej
C.W24.	definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa
C.W25.	charakteryzuje etapy postępowania badawczego
C.W26.	zna zasady formułowania celu badań, problemów i hipotez badawczych
C.W27.	opisuje metody i techniki badań
C.W28.	określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania
C.W29.	konstruuje projekt badawczy w ramach badań jakościowych
C.W30.	zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej
C.W31.	określa istotę etyki w badaniach naukowych
C.W32.	charakteryzuje epidemiologię zakażeń szpitalnych i system ich kontroli
C.W33.	wyjaśnia mechanizm i sposób postępowania w różnych rodzajach zakażeń
C.W34.	zna standardy zapobiegania zakażeniom szpitalnym
C.W35.	wie, na czym polega dezynfekcja, sterylizacja, aseptyka, antyseptyka, kontaminacja i dekontaminacja
C.W36.	zna podstawy języka migowego
C.W37.	zna klasyfikację i przyczyny zaburzeń słuchu i mowy

C.W38.	omawia sposoby i środki komunikowania się z osobą głuchoniemą i niesłyszącą	
C.W39.	zna znaki daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne	
C.W40.	zna klasyfikację objawów i zaburzeń według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10, w tym zaburzeń depresyjnych, schizofrenicznych, lękowych, otępiennych i uzależnień	
C.W41.	definiuje zdrowie psychiczne, wymienia zagrożenia i pozytywne czynniki jego kształtowania	
C.W42.	różnicuje zaburzenia psychopatologiczne i psychiczne	
C.W43.	zna zasady postępowania profilaktycznego i metody psychoterapeutyczne stosowane wobec osób z różnymi zaburzeniami psychicznymi	
C.W44.	omawia rolę położnej w profilaktyce wypalenia zawodowego i agresji	
C.W45.	określa rolę i znaczenie wsparcia społecznego	
C.W46.	zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	
UMIĘTNOŚCI		
C.U1.	posługuje się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologii i ginekologii oraz interpretuje podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej	
C.U2.	<p>wykonuje oraz dokumentuje podstawowe zabiegi higieniczne, pielęgnacyjne, diagnostyczne i lecznicze, w tym:</p> <p>wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u różnych grup podopiecznych</p> <p>dokonyuje pomiarów; temperatury ciała, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, pulsoksymetrii, masy ciała i wzrostu</p> <p>ocenia stan świadomości i przytomności</p> <p>wykonuje zabiegi ułatwiające wydalanie gazów i stolca</p> <p>podaje leki różnymi drogami</p> <p>stosuje tlenoterapię doraźną</p> <p>przeprowadza cewnikowanie i płukanie pęcherza moczowego,</p> <p>pobiera wymazy z pochwy, rany pooperacyjnej, ucha, nosa, gardła, odbytu, okolic cewki moczowej i okolic oka noworodka</p> <p>pobiera krew żylną i włóściczkową</p> <p>dokonyuje pomiaru poziomu glukozy we krwi</p> <p>wykonuje wstrzyknięcia domięśniowe, podskórne, śródskórne i dożylnie</p> <p>zakłada wkłucie do żyły obwodowej,</p> <p>wykonuje cewnikowanie żyły pępowinowej</p> <p>przeprowadza płukanie żołądka</p> <p>wykonuje proste diagnostyczne testy paskowe</p> <p>przygotowuje odbiorcę swoich usług, siebie i stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów</p>	<p>P6S_UW</p> <p>P6S_UK</p> <p>P6S_UO</p>

	<p>przygotowuje zestawy do badań oraz zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych i leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii</p> <p>uczestniczy w zabiegach diagnostycznych i leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii</p> <p>wykonuje testy przesiewowe u noworodków;</p>	
C.U3.	stosuje zasady aseptyki i antyseptyki	
C.U4.	planuje i wdraża postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie	
C.U5.	stosuje wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad kobietą, noworodkiem i ich rodziną	
C.U6.	wykonuje pełne badanie fizykalne (podmiotowe i przedmiotowe) u kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy, chorej ginekologicznie i w innych okresach życia kobiety oraz u noworodka, a także interpretuje i dokumentuje uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy położniczej	
C.U7.	przeprowadza zabiegi usprawniające w położnictwie, ginekologii i neonatologii	
C.U8.	ocenia potencjał zdrowotny jednostki i rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	
C.U9.	realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznawanych potrzeb zdrowotnych i warunków panujących w środowisku życia pacjenta i dokonuje ich ewaluacji	
C.U10.	identyfikuje i kwalifikuje pacjentkę do grup dyspenseryjnych (ryzyka)	
C.U11.	formułuje wytyczne do opracowania programów promocji zdrowia	
C.U12.	modyfikuje programy promocji zdrowia w celu dostosowania ich do potrzeb odbiorców swoich usług	
C.U13.	wdraża rekomendacje i standardy postępowania promującego zdrowie	
C.U14.	realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	
C.U15.	diagnozuje sytuację kobiety i jej rodziny w środowisku zamieszkania i podejmuje działania na rzecz ochrony zdrowia kobiety i .jej] rodziny;	
C.U16.	przekazuje lekarzowi podstawowej opieki zdrowotnej informacje o problemach zdrowotnych pacjentów, które wykraczają poza jej kompetencje	
C.U17.	współpracuje z zespołem opiekującym się kobietą i jej rodziną (pielęgniarką rodzinną, lekarzem rodzinnym, pracownikiem socjalnym)	
C.U18.	rozpoznaje przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonuje interwencji w sytuacji kryzysu rodziny	
C.U19.	przygotuje ofertę konkursową do kontraktowania usług pielęgniarско- położniczych	

C.U20.	przeprowadza wywiad, na podstawie którego ocenia stan odżywienia i sposób żywienia oraz prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dzieci i dorosłych w zdrowiu i w chorobie
C.U21.	monitoruje żywienie dojelitowe i pozajelitowe, nadzoruje odrębności żywienia zbiorowego oraz rozpoznaje powikłania dietoterapii
C.U22.	planuje podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym diety dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią
C.U23.	przeprowadza badanie fizykalne, rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, kobiety w okresie rozrodczym, dojrzałej i w senu
C.U24.	rozpoznaje proces chorobowy i nieprawidłowości w budowie morfologicznej i anatomicznej w trakcie badania fizykalnego;
C.U25.	dokumentuje wyniki badania fizykalnego i wykorzystuje do oceny stanu zdrowia noworodka, kobiety w okresie rozrodczym, dojrzałej i w senu
C.U26.	stosuje odpowiednie metody i techniki badania fizykalnego w zależności od stanu podopiecznej oraz różnic kulturowych i religijnych
C.U27.	planuje i wykonuje proste badania naukowe, konstruuje narzędzia badawcze;
C.U28.	korzysta z baz danych, w tym internetowych, i wyszukuje potrzebne informacje do badań naukowych
C.U29.	uczestniczy w realizacji projektu badawczego oraz opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym
C.U30.	postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej
C.U31.	opracowuje własny projekt badawczy w ramach badań jakościowych
C.U32.	dobiera odpowiedni test statystyczny do badań oraz przeprowadza podstawowe analizy interpretuje ich wyniki
C.U33.	posługuje się językiem migowym w kontakcie z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą
C.U34.	stosuje zasady surdopedagogiki do informowania osoby z uszkodzeniem słuchu o proponowanych i podejmowanych działaniach medycznych
C.U35.	postępuje zgodnie ze standardami zapobiegania zakażeniom szpitalnym
C.U36.	współpracuje z pielęgniarką lub położną epidemiologiczną i laboratorium mikrobiologicznym
C.U37.	rozpoznaje i rejestruje zakażenia szpitalne
C.U38.	stosuje środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami
C.U39.	przestrzega przepisów prawnych dotyczących ochrony zdrowia psychicznego

C.U40.	rozpoznaje potrzeby podopiecznych w zakresie zdrowia psychicznego i podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia psychicznego	
C.U41.	stosuje metody konstruktywnego pokonywania stresu oraz propaguje styl życia sprzyjający zdrowiu psychicznemu	
C.U42.	rozpoznaje stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek	
C.U43.	rozpoznaje zaburzenia depresyjne, lękowe, otępienne i schizofreniczne oraz zapewnia konieczną pomoc	
C.U44.	posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu	
WIEDZA		
D.W1.	charakteryzuje zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego i patologicznego	
D.W2.	omawia mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki, w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej i w porodach bliźniaczych	
D.W3.	wymienia i charakteryzuje nefarmakologiczne metody indukcji i stymulacji czynności skurczowej	
D.W4.	opisuje zadania położnej podczas porodów zabiegowych	
D.W5.	wskazuje zasady postępowania w przypadku krwotoków położniczych	
D.W6.	określa udział położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym	
D.W7.	omawia zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem metod łagodzenia bólu	
D.W8.	definiuje poród rodzinny, naturalny i aktywny	P6S_WG P6S_WK
D.W9.	omawia zasady prowadzenia porodu w alternatywnych miejscach, w tym w wodzie i w warunkach poza szpitalnych	
D.W10.	omawia najnowsze wytyczne WHO, ICM i FIGO (<i>International Federation of Gynecology and Obstetrics</i>) dotyczące prowadzenia porodu przez położną, polski standard opieki okołoporodowej oraz zasady prowadzenia dokumentacji położniczej	
D.W11.	opisuje opiekę nad noworodkiem po porodzie	
D.W12.	opisuje rolę położnej w opiece przedkoncepcyjnej i w okresie przygotowania do rodzicielstwa	
D.W13.	zna pojęcie ciąży biologicznie przenoszanej przeterminowanej	
D.W14.	charakteryzuje metody regulacji poczęć	
D.W15.	omawia zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego;	

D.W16.	omawia metody oceny dojrzałości płodu i wydolności łożyska oraz sposoby postępowania położniczego, w tym testy biofizyczne, liczenie ruchów płodu, test niestresowy (NST) i test wysiłkowy skurczów (CST)
D.W17.	przedstawia udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych
D.W18.	omawia połóg prawidłowy i nieprawidłowy oraz określa zakres opieki realizowanej przez położną nad położnicą, noworodkiem i ich rodziną
D.W19.	omawia proces laktacji oraz działania edukacyjne położnej dotyczące promocji karmienia piersią
D.W20.	omawia udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego w stosunku do ciężarnej, rodzącej i położnicy w stanach nagłych
D.W21.	charakteryzuje metody diagnostyczne w położnictwie oraz określa rolę położnej w przygotowaniu kobiety i sprzętu do ich wykonania
D.W22.	omawia mechanizmy zakażenia płodu podczas chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz opisuje zasady postępowania diagnostyczno-leczniczego
D.W23.	przedstawia wytyczne dotyczące postępowania z ciężarną, rodzącą i noworodkiem zakażonymi wirusami HIV, HBV, HSV i HCV
D.W24.	opisuje wskazania do poradnictwa genetycznego oraz zakres diagnostyki i terapii wewnątrzmacicznej płodu
D.W25.	omawia techniki wspomaganego rozrodu oraz zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym
D.W26.	omawia rodzaje antykoncepcji
D.W27.	omawia zasady monitorowania przebiegu porodu przez obserwacje i zastosowanie metod takich jak: KTG, USG, EKG wewnątrzmaciczne płodu i badania krwi włośniczkowej płodu
D.W28.	omawia standardy sprawowania opieki położniczej nad ciężarną i położnicą w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych;
D.W29.	wyjaśnia patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu z nadciśnieniem, konfliktem serologicznym, trombocytopenią, chorobą zatorowo--zakrzepową, cukrzycą i wadami serca
D.W30.	rozpoznaje potrzeby kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy w zakresie promocji zdrowia
D.W31.	różnicuje krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży (poronienie, przedwczesne oddzielanie łożyska, łożysko przodujące, zaśnied graniasty, ciąża pozamaciczna)
D.W32.	omawia postępowanie we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie
D.W33.	przedstawia zmiany zachodzące w organizmie kobiety w poszczególnych okresach jej życia
D.W34.	omawia nieprawidłowości w budowie narządów kobiecych

D.W35.	przedstawia prawidłowy przebieg cyklu miesięcznego i jego zaburzenia oraz przygotowanie kobiety do samoopieki w tym zakresie
D.W36.	przedstawia granice norm i patologii seksualnych, modele seksualności oraz charakteryzuje aktywność seksualną w różnych okresach życia człowieka
D.W37.	charakteryzuje zaburzenia i patologie, w tym przemoc seksualną
D.W38.	przedstawia metody diagnozowania i leczenia niepłodności
D.W39.	omawia postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u kobiet ze stanami zapalnymi narządów rodnych, z chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodowego i wysiłkowym nieotrzymaniem moczu
D.W40.	omawia rolę położnej w przygotowaniu pacjentki do operacji ginekologicznej
D.W41.	przedstawia sposoby monitorowania stanu pooperacyjnego u pacjentki po operacji ginekologicznej (kontrola parametrów życiowych, profilaktyka przeciwzakrzepowa, gimnastyka ruchowa, gimnastyka oddechowa, profilaktyka przeciwbólowa)
D.W42.	omawia zmiany zachodzące w okresie menopauzy, ich wpływ na stan zdrowia kobiety i możliwości zapobiegania (osteoporoza, choroby układu krążenia, zaburzenia metaboliczne, zaburzenia psychiczne)
D.W43.	określa udział położnej w diagnozowaniu pacjentek ze schorzeniami ginekologicznymi (ocena ekosystemu pochwy, cytodiagnostyka, kolposkopia, badania patomorfologiczne, diagnostyka endokrynologiczna)
D.W44.	omawia diagnostykę i metody leczenia zmian w piersiach: mammografia, sonomammografia, biopsja aspiracyjna cienkoigłowa (BAC), rezonans magnetyczny
D.W45.	przedstawia epidemiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i sutka
D.W46.	omawia udział położnej w profilaktyce chorób nowotworowych
D.W47.	zna zasady postępowania z chorą przed i po zabiegach ginekologicznych oraz w trakcie radioterapii
D.W48.	omawia opiekę nad chorą w terminalnej fazie choroby nowotworowej
D.W49.	omawia czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny
D.W50.	zna specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości i stanu klinicznego
D.W51.	omawia stany przejściowe okresu noworodkowego
D.W52.	wyjaśnia zasady profilaktyki krzywicy i anemii żelazo niedoborowej
D.W53.	zna cele i zasady dokonywania testów przesiewowych u noworodka

D.W54.	zna zasady intensywnego nadzoru nad noworodkiem oraz prowadzenia tlenoterapii	
D.W55.	rozumie reakcje dziecka i rodziców na hospitalizację	
D.W56.	różnicuje działania profilaktyczne I, II i III fazy w populacji wieku rozwojowego – okresu noworodkowego i niemowlęcego	
D.W57.	opisuje metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób wieku rozwojowego	
D.W58.	omawia zasady racjonalnego żywienia dziecka, ostre i przewlekłe zaburzenia w odżywianiu oraz stany niedoborowe	
D.W59.	opisuje metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka	
D.W60.	omawia zasady opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem w najczęściej występujących chorobach układu oddechowego, moczowego, nerwowego, pokarmowego, chorobach alergicznych, zakaźnych, metabolicznych i stanach niedoborowych; układu oddechowego, krążenia, moczowego, nerwowego, oraz wyjaśnia ich patomechanizm	
D.W61.	charakteryzuje stany zagrażające życiu dziecka w przebiegu schorzeń układu oddechowego, krążenia, moczowego, pokarmowego j. nerwowego oraz wyjaśnia ich patomechanizm	
D.W62.	omawia zasady kompleksowej opieki nad dzieckiem z mózgowym porażeniem dziecięcym i zespołem Downa oraz jego rodziny	
D.W63.	omawia zasady udzielania pomocy przedlekarskiej w oparzeniach i pielęgnowania rany oparzeniowej	
D.W64.	charakteryzuje zasady opieki nad dzieckiem chorym, w tym terminalnie i niepełnosprawnym	
D.W65.	przedstawia rolę i zadania położnej wobec matki i dziecka niepełnosprawnego	
D.W66.	opisuje problemy zdrowotne pacjentów w przebiegu schorzeń internistycznych	
D.W67.	omawia etiologię, patogenezę, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapię i pielęgnowanie pacjentów z wybranymi chorobami: <ul style="list-style-type: none"> a) układu krążenia, w tym: chorobą niedokrwinną serca, nadciśnieniem, niewydolnością krążenia, zaburzeniem rytmu serca, miażdżycą naczyń obwodowych i niewydolnością żylną b) układu oddechowego, w tym: zapaleniem oskrzeli i płuc, astmą, przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i zapaleniem opłucnej c) układu pokarmowego, w tym: biegunkami, zaparciami, stanami zapalnymi, krwawieniami, chorobą wrzodową, 	

	<p>zapaleniem i niewydolnością wątroby, zapaleniem trzustki, kamicą i zapaleniem pęcherzyka żółciowego</p> <p>d) układu moczowego, w tym: stanami zapalnymi, kamicą i niewydolnością nerek</p> <p>e) układu krwiotwórczego, w tym: niedokrwistością, białaczką, szkodą krwotoczną i zespołami wykrzepiania wewnątrz-naczyniowego</p> <p>f) układu dokrewnego, w tym zaburzeniami czynności tarczycy, nadnerczy i trzustki</p> <p>g) układu ruchu, w tym: chorobą reumatyczną, reumatoidalnym zapaleniem stawów i osteoporozą</p>	
D.W68.	przedstawia problemy psychologiczne, społeczne i środowiskowe osoby niepełnosprawnej i jej rodziny, reakcje na niepełnosprawność i pokonywanie barier w procesie rehabilitacji	
D.W69.	interpretuje objawy i sposoby postępowania leczniczego w ostrych schorzeniach chirurgicznych	
D.W70.	omawia przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym	
D.W71.	omawia postępowanie pielęgnacyjne wobec chorego po zabiegu operacyjnym	
D.W72.	wyjaśnia zasady zapobiegania powikłaniom pooperacyjnym	
D.W73.	omawia rodzaje powikłań pooperacyjnych (krwawienie, choroba zakrzepowa, zapalenie płuc, rozejście się rany pooperacyjnej, sepsa) i ich objawy oraz stosowaną opiekę położniczą	
D.W74.	zna profilaktykę zakażeń chirurgicznych	
D.W75.	charakteryzuje zmiany metaboliczne w okresie ciąży wpływające na patomechanizm i odmienność obrazu klinicznego niektórych schorzeń chirurgicznych	
D.W76.	omawia postępowanie z ciężarną z urazem oraz zakażeniem tkanek miękkich	
D.W77.	przedstawia postępowanie lecznicze (zachowawcze i operacyjne) i pielęgnacyjne u kobiety ciężarnej z chorobami przewodu pokarmowego	
D.W78.	omawia regulacje prawne oraz zasady przyjęć do szpitala pacjentów z zaburzeniami psychicznymi	
D.W79.	charakteryzuje obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapeutyczne oraz pielęgnowanie pacjentów w depresji, z zaburzeniami lękowymi, psychozami, uzależnieniami od substancji psychoaktywnych oraz zaburzeniami odżywiania	
D.W80.	opisuje zasady postępowania psychoterapeutycznego w sytuacji poronienia, urodzenia dziecka martwego, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego;	

D.W81.	charakteryzuje zaburzenia psychiczne w chorobach somatycznych oraz omawia zaburzenia psychiczne w okresie klimakterium i senium	
D.W82	opisuje psychologiczne konsekwencje porodu matki młodocianej i samotnej oraz wskazuje rodzaje i formy wsparcia	
D.W83.	klasyfikuje i omawia objawy psychoz okołoporodowych	
D.W84.	omawia zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej oraz objaśnia postępowanie w przypadku wstrząsu oligowolemicznego, ostrej niewydolności oddechowej i ostrej niewydolności nerek	
D.W85.	opisuje zasady prowadzenia intensywnego nadzoru bezprzyrządowego i przyrządowego	
D.W86.	wyjaśnia zasady prowadzenia intensywnego nadzoru w stosunku do pacjentek ze schorzeniami ginekologicznymi i położniczymi oraz u noworodka	
D.W87.	omawia sposoby łagodzenia bólu porodowego, zna rodzaje znieczulenia stosowanego u ciężarnej i rodzącej	
D.W88.	omawia metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii oraz zasady prowadzenia rehabilitacji po mastektomii i operacjach odtwórczych	
D.W89.	przedstawia rolę i zadania położnej oraz instytucji pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych	
D.W90.	omawia znaczenie wykonywania ćwiczeń leczniczych i stosowanie czynników fizykalnych w pracy położnej	
D.W91.	opisuje fizjoprofilaktykę i psychoprofilaktykę w szkole rodzenia, zasady fizjoterapii w okresie połogu i po cięciu cesarskim	
D.W92.	wskazuje zasady wczesnej interwencji wobec dziecka z wadami rozwojowymi	
D.W93.	zna zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych wykonywanych drogą brzuszną i pochwową oraz omawia kinezyterapię w nietrzymaniu moczu	
D.W94.	omawia sposoby reagowania systemu ratowniczego na zagrożenia środowiska naturalnego i zagrożenia cywilizacyjne	
D.W95.	przedstawia przygotowanie systemu ratowniczego do reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz rolę i zadania położnej w tym systemie	
D.W96.	zna akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego	
D.W97.	omawia zasady pierwszej pomocy w przypadku niedokonanego utonięcia, wychłodzenia, przegrzania, porażenia prądem i piorunem	
D.W98.	charakteryzuje elementy medycyny katastrof, fazy i przebieg akcji ratunkowej, modele współpracy międzynarodowej, elementy zarządzania kryzysowego w katastrofach i klęskach żywiołowych	

D.W99.	omawia prawa człowieka w sytuacjach nadzwyczajnych i zasady przygotowania poszkodowanych do transportu	
D.W100.	zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia;	
D.W101.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.”	
UMIEJĘTNOŚCI		
D.U1.	dokonuje oceny stanu ciężarnej, rodzącej, płodu, położnicy i noworodka przy pomocy dostępnych metod i środków	
D.U2.	rozpoznaje i eliminuje czynniki ryzyka w przebiegu ciąży, porodu i porożu, a w razie konieczności zapewnia kobiecie i jej dziecku opiekę sprawowaną przez specjalistów	
D.U3.	wykonuje badania służące ocenie stanu zdrowia płodu, ciężarnej i rodzącej oraz interpretuje ich wyniki	
D.U4.	podejmuje działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet ciężarnych i w okresie porożu	
D.U5.	stosuje w swojej pracy zasady wynikające z wytycznych WHO, ICM, FIGO i Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego (PTG)	
D.U6.	wykorzystuje założenia psychoprofilaktyki porożniczej	
D.U7.	ustala indywidualne plany opieki prenatalnej i porodu w odniesieniu do ciężarnej i rodzącej, a w razie konieczności dokonuje ich modyfikacji	
D.U8.	prognozuje prawdopodobny przebieg porodu i ocenia możliwości odbycia porodu drogami i siłami natury	
D.U9.	planuje postępowanie porożnicze i obejmuje opieką porożniczą kobietę ciężarną, rodzącą i porożnicę, w zależności od rozpoznanej sytuacji porożniczej	
D.U10.	wdraża standardy dotyczące opieki nad ciężarną z zagrażającym porodem przedwczesnymi w przebiegu porodu przedwczesnego	
D.U11.	rozpoznaje początek porodu i ocenia postęp porodu na podstawie badania zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania rodzącej	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U12.	prowadzi psychoprofilaktykę porodową i stosuje nefarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego	
D.U13.	wykonuje i interpretuje badanie KTG (kardiotokograficzne)	
D.U14.	prowadzi I, II, III i IV okres porodu, przeprowadzając konieczne procedury	
D.U15.	nacina krocze, po uprzednim znieczuleniu, oraz szyje krocze nacięte lub pęknięte I °	
D.U16.	rozpoznaje pęknięcie krocza II, III i IV ° oraz asystuje lekarzowi przy zabiegu szycia krocza	
D.U17.	w ramach udzielania pierwszej pomocy porożniczej:	

	<p>zabezpiecza dostęp do żyły obwodowej</p> <p>podaje wlew kroplowy</p> <p>stosuje tlenoterapię</p> <p>utrzymuje drożność dróg oddechowych</p> <p>wykonuje czynności resuscytacyjne u kobiety i noworodka</p> <p>zabezpiecza ranę krocza lub szyjki macicy</p> <p>wykonuje ręczne wydobywanie łożyska</p> <p>dokonyje obrotu wewnętrznego w przypadku porodu drugiego bliźnięcia</p> <p>udziela pomocy ręcznej w porodzie miednicowym</p>	
D.U18.	rozpoznaje krwotok łożniczy i postępuje zgodnie z obowiązującymi rekomendacjami	
D.U19.	wykonuje zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocenia jego stan według obowiązujących skal oceny	
D.U20.	promuje karmienie naturalne i prowadzi poradnictwo laktacyjne	
D.U21.	przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki	
D.U22.	posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi	
D.U23.	stosuje procedury postępowania z narzędziami po porodzie i po zabiegach łożniczych (dezynfekcja, przygotowanie do sterylizacji), zgodnie z wymogami sanitarno-higienicznymi	
D.U24.	zakłada i zmienia opatrunki na ranie operacyjnej	
D.U25.	realizuje zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży, po porodzie i w połogu wynikające z obowiązujących przepisów prawnych oraz standardów postępowania położniczego	
D.U26.	przygotowuje kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i macierzyństwa lub ojcostwa	
D.U27.	przygotowuje kobietę do badań diagnostycznych, w tym prenatalnych, oraz w nich uczestniczy	
D.U28.	rozpoznaje ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych oraz zapoznaje kobietę ze zmianami zachodzącymi w jej organizmie podczas ciąży	
D.U29.	stosuje profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych dotyczących kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i ciążarnych	
D.U30.	edukuje kobietę w zakresie higieny i odżywiania podczas ciąży, połogu, w schorzeniach ginekologicznych i w pozostałych okresach jej życia	
D.U31.	prowdzi edukację z zakresu dostępnych metod antykoncepcji, naucza naturalnych metod regulacji poczęć	
D.U32.	planuje i realizuje opiekę położniczą nad ciężarną, rodzącą i położnicą w przebiegu ciąży, porodu oraz połogu powikłanego współistniejącymi chorobami położniczymi i nie położniczymi	
D.U33.	rozpoznaje ciążę obumarłą	

D.U34.	opiekuje się matką po poronieniu, porodzie martwego dziecka, narodzinach dziecka z wadami rozwojowymi i po urazie okołoporodowym
D.U35.	otacza opieką psychiczną matkę nieletnią i samotną
D.U36.	sprawuje opieką ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i stanie zdrowia -od poczęcia do senium
D.U37.	uczestniczy w diagnostyce i leczeniu chorób i wad narządów płciowych kobiecych oraz planuje opiekę ginekologiczną
D.U38..	rozpoznaje choroby sutka i edukuje pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji
D.U39.	rozpoznaje wczesne objawy nowotworowe i stany przedrakowe
D.U40.	rozpoznaje zaburzenia statyki narządu rodneg, uczestniczy w leczeniu i profilaktyce nietrzymania moczu
D.U41.	rozpoznaje zaburzenia i patologie seksualne
D.U42.	przygotowuje kobietę do zabiegów operacyjnych ginekologicznych, przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik
D.U43.	przygotowuje pacjentkę po zabiegu operacyjnym do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych oraz współpracuje z rodziną chorej
D.U44.	rozpoznaje rodzaje czynników wpływających na rozwój prenatalny i postnatalny
D.U45.	planuje opiekę nad noworodkiem w zależności od dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego
D.U46.	wykonuje badania przesiewowe i szczepienia u noworodka oraz uczestniczy w badaniach diagnostycznych
D.U47.	interpretuje różnice w budowie i czynnościach organizmu człowieka dorosłego i dziecka w różnych okresach jego rozwoju
D.U48.	rozpoznaje problemy zdrowotne dziecka w najczęściej występujących chorobach układu oddechowego, układu krążenia, układu moczowego, układu pokarmowego, układu nerwowego, chorobach alergicznych, chorobach zakaźnych, chorobach metabolicznych i stanach niedoborowych
D.U49.	obejmuje chorego holistyczną opieką pielęgniarstwa w przebiegu schorzeń internistycznych, zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami
D.U50.	obejmuje chorego holistyczną opieką pielęgniarstwa w przebiegu schorzeń chirurgicznych, zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami

D.U51.	rozpoznaje i zapobiega powikłaniom mogącym wystąpić po zabiegach operacyjnych
D.U52.	planuje postępowanie pielęgniarstwo-położnicze w stosunku do kobiet w ciąży z problemami chirurgicznymi
D.U53.	prowadzi intensywny nadzór pooperacyjny po zabiegu operacyjnym
D.U54.	rozpoznaje i interpretuje zachowania chorego pod kątem objawów psychopatologicznych
D.U55.	rozpoznaje problemy chorego psychicznie (wynikające z obrazu psychopatologicznego lub zastosowanej farmakoterapii), określa cel działania i adekwatnie do tego planuje interwencje terapeutyczne
D.U56.	przeprowadza działania promocyjne i profilaktyczne w stosunku do osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi
D.U57.	rozpoznaje problemy rodziny osoby przewlekle chorej psychicznie i udziela jej potrzebnej pomocy
D.U58.	rozpoznaje stan zatrzymania krążenia i prowadzi resuscytację krążęno-oddechową (ALS, BLS)
D.U59.	dokonuje oceny stanu zdrowia pacjentki i wdraża konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia
D.U60.	przygotowuje pacjentkę do znieczulenia oraz monitoruje jej stan po zastosowaniu znieczulenia
D.U61.	bierze udział w farmakoterapii i leczeniu bólu
D.U62.	prowadzi rehabilitację przyłożkową w usprawnianiu po operacjach ginekologicznych, cięciu cesarskim i po porodzie
D.U63.	przeprowadza różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą ciężarną, rodzącą i pacjentką ginekologiczną
D.U64.	przeprowadza zabiegi z zakresu fizjoterapii u noworodka
D.U65.	udziela pierwszej pomocy w miejscu wypadku komunikacyjnego oraz w przypadku niedokonanego utonięcia, przegrzania, wychłodzenia, porażenia prądem i piorunem
D.U66.	ocenia stan pacjenta urazowego na podstawie prostych parametrów życiowych i mechanizmu urazu
D.U 67.	wykonuje podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci
D.U68.	stosuje automatyczną defibrylację zewnętrzną

D.U69.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	
D.U70.	potrafi przygotowywać i podawać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
D.U71.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece oraz okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych	
D.K2.	systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	
D.K3.	przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie	
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych	P6S_KK P6S_KR P6S_UO P6S_UK
D.K5.	przestrzega praw pacjenta	
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	
D.K7.	zachowuje tajemnicę zawodową	
D.K8.	współdziała w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	
D.K9.	przejawia empatię w relacji z podopieczną i jej rodziną oraz współpracownikami	

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Położnictwo

1. Poziom/y studiów: II stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{3,4}

Nazwa obszaru	Dziedziny nauki	Dyscypliny naukowe
obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej	dziedzina nauk medycznych	dyscyplina medycyna

³Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

⁴ W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

	dziedzina nauk o zdrowiu	
--	--------------------------	--

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a) Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
-----	-----	-----

- b) Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	-----	-----	-----

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów – cykl kształcenia od roku akademickiego 2018/2019

Symbol	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji Poziom 7 (symbol)
WIEDZA		
A.W1	wyjaśnia funkcjonowanie człowieka w aspekcie psychicznym i społecznym; teorię zachowania w ujęciu systemowym oraz mechanizmy powstania wybranych zaburzeń funkcjonowania jednostek	P7S_WG P7S_WK
A.W2	charakteryzuje główne kierunki i szkoły terapeutyczne, istotę psychoterapii, jej etapy i cele oraz podstawowe pojęcia i definicje psychoterapeutyczne, zjawisko przeniesienia i przeciwprzeniesienia	P7S_WG P7S_WK

A.W3	rozróżnia i omawia interwencje i metody psychoterapeutyczne, istotę psychoanalizy, neopsychoanalizy, terapii behawioralnej, podejście poznawcze i podejście humanistyczno-egzystencjalne w psychoterapii	P7S_WK
A.W4	wymienia i opisuje cechy funkcje relacji psychoterapeutycznej w praktyce zawodowej położnej	P7S_WK
A.W5	dokonuje analizy teorii i modeli pielęgnowania, ich tworzenia i funkcjonowania w pielęgniarstwie oraz wskazuje wymagania związane z tworzeniem modeli i teorii poznawczych i systemowych	P7S_WK
A.W6	zna wpływ wybranych koncepcji i modeli teorii pielęgnowania i rozumie celowość stosowania ich w praktyce położniczej	P7S_WK
A.W7	definiuje pielęgniarstwo jako naukę o zdrowiu oraz położnictwo jako naukę medyczną	P7S_WK
A.W8	rozumie filozofię zawodu położnej, określa misję opieki położniczej oraz wykazuje znajomość praktyczno-teoretyczno-filozoficznego podejścia do opieki położniczej	P7S_WK
A.W9	omawia międzynarodowe i krajowe standardy kształcenia położnych oraz proces kształcenia i uznawania kwalifikacji zawodowych położnych w Polsce i w Unii Europejskiej	P7S_WK
A.W10	charakteryzuje system opieki położniczej w wybranych krajach europejskich i w Stanach Zjednoczonych oraz wskazuje współczesne kierunki organizowania opieki położniczej w Polsce i w krajach Unii Europejskiej	P7S_WK
A.W11	wymienia i charakteryzuje inicjatywy i strategie międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet	P7S_WK
A.W12	wskazuje rolę i zadania położnej w realizacji programów mających na celu ochronę zdrowia kobiet, uwzględniając strategie międzynarodowe w tym zakresie	P7S_WK
A.W13	wyjaśnia rolę, zadania i zakres działalności stowarzyszeń i organizacji zawodowych położnych w Polsce i w Unii Europejskiej	P7S_WK
A.W14	wskazuje rolę stowarzyszeń krajowych i międzynarodowych w ustalaniu statusu zawodowego położnych	P7S_WK
A.W15	dokonuje analizy modeli, na których jest oparta opieka w zakresie nowoczesnego położnictwa i ginekologii, oraz omawia stan badań w zakresie opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej	P7S_WK
A.W16	charakteryzuje system opieki zdrowotnej i podsystem pielęgniarstwa oraz wskazuje podstawowe teorie i nurty w zarządzaniu tymi systemami	P7S_WK
A.W17	definiuje specyfikę funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań i proces podejmowania decyzji	P7S_WK
A.W18	różnicuje style zarządzania oraz cechy przywództwa, a także wskazuje wady i zalety różnych stylów zarządzania	P7S_WK
A.W19	wyjaśnia istotę zarządzania strategicznego oraz podstawowe metody analizy strategicznej	P7S_WK
A.W20	charakteryzuje specyfikę marketingu usług zdrowotnych, segmentacji usług położniczych, marketingu-mix oraz źródeł przewagi konkurencyjnej;	P7S_WK
A.W21	dokonuje doboru metod podejmowania decyzji (klasyczne lub nowoczesne) w zależności od sytuacji, w której się znajduje organizacja i stopnia przygotowania pracowników do zmian organizacyjnych	P7S_WK

A.W22	omawia zasady rekrutacji kandydatów do pracy i metody planowania zasobów ludzkich	P7S_WK
A.W23	definiuje proces adaptacji społecznej i zawodowej oraz pojęcie kultury organizacyjnej, a także modele zarządzania jakością	P7S_WK
A.W24	zna zagadnienia dotyczące obciążenia fizycznego i psychicznego wynikającego z warunków środowiska pracy	P7S_WK
A.W25	różnicuje zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień zawodowych na poszczególnych stanowiskach pracy, w zależności od zakresu kompetencji;	P7S_WK
A.W26	charakteryzuje przebieg, etapy i techniki badania metod, mierzenia czasu oraz wartościowania pracy	P7S_WK
A.W27	charakteryzuje istotę procesu zmian w organizacji, opisuje techniki organizatorskie i techniki zarządzania dla oceny jakości funkcjonowania organizacji	P7S_WK
A.W28	zna problematykę badań naukowych w położnictwie	P7S_WG P7S_WK
A.W29	definiuje główne pojęcia metodologii jako nauki oraz metodykę postępowania badawczego, określa metody i techniki badawcze oraz wskazuje zasady tworzenia lub przystosowania narzędzi badawczych do badań własnych	P7S_WG P7S_WK
A.W30	zna strukturę pracy naukowej teoretycznej i empirycznej oraz kryteria doboru piśmiennictwa do tematu badań i jego przydatności dla celów pracy	P7S_WK
A.W31	zna prawa autorskie i zasady etyczne obowiązujące przy prowadzeniu pielęgniarstwa i położniczych badań naukowych	P7S_WK
A.W32	omawia zasady funkcjonowania praktyki położniczej opartej na dowodach (<i>evidence based practice</i>)	P7S_WK
A.W33	zna zasady przygotowywania publikacji do pielęgniarstwa i położniczych czasopism naukowych;	P7S_WK
A.W34	charakteryzuje warunki organizowania i planowania działalności dydaktycznej	P7S_WK
A.W35	omawia cele i zadania dydaktyki ogólnej oraz kształcenia medycznego	P7S_WK
A.W36	wyjaśnia genezę, rozwój i cechy nowoczesnego modelu nauczania-uczenia się	P7S_WK
A.W37	wymienia cele kształcenia zawodowego (klasyfikacja, taksonomia i operacjonalizacja celów kształcenia zawodowego)	P7S_WK
A.W38	objaśnia znaczenie treści kształcenia oraz zna teorie ich doboru	P7S_WK
A.W39	wyjaśnia klasyfikację i zastosowanie metod nauczania w kształceniu medycznym	P7S_WK
A.W40	wymienia zasady pomiaru dydaktycznego, kontroli i oceny w procesie dydaktycznym	P7S_WK
A.W41	określa istotę, cele i uwarunkowania kształcenia ustawicznego	P7S_WK
A.W42	charakteryzuje system kształcenia i doskonalenia zawodowego położnych w Polsce	P7S_WK
A.W43	zna podstawowe pojęcia statystyki opisowej, posiada wiedzę dotyczącą estymacji przedziałowej, zna zasady konstruowania i weryfikowania hipotez statystycznych, dobierania testów statystycznych.	P7S_WG P7S_WK

A.W44	Zna język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.	P7S_WK
A.W45	Posiada wiedzę na temat społeczno-wychowawczej funkcji aktywności fizycznej w przygotowaniu człowieka do rekreacji i pracy.	P7S_WG P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
A.U1	analizuje relacje położna (psychoterapeuta) - podopieczna (ciężarna, rodząca, położnica i jej dziecko, kobieta zagrożona chorobą 1 chora ginekologicznie) oraz jej rodzina;	P7S_UK
A.U2	ocenia zasoby indywidualne w pracy położnej (psychoterapeuty);	P7S_WG P7S_UW
A.U3	współuczestniczy w psychoterapii grupowej;	
A.U4	stosuje metody terapeutyczne w ramach interwencji podejmowanych w praktyce zawodowej położnej, z wykorzystaniem elementarnej psychoterapii;	P7S_UO
A.U5	przeprowadza psychoedukację grupową podopiecznej i jej rodziny (opiekunów);	P7S_UK
A.U6	opisuje i analizuje współczesne uwarunkowania rozwoju położnictwa i opieki położniczej;	P7S_UK
A.U7	interpretuje i stosuje wybrane modele i teorie pielęgnowania w opiece położniczej;	P7S_UK
A.U8	wykorzystuje współczesne uwarunkowania rozwoju położnictwa w praktyce oraz bierze udział w badaniach mających na celu tworzenie teorii w zakresie opieki położniczej;	P7S_UK P7S_UW
A.U9	wykorzystuje założenia holizmu oraz znajomość alternatywnych metod opieki w praktyce zawodowej położnej;	P7S_UK
A.U10	interpretuje podstawowe przepisy prawne regulujące wykonywanie zawodu położnej w Polsce i w Unii Europejskiej;	P7S_UK P7S_UO
A.U11	wykorzystuje zróżnicowane modele opieki sprawowanej przez położną w kontekście nowoczesnego położnictwa i ginekologii;	P7S_UK
A.U12	analizuje profesjonalną działalność położnej w Polsce na tle wymogów europejskich dotyczących systemu opieki położniczej, systemu kształcenia położnych, systemu i zakresu badań w położnictwie oraz organizacji i roli stowarzyszeń międzynarodowych;	P7S_UK
A.U13	wykorzystuje wyniki badań w zakresie opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz zasady medycyny opartej na dowodach naukowych (<i>evidence based medicine</i>);	P7S_UK P7S_UW
A.U14	organizuje profesjonalną opiekę położniczą, neonatologiczną i ginekologiczną;	P7S_UK
A.U15	identyfikuje elementy zarządzania strategicznego przedsiębiorstwem podmiotu leczniczego i sektorem świadczeń położniczych oraz wybiera poszczególne źródła przewagi konkurencyjnej dla świadczeń położniczych;	P7S_UK
A.U16	projektuje stanowiska pracy pod względem komplementarności ze strukturą organizacyjną i dostosowuje ich elementy do wymogów efektywności organizacyjnej;	P7S_UK
A.U17	przeprowadza proces oceniania pracowników i kierowniczej kadry położniczej według wybranych kryteriów i narzędzi ocen;	P7S_UK

A.U18	przypisuje delegowanie uprawnień oraz metody podejmowania decyzji do sytuacji, w której się znajduje organizacja, i stopnia przygotowania pracowników do zmian organizacyjnych, ocenia wady i zalety różnych stylów zarządzania i wyjaśnia różnice między motywowaniem a przywództwem;	P7S_UK
A.U19	tworzy plan doskonalenia podyplomowego oraz model kariery zawodowej;	P7S_UK
A.U20	motywuje podwładnych do pracy metodą najbardziej efektywną w danej strukturze organizacyjnej;	P7S_UK
A.U21	dokonuje wyboru modelu podejmowania decyzji (indywidualny lub grupowy), w zależności od stopnia skomplikowania problemu decyzyjnego i przygotowania zespołu do decydowania;	P7S_UK
A.U22	monitoruje i analizuje jakość opieki położniczej, dobiera narzędzia oceny jakości dla potrzeb praktyki położniczej oraz przygotowuje jednostkę organizacyjną dla potrzeb oceny jakości;	P7S_UK P7S_UW
A.U23	diagnozuje organizację, projektuje przeprowadzanie zmian, wybiera strategię i ocenia rezultaty zmian;	P7S_UK P7S_UW
A.U24	posługuje się technikami organizatorskimi i wybranymi technikami zarządzania oraz stosuje w praktyce techniki i narzędzia badania metod mierzenia i wartościowania pracy w podsystemie pielęgniarstwa i położniczym;	P7S_UK P7S_UW
A.U25	planuje i prowadzi badania naukowe z zastosowaniem skal i narzędzi badawczych, formułuje cele, założenia oraz hipotezy badawcze;	P7S_UW
A.U26	prowadzi badania naukowe w zakresie opieki położniczej i pielęgniarstwa oraz badania oceniające system opieki zdrowotnej i potrzeby zdrowotne społeczeństwa w oparciu o metody ilościowe i jakościowe (przegląd piśmiennictwa, metaanalizę, sondaż diagnostyczny, badanie randomizowane, studium przypadku);	P7S_UK P7S_UW
A.U27	opracowuje bazę danych w oparciu o materiał badawczy, przeprowadza statystyczną analizę oraz interpretuje wyniki badań dokonuje analizy porównawczej wyników własnych z wynikami innych badaczy;	P7S_UW
A.U28	przedstawia wybrane problemy medyczne i społeczne w formie ustnej, pisemnej lub multimedialnej, w sposób zgodny z zasadami prezentacji i adekwatny do rodzaju odbiorców;	P7S_UW
A.U29	dobiera, ocenia i wdraża formy i metody nauczania w procesie dydaktycznym;	P7S_UK P7S_UW
A.U30	planuje proces dydaktyczno-wychowawczy, zgodnie z określonymi w tym zakresie zasadami, obowiązującą dokumentacją programową oraz przeprowadzoną diagnozą podmiotu interakcji dydaktycznej i warunków działania;	P7S_UK P7S_UW
A.U31	dostosowuje treści kształcenia medycznego do wymagań programowych, ukierunkowując to kształcenie na rozwój kompetencji;	P7S_UK P7S_UW
A.U32	realizuje zadania dydaktyczne z wykorzystaniem nowoczesnych strategii kształcenia, w zależności od przewidzianych form kształcenia i z zastosowaniem zróżnicowanych metod nauczania.	P7S_UK P7S_UW
A.U33	stosuje metody statystyczne do opracowania danych z badań - umie ocenić rozkład zmiennych losowych, wyznaczyć średnią, medianę, przedział ufności, wariancję i odchylenie standardowe, potrafi formułować i testować hipotezy statystyczne oraz dobierać i stosować	P7S_UK P7S_UW

	metody statystyczne w opracowywaniu wyników obserwacji i pomiarów.	
A.U34	interpretuje wyniki analizy statystycznej z użyciem pakietu statystycznego.	P7S_UW
A.U35	Porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B2	P7S_UW
A.U36	Analizuje piśmiennictwo w języku angielskim	P7S_UW
A.U37	Dbą o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla wykonania zadań właściwych dla działalności zawodowej.	P7S_UW
A.U38	Nabywa umiejętności pracy zespołowej ucząc się odpowiedzialności za działania swoje i członków zespołu.	P7S_UK P7S_UW
WIEDZA		
B.W1	zna nowoczesne techniki obrazowania: USG, RTG, CT (tomografia komputerowa), MR (rezonans magnetyczny) oraz zasady przygotowania pacjentki do badań;	P7S_WG P7S_WK
B.W2	zna sposoby przygotowania się do badań diagnostycznych w zależności od metody i rodzaju badania;	P7S_WG P7S_WK
B.W3	zna metody badań z zakresu diagnostyki obrazowej oraz objawy rozpoznawania powikłań wczesnej i późnej radioterapii, sposoby ich zapobiegania i leczenia;	P7S_WG P7S_WK
B.W4	różnicuje procedury postępowania z pacjentką, z uwzględnieniem rodzaju badania diagnostycznego oraz omawia zabiegi z zakresu radiologii interwencyjnej i radiologii zabiegowej;	P7S_WG P7S_WK
B.W5	zna zasady wykonywania badania USG narządu rodowego kobiety, w tym ciężarnej i rodzącej;	P7S_WG P7S_WK
B.W6	charakteryzuje techniki wykonywania i zasady asystowania przy zabiegach wykonywanych pod kontrolą ultrasonografii;	P7S_WG P7S_WK
B.W7	zna zastosowanie badania ultrasonograficznego w diagnostyce niepłodności;	P7S_WG P7S_WK
B.W8	zna zasady opisu i interpretacji diagnostyki USG ciąży pojedynczej i wielopłodowej;	P7S_WG P7S_WK
B.W9	charakteryzuje aktualne standardy postępowania w opiece nad ciężarną, rodzącą i położnicą z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi oraz psychicznymi;	P7S_WG P7S_WK
B.W10	omawia zakres postępowania profilaktycznego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi oraz psychicznymi;	P7S_WG P7S_WK
B.W11	zna rekomendacje i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego w ciąży powikłanej chorobami położniczymi i niepołożniczymi oraz zna postępowanie profilaktyczno-terapeutyczne w porożu, w przypadku chorób indukowanych ciążą, chorób niepołożniczych, zaburzeń emocjonalnych i psychicznych;	P7S_WG P7S_WK
B.W12	rozumie związek zdrowia jamy ustnej z ogólnym zdrowiem ciężarnej;	P7S_WG P7S_WK
B.W13	zna różne metody wsparcia ciężarnej, rodzącej, położnicy, jej rodziny i bliskich w trudnych sytuacjach;	P7S_WG P7S_WK

B.W14	zna cele i zasady diagnostyki, profilaktyki i leczenia chorób genetycznych oraz organizację opieki genetycznej w Polsce i na świecie;	P7S_WG P7S_WK
B.W15	wymienia i charakteryzuje zasady postępowania z kobietą w ciąży powikłanej schorzeniami onkologicznymi;	P7S_WG P7S_WK
B.W16	wskazuje działania medyczno-prawne (dokumentacja urazów, dokumentacja stosunku płciowego, pobieranie i zabezpieczanie innych materiałów, powiadomienie organów ścigania) w przypadku przemocy wobec kobiety;	P7S_WG P7S_WK
B.W17	charakteryzuje zasady organizacji paliatywno-hospicyjnej w Polsce oraz problemy psychologiczne w opiece paliatywnej;	P7S_WG P7S_WK
B.W18	zna możliwości wykorzystania anestezjologii w opiece położniczej i analgezji porodowej oraz najnowsze osiągnięcia w zakresie psychoprofilaktyki położniczej	P7S_WG P7S_WK
B.W19	rozpoznaje przyczyny i rodzaje zaburzeń słuchu oraz wskazuje metody komunikacji z osobą z uszkodzeniem słuchu;	P7S_WG P7S_WK
B.W20	zna zasady postępowania profilaktycznego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do noworodka donoszonego, wcześniaka, noworodka chorego oraz aktualne standardy opieki nad noworodkiem w różnych stanach;	P7S_WG P7S_WK
B.W21	objaśnia technikę badania podmiotowego, przedmiotowego i fizykalnego noworodka w zależności od jego stanu zdrowia;	P7S_WG P7S_WK
B.W22	zna standardy i zasady opieki nad dzieckiem z chorobami układowymi, zaburzeniami metabolicznymi i endokryologicznymi oraz infekcyjnymi;	P7S_WG P7S_WK
B.W23	identyfikuje zaburzenia zdrowia dziecka we wczesnym okresie okołoporodowym;	P7S_WG P7S_WK
B.W24	wskazuje i omawia zasady postępowania i problemy noworodka matki uzależnionej od narkotyków, alkoholu lub nikotyny;	P7S_WG P7S_WK
B.W25	identyfikuje źródła bólu u noworodka oraz charakteryzuje metody łagodzenia bólu;	P7S_WG P7S_WK
B.W26	charakteryzuje programy wczesnej rehabilitacji i wspierania rozwoju noworodka;	P7S_WG P7S_WK
B.W27	interpretuje czynniki warunkujące zdrowie uczniów i ich rodzin, zachowania zdrowotne dzieci i młodzieży oraz zna model opieki nad zdrowiem ucznia w szkole i programy edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży;	P7S_WG P7S_WK
B.W28	zna specyfikę okresu dojrzewania i wpływ tego okresu na funkcjonowanie rodziny oraz patologie okresu dojrzewania - przedwczesne dojrzewanie płciowe, opóźnione dojrzewanie, pierwotny i wtórny brak miesiączki oraz omawia zjawisko anoreksji i bulimii;	P7S_WG P7S_WK
B.W29	identyfikuje problemy kobiet i dzieci z rodzin patologicznych i wskazuje możliwości ich rozwiązywania w środowisku domowym;	P7S_WG P7S_WK
B.W30	zna wybrane zaburzenia związane z życiem seksualnym człowieka i patologią seksualną, różnicuje przemoc seksualną pod kątem rodzajów, objawów i konsekwencji, a także zna metody zapobiegania i formy pomocy ofiarom przemocy seksualnej;	P7S_WG P7S_WK

B.W31	różnicuje zaburzenia rozrodczości, wskazuje klasyfikacje niepłodności oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności, a także posiada poszerzoną wiedzę dotyczącą zapłodnienia pozaustrojowego;	P7S_WG P7S_WK
B.W32	identyfikuje problemy etyczno-moralne wynikające z chęci posiadania potomstwa oraz omawia etyczno-m oralne aspekty zapłodnienia <i>in vitro</i> ;	P7S_WG P7S_WK
B.W33	objaśnia systemy społecznego wsparcia i ich zastosowanie w pielęgniarstwie rodzinnym oraz zna organizacje pomocy społecznej;	P7S_WG P7S_WK
B.W34	identyfikuje problemy zdrowotne kobiet o podłożu hormonalnym w różnych okresach życia, ze wskazaniem ich ewentualnej przyczyny;	P7S_WG P7S_WK
B.W35	prezentuje aktualne standardy i procedury" postępowania w onkologii ginekologicznej oraz standardy postępowania z ciężarną chorą ginekologicznie;	P7S_WG P7S_WK
B.W36	omawia fazy reakcji psychicznej pacjentek po zabiegu okaleczającym, np. mastektomii, oraz wskazuje metody psychoterapii;	P7S_WG P7S_WK
B.W37	formułuje priorytety w opiece paliatywnej, wskazując na zaspokojenie potrzeb biologicznych, w tym walki z bólem;	P7S_WG P7S_WK
B.W38	zna zasady opieki nad dzieckiem lub nastolatką leczonymi z powodu schorzeń ginekologicznych;	P7S_WG P7S_WK
B.W39	różnicuje cykl reakcji seksualnej kobiety i mężczyzny, definiuje i różnicuje zaburzenia i patologie seksualne oraz przedstawia niebezpieczeństwa wczesnej inicjacji seksualnej;	P7S_WG P7S_WK
B.W40	wyjaśnia funkcjonowanie aparatury medycznej stosowanej w intensywnym nadzorze kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy oraz wcześniaka i noworodka;	P7S_WG P7S_WK
B.W41	omawia zasady zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy oraz wcześniaka i noworodka;	P7S_WG P7S_WK
B.W42	zna zadania położnej w opiece nad ciężarną, rodzącą i położnicą z wybranymi rodzajami infekcji, w tym chorobami przenoszonymi drogą płciową;	P7S_WG P7S_WK
B.W43	zna międzynarodowe procedury mające na celu zminimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;	P7S_WG P7S_WK
B.W44	rozdziela sposoby i metody diagnostyki chorób nowotworowych narządu płciowego kobiety oraz omawia metody diagnostyczne zmian guzowatych gruczołów piersiowych.	P7S_WG P7S_WK
B.W45	zna regulacje prawne związane z odpłatnością za leki oraz refundacją wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P7S_WG P7S_WK
B.W46	zna zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe;	P7S_WG P7S_WK
B.W47	zna zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie zleceń albo recept;	P7S_WG P7S_WK
B.W48	zna główne mechanizmy działania leków oraz ich przemiany w ustroju zależnie od wieku i problemów zdrowotnych;	P7S_WG P7S_WK
B.W49	zna skutki i objawy uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne.	P7S_WG P7S_WK
BW50	zna organizację i specyfikę pracy na bloku operacyjnym.	P7S_WG

		P7S_WK
BW51	charakteryzuje podstawowe zadania personelu bloku operacyjnego.	P7S_WG P7S_WK
BW52	zna rodzaje i zastosowanie aparatury medycznej w obrębie bloku operacyjnego.	P7S_WG P7S_WK
BW53	omawia techniki operacyjne oraz rodzaje narzędzi chirurgicznych stosowanych w operacjach ginekologicznych	P7S_WG P7S_WK
BW54	zna podstawy hemogenetyki sądowej:	P7S_WG P7S_WK
BW55	rozdziela następstwa urazu mechanicznego: obrażenia przyżyciowe, obrażenia szcylkowe, obrażenia pośmiertne.	P7S_WG P7S_WK
BW56	zna zakresy postępowania profilaktycznego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiet w wieku rozrodczym	P7S_WG P7S_WK
BW57	identyfikuje problemy zdrowotne kobiet o podłożu hormonalnym w różnych okresach życia, ze wskazaniem ich ewentualnej przyczyny;	P7S_WG P7S_WK
BW58	zna problematykę relacji człowiek - środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	P7S_WG P7S_WK
BW59	różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz osobowości i jej zaburzeń	P7S_WG P7S_WK
BW60	definiuje i omawia etapy rozwoju dziecka, od poczęcia do narodzin, oraz rozpoznaje czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym	P7S_WG P7S_WK
BW61	zna strukturę i dynamikę rodziny, społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądananej oraz problemy nieletnich i samotnych matek	P7S_WG P7S_WK
BW62	zna problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej	P7S_WG P7S_WK
BW63	wyjaśnia funkcjonowanie człowieka w aspekcie psychicznym i społecznym	P7S_WG P7S_WK
BW64	zna różne metody wsparcia ciężarnej, rodzącej, położnicy, jej rodziny i bliskich w trudnych sytuacjach	P7S_WG P7S_WK
BW65	objaśnia systemy społecznego wsparcia i ich zastosowanie w pielęgniarstwie rodzinnym oraz zna organizacje pomocy społecznej	P7S_WG P7S_WK
BW66	definiuje i omawia etapy prawidłowego rozwoju dziecka oraz umie określić niepokojące objawy rozwoju dziecka	P7S_WG P7S_WK
BW67	definiuje i omawia ideę rodzicielstwa bliskości. Zna wpływ dotyku na prawidłowy rozwój psychomotoryczny dziecka;	P7S_WG P7S_WK
BW68	omawia fizjologiczny i psychologiczny aspekt oddziaływania muzyki na rozwój dziecka;	P7S_WG P7S_WK
BW69	zna standardy zapobiegania zakażeniom szpitalnym	P7S_WG P7S_WK
BW70	omawia rolę położnej w profilaktyce wypalenia zawodowego i agresji	P7S_WG P7S_WK

BW71	omawia poszczególne fazy choroby oparzeniowej, charakteryzuje poszczególne stopnie oparzenia i stan owrzodzenia podudzi, oraz objawy zakażenia tkanek miękkich.	P7S_WG P7S_WK
BW72	omawia poszczególne etapy zaawansowania przewlekłej niewydolności żylniej z uwzględnieniem odmienności obrazu klinicznego w okresie ciąży.	P7S_WG P7S_WK
BW73	omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych	P7S_WG P7S_WK
BW74	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej	P7S_WG P7S_WK
BW75	zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia	P7S_WG P7S_WK
BW76	zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych	P7S_WG P7S_WK
BW77	zna regulamin i zasady wypożyczania zbiorów	P7S_WG P7S_WK
BW78	Przedstawia organizację poradnictwa laktacyjnego w Polsce i na Świecie	P7S_WG P7S_WK
BW79	Wyjaśnia problemy okresu laktacji	P7S_WG P7S_WK
BW80	Zna podstawowe pojęcia dotyczące prawa własności intelektualnej oraz narzędzia i zakres ochrony własności intelektualnej	P7S_WG P7S_WK
BW81	zna mechanizm powstawania bólu ostrego i przewlekłego oraz jego konsekwencje	P7S_WG P7S_WK
BW82	zna metody oceny i monitorowania bólu	P7S_WG P7S_WK
BW83	omawia podstawowe zasady leczenia przeciwbólowego	P7S_WG P7S_WK
BW84	omawia i różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie w terapii przeciwbólowej	P7S_WG P7S_WK
BW85	omawia niefarmakologiczne sposoby uśmierzania bólu ze szczególnym uwzględnieniem bólu porodowego	P7S_WG P7S_WK
BW86	definiuje stany zagrożenia życia pacjentów po transplantacji narządów	P7S_WG P7S_WK
BW87	objaśnia specjalistyczne techniki diagnostyczne i terapeutyczne stosowane w opiece transplantacyjnej	P7S_WK P7S_WK
BW88	posiada wiedzę w zakresie prowadzenia edukacji podopiecznych i ich rodzin szczególnie w zakresie organizacji samoopieki i samopielęgnacji	P7S_WG P7S_WK
A.W34*	zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	P6S_WG
A.W35*	zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	P6S_WG P6S_WK
A.W36*	zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_WG

A.W37*	zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postaci i drogi podania leków.	P6S_WG P6S_WK
C.W46*	zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P6S_WG P6S_WK
D.W100*	zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia	P6S_WG P6S_WK
D.W101*	Zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	P6S_WG P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
BU1	różnicuje i dobiera procedury postępowania z pacjentką, z uwzględnieniem rodzaju badania diagnostycznego oraz przy użyciu różnych technik obrazowania: USG, RTG, CT (tomografii komputerowej), MR (rezonansu magnetycznego);	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU2	przygotowuje pacjentkę do zabiegu z zakresu radiologii interwencyjnej i radiologii zabiegowej oraz prowadzi nadzór nad chorą po zabiegu;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU3	różnicuje powikłania wynikające z zastosowania radiologii interwencyjnej i zabiegowej oraz podejmuje działania profilaktyczne; .	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU4	wykonuje badanie ultrasonograficzne narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej, wstępnie ocenia i opisuje wynik badania;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU5	różnicuje anatomię ultrasonograficzną narządu rodnoego w różnych okresach życia kobiety oraz wstępnie interpretuje podstawowe wyniki badań USG;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU6	wstępnie ocenia podstawowe wyniki badań USG z zastosowaniem techniki „kolorowego Dopplera" i fali pulsacyjnej w diagnostyce położniczej oraz dopochwowej diagnostyce miednicy mniejszej;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU07	interpretuje podstawowe wyniki badań USG z wykorzystaniem techniki przezpochwowej, przezodbytnicznej i przezbrzuszej w ginekologii i położnictwie;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU8	wykonuje badanie ultrasonograficzne ciąży, ocenia prawidłowość jej rozwoju, wielkość płodu, wyklucza duże wady anatomiczne płodu, ocenia stan płodu i opisuje wynik badania;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU9	wykonuje i interpretuje profil biofizyczny płodu oraz podejmuje właściwe działania w zależności od dobrostanu płodu;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU10	rozpoznaje wczesną ciążę i jej umiejscowienie oraz ocenia prawidłowość rozwoju pęcherzyka ciążowego, a także wiek ciążowy, masę, dojrzałość płodu i jego położenie;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU11	dokonyuje pomiarów wielkości płodu oraz różnicuje anatomię ultrasonograficzną płodu: kości pokrywy czaszki, struktury	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

	wewnątrzczaszkowe, ciągłość kręgosłupa, przekrój czterojamowy serca, czynność serca, lokalizacja żołądka;	
BU12	ocenia ultrasonograficznie popłód -łożysko i płyn owodniowy;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU13	rozpoznaje rodzaj patologii w przebiegu ciąży, porodu i połogu na podstawie uzyskanych danych oraz ustala plan postępowania wobec podopiecznej i jej dziecka;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU14	ocenia stan zdrowia kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi i psychicznymi, na podstawie badania przedmiotowego i podmiotowego;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU15	proponuje algorytm postępowania z ciężarną, rodzącą i położnicą z chorobami niepołożniczymi;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU16	dobiera optymalny sposób udzielania pomocy położniczej pacjentkom z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi i psychicznymi;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU17	sprawuje w sposób zorganizowany opiekę nad kobietą ciężarną, rodzącą, położnicą z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi i psychicznymi, systematycznie gromadząc dane niezbędne do prawidłowej oceny ich stanu, planując działania uwzględniające ich indywidualne problemy, realizując opiekę zgodnie z planem i zmieniającym się stanem i sytuacją podopiecznych;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU18	prowadzi intensywny nadzór stanu ogólnego i położniczego w ciąży, podczas porodu i połogu, modyfikuje plan opieki pielęgniarско-położniczej, uwzględniając aktualną sytuację położniczą oraz analizuje i krytycznie ocenia zrealizowane działania;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU19	udziela porad ciężarnej, rodzącej i położnicy z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi i psychicznymi, w zakresie trybu życia, diety i postępowania oraz przygotowuje je do samoopieki;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU20	monitoruje przebieg ciąży, porodu i połogu przy współistnieniu chorób niepołożniczych;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU21	rozpoznaje sytuację społeczną kobiety i jej rodziny i stosuje różne metody wsparcia ciężarnej, rodzącej, położnicy, jej rodziny i bliskich w sytuacji choroby przewlekłej, niepełnosprawności, choroby o złym rokowaniu lub śmierci dziecka;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU22	rozpoznaje problemy psychologiczne w opiece paliatywnej oraz określa problemy psychologiczne kobiet w okresie terminalnym;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU23	proponuje wykonanie określonych badań w kierunku ustalenia biologicznego ojcostwa, macierzyństwa oraz pokrewieństwa dalszego stopnia;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU24	tworzy program szkoły rodzenia, organizuje i prowadzi szkołę rodzenia;	P7S_UW P7S_UK

		P7S_UO
BU25	rozpoznaje problemy psychologiczno- psychiatryczne w przebiegu ciąży, porodu i połogu (depresja, nerwica i zaburzenia nerwicowe, psychozy, zaburzenia osobowości);	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU26	rozpoznaje problemy psychoseksualne kobiet po porodzie oraz kieruje pacjentkę z rozpoznanym problemem do specjalisty (psychologa, seksuologa);	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU27	rozwiązuje problemy wynikające z zaburzeń emocjonalnych okresu okołoporodowego;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU28	sprawuje opiekę i nadzór nad rodzącą i położnicą w sytuacji zastosowania analgezji porodowej, we wszystkich typach znieczuleń;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU29	sprawuje opiekę nad rodzącą, u której zastosowano analgezję regionalną, w tym przygotowuje rodzącą do analgezji, monitoruje przebieg porodu, przebieg analgezji oraz funkcje życiowe, ocenia natężenie bólu i dokumentuje podejmowane działania oraz sprawuje opiekę nad położnicą po znieczuleniu przewodowym;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU30	organizuje i podejmuje współpracę z kobietami w okresie przed koncepcyjnym i w okresie ciąży oraz z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie opieki nad matką i jej rodziną w sytuacji stwierdzenia u dziecka choroby przewlekłej, niepełnosprawności oraz choroby o złym rokowaniu;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU31	monitoruje zmiany zachowania u noworodka przy użyciu Skali Oceny Zachowania Noworodka (NBAS) T. B. Brazeltona;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU32	wykorzystuje programy zapobiegania porodom przedwczesnym, hipotrofii i umieralności okołoporodowej w pielęgnacji noworodków przedwcześnie urodzonych i z niską masą urodzeniową, z niedojrzałością lub zaburzeniami funkcjonowania wszystkich układów;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU33	rozpoznaje stan zagrożenia życia u noworodka i wykonuje zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i reanimacyjne u noworodka;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU34	ocenia nasilenie bólu noworodka oraz stosuje zasady postępowania przeciwbólowego i sedacyjnego na Oddziale Intensywnej Terapii Noworodka	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU35	dobiera, stosuje i dokonuje oceny realizacji programów wczesnej stymulacji i opieki rozwojowej;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU36	prowadzi edukację w zakresie samoobserwacji cyklu miesięczkowego u dziewcząt i zaburzeń cyklu miesięczkowego, bierze czynny udział w diagnostyce i terapii tych zaburzeń oraz określa wpływ stylu życia na przebieg cyklu miesięczkowego;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU37	organizuje edukację oraz prowadzi czynne poradnictwo w zakresie sterowania płodnością;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

BU38	organizuje współpracę z rodziną uzależnioną od środków psychotropowych i odurzających oraz opiekuje się kobietą i noworodkiem uzależnionymi od środków odurzających i psychotropowych w środowisku domowym;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU39	realizuje zadania pielęgnacyjne w środowisku domowym wobec kobiet i noworodków z wirusem HIV;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU40	sprawuje opiekę w środowisku domowym nad ciężarną w ciąży wysokiego ryzyka, uwzględniając czynniki ryzyka i ustalenie stopnia ryzyka oraz ocenia stan zdrowia ciężarnej na podstawie badania przedmiotowego i podmiotowego;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU41	sprawuje, zgodnie z zasadami i standardem opieki okołoporodowej, opiekę nad ciężarną i rodzącą w ciąży o przebiegu fizjologicznym, w środowisku domowym oraz organizuje opiekę i nadzoruje przebieg ciąży w warunkach domowych;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU42	prowadzi edukację zdrowotną ciężarnej i jej rodziny w zakresie przygotowania do porodu w warunkach domowych i szpitalnych oraz samoopieki po porodzie;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU43	dokonuje kwalifikacji kobiet do porodu w warunkach pozaszpitalnych, zabezpiecza sprzęt i niezbędne środki, rozpoznaje sytuacje nagłe i nieprzewidziane, stosuje naturalne sposoby łagodzenia bólu porodowego i przeprowadza pierwsze badanie noworodka oraz prowadzi wczesny okres poporodowy;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU44	sprawuje opiekę nad położnicą i noworodkiem w środowisku domowym, prowadzi obserwację i pielęgnację położnicy w połogu fizjologicznym i połogu powikłanym oraz edukuje w zakresie powrotu płodności po porodzie;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU45	sprawuje opiekę paliatywną w warunkach domowych nad kobietą z zaawansowanym procesem nowotworowym narządów rodnych i piersi;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU46	przygotowuje dziecko lub nastolatkę do badań diagnostycznych, bierze udział w badaniach diagnostycznych stosowanych w ginekologii wieku rozwojowego oraz sprawuje opiekę nad dzieckiem lub nastolatką leczonymi z powodu schorzeń ginekologicznych;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU47	rozpoznaje problemy wynikające z wczesnej inicjacji seksualnej i określa wpływ na psychikę dzieci i młodzieży zagadnień obyczajowych takich jak pornografia i „moda na seks”;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU48	postępuje zgodnie z obowiązującymi procedurami w odniesieniu do dziecka, nastolatki i kobiety zgwałconej;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU49	kształtuje postawy odpowiedzialności wśród młodzieży i sprawuje opiekę przed koncepcyjną, określając elementy promocji zdrowia i profilaktyki oraz wskazując zagrożenia płodności wynikające ze stylu życia;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU50	dobiera metody edukacji małżeństw bezdzietnych i wspiera rodziny z problemem niepłodności oraz z trudnościami z poczęciem i urodzeniem zdrowego dziecka;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

BU51	podjmuje działania profilaktyczne chorób nowotworowych narządu rodnego i gruczołu piersiowego i sprawuje opiekę nad chorą z zaawansowanym procesem nowotworowym;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU52	rozpoznaje problemy psychologiczne kobiet po usunięciu piersi i narządów rodnych oraz podejmuje działania rehabilitacyjne kobiet po operacjach ginekologicznych i mastektomii;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU53	rozpoznaje problemy i dolegliwości związane z okresem przekwitania i proponuje działania łagodzące objawy tego okresu;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU54	prowadzi edukację zdrowotną kobiet z zaburzeniami uroginekologicznymi;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU55	przygotowuje pacjentkę do badań endokrynologicznych, biochemicznych, radiologicznych, USG i endoskopii oraz sprawuje opiekę po ich wykonaniu;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU56	rozpoznaje na podstawie badania fizykalnego stany zagrożenia życia u kobiety w okresie okołoporodowym oraz noworodka;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU57	wykonuje zaawansowane zabiegi resuscytacyjne - defibrylację i przyrządowe udrożnienie dróg oddechowych - u ciężarnej, rodzącej, położnicy, wcześniaka i noworodka;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU58	wykonuje standardowe spoczynkowe badanie EKG oraz rozpoznaje cechy echokardiograficznych stanów zagrożenia zdrowia i życia;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU59	dokonuje pomiaru, oceny i monitorowania bólu oraz modyfikuje dawkę leczniczą leków przeciwbólowych i innych znoszących dokuczliwe objawy (duszność, nudności, wymioty, lęk);	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU60	dokonuje oceny stanu świadomości pacjentki z wykorzystaniem właściwych metod oceny (schematów i klasyfikacji)	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU61	sprawuje nadzór nad ciężarną z krwawieniem w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz udziela pierwszej pomocy w sytuacji krwotoku okołoporodowego;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU62	diagnozuje wstępnie zatorowość płucną oraz wdraża działania ratujące życie w przypadku zatorowości płucnej;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU63	dokonuje oceny ciężkości urazu oraz proponuje procedury postępowania uwzględniające ciężkość urazu, czas trwania ciąży i stan ogólny poszkodowanej położnicy;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU64	wdraża międzynarodowe procedury mające na celu zminimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU65	dobiera odpowiednie metody komunikacji z pacjentką z niepełnosprawnością fizyczną i psychiczną.	P7S_UW P7S_UK

		P7S_UO
B.U66	potrafi dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U67	potrafi interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U68	posiada umiejętności umożliwiające ordynowanie określonych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych oraz wystawianie na nie recept albo zleceń;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U69	potrafi prowadzić edukację pacjenta w zakresie stosowanej farmakoterapii	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU70	współuczestniczy w przygotowaniu sali operacyjnej do zabiegu operacyjnego.	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU71	przyjmuje pacjentkę na blok operacyjny, układa pacjentkę do operacji	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU72	przygotowuje narzędzia, bieliznę operacyjną i sprzęt jednorazowego użytku do zabiegu operacyjnego oraz zna postępowanie z w/w materiałami w trakcie i po zabiegu.	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU73	rozpoznaje znamiona śmierci, zmiany związane z zabiegami reanimacyjnymi, zmiany o charakterze rozkładowym, zmiany o charakterze utrwalającym. Oględziny zwłok na miejscu zdarzenia. Sądowo-lekarska sekcja zwłok. Modyfikacje techniki sekcyjnej. Zabezpieczanie materiałów do dalszych badań. Ustalanie tożsamości zwłok nie znanych, kości i rozkawałkowanych.	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU74	dobiera optymalny sposób udzielania pomocy położniczej pacjentkom z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi i psychicznymi;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU75	prowadzi edukację w zakresie samoobserwacji cyklu miesięczkowego u dziewcząt i zaburzeń cyklu miesięczkowego, bierze czynny udział w diagnostyce i terapii tych zaburzeń oraz określa wpływ stylu życia na przebieg cyklu miesięczkowego;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU76	organizuje edukację oraz prowadzi czynne poradnictwo w zakresie sterowania płodnością;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU77	ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU78	różnicuje procesy poznawcze i zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

BU79	analizuje postawy, proces kształtowania i zmian postaw oraz funkcjonowanie człowieka w grupie	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU80	projektuje metody i formy profilaktyki chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU81	opracowuje projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców potrzebujących wsparcia w szerokim ujęciu, np. formy wsparcia dla kobiet w okresie senu, formy wsparcia dla kobiet z chorobą nowotworową, praktyczne sposoby okazywania wsparcia kobietom w tzw. stanie niemocy psychicznej	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU82	stosuje środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU83	stosuje metody konstruktywnego pokonywania stresu oraz propaguje styl życia sprzyjający zdrowiu psychicznemu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU84	stosuje odpowiedni opatrunek na ranie z uwzględnieniem etiologii rany, etapu gojenia się rany i stanu pacjenta.	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU85	potrafi zastosować zasady aseptyki i antyseptyki w postępowaniu z raną oparzeniową i owrzodzeniową kończyn dolnych.	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU86	interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej, płci i dyskryminacji	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU87	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarскую, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarские oraz dokonuje ewaluacji opieki;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU88	potrafi przeszukiwać katalogi biblioteczne, złożyć zamówienie w systemie ALEPH	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU89	Rozpoznaje problemy laktacyjne u kobiet karmiących	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU90	Udziela porad położnicom z problemami laktacyjnymi	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU91	dokonuje oceny dolegliwości bólowych i interpretuje wyniki oceny	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU92	różnicuje ból ostry i przewlekły	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

BU93	planuje opiekę nad pacjentem z uwzględnieniem profilaktyki i terapii przeciwbólowej	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU94	rozpoznaje objawy świadczące o skuteczności terapii przeciwbólowej oraz rozpoznaje objawy niepożądane stosowanej terapii przeciwbólowej	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU95	stosuje nefarmakologiczne metody terapii przeciwbólowej	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU96	przygotowuje pacjenta do badań specjalistycznych, rozpoznaje powikłania i zapewnia opiekę po ich wykonaniu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU97	rozpoznaje problemy pielęgnacyjne oraz stosuje interwencje w opiece nad chorym po transplantacji narządu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU98	prowadzi dokumentację i ocenia bilans płynów pacjenta	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U16.*	posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	P6S_UW
A.U17.*	posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_UW
A.U18.*	posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	P6S_UW P6S_UO
C.U44.*	posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu	P6S_UW P6S_UO
D.U69.*	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	P6S_UW P6S_UO
D.U70.*	Potrafi przygotować i podawać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	P6S_UW P6S_UO
D.U71*	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie	P6S_UW P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
B.K1	przejawia odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych;	P7S_KR P7S_KK
B.K2	okazuje szacunek dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	P7S_UK
B.K3	rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu;	P7S_KK
B.K4	przestrzega praw autorskich i praw podmiotu badań;	P7S_KR
B.K5	przejawia odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób powierzonych opiece;	P7S_UO

B.K6	przestrzega zasad etyki zawodowej w relacji z pacjentem, zespołem terapeutycznym i w pracy badawczej;	P7S_KK
B.K7	dba o wizerunek własnego zawodu.	P7S_KR
B.K8	wykazuje profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów	P7S_KK P7S_UO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów – cykl kształcenia od roku akademickiego 2019/2020	3
Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów – cykl kształcenia od roku akademickiego 2017/2018 i 2018/2019	32
Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów – cykl kształcenia od roku akademickiego 2018/2019	57
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	77
Prezentacja uczelni	78
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	81
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	81
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	89
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	112
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	126
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	136
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	142
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	144
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	151
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	163
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	164
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	172
Część III. Załączniki	174
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	174
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	182

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły, w części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku to nowoczesna, prężnie rozwijająca się publiczna Uczelnia wyższa, której misją jest jak najlepsze kształcenie profesjonalnej, odpowiedzialnej, nowoczesnej kadry medycznej; prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie międzynarodowym; wdrażanie innowacyjnych rozwiązań aplikacyjnych we współpracy z podmiotami udzielającymi świadczeń medycznych oraz podejmowanie działań stanowiących odpowiedź na potrzeby społeczne.

Nasza Uczelnia stale inwestuje w rozwój kadry naukowo-dydaktycznej. Naukowcy wyjeżdżają na liczne stypendia naukowe, staże, szkolenia, wizyty studyjne w najlepszych ośrodkach naukowych i dydaktycznych na świecie. Corocznie zwiększa się liczba współpracujących z naszą Uczelnią Naukowców z zagranicy, reprezentujących dynamicznie rozwijające się światowe ośrodki naukowo – badawcze. Działania te procentują wzrostem dorobku naukowego pracowników Uczelni.

Liczba 121 profesorów tytularnych i 165 doktorów habilitowanych na prawie 856 nauczycieli akademickich, daje jeden z najwyższych wskaźników i plasuje Uniwersytet w czołówce wszystkich uczelni w Polsce. Pracownicy Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku to eksperci w swoich dziedzinach nauki, zasiadający w komitetach naukowych, redakcjach czasopism oraz konsultanci krajowi i wojewódzcy. Dynamiczna i kreatywna kadra to również ogromny potencjał w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, zarówno naukowych, jak i unijnych oraz w komercjalizacji badań naukowych. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku realizuje wiele zadań naukowych o istotnym znaczeniu dla regionu i kraju. Aktualnie strategicznymi projektami badawczymi są: innowacyjne badania kohortowe pozwalające na wykrycie chorób cywilizacyjnych we wczesnych stadiach ich rozwoju (Białystok Plus) oraz stworzenie referencyjnego modelu diagnostyki personalizowanej guzów nowotworowych (Strategimed).

Aktualnie na 15 kierunkach medycznych studiuje 5300 studentów, w tym 400 w języku angielskim. Studenci zagraniczni pochodzą m.in. z Norwegii, Szwecji, USA, Kanady, Niemiec, Hiszpanii, Arabii Saudyjskiej. Pełna oferta edukacyjna UMB to: Analityka Medyczna, Biostatystyka, Dietetyka, Elektroradiologia, Farmacja, Fizjoterapia, Kosmetologia, Lekarski, Lekarsko-Dentystyczny, Logopedia z Fonoaudiologią, Pielęgniarstwo, Położnictwo, Ratownictwo Medyczne, Techniki Dentystyczne i Zdrowie Publiczne oraz studia doktoranckie i podyplomowe. Absolwenci Uczelni przygotowani są do pracy z pacjentem, w trosce o jego dobro oraz poszanowanie uniwersalnych zasad etycznych, ale też jako przyszli pracownicy nauki zgłębiający tajniki wiedzy, którą potrafią stosować w praktyce.

Uczelnia dysponuje ultra nowoczesną bazą naukowo-dydaktyczną, w skład której wchodzi m.in.: nowoczesny Uniwersytecki Szpital Kliniczny, Euroregionalne Centrum Farmacji, Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu, Centrum Badań Klinicznych, Centrum Medycyny Doświadczalnej, Centrum Badań Innowacyjnych, Centrum Bioinformatyki i Analizy Danych, Laboratorium Obrazowania Molekularnego oraz Centrum Symulacji Medycznych.

Potwierdzeniem znaczącej pozycji Uniwersytetu jest wysoka ocena parametryczna Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, według której w czterostopniowej skali wszystkie trzy Wydziały UMB posiadają kategorię A oraz status KNOW (2012 – 2017). Ponadto UMB, jako jedyna polska uczelnia, zdobył prestiżowy grant na prowadzenie studiów doktoranckich w konkursie COFUND w ramach Działań Marii Skłodowskiej-Curie w Programie Ramowym Komisji Europejskiej Horyzont 2020.

Na uczelni działają koła naukowe i organizacje studenckie, w ramach których studenci prowadzą badania kliniczne, zdobywają praktyczne umiejętności, biorą udział w konferencjach naukowych oraz rozwijają swoje zainteresowania.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku jest otwarty na współpracę z przedsiębiorcami z różnych branż. Naukowcy UMB patentują i komercjalizują wiele wynalazków. Do jednych z ostatnich

należą: Medical Honey produkt na bazie ekstraktu propolisu opóźniający rozwój glejaka mózgu, preparat na licencji UMB wzmacniający pszczoły firmy LOB, sztuczna ślina, czy prace nad ekstraktem z grzyba z Puszczy Białowieskiej, który zwalcza raka jelita grubego.

Siedzibą władz Uczelni jest XVIII-wieczny barokowy Pałac, zwany Wersalem Północy, usytuowany w centrum miasta. W bliskiej odległości znajduje się kampus Uczelni: budynki dydaktyczne, dwa szpitale kliniczne oraz domy studenta i obiekty sportowe.

We wrześniu 2019 r. podczas Kongresu na Uniwersytecie Jagiellońskim, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku przystąpił do grona sygnatariuszy Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni (DSOU). Kongres Społecznej Odpowiedzialności Nauki - Nauka dla Ciebie zorganizowany był przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w ramach konferencji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Głównym celem Kongresu była dyskusja na temat społecznej roli uczelni i aktywnego uczestnictwa szkół wyższych w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego.

30.10.2019 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego rozstrzygnęło pierwszy konkurs pn. „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku znalazł się w najlepszej 20-tce polskich uczelni wyższych w kraju.

Od lat wszystkie ogólnopolskie rankingi wskazują na Uniwersytet Medyczny w Białymstoku jako najlepszą uczelnię akademicką w tej części Polski.

Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku powstał w 1999 r. Początkowo funkcjonował jako Oddział Pielęgniarstwa na Wydziale Lekarskim i kształcił w ramach zaocznych studiów magisterskich na kierunku Pielęgniarstwo. Od 2000 r. rozpoczęto kształcenie na dziennych studiach licencjackich na kierunkach: Pielęgniarstwo i Fizjoterapia oraz na specjalności Dietetyka, a od 2002 r. także na kierunku Położnictwo i na specjalności Zdrowie Publiczne. W 2003 roku, mocą Uchwały Senatu Akademii Medycznej Białymstoku powołano Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia. W dniu 27 marca 2008 r., decyzją Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku została zmieniona nazwa Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia na Wydział Nauk o Zdrowiu.

Wydział Nauk o Zdrowiu UMB posiada doskonale przygotowaną kadrę nauczającą, strukturę organizacyjną oraz bazę lokalową zapewniającą realizację nowoczesnego programu dydaktycznego i naukowego. Na Wydziale zatrudnionych jest 181 nauczycieli akademickich, w tym 23 profesorów i 25 doktorów habilitowanych.

W chwili obecnej strukturę Wydziału tworzy 32 jednostek, w tym: 9 Klinik, 20 Zakładów, 2 Samodzielne Pracownie i 1 Studium. Wszystkie jednostki biorą udział w kształceniu lekarzy, lekarzy dentyków, pielęgniarek, położnych, elektroradiologów, dietetyków, fizjoterapeutów, ratowników medycznych, logopedów i fonoaudiologów oraz studentów zdrowia publicznego i biostatystyki. Wydział korzysta z bazy dwóch szpitali klinicznych: Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego oraz Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego, a także z jednostek organizacyjnych UMB zlokalizowanych w bazie obcej: Szpitala Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Klinika Geriatrii UMB), Białostockiego Centrum Onkologii (Klinika Onkologii UMB), SP ZOZ w Choroszczycy (Klinika Psychiatrii UMB).

Aktualnie na Wydziale Nauk o Zdrowiu można studiować na 9 kierunkach studiów:

- Biostatystyka (studia I studia stacjonarne)
- Dietetyka (studia I stopnia stacjonarne, II stopnia stacjonarne/niestacjonarne)
- Elektroradiologia (studia I i II stopnia stacjonarne)
- Fizjoterapia (studia jednolite magisterskie stacjonarne i niestacjonarne, II stopnia stacjonarne i niestacjonarne)
- Logopedia z Fonoaudiologią (studia I i II stopnia stacjonarne)
- Pielęgniarstwo (studia I i II stopnia stacjonarne)
- Położnictwo (studia I stopnia stacjonarne, II stopnia stacjonarne/niestacjonarne)
- Ratownictwo Medyczne (studia I stopnia stacjonarne)
- Zdrowie Publiczne (studia I stopnia stacjonarne i II stopnia stacjonarne/niestacjonarne)

Na Wydziale wydawane jest anglojęzyczne czasopismo naukowe Progress in Health Sciences. Działa tu także Wydziałowe Centrum Wolontariatu. W ciągu każdego roku prowadzonych jest kilkanaście akcji charytatywnych i środowiskowych promujących prozdrowotny tryb życia.

Liczba studentów na Wydziale w latach 2015 – 2019:

2015 rok*	2016 rok*	2017 rok*	2018 rok*	2019 rok*
1589	1640	1783	1898	1889

*stan na dzień 30 listopada danego roku kalendarzowego

Na Wydziale uruchomiono kształcenie na studiach podyplomowych w zakresie dietetyki klinicznej, psychodietetyki, epidemiologii oraz promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.

Zgodnie z nową klasyfikacją dziedzin i dyscyplin Uczelnia posiada prawo nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinach: nauki farmaceutyczne, nauki medyczne, nauki o zdrowiu.

W roku akademickim 2012/2013 Wydział Nauk o Zdrowiu uruchomił kształcenie na studiach III stopnia (doktoranckich):

- w dziedzinie nauk medycznych, dyscyplinie medycyna,
- w dziedzinie nauk o zdrowiu.

Wydział Nauk o Zdrowiu posiada następujące pozytywne oceny programowe Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych:

Kierunek studiów	Uzyskana ocena	Numer uchwały Polskiej Komisji Akredytacyjnej	Rok akademicki, w którym zaplanowano ponowną ocenę
Położnictwo	pozytywna	653/2013	2019/2020
Pielęgniarstwo	pozytywna	599/2016	2022/2023
Zdrowie Publiczne	pozytywna	600/2016	2022/2023
Fizjoterapia	pozytywna	529/2018	2023/2024

Kierunek studiów	Numer uchwały Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych
Pielęgniarstwo	Decyzja 21/IV/2017
Położnictwo	Decyzja nr 58/IV/2015

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji,
2. związku kształcenia zobszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku,
3. zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia,
4. sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów,
5. cech wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych,
6. kluczowych kierunkowych efektów uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku,
7. efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
8. spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Przy formułowaniu koncepcji kształcenia na kierunku Położnictwo (zarówno dla studiów I, jak i II stopnia) uwzględniono:

1. misję i strategię Uczelni i Wydziału,
2. zasoby i możliwości jej realizacji,
3. potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, a także wyniki monitorowania karier absolwentów,
4. obowiązujące regulacje prawne i wzorce międzynarodowe,
5. opinie interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych.

Koncepcja kształcenia na kierunku Położnictwo jest ściśle związana zarówno ze „Strategią Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2013-2020” określoną Uchwałą Senatu UMB nr 54/12 z dn. 28.06.2012 r. (Załącznik nr 1), jak i ze „Strategią Rozwoju Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB na lata 2017-2020 (Załącznik nr 2).

Misją Uczelni jest stałe podnoszenie wiedzy medycznej, farmaceutycznej oraz w zakresie zdrowia publicznego w celu świadczenia najlepszej opieki zdrowotnej. Odbywa się to poprzez prowadzenie działalności dydaktycznej i naukowej, a w szczególności:

- wyposażenie absolwentów w kompetencje zawodowe, m.in. w zakresie położnictwa zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji oraz ze strategią międzynarodowej kooperacji dydaktyczno-naukowej,
- prowadzenie badań naukowych oraz kształcenie pracowników naukowo-dydaktycznych we współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi,
- prowadzenie wysoko specjalistycznej działalności diagnostyczno-leczniczej oraz uczestniczenie w sprawowaniu opieki zdrowotnej,

- prowadzenie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w celu kształcenia nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie,
- podyplomowe kształcenie specjalistycznych kadr opieki zdrowotnej,
- wprowadzenie i utrzymanie standardów obowiązujących w Zjednoczonej Europie, w zakresie działalności dydaktycznej, naukowej i opieki zdrowotnej,
- współdziałanie w praktycznym wykorzystaniu osiągnięć nauki oraz szerzenie oświaty prozdrowotnej w społeczeństwie poprzez współpracę z organizacjami naukowymi i gospodarczymi, organami samorządowymi, stowarzyszeniami kulturalnymi i społecznymi.

Szeroko rozumiana edukacja medyczna, obejmująca zarówno przeddyplomowe, jak i wysokospecjalistyczne kształcenie kadr ochrony zdrowia, w powiązaniu z szerzeniem w społeczeństwie oświaty prozdrowotnej, jest ściśle ukierunkowana na interes publiczny. Społeczną misję Uczelni dopełnia uczestnictwo w życiu regionu i kraju, przejawiające się współpracą społeczności akademickiej z organami samorządowymi, organizacjami gospodarczymi oraz towarzystwami naukowymi. Realizując programy badawcze, Uczelnia współpracuje z wieloma zagranicznymi ośrodkami naukowymi, uniwersytetami i szpitalami klinicznymi. Ze względu na swoje geograficzne położenie (wschodnie tereny Unii Europejskiej), Uniwersytet Medyczny w Białymstoku odgrywa szczególnie istotną rolę w rozwijaniu współpracy naukowej i klinicznej z sąsiadującymi krajami Europy Wschodniej. Współpraca z Instytutem Medycznym w Grodnie, Mińsku, Kownie, Lwowie i Wilnie ma już ponad 30-letnią tradycję.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest także zgodna ze strategią rozwoju Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB, która koresponduje z misją i strategią Uczelni. Strategia ta zakłada m.in. utworzenie nowych kierunków studiów podyplomowych, adresowanych m.in. do absolwentów kierunku Położnictwo, czy utworzenie szkoły rodzenia, w której studenci ocenianego kierunku mogliby realizować praktyki zawodowe.

MNiSW w rankingu oceny potencjału naukowego jednostek naukowych, przyznało Wydziałowi w dwóch ostatnich ocenach parametrycznych kategorię A. Dzięki uprawnieniom do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinach: nauki medyczne oraz nauki o zdrowiu, na Uczelni wspomagany jest rozwój kadry akademickiej.

Wydział współpracuje z organizacjami naukowymi i gospodarczymi, organami samorządowymi, towarzystwami naukowymi i społecznymi, m.in. ze szkołami średnimi w pozyskiwaniu kandydatów na studia wśród najlepszych maturzystów. Wypełnianie społecznej misji obejmuje również kształtowanie w systemie uczenia się przez całe życie, nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy (w ramach studiów podyplomowych, kursów i szkoleń). Wydział uczestniczy w życiu regionu i kraju szerząc oświatę prozdrowotną i proekologiczną, oferując warsztaty tematyczne i koła zainteresowań, kontynuując działalność Akademii Młodego Naukowca i Uniwersytetu Zdrowego Seniora, w które angażują się zarówno studentki, jak i kadra ocenianego kierunku, a także rozwijając w społeczeństwie potrzebę samokształcenia. W ramach szerokiej promocji Wydziału organizowane są imprezy otwarte, takie jak: Dzień Akademicki, Noc Muzeów, Festiwal Nauki i Sztuki, Targi Edukacyjne, „Studiuj w UMB”, „Kariera Medyka”, czy inne formy promocji. Szeroki dostęp studentów Wydziału do nowoczesnych technologii oraz zasobów informatyczno-bibliotecznych, działalność w ramach studenckich kół naukowych, udział w konferencjach naukowych, działaniach promocyjnych i członkostwo w licznych organizacjach studenckich jest wyrazem realizacji koncepcji kształcenia uwzględniającej zdobywanie umiejętności samodzielnej nauki, krytycznego myślenia oraz rozwijania własnych zainteresowań.

Koncepcja kształcenia na kierunku Położnictwo jest w pełni zgodna z powyższymi strategiami i zakłada podnoszenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych absolwentów kierunku Położnictwo w warunkach edukacyjnych odpowiadających naturalnemu środowisku przyszłej pracy absolwenta. Koncepcja ta uwzględnia wyposażenie absolwentów w kompetencje zawodowe zgodne z oczekiwaniami rynku pracy, a także kształtowanie postaw etycznych oraz zdolności do komunikowania się z innymi osobami związanymi z procesem diagnostyczno-terapeutycznym.

Znajomość koncepcji kształcenia jest rozpowszechniana:

- podczas posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów,

- podczas posiedzeń Rad Wydziału, odbywających się przynajmniej raz w miesiącu,
- podczas posiedzeń Uczelnianego i Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- podczas spotkań poświęconych procesowi kształcenia ze studentami i doktorantami, opiekunami lat, opiekunami praktyk zawodowych (najczęściej w ramach Rad Pedagogicznych odbywających się raz w semestrze),
- podczas zebrań poświęconych dydaktyce, organizowanych dla pracowników naukowo-dydaktycznych w poszczególnych jednostkach,
- podczas spotkań z pracodawcami i innymi interesariuszami zewnętrznymi,
- podczas spotkań Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Wychowania,
- poprzez upublicznienie treści misji i strategii Uczelni (m.in. w odniesieniu do kierunku Położnictwo) na stronach internetowych i w uczelnianych czasopismach „Medyk Białostocki” oraz „Młody Medyk”.

Zgodnie z misją i strategią Uczelni, którą jest konsekwentne prowadzenie działań promocyjnych mających na celu wyróżnienie Uczelni z grona innych, podobnych jej instytucji, Uczelnia stosuje następujące standardy:

- bieżąca aktualizacja strony internetowej. Znajdują się tam wszystkie informacje dotyczące zasad rekrutacji, programu studiów, warunków studiowania, języka wykładowego, wysokości opłat, a także komunikaty dla kandydatów (aktualności),
- stworzenie profilu Wydziału na Facebooku i aktywne administrowanie tym profilem (narzędzie wysoko cenione wśród studentów oraz pracowników),
- uruchomienie komunikatora „Live-Chat” (umożliwienie kandydatom komunikacji on-line z pracownikami Biura Promocji i Rekrutacji),
- stworzenie profilu Rekrutacja UMB na Facebooku i aktywne administrowanie tym profilem,
- stworzenie profilu na Twitterze i aktywne administrowanie tym profilem,
- zamieszczanie logotypu Uczelni na wszystkich dokumentach będących w obiegu zewnętrznym,
- organizowanie dni otwartych oraz innych działań mających na celu przybliżenie warunków i zasad studiowania np. cykl akcji pt. „Studuj w UMB” – Uczelnię odwiedzają uczniowie z wiodących liceów w regionie podlaskim; młodzież uczestniczy w warsztatach, wykładach i ćwiczeniach oraz prezentacji rekrutacyjnej,
- promowanie Uczelni wśród kandydatów na studia, poprzez wizyty w szkołach średnich powiązane z prezentacją oferty edukacyjnej,
- regularne uczestnictwo Uczelni w targach edukacyjnych i podobnych tematycznie imprezach,
- dbanie o wizerunek Uczelni w prasie i mediach oraz Internecie, poprzez zamieszczanie ogłoszeń i informacji na temat ważniejszych wydarzeń z życia Uczelni,
- druk i kolportaż wspomagających materiałów promocyjnych typu informatory, broszury i ulotki,
- promowanie Uczelni w regionie poprzez coroczny udział w organizacji Festiwalu Nauki i Sztuki, Nocy Muzeów oraz podczas targów ogólnopolskich, np. na stadionie PGE Narodowy w Warszawie.

Wydział dysponuje bazą i kadrą dydaktyczną zapewniającą wysoką jakość kształcenia. Wszystkie zajęcia kluczowe dla absolwenta kierunku Położnictwo realizowane są na bazie nowoczesnie wyposażonych jednostek organizacyjnych Uczelni. Nabywanie efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji odbywa się w naturalnym środowisku zawodowym absolwentów tego kierunku, tj. w specjalistycznych oddziałach szpitalnych (Klinikach), salach porodowych, szkołach rodzenia, etc. Zajęcia praktyczne są także realizowane w ultranowoczesnym Centrum Symulacji Medycznej, wyposażonym m.in. salę porodową i do ćwiczeń umiejętności położniczych wysokiej wierności. W sali tej znajdują się zaawansowane symulatory dziecka, noworodka oraz rodzącej kobiety. Wydział zapewnia również realizację kierunkowych efektów uczenia się rozwijając stale bazę naukowo – dydaktyczną. Do dyspozycji studentów jest m.in. nowoczesnych gmach Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego i Centrum Dydaktyczno-Naukowego Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB.

Właściwej realizacji koncepcji kształcenia na kierunku Położnictwo sprzyjają też zasoby kadrowe Wydziału. Obok praktycznego doświadczenia zawodowego, kadra dydaktyczna posiada także doświadczenie badawcze zdobyte m. in. w zagranicznych ośrodkach naukowych, co zapewnia wysoki standard nauczania. Pracownicy Wydziału prowadzący zajęcia kluczowe dla zawodu położnej posiadają nie tylko stopnie i tytuły naukowe, ale także ugruntowane doświadczenie zawodowe zdobywane poza Uczelnią, poświadczane dyplomami i certyfikatami. Znaczna część instruktorów zawodu położnej i inni pracownicy zatrudnieni w jednostkach odpowiedzialnych za nauczanie zawodowe pracują m.in. w szpitalach o różnym stopniu referencyjności, szkołach rodzenia, salach porodowych, a także prowadzącą indywidualną praktykę, przez co posiadają ciągły kontakt z zawodem i są zaznajomieni z aktualnymi potrzebami pacjentek.

Wielu nauczycieli akademickich Wydziału stanowi środowisko opiniotwórcze dla potrzeb regionu i kraju. Należą do zespołów eksperckich różnych instytucji publicznych (np. NCN, NAWA, PKA) oraz są powoływani w skład gremiów opiniotwórczych, a także aktywnie udzielają się w międzynarodowych i krajowych towarzystwach naukowych.

Koncepcja kształcenia na wszystkich kierunkach studiów Uczelni, w tym na kierunku Położnictwo, jest zorientowana na potrzeby otoczenia, w tym w szczególności rynku pracy. W nawiązaniu do sylwetki absolwenta kierunku Położnictwo, koncepcja uwzględnia potrzebę kształtowania jak najlepszych umiejętności praktycznych, umiejętności współpracy z lekarzami, w szczególności specjalistami z zakresu ginekologii i położnictwa oraz kształtowania kultury zachowań prozdrowotnych i poczucia współodpowiedzialności za zdrowie pacjentek. Systematyczne badanie losów absolwentów na przestrzeni kilku lat wskazuje na stałe zapotrzebowanie na zawód położnej. Spora część doskonale przygotowanych do pracy w zawodzie absolwentów znajduje też zatrudnienie w innych krajach lub decyduje się na założenie własnej działalności gospodarczej, do czego również są przygotowywani w toku kształcenia.

Absolwenci studiów na kierunku Położnictwo przygotowani są do realizacji zadań zawodowych przez sprawowanie samodzielnej opieki holistycznej nad kobietą zdrową, chorą, w różnym wieku, środowisku zamieszkania oraz w środowisku szpitalnym i noworodkiem do 6. tygodnia życia. Absolwenci przygotowani są do podjęcia pracy w miejscach takich, jak: sala porodowa, oddziały położnicze, noworodkowe (położniczo-noworodkowe), oddziały patologii ciąży, oddziały ginekologiczne w szpitalach klinicznych, jednostkach badawczo-rozwojowych lub wieloprofilowych szpitalach o zasięgu regionalnym oraz ośrodkach położniczej i pielęgniarstwa opieki domowej, środowiskowej i w szkołach rodzenia.

Absolwent studiów I stopnia na kierunku Położnictwo:

1. w zakresie wiedzy posiada:
  - a. szczegółową wiedzę z zakresu położnictwa,
  - b. ogólną wiedzę z zakresu innych nauk medycznych,
  - c. znajomość etyki zawodowej i przepisów prawnych dotyczących wykonywania zawodu położnej;
2. w zakresie umiejętności potrafi:
  - a. wykonywać świadczenia zdrowotne wobec: kobiety i jej rodziny, kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, położnicy i noworodka oraz kobiety chorej ginekologicznie w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-ginekologicznej - przed koncepcyjnej, prenatalnej, perinatalnej oraz w okresie przekwitania i senu,
  - b. rozpoznawać ciążę, sprawować opiekę nad kobietą w przebiegu ciąży fizjologicznej i monitorować ciążę prawidłową, samodzielnie prowadzić i przyjąć poród fizjologiczny (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych), w przypadku konieczności także z nacięciem i szyciem krocza, monitorować płód z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywać stany odbiegające od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu,
  - c. podejmować konieczne działania w sytuacjach nagłych, do czasu przybycia lekarza, w tym - ręcznie wydobyć łożysko, a w przypadku potrzeby także ręcznie zbadać macicę,

- d. sprawować opiekę nad matką i noworodkiem, monitorować przebieg okresu poporodowego oraz badać noworodka, a także podejmować w sytuacji nagłej wszelkie niezbędne działania, w tym natychmiastową reanimację,
  - e. współpracować z personelem medycznym, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych,
  - f. prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa, przygotowania do rodzicielstwa i urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia oraz prowadzenia profilaktyki chorób kobiecych i patologii położniczych;
3. w zakresie kompetencji społecznych:
- a. ma świadomość czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta,
  - b. ma świadomość potrzeby permanentnego kształcenia się,
  - c. potrafi samodzielnie wykonywać zawód, zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego podejścia do podopiecznych, uwzględniającego poszanowanie i respektowanie ich praw.

Absolwent po ukończeniu studiów I stopnia przygotowany jest do rozpoczęcia nauki na studiach II stopnia.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku Położnictwo:

1. posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu położnictwa i innych nauk medycznych;
2. w zakresie umiejętności potrafi:
  - a. rozwiązywać problemy zawodowe (szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych) wynikające ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji; indywidualnego i niepowtarzalnego charakteru zachowań kobiety i mężczyzny wobec poczęcia i narodzin dziecka oraz indywidualnego charakteru zachowań kobiety przed i po zabiegu operacyjnym na narządach płciowych,
  - b. określać standardy profesjonalnej opieki w fizjologicznym i patologicznym przebiegu ciąży, porodu i połogu, opieki nad kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie w każdym wieku i stanie zdrowia oraz wdrażać je do praktyki zawodowej,
  - c. prowadzić badania naukowe na rzecz rozwoju zawodu - wiedzy i praktyki położniczej, podnoszenia jakości opieki położniczej, prowadzenia wymiany informacji oraz upowszechniania uzyskanych wyników dla rozwoju pielęgniarstwa i opieki położniczo-neonatologiczno-ginekologicznej,
  - d. organizować i nadzorować opiekę położniczo-ginekologiczną i pielęgniarstwą, z uwzględnieniem przyjętych teorii i koncepcji opieki położniczej,
  - e. organizować pracę podwładnych i własną zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, przy zabezpieczeniu interesów pacjentów, pracowników i organizacji,
  - f. wykorzystywać przepisy prawne w działalności zawodowej oraz stosować je w praktyce w zarządzaniu organizacją, jej częścią lub zespołem pracowniczym (pielęgniarek i położnych),
  - g. opracowywać założenia polityki kadrowej oraz planu zatrudniania położnych odpowiednio do strategii i zapotrzebowania pacjentów na opiekę położniczą,
  - h. opracowywać i wdrażać do praktyki zawodowej standardy opieki, narzędzia monitorowania i oceny jakości opieki położniczej,
  - i. dokonywać doboru i stosować określone metody, techniki organizatorskie i techniki zarządzania w badaniu, rozwiązywaniu problemów organizacyjnych i usprawnianiu podsystemu pielęgniarstwa w zakresie opieki położniczej,
  - j. dokonywać doboru optymalnych i stosować wybrane metody nauczania i uczenia się, w zależności od specyfiki treści nauczania, celu, który należy osiągnąć, oraz grupy odbiorców,
  - k. przygotowywać i prowadzić edukację zdrowotną wybranego środowiska dydaktyczno-wychowawczego, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnych,

- I. realizować proces kształcenia położnych na wszystkich poziomach kształcenia i doskonalenia zawodowego - po ukończeniu specjalności nauczycielskiej (zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela).

Absolwent studiów II stopnia na kierunku Położnictwo jest przygotowany do podjęcia studiów w Szkole Doktorskiej.

Zasadniczy wpływ na kreowanie koncepcji kształcenia prowadzonego na Wydziale, mają obowiązujące regulacje prawne oraz wytyczne międzynarodowe, określające kompetencje zawodowe położnych.

Do najważniejszych krajowych aktów prawnych regulujących kształcenie na ocenianym kierunku należą:

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669),
3. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573),
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. 2018 poz. 345),
5. Rozporządzenie MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 2218),
6. Rozporządzenie MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w studiów (Dz. U. z 2018 r., poz. 1861 ze zm.).

Na Uczelni dostosowano dokumentację do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz do aktów wykonawczych do obowiązującej ustawy.

Międzynarodowymi wzorcami wykorzystywanymi w procesie kreowania koncepcji kształcenia są publikowane wyniki badań naukowych, w tym uzyskane przez kadrę Uczelni/Wydziału w ramach realizacji projektów badawczo-naukowych.

Realizowana na Wydziale koncepcja kształcenia jest wypadkową oczekiwań, uzgodnień i zaleceń wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy Wydziału. Ich czynny udział jest szczególnie widoczny na etapie projektowania, a zwłaszcza doskonalenia programu studiów.

Wewnętrznym interesariuszem Wydziału jest szeroko pojęta społeczność akademicka, w tym (w przypadku kierunku Położnictwo) przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz studentów, a także w mniejszym stopniu doktorantów. Ich wkład w koncepcję kształcenia wynika ze współpracy przedstawicieli tych gremiów z Wydziałowym i Uczelnianym Zespołem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Biurem Karier, Radą Wydziału, a także z Wydziałową Komisją ds. Programów Studiów, Kolegium Dziekańskim, opiekunami praktyk zawodowych, opiekunami roku, Samorządem Studenckim, kołami naukowymi i organizacjami studenckimi.

Głównymi interesariuszami zewnętrznymi Wydziału są pracodawcy i absolwenci kierunku Położnictwo. Ich przedstawiciele są stałymi członkami Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a ich opinie i uwagi poprzedzają ostateczne zatwierdzenie przez Senat UMB i/lub Radę Wydziału takich dokumentów jak: programy studiów, efekty uczenia się, plany studiów, itp. Jednocześnie opinie zarówno studentów, jak i absolwentów, dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku pozyskiwane są ponadto w ramach działalności Uczelnianego Biura Karier, Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Działu Spraw Studenckich oraz anonimowych ankiet studenckich. Ponadto, proces kształcenia na kierunku Położnictwo jest prowadzony w bezpośrednim kontakcie z bazą i kadrą medyczną, co zapewnia bezpośrednią współpracę interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Główne założenia i cele polityki jakości kształcenia na kierunku Położnictwo I stopnia oraz procedury doskonalenia koncepcji kształcenia są zgodne z „Uczelnianym Systemem Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku”, wprowadzonym Uchwałą Senatu UMB nr 102/2012 z dn. 19.11.2012 r. Narzędzia i metody doskonalenia koncepcji kształcenia określone są zapisami Uchwały Senatu nr 102/2019 z dnia 28.11.2019 w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (**Załącznik nr 3**) oraz Zarządzeniem Rektora nr 93/2019 z dn. 09.12.2019 r. określającym Regulamin Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB (**Załącznik nr 4**).

Zasadniczą rolę w procesie określania, weryfikacji i doskonalenia koncepcji kształcenia odgrywają interesariusze wewnętrzni, w tym – nauczyciele akademicy i studenci oraz interesariusze zewnętrzni - przedstawiciele środowiska zawodowego. Swoje opinie, uwagi, sugestie i wymagania dotyczące koncepcji programu studiów przekazują przed opracowaniem projektów programów studiów, mając możliwość odniesienia się do poziomu swojej satysfakcji z jakości przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu położnej w minionych latach.

Reasumując, udział interesariuszy wewnętrznych zaznacza się na poziomie:

1. gremiów odpowiedzialnych za opracowanie i doskonalenie koncepcji i programu studiów (Wydziałowa Komisja ds. Programów Studiów na kierunku Położnictwo, Rada Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Samorząd Studencki), w których zasiadają przedstawiciele studentów, Władz Wydziału i nauczycieli akademickich,
2. informacji zbieranych w drodze anonimowych ankiet studenckich, opracowanych przez Dział Informatyki i Teletransmisji,
3. informacji pochodzących z ankiet pn. „Weryfikacja i ocena realizacji efektów uczenia się” wypełnianych przez osoby odpowiedzialne za prowadzenie przedmiotów (po ich zrealizowaniu w danym semestrze).

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma miejsce:

4. podczas spotkań poświęconym kształceniu praktycznemu, w szczególności realizowaniu praktyk zawodowych,
5. na poziomie Wydziałowego i Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
6. poprzez bezpośredni udział w realizacji efektów uczenia się z wybranych przedmiotów/modułów,
7. na poziomie opiekunów praktyk zawodowych z ramienia instytucji przyjmującej.

Opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są poddawane pod dyskusję w trakcie posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, jako głównego organu odpowiedzialnego za jakość kształcenia na kierunku.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, ocena kształtowania sylwetki absolwenta jest realizowana poprzez badania losów zawodowych absolwentów celem weryfikacji jakości kształcenia, przygotowania absolwentów do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej lub sytuacji na rynku pracy, a także celem weryfikacji uzyskiwania zamierzonych efektów uczenia się oraz dostosowania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy.

Podobnie, zgodnie z ww. Regulaminem (§ 6 ust. 3-5) bezpośrednio po ukończeniu studiów odbywa się monitorowanie opinii absolwentów UMB w zakresie osiągniętych efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów oraz po roku od ukończenia studiów odbywa się monitorowanie opinii absolwentów UMB w zakresie kariery zawodowej. Okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) następuje ponadto ankietyzacja potencjalnych pracodawców, np. kierowników jednostek zatrudniających absolwentów (wybór należy do grup roboczych, wchodzących w skład Zespołów odpowiednich Wydziałów lub przewodniczących Wydziałowych Zespołów). Ostatnie monitorowanie pracodawców i potencjalnych pracodawców miało miejsce w 2019 r. (**Załącznik nr 5**). Najwyżej przez

pracodawców zatrudniających absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku po kierunku Położnictwo ocenione zostały takie kompetencje jak: umiejętność samodzielnego przyjęcia porodu siłami natury (4,87), umiejętność wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i porodu (4,80). Niewiele niżej pracodawcy ocenili takie kompetencje jak: dysponowanie szczegółową wiedzą z zakresu medycyny perinatalnej, neonatologii, ginekologii i pielęgniarstwa (4,67). Oczekiwane przez pracodawców, którzy chcieliby zatrudnić absolwentów kierunku Położnictwo są w najwyższym stopniu takie kompetencje jak: umiejętność samodzielnego przyjęcia porodu siłami natury oraz umiejętność wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i porodu. Średnia ocena tych aspektów wyniosła (5,00). Niżej - na ocenę (4,00) pracodawcy ocenili następujące kompetencje: dysponowanie ogólną wiedzą z zakresu nauk medycznych, umiejętność sprawowania opieki zdrowotnej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie porodu, przekwitania i senium oraz umiejętność edukowania kobiet na temat dojrzewania, planowania rodziny, rozrodu, ochrony macierzyństwa itp.

Senat UMB na mocy Uchwały nr 75/2019 w sprawie przyporządkowania kierunków studiów do dyscyplin naukowych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku, przyporządkował kierunek Położnictwo I stopnia do dyscypliny nauk medycznych (70% - dyscyplina wiodąca) oraz do dyscypliny nauk o zdrowiu (30%) (Załącznik nr 6).

Zakładane efekty uczenia się na kierunku Położnictwo I stopnia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim:

- 2019/2020 zawarte są w załączniku do Uchwały Senatu UMB nr 77/2019 z dn. 19.09.2019 r. (Załącznik nr 7);
- 2018/2019 zawarte są w załączniku do Uchwały Senatu UMB nr 79/2018 z dn. 28.06.2018 r. (Załącznik nr 8);
- 2017/2018 zawarte są w załączniku do Uchwały Senatu UMB nr 72/2017 z dn. 28.06.2017 r. (Załącznik nr 9).

Zakładane efekty uczenia się na kierunku Położnictwo II stopnia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2018/2019 zawarte są w załączniku do Uchwały Senatu UMB nr 79/2018 z dn. 28.06.2018 r. (Załącznik nr 8).

Efekty uczenia się zostały opracowane zgodnie z koncepcją, celami kształcenia oraz założeniami praktycznego profilu kierunku Położnictwo. Zakładane na ww. kierunku efekty uczenia się są zgodne z poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla studiów I i II stopnia, a także z obowiązującymi standardami kształcenia dla kierunku Położnictwo, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573) dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 oraz z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. 2018 poz. 345) dla cykli kształcenia rozpoczynających się w roku akademickim 2017/2018 oraz 2018/2019.

Uwzględniają one ponadto nabycie umiejętności praktycznych związanych z kierunkiem Położnictwo oraz kompetencji językowych – umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 (studia I stopnia) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego dla standardu kształcenia obowiązującego od 2019 roku oraz na poziomie B1 (studia I stopnia)/B2 (studia II stopnia) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego dla standardu kształcenia obowiązującego do 2019 roku. Przedmiotowe efekty uczenia się, zawarte w sylabusach z poszczególnych przedmiotów, są najczęściej powtórzeniem (rzadziej uszczegółowieniem) odpowiednio przypisanych efektów kierunkowych. Przykładowo efekt uczenia się z zakresu wiedzy z przedmiotu Techniki położnicze i prowadzenie porodu o symbolu DW2 o treści „zna mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklyzizm przedni i

tylny), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej i porodów bliźniaczych” odnosi się do kierunkowego efektu uczenia się D.W2. o tej samej treści.

W celu sprawdzenia, czy wszystkie założone w programie efekty uczenia się mogą być uzyskane w wyniku realizacji modułów kształcenia przewidzianych programem studiów, Wydział sporządza matrycę efektów uczenia się (przykładowa matryca efektów uczenia się dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 stanowi **Załącznik nr 11**).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. doboru kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, zewskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia,*
- 2. doboru metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,*
- 3. zakresu korzystania z metod i technik kształcenia na odległość,*
- 4. dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia,*
- 5. harmonogramu realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru,*
- 6. doboru form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych),*
- 7. programu i organizacji praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk,*
- 8. doboru treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,*

9. spełnienia reguły wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Zasady dotyczące tworzenia programu i planu studiów oraz tworzenia dokumentacji określone są w:

- Uchwale Senatu UMB nr 47/2019 z dnia 29.05.2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących opracowywania programów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (Załącznik nr 9),
- Uchwale Senatu UMB nr 3/2017 z dnia 9.02.2017 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku określających zasady tworzenia programów kształcenia dla określonych kierunków, poziomów i profili kształcenia studiów wyższych (Załącznik nr 10)
- Uchwale nr 36/2017 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 28.04.2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały nr 3/2017 z dnia 9.02.2017 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku określających zasady tworzenia programów kształcenia dla określonych kierunków, poziomów i profili kształcenia studiów wyższych (Załącznik nr 11)
- Uchwale nr 28/2018 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 26.03.2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały nr 3/2017 z dnia 9.02.2017 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku określających zasady tworzenia programów kształcenia dla określonych kierunków, poziomów i profili kształcenia studiów wyższych (Załącznik nr 12)
- Uchwale Rady Wydziału nr 176/2019 z dnia 28.05.2019 r. w sprawie zatwierdzenia wzorów programu studiów, planu studiów, matrycy efektów uczenia się obowiązujących na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (Załącznik nr 13)

oraz w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB.

Zasady te obejmują następujące obszary:

- szczegółowego zdefiniowania zamierzonych efektów uczenia się (obejmujących także praktyki zawodowe) w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji,
- weryfikacji opinii absolwentów pod kątem osiągniętych efektów uczenia się,
- badania opinii pracodawców i potencjalnych pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy,
- prowadzenia badań losów zawodowych absolwentów w celu oceny jakości kształcenia, przygotowania do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej lub sytuacji na rynku pracy,
- kontroli przestrzegania obowiązujących zasad wprowadzania zmian w programach i organizacji studiów.

Program studiów w cyklu kształcenia rozpoczynającym się w roku akad. 2019/2020 został zatwierdzony Uchwałą Senatu UMB nr 77/2019 z dn. 19.09.2019 r. zatwierdzenia programów studiów, efektów uczenia się na poszczególne kierunki studiów na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 (Załącznik nr 14). Program studiów jest zgodny z przepisami obowiązującego prawa w zakresie szkolnictwa wyższego, w tym z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573) oraz wytycznymi dotyczącymi opracowywania

programów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w UMB.

Projekt opisu zakładanych efektów uczenia się przygotowuje Wydziałowa Komisja ds. Programów Studiów dla poszczególnych kierunków studiów na Wydziale, uwzględniając nauczane treści programowe oraz misję i strategię Uczelni i Wydziału, a także doświadczenie zawodowe kadry akademickiej i wyniki dorobku naukowo-dydaktycznego Wydziału. Na etapie doskonalenia programu studiów, Wydziałowa Komisja ds. Programów Studiów przywiązuje szczególną wagę do opinii przedstawicieli studentów, stanowiących stały skład Komisji oraz osób odpowiedzialnych za poszczególne moduły/przedmioty, opracowujących sylabusy z poszczególnych przedmiotów. Komisja korzysta też z przykładów dobrych praktyk obserwowanych w innych uczelniach. Sylabusy udostępnione są na stronie internetowej poszczególnych jednostek realizujących kształcenie na ocenianym kierunku, zaś na tablicach ogłoszeń znajdują się najważniejsze informacje dla studentów (harmonogram zajęć, tematyka zajęć, literatura obowiązkowa i zalecana, etc.).

Członkami Komisji są nauczyciele akademicy z największym doświadczeniem zawodowym, merytorycznym i organizacyjnym. Ze względu na strukturę zatrudnienia, część członków ww. Komisji to zarazem absolwenci Wydziału/Uczelni i reprezentanci podmiotów rynku pracy, będący właścicielami i/lub pracownikami gabinetów położniczo-ginekologicznych. W składzie Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów są też stali przedstawiciele studentów w osobach starostów lub osób delegowanych z poszczególnych lat studiów.

Analiza i ocena zgodności założonych efektów uczenia się z programem studiów i sylabusami należy do zadań wydziałowych struktur oceniających jakość kształcenia na kierunku Położnictwo.

Doskonalenie programu studiów jest jednym z głównych zadań wdrożonego w Uczelni systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Systematyczny przegląd programu studiów oraz pozyskiwanie zwrotnej informacji od interesariuszy zewnętrznych i absolwentów (zgodnie z procedurami opisanymi w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB) zapewniają włączanie treści kształcenia spójnych z aktualnymi koncepcjami i trendami w położnictwie i ginekologii oraz potrzebami rynku pracy. Metody bieżącej weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się zawarte są w programie studiów oraz w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

Studia na kierunku Położnictwo I i II stopnia o profilu praktycznym prowadzone są w formie stacjonarnej. Program studiów nie jest jednakowy dla poszczególnych cykli, ponieważ tak jak już wspomniano od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 studentów ocenionego kierunku obowiązuje nowy standard kształcenia. Program studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2018/2019 (obecny II rok I stopnia) oraz 2017/2018 (obecny III rok I stopnia) regulowany jest przez tzw. stary standard kształcenia, regulowany Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. 2018 poz. 345).

Kształcenie dla cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2019/2020 (aktualny I rok I stopnia) trwa 6 semestrów (180 punktów ECTS) i obejmuje 4786 godziny zajęć, w tym 2831 godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (w tym 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego, które aktualnie zostały ujęte jako obowiązkowe i nie przypisuje się im punktów ECTS, 4 godziny – szkolenie BHP oraz 2 godziny szkolenia bibliotecznego). Warunkiem wydania dyplomu ukończenia studiów jest uzyskanie określonych w programie studiów efektów uczenia się, wymaganej liczby punktów ECTS oraz liczby godzin, odbycie przewidzianych w programie studiów praktyk zawodowych, obrona pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Absolwenci kierunku Położnictwo I stopnia otrzymują dyplom i tytuł zawodowy licencjata położnictwa. Liczba punktów ECTS, przyporządkowana do zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 134 pkt ECTS. Liczba punktów ECTS w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 145,5 pkt. Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych wynosi 15 pkt ECTS. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego wynosi 5 pkt ECTS.

Procentowy wskaźnik punktów ECTS w modułach/grupach zajęć do wyboru wynosi 4,5%. Łączna liczba punktów ECTS.

Kształcenie dla cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2018/2019 (aktualny II rok I stopnia) trwa 6 semestrów (180 punktów ECTS) i obejmuje 4816 godzin zajęć, w tym 2833 godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (w tym 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego, które są ujęte jako nieobowiązkowe i nie przypisuje się im punktów ECTS, 4 godziny – szkolenie BHP oraz 2 godziny szkolenia bibliotecznego). Warunkiem wydania dyplomu ukończenia studiów jest uzyskanie określonych w programie studiów efektów uczenia się, wymaganej liczby punktów ECTS oraz liczby godzin, odbycie przewidzianych w programie studiów praktyk zawodowych, obrona pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Absolwenci kierunku Położnictwo I stopnia otrzymują dyplom i tytuł zawodowy licencjata położnictwa. Łączna liczba punktów ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wynosi 145 pkt., w tym 90 pkt w ramach zajęć teoretycznych i 55 pkt w ramach zajęć praktycznych. Łączna liczba punktów ECTS w ramach praktyk zawodowych wynosi 30 pkt. Łączna liczba punktów ECTS w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych wynosi 16 pkt (w tym język angielskim, któremu przypisano 4 pkt ECTS).

Kształcenie dla cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2017/2018 (aktualny III rok I stopnia) trwa 6 semestrów (180 punktów ECTS) i obejmuje 4814 godzin zajęć, w tym 2831 godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (w tym 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego, które są ujęte jako nieobowiązkowe i nie przypisuje się im punktów ECTS oraz 4 godziny – szkolenie BHP). Warunkiem wydania dyplomu ukończenia studiów jest uzyskanie określonych w programie studiów efektów uczenia się, wymaganej liczby punktów ECTS oraz liczby godzin, odbycie przewidzianych w programie studiów praktyk zawodowych, obrona pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Absolwenci kierunku Położnictwo I stopnia otrzymują dyplom i tytuł zawodowy licencjata położnictwa. Rozkład liczby punktów ECTS w ramach poszczególnych grup zajęć jest identyczna, jak w przypadku cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2018/2019.

W przypadku studiów II stopnia (aktualny II rok II stopnia) kształcenia trwa 4 semestry (120 punktów ECTS) i obejmuje 1395 godzin zajęć, w tym 1270 godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (w tym 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego, które są ujęte jako nieobowiązkowe i nie przypisuje się im punktów ECTS oraz 4 godziny – szkolenie BHP). Warunkiem wydania dyplomu ukończenia studiów jest uzyskanie określonych w programie studiów efektów uczenia się, wymaganej liczby punktów ECTS oraz liczby godzin, odbycie przewidzianych w programie studiów praktyk zawodowych oraz obrona pracy magisterskiej. Absolwenci kierunku Położnictwo II stopnia otrzymują dyplom i tytuł zawodowy magistra położnictwa. Łączna liczba punktów ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wynosi 112 pkt. Łączna liczba punktów ECTS w ramach zajęć o charakterze praktycznym wynosi 0 pkt. Łączna liczba punktów ECTS w ramach praktyk zawodowych wynosi 8 pkt. Łączna liczba punktów ECTS w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych wynosi 19 pkt. Łączna liczba punktów ECTS w ramach zajęć z języka obcego wynosi 7 pkt. Procentowy wskaźnik modułów/zajęć do wyboru wynosi 5.

W celu sprawdzenia, czy wszystkie założone w programie efekty uczenia się mogą być uzyskane w wyniku realizacji modułów kształcenia przewidzianych programem studiów, sporządzana jest matryca określająca relacje między kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się.

Program studiów I stopnia dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 zakłada uzyskanie przez absolwenta efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji w obrębie następujących obszarów:

- nauki podstawowe (anatomia, fizjologia, patologia, embriologia i genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia);
- nauki społeczne (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, język angielski);
- nauki w zakresie podstaw opieki położniczej (podstawy opieki położniczej, etyka zawodu położnej, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy

położnej, badanie fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej);

- nauki w zakresie opieki specjalistycznej (techniki położnicze i prowadzenie porodu, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia, rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w położnictwie, seminarium dyplomowe).

Programy studiów I stopnia zgodne z tzw. starym standardem kształcenia zakładają uzyskanie przez absolwenta efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji w obrębie następujących obszarów:

- nauki podstawowe (anatomia, fizjologia, patologia, embriologia i genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia);
- nauki społeczne (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo, zdrowie publiczne, filozofia i etyka zawodu położnej, język angielski);
- nauki w zakresie podstaw opieki położniczej (podstawy opieki położniczej, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, badania fizykalne, badania naukowe w położnictwie, zajęcia fakultatywne do wyboru: zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego);
- nauki w zakresie opieki specjalistycznej (techniki położnicze i prowadzenie porodu, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia, rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii, podstawy ratownictwa medycznego).

Program studiów II stopnia dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2018/2019 zakłada uzyskanie przez absolwenta efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji w obrębie następujących obszarów:

- wybrane zagadnienia z nauk społecznych (podstawy psychoterapii, filozofia i teoria opieki położniczej, ustawodawstwo zawodowe położnej – wymogi europejskie, zarządzanie w położnictwie, badania naukowe w położnictwie, dydaktyka medyczna);
- nauki w zakresie opieki specjalistycznej (nowoczesne techniki diagnostyczne, diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii, opieka specjalistyczna w położnictwie, neonatologii i ginekologii, intensywny nadzór położniczy, farmakologia kliniczna).

Dobór treści programowych w podziale na poszczególne przedmioty oraz dobór form ich realizacji przedstawia plan studiów (Załącznik nr 15 – plan studiów I stopnia dla cyklu rozpoczynającego się od roku akademickiego 2019/2020; Załącznik nr 16 – plan studiów I stopnia dla cyklu rozpoczynającego się od roku akademickiego 2018/2019; Załącznik nr 17 – plan studiów I stopnia dla cyklu rozpoczynającego się od roku akademickiego 2017/2018; Załącznik nr 18 – plan studiów II stopnia dla cyklu rozpoczynającego się od roku akademickiego 2018/2019).

Program studiów, w tym plan studiów uwzględnia właściwą sekwencję oraz proporcję przedmiotów/modułów, łączenie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk społecznych i humanistycznych z praktykami zawodowymi. Podczas I roku studiów realizowane są treści z obszaru nauk podstawowych (z wyjątkiem radiologii i farmakologii), które to realizowane są na II roku studiów. I rok studiów obejmuje też intensywne kształcenie w obszarze nauk społecznych i humanistycznych. Język angielski należący do tej grupy jest realizowany przez I i II rok studiów – obejmuje 140 godzin i przypisane jest mu 5 punktów ECTS. Celem kształcenia jest nauka pozwalająca na posługiwanie się językiem angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii. Na II roku studiów z obszaru nauk społecznych prowadzony jest przedmiot Prawo. W ramach obszaru nauk w zakresie podstaw opieki położniczej na I roku studiów realizowane są następujące przedmioty: Etyka zawodu położnej, Podstawy opieki położniczej cz. I (część II realizowana jest na II roku), Promocja

zdrowia, Badania fizykalne oraz Dietetyka. W obszarze nauk w zakresie opieki specjalistycznej kształcenie na I roku studiów obejmuje przedmioty: Neonatologia i opieka neonatologiczna oraz Techniki Położnicze i prowadzenie porodu cz. I. Przedmiot ten realizowany jest w trzech częściach, na każdym roku kształcenia. Kształcenie praktyczne na I roku studiów prowadzone jest w ramach następujących przedmiotów: Podstawy opieki położniczej cz. I - 120 godz. zajęć praktycznych, Techniki położnicze i prowadzenie porodu cz. I – 80 godz. zajęć praktycznych, Promocja zdrowia – 20 godz. zajęć praktycznych, Neonatologia i opieka neonatologiczna – 80 godz. zajęć praktycznych i 80 godz. praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe realizowane są równoległe do kształcenia teoretycznego. II i III rok studiów poświęcony jest głównie kształceniu kierunkowemu w obszarze nauk w zakresie podstaw opieki położniczej oraz w zakresie opieki specjalistycznej. Na II roku studiów realizowane jest 400 godzin zajęć praktycznych i 520 godzin praktyk zawodowych, a na III roku studiów – 400 godzin zajęć praktycznych i 600 godzin praktyk zawodowych. Kształcenie w ramach zajęć praktycznych odbywa się również w Centrum Symulacji Medycznej. Przedmiotom kierunkowym, takim jak Ginekologia i opieka ginekologiczna, Położnictwo i opieka położnicza oraz Techniki położnicze i prowadzenie porodu przyporządkowano po 12 godzin zajęć w warunkach symulowanych. W ramach realizacji zaplanowanych treści programowych student osiąga wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne szczegółowo opisane w efektach uczenia się. Uświadamiany jest również ścisły związek postępu w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu z zawodem położnej i konieczność kształcenia ustawicznego. Od cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2019/2020 przedmiot wychowanie fizyczne realizowany jest na I i II roku studiów w ilości 30 godz./rok.

Przykładem powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się jest przedmiot Położnictwo i opieka położnicza na studiach I stopnia (Tabela 1).

Tabela 1.

Efekty uczenia się		Treści kształcenia
WIEDZA		WIEDZA
D.W12	opisuje rolę położnej w opiece przedkoncepcyjnej i w okresie przygotowania do rodzicielstwa	<p>Wykłady kliniczne, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych - małowodzie -wielowodzie 2. Mechanizmy zakażenia płodu podczas chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych - zasady postępowania diagnostyczno–leczniczego 3. Nowoczesne metody postępowania diagnostycznego i preferowane leczenie w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych – niedokrwistość 4. Wytyczne dotyczące postępowania z ciężarną, rodzącą i noworodkiem zakażonymi wirusami HIV, HBV, HSV i HCV 5. Nowoczesne metody postępowania diagnostycznego i preferowane leczenie w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych - choroby układu oddechowego.
D.W13	zna pojęcie ciąży biologicznie przenoszonej przeterminowanej	
D.W15	omawia zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego	
D.W16	omawia metody oceny dojrzałości płodu i wydolności łożyska oraz sposoby postępowania położniczego, w tym testy biofizyczne, liczenie ruchów płodu, test niestresowy (NST) i test wysiłkowy skurczów (CST)	
D.W17	przedstawia udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych	
D.W18	omawia połów prawidłowy i nieprawidłowy oraz określa zakres	

	opieki realizowanej przez położną nad położnicą, noworodkiem i ich rodziną	6. Nowoczesne metody postępowania diagnostycznego i preferowane leczenie w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych - choroby tarczycy
D.W19	omawia proces laktacji oraz działania edukacyjne położnej dotyczące promocji karmienia piersią	7. Sposoby monitorowania stanu płodu - metody oceny dojrzałości płodu i wydolności łożyska oraz sposoby postępowania położniczego, w tym testy biofizyczne, liczenie ruchów płodu, test niestresowy (NST) i test wysiłkowy skurczów (CST)
D.W20	omawia udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego w stosunku do ciężarnej, rodzącej i położnicy w stanach nagłych	8. Patomechanizm, diagnostyka i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i połogu z trombocytopenią, chorobą zatorowo--zakrzepową, wadami serca
D.W21	charakteryzuje metody diagnostyczne w położnictwie oraz określa rolę położnej w przygotowaniu kobiety i sprzętu do ich wykonania	9. Standardy sprawowania opieki położniczej nad ciężarną i położnicą w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych – JUGR
D.W22	omawia mechanizmy zakażenia płodu podczas chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz opisuje zasady postępowania diagnostyczno-leczniczego	10. Postępowanie we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie
D.W23	przedstawia wytyczne dotyczące postępowania z ciężarną, rodzącą i noworodkiem zakażonymi wirusami HIV, HBV, HSV i HCV	Wykłady pielęgniarskie, w tym:
D.W24	opisuje wskazania do poradnictwa genetycznego oraz zakres diagnostyki i terapii wewnątrzmacicznej płodu	11. Opieka przedkonceptyjna jako forma promocji zdrowia
D.W25	omawia techniki wspomaganego rozrodu oraz zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym	12. Opieka profilaktyczna nad kobietą podczas ciąży fizjologicznej
D.W28	omawia standardy sprawowania opieki położniczej nad ciężarną i położnicą w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych	13. Pożądaný styl życia kobiet w ciąży
D.W29	wyjaśnia patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i połogu z nadciśnieniem, konfliktem serologicznym, trombocytopenią, chorobą zatorowo--zakrzepową, cukrzycą i wadami serca	14. Dolegliwości w ciąży fizjologicznej - sposoby łagodzenia i zapobiegania
D.W30	rozpoznaje potrzeby kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy w zakresie promocji zdrowia	15. Fizjologia połogu - przebieg, zmiany inwolucyjne, rola położnej
D.W31	różnicuje krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży (poronienie, przedwczesne oddzielenie łożyska, łożysko przodujące, zaśniad graniasty, ciąża pozamaciczna)	16. Współczesne trendy w karmieniu piersią – problemy laktacji
D.W32	omawia postępowanie we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie	17. Patologia połogu – rola położnej
		18. Przygotowanie do cięcia cesarskiego w trybie nagłym i planowym
		19. Obserwacja i pielęgnacja położnicy po cięciu cesarskim
	UMIĘJĘTNOŚCI	UMIĘJĘTNOŚCI/KOMPETENCJE SPOŁECZNE

D.U19	wykonuje zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocenia jego stan według obowiązujących skal oceny	<p style="text-align: center;">Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja i pielęgnacja ciężarnej z poronieniem zagrażającym 2. Obserwacja i pielęgnacja ciężarnej z poronieniem zagrażającym - plan pielęgnacyjny 3. Postępowanie położnej w przypadku niepomyślnego zakończenia ciąży 4. Postępowanie położnej w przypadku niepomyślnego zakończenia ciąży – opieka nad pacjentką 5. Opieka nad ciężarną/rodzącą z krwawieniem (łożysko przodujące, przedwczesne odklejenie łożyska) 6. Opieka nad ciężarną/rodzącą z krwawieniem (łożysko przodujące, przedwczesne odklejenie łożyska) - plan opieki 7. Obserwacja i pielęgnacja ciężarnej z porodem przedwczesnym 8. Obserwacja i pielęgnacja ciężarnej z porodem przedwczesnym – plan opieki 9. Obserwacja i pielęgnacja ciężarnej z przedwcześnie pękniętym pęcherzem płodowym 10. Obserwacja i pielęgnacja ciężarnej z przedwcześnie pękniętym pęcherzem płodowym – proces pielęgnacyjny 11. Opieka nad kobietą w ciąży wielopłodowej 12. Opieka nad kobietą w ciąży wielopłodowej – proces pielęgnacyjny 13. Rola położnej w opiece nad kobietą z nadciśnieniem indukowanym ciążą 14. Planowanie opieki nad ciężarną z nadciśnieniem indukowanym ciążą 15. Rola położnej w opiece nad ciężarną z cukrzycą 16. Rola położnej w opiece nad ciężarną z cukrzycą – edukacyjna rola położnej 17. Obserwacja i pielęgnacja kobiety w ciąży po terminie 18. Postępowanie położnicze w opiece nad kobietą w ciąży po terminie 19. Profilaktyka konfliktu serologicznego 20. Opieka nad matką nieletnią i samotną <p style="text-align: center;">Zajęcia praktyczne realizowane w Centrum Symulacji Medycznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zadania położnej w opiece nad pacjentką ciężarną w Oddziale Patologii Ciąży: <ul style="list-style-type: none"> • wystuchanie czynności serca płodu detektorem tętna w zależności od wielkości ciąży
D.U20	promuje karmienie naturalne i prowadzi poradnictwo laktacyjne	
D.U21	przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki	
D.U22	posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi	
D.U23	stosuje procedury postępowania z narzędziami po porodzie i po zabiegach położniczych (dezynfekcja, przygotowanie do sterylizacji), zgodnie z wymogami sanitarno-higienicznymi	
D.U24	zakłada i zmienia opatrunek na ranie operacyjnej	
D.U25	realizuje zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży, po porodzie i w połogu wynikające z obowiązujących przepisów prawnych oraz standardów postępowania położniczego	
D.U26	przygotowuje kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i macierzyństwa lub ojcostwa	
D.U27	przygotowuje kobietę do badań diagnostycznych, w tym prenatalnych, oraz w nich uczestniczy	
D.U28	rozpoznaje ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych oraz zapoznaje kobietę ze zmianami zachodzącymi w jej organizmie podczas ciąży	
D.U29	stosuje profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych dotyczących kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i ciężarnych	
D.U30	edukuje kobietę w zakresie higieny i odżywiania podczas ciąży, połogu, w schorzeniach ginekologicznych i w pozostałych okresach jej życia	
D.U32	planuje i realizuje opiekę położniczą nad ciężarną, rodzącą i położnicą w przebiegu ciąży, porodu oraz połogu powikłanego współistniejącymi chorobami położniczymi i nie położniczymi	
D.U33	rozpoznaje ciążę obumarłą	

D.U34	opiekuje się matką po poronieniu, porodzie martwego dziecka, narodzinach dziecka z wadami rozwojowymi i po urazie okołoporodowym	<ul style="list-style-type: none"> • interpretacja przedporodowego zapisu KTG <p>2. Przygotowanie pacjentki oraz narzędzi i materiałów do zabiegu wyłyżeczkowania jamy macicy</p> <p style="text-align: center;">Zajęcia praktyczne:</p> <p>1. Wprowadzenie studentek w zagadnienia oddziału Patologii Ciąży:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z Instrukcją BHP, regulaminem studentów, zakresem czynności położnej odcinkowej i zabiegowej; • wstępne informacje o pracy studentek na oddziale; zapoznanie studentów z treścią programu nauczania i warunkami zaliczenia praktyk; • zapoznanie z topografią oddziału, organizacją pracy oraz personelem; • zadania położnej w opiece nad pacjentką z zaawansowaną ciążą w czasie dyżuru dziennego w oddziale Patologii Ciąży. <p>2. Czynności położnej w przygotowaniu sal i pacjentek do obchodu lekarskiego, rola położnej podczas obchodu lekarskiego</p> <p>3. Obowiązki położnej podczas przyjęcia pacjentki w Oddziale Patologii Ciąży. Uzupełnianie dokumentacji szpitalnej w oddziale. Analiza dokumentacji położniczej ciężarnej.</p> <p>4. Wystuchanie czynności serca płodu za pomocą detektora tętna i słuchawki położniczej w poszczególnych tygodniach ciąży. Wysokość dna macicy w zależności od stopnia zaawansowania ciąży.</p> <p>5. Kardiogram przedporodowy – wykonanie oraz interpretacja i ocena zapisu</p> <p>6. Edukacja ciężarnej w zakresie właściwego trybu życia w przypadku wystąpienia krwawienia w ciąży, NIC, cukrzycy ciężarnych, ciąży wielopłodowej</p> <p>7. Przygotowanie ciężarnej do badania położniczego, badania USG i Dopplera</p> <p>8. Przygotowanie ciężarnej do porodu (drogami i siłami natury oraz cięcia cesarskiego)</p> <p>9. Zadania położnej w opiece nad ciężarną z cholestazą</p> <p>10. Przygotowanie ciężarnej do założenia szwu McDonalda oraz opieka po zabiegu</p>
D.U35	otacza opieką psychologiczną matkę nieletnią i samotną	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
D.K1	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece oraz okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych	
D.K2	systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	
D.K3	przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie	
D.K4	wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych	
D.K5	przestrzega praw pacjenta	
D.K6	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	
D.K7	zachowuje tajemnicę zawodową	
D.K8	współdziała w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	
D.K9	przejawia empatię w relacji z podopieczną i jej rodziną oraz współpracownikami	

	<p>11. Przygotowanie pacjentki oraz narzędzi i materiałów do zabiegu wyłżeczki jamy macicy i opieka po zabiegu</p> <p>12. Opieka nad ciężarną z reżimem łózkowym</p> <p>13. Przygotowanie i prowadzenie tokolizy u ciężarnej</p> <p>14. Amniopunkcja i amnioinfuzja - przygotowanie zestawu i ciężarnej do zabiegu</p> <p>15. Opieka nad pacjentką z niepowściągliwymi wymiotami ciężarnych</p> <p>16. Opieka i pielęgnacja położnicy z współistniejącymi chorobami występującymi przed ciążą (cukrzyca I typu, nadciśnienie, choroby zakrzepowo–zatorowe, choroby tarczycy, choroby psychiczne)</p> <p>17. Opieka i pielęgnacja położnicy z/i chorobami współistniejącymi z ciążą (cukrzyca ciążowa, konflikt serologiczny, cholestazy, NIC, SP, rzucawka,HELLP)</p> <p>18. Opieka i pielęgnacja położnicy z problemami laktacyjnymi</p> <p>19. Pielęgnowanie położnicy w wybranych stanach wnikających połóg (atonia macicy, krwiak pochwy, krocza, sromu, zakażenia ran poporodowych, zakażenia połogowe)</p> <p>20. Edukacja położnicy w zakresie samoopieki i samopielęgnacji w środowisku domowym</p> <p>Praktyki zawodowe:</p> <p>1. Wysłuchanie akcji serca płodu (stetoskop Pinarda, detektor tętna), monitorowanie ASP i czynności skurczowej macicy (KTG)</p> <p>2. Przygotowanie ciężarnej do porodu indukowanego i/lub cięcia cesarskiego</p> <p>3. Podawanie leków drogą doustną, dożylną, domięśniową, dopochwową</p> <p>4. Umiejętność edukacji i przygotowania pacjentki do samoobserwacji po wypisaniu ze szpitala</p> <p>5. Przygotowanie zestawów i asysta do zabiegów: wyłżeczki jamy macicy, amniopunkcji, amnioinfuzji</p> <p>6. Pobieranie materiału do badań diagnostycznych, umiejętność interpretacji wyników</p> <p>7. Wykonywanie testu oksytocynowego</p> <p>8. Umiejętność obserwacji i pielęgnacji ciężarnej w ciąży wysokiego ryzyka</p> <p>9. Pielęgnowanie położnicy w przypadku połogu powikłanego: rozejście się spojenia łonowego, krwawienia w połogu, zakażenia połogowe</p>
--	---

		<p>10. Pielęgnowanie położnicy w przypadku porodu powikłanego: krwiak pochwy, sromu i krocza</p> <p>11. Opieka nad ciężarną/rodzącą/położnicą w przypadku stanów nagłych w położnictwie: krwawienie w czasie ciąży/porodu/połogu, opieka nad ciężarną/rodzącą/położnicą z zagrażającą rzucawką i z rzucawką, zespół DIC</p> <p>12. Pielęgnowanie położnicy w przypadku porodu powikłanego: wstrząs w położnictwie</p> <p>13. Udział położnej w profilaktyce, czynnościach diagnostycznych, leczniczych i pielęgnowanie ciężarnej/rodzącej/położnicy w przypadku współistnienia chorób zakaźnych i infekcyjnych</p> <p>14. Opieka nad kobietą w sytuacjach trudnych: samotną matką, matką młodocianą, matką, która straciła dziecko. Komunikacja z położnicą i jej rodziną</p> <p>15. Rola położnej w rozpoznaniu baby blues, depresji i psychozy poporodowej</p> <p>16. Proces pielęgnowania ciężarnej/rodzącej/położnicy w wybranej jednostce chorobowej wiktającej ciążę/poród/połów</p>
--	--	--

Poszerzeniem treści kształcenia przyporządkowanych do wyżej wskazanych efektów uczenia się w ramach przedmiotu Położnictwo i opieka położnicza na studiach I stopnia są treści kształcenia powiązane z efektami uczenia się w ramach przedmiotu Opieka specjalistyczna w położnictwie, realizowanym na studiach II stopnia (Tabela 2).

Tabela 2.

Efekty uczenia się		Treści kształcenia
WIEDZA		WIEDZA
B.W9	charakteryzuje aktualne standardy postępowania w opiece nad ciężarną, rodzącą i położnicą z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi oraz psychicznymi	<p style="text-align: center;">WYKŁADY</p> <p>1. Ciąża, poród i połów powikłane chorobami układu sercowo-naczyniowego (nadciśnienie przewlekłe, wrodzone i nabyte wady serca, zapalenia wsierdza i mięśnia sercowego, zaburzenia rytmu)</p> <p>2. Postępowanie terapeutyczno – diagnostyczne w odniesieniu do ciężarnej, rodzącej i położnicy z problemami nefrologicznymi (stany zapalne nerek, niewydolność nerek)</p> <p>3. Choroby układu oddechowego w ciąży</p>
B.W10	omawia zakres postępowania profilaktycznego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi oraz psychicznymi	
B.W11	zna rekomendacje i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego w ciąży powikłanej chorobami położniczymi i niepołożniczymi oraz zna	

	postępowanie profilaktyczno-terapeutyczne w porożu, w przypadku chorób Indukowanych ciążą, chorób niepołożniczych, zaburzeń emocjonalnych i psychicznych	
B.W12	rozumie związek zdrowia jamy ustnej z ogólnym zdrowiem ciężarnej	
UMIĘTNOŚCI		UMIĘTNOŚCI/KOMPETENCJE SPOŁECZNE
B.U9	wykonuje i interpretuje profil biofizyczny płodu oraz podejmuje właściwe działania w zależności od dobrostanu płodu	<p style="text-align: center;">ĆWICZENIA</p> <p>1. Choroby układu krwiotwórczego – postępowanie terapeutyczne i diagnostyczne w odniesieniu do ciężarnej, rodzącej i położnicy (niedokrwistości, trombocytopenia, DIC, zaburzenia homeostazy po obumarciu płodu, trombofilia wrodzona i nabyta, choroba von Willebranda)</p> <p>2. Problemy okulistyczne, a przebieg ciąży, porodu i porożu (retinopatie, zmiany oczne spowodowane nadciśnieniem indukowanym ciążą, odwarstwienie, zapalenie siatkówki, krótkowzroczność)</p> <p>3. Wpływ szkodliwych czynników środowiska na ciążę (pestycydy, metale, leki, używki, czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne)</p> <p>4. Wybrane choroby endokrynologiczne wiktające ciążę (układ podwzgórzowo-przysadkowy, tarczyca, przytarczyce, nadnercza)</p> <p>5. Choroby metaboliczne a ciąża, poród i poroż</p> <p>6. Zaburzenia psychiczne w przebiegu ciąży, porodu i porożu</p> <p>7. Choroby układu nerwowego w ciąży (ból głowy, miastenia, guzy, choroby naczyniowe mózgu, porażenia, SM)</p> <p style="text-align: center;">Praktyki zawodowe:</p> <p>Opieka nad ciężarną ze współistniejącymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaburzeniami metabolicznymi i endokrynologicznymi, • chorobami układu krążenia i naczyń krwionośnych, • chorobami układu oddechowego, • chorobami układu nerwowego, • chorobami układu krwiotwórczego, • z problemami okulistycznymi, • zaburzeniami psychicznymi, • problemami nefrologicznymi (stany zapalne nerek, niewydolność nerek)
B.U13	rozpoznaje rodzaj patologii w przebiegu ciąży, porodu i porożu na podstawie uzyskanych danych oraz ustala plan postępowania wobec podopiecznej i jej dziecka	
B.U17	sprawuje w sposób zorganizowany opiekę nad kobietą ciężarną, rodzącą, położnicą z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi i psychicznymi, systematycznie gromadząc dane niezbędne do prawidłowej oceny ich stanu, planując działania uwzględniające ich indywidualne problemy, realizując opiekę zgodnie z planem i zmieniającym się stanem i sytuacją podopiecznych	
B.U20	monitoruje przebieg ciąży, porodu i porożu przy współistnieniu chorób niepołożniczych	
B.U21	rozpoznaje sytuację społeczną kobiety i jej rodziny i stosuje różne metody wsparcia ciężarnej, rodzącej, położnicy, jej rodziny i bliskich w sytuacji choroby przewlekłej, niepełnosprawności, choroby o złym rokowaniu lub śmierci dziecka	
B.U23	proponuje wykonanie określonych badań w kierunku ustalenia biologicznego ojcostwa, macierzyństwa oraz pokrewieństwa dalszego stopnia	
B.U37	organizuje edukację oraz prowadzi czynne poradnictwo w zakresie sterowania płodnością	
B.U43	dokonuje kwalifikacji kobiet do porodu w warunkach pozaszpitalnych, zabezpiecza sprzęt i niezbędne środki, rozpoznaje sytuacje nagłe i	

	nieprzewidziane, stosuje naturalne sposoby łagodzenia bólu porodowego i przeprowadza pierwsze badanie noworodka oraz prowadzi wczesny okres poporodowy	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
B.K1	przejawia odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych	
B.K2	okazuje szacunek dla różnic światopoglądowych i kulturowych	
B.K3	rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu	
B.K4	przestrzega praw autorskich i praw podmiotu badań	
B.K5	przejawia odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób powierzonych opiece	
B.K6	przestrzega zasad etyki zawodowej w relacji z pacjentem, zespołem terapeutycznym i w pracy badawczej	
B.K7	dba o wizerunek własnego zawodu	

Szczegóły programu studiów zawarte są w corocznie aktualizowanych sylabusach z poszczególnych zajęć dydaktycznych. Szeroki dostęp do harmonogramów, planów studiów i sylabusów (jak również Regulaminów dydaktycznych jednostek) zapewnia umieszczenie ich na stronie internetowej Wydziału oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Dodatkowo, najważniejsze informacje związane z procesem kształcenia z uwzględnieniem poszczególnych przedmiotów (harmonogram zajęć, tematyka zajęć, literatura obowiązkowa i zalecana, etc.) udostępniane są na tablicach ogłoszeń w jednostkach naukowo-dydaktycznych.

Zasady podziału na grupy studenckie reguluje Uchwała nr 70/2017 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 28.06.2017r. w sprawie zmiany Uchwały nr 64/2013 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 27.06.2013r. w sprawie liczebności grup studenckich zmienionej Uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku nr 119/2013 z dnia 19.12.2013r. (Załącznik nr 19). Powyższy akt prawny określa, że:

- wykłady prowadzone są jednocześnie dla wszystkich studentów danego roku,
- seminaria, lektoraty z języków obcych i zajęcia z wychowania fizycznego oraz przedmiotów humanizujących prowadzone są w grupach 30-osobowych,
- ćwiczenia z przedmiotów zawodowych i specjalistycznych prowadzone są w grupach 12-osobowych. Listę przedmiotów zawodowych i specjalistycznych określa Zarządzenie Rektora nr 73/2019 z dn. 23.10.2019 r. (Załącznik nr 20),
- zajęcia praktyczne (z udziałem pacjentów) odbywają się w grupach 12-osobowych,
- zajęcia fakultatywne odbywają się w grupach 30-osobowych,
- inne ćwiczenia i zajęcia oraz moduły prowadzone są w grupach 18-osobowych.

W uzasadnionych przypadkach, na wniosek kierownika jednostki dydaktycznej prowadzącej przedmiot, Rektor może zmniejszyć liczebność w grupach seminaryjnych i ćwiczeniowych. Przykładowo, corocznie Zakład Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej uzyskuje zgodę na zmniejszenie liczebności grup w ramach zajęć praktycznych z przedmiotu Techniki położnicze i prowadzenie porodu. Zajęcia praktyczne z tego przedmiotu prowadzone są w grupach 6-osobowych.

Metody kształcenia wykorzystywane przez kadrę dydaktyczną w procesie kształcenia mają na celu osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Metody te dostosowuje się w zależności od specyfiki

zakładanych efektów uczenia się. Metody podawcze stosowane na wykładach zawierają także elementy aktywizujące studentów do udziału w zajęciach. Na seminariach i ćwiczeniach stosuje się metody problemowe – klasyczną, analizy przypadków, sytuacyjną, burzę mózgow, dyskusje, metody eksponujące, np. film, metody aktywizujące – metoda przypadków, debata, dyskusja, metaplan. Ukierunkowanie na samodzielną naukę odbywa się poprzez pracę własną z literaturą przedmiotu obowiązkową i uzupełniającą, instruktaż, a także poprzez zlecenie przez nauczyciela akademickiego przygotowania i przedstawienia wyznaczonego tematu w formie referatu lub prezentacji multimedialnej, ocenianego następnie przez innych studentów i nauczyciela. Metodą motywowania studentów do pracy własnej są sprawdziany ustne/pisemne z materiału obowiązującego na zajęciach dydaktycznych. Duże znaczenie przywiązuje się do zapewnienia studentom ugruntowania i pogłębienia zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w ramach kształcenia praktycznego, co sprzyja szybszej adaptacji przyszłego absolwenta w realnym środowisku pracy. Zajęcia praktyczne prowadzone są pod opieką pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku lub inne osoby, posiadające duże doświadczenie zawodowe, zatrudniane na umowę-zlecenie na wniosek Kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych. Program praktyk zawodowych i miejsce ich realizacji opracowywany jest przez osoby odpowiedzialne za realizację danego przedmiotu.

W programie studiów I i II stopnia o profilu praktycznym dominują metody o charakterze praktycznym, które zorientowane są na studenta i motywują go do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, praktycznego działania, formułowania hipotez i wniosków. Metody praktyczne pozwalają na rozpoznawanie indywidualnych potrzeb studentów. Wykorzystywane w procesie kształcenia metody umożliwiają osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Metody praktyczne obejmują pokaz, instruktaż, metodę „czterech kroków” oraz wykonywanie świadczeń zdrowotnych w naturalnym środowisku pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela w trakcie zajęć praktycznych.

Program studiów zakłada również osiąganie przez studenta efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych, definiujących autonomię i odpowiedzialność w myśleniu i działaniu oraz przygotowanie do pełnienia różnych ról społecznych, a także gotowości do działania na rzecz interesu publicznego. Nabywanie efektów z kategorii kompetencji po części odbywa się w trakcie realizacji i zaliczania konkretnych przedmiotów/modułów, ale również jest efektem przebywania w środowisku akademickim i uczestniczenia w życiu Uczelni. Kompetencje te są formowane już od I roku studiów przez nauczane treści w ramach przedmiotów teoretycznych, a następnie w ramach przedmiotów zawodowych, w trakcie których studenci poznają zasady pracy w grupie, uczą się nawiązywać i utrzymywać właściwy kontakt oraz komunikować się z pacjentką i jej rodziną, a także ze współpracownikami i innym personelem medycznym. W kształtowaniu kompetencji zawodowych uczestniczą zarówno specjaliści etyki i psychologii, jak również kadra akademicka prowadząca przedmioty zawodowe i opiekunowie praktyk zawodowych. Podczas tych zajęć studenci uczestniczą w pracy personelu położniczego i przyswajają zasady etyki zawodowej w konkretnych sytuacjach. Nabywają umiejętności zachowania tajemnicy zawodowej, przestrzegania praw pacjenta i koleżeńskiej współpracy w zespole.

Program studiów uwzględnia także indywidualne zainteresowania studentów, zapewniając im ofertę zajęć fakultatywnych do wyboru realizowanych w formie seminarium - Zakażenia szpitalne, Język migowy lub Promocja zdrowia psychicznego (III rok I stopnia). Na II roku studiów II stopnia student wybiera dwa przedmioty spośród pięciu: Podstawy transplantologii, Metody wczesnej oceny i stymulacji rozwoju noworodka i niemowlęcia, Problemy wielokulturowości w medycynie, Pielęgniarstwo onkologiczne i Problemy zdrowotne i zawodowe położnych. Tematyka zajęć fakultatywnych umożliwia studentom zdobycie dodatkowych umiejętności, a tym samym podniesienie ich kompetencji.

Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne studentów kierunku Położnictwo są także formowane poza zajęciami objętymi programem studiów. Sprzyja temu działalność kół naukowych działających przy Zakładzie Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej oraz Położnych Kliniki Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka. Uczestnictwo studentów jest też

wynikiem inspirowania do działań użytecznych społecznie, m.in. w ramach działalności Komisji ds. Promocji Wydziału Nauk o Zdrowiu w kampaniach promujących prozdrowotny styl życia, targach edukacyjnych, akcjach promujących Uczelnię np. „Studiuj w UMB”, Dniach Otwartych na Wydziale. Takie spotkania umożliwiają studentom utrwalenie efektów uczenia się, szczególnie tych z zakresu kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy.

Z technologiami informacyjnymi studenci są zapoznawani m.in. na zajęciach z podstaw statystyki, technologii informacyjnych, szkoleń bibliotecznych. Od kwietnia 2020 r. na kierunku Położnictwo z powodu ogłoszonego przez rząd stanu epidemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2, a także wytycznych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość. W tym celu Uczelnia stworzyła platformę e-learningową we współpracy z firmą Assecco Poland. Umożliwia ona dostęp do materiałów dydaktycznych zamieszczonych w formie elektronicznej. Uczelnia umożliwiła także nagrywanie wykładów w celu udostępnienia studentom. Nagrania zamieszczane są na kanale YouTube Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w trybie niepublicznym. Link do wykładu przekazywany jest wyłącznie wykładowcy w celu dalszego udostępnienia wybranym grupom studentów. Rezerwacja terminu nagrania odbywa się za pośrednictwem odpowiedniego formularza na stronie UMB. Studenci tego kierunku mają ponadto do swojej dyspozycji nowoczesne centrum dydaktyczne (Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB, Centrum Symulacji Medycznej UMB, Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku) wspierane przez najnowsze technologie informacyjne.

Na I roku studiów I stopnia kierunku Położnictwo studenci rozpoczynają naukę języka angielskiego od poziomu B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Celem lektoratu jest rozwijanie umiejętności i kompetencji językowych do poziomu B2 w zakresie sprawności czytania, pisania, rozumienia i mówienia w języku angielskim, a zwłaszcza przygotowanie studentów do korzystania z piśmiennictwa zawodowego, opanowanie języka angielskiego akademickiego i specjalistycznego w zakresie położnictwa, nabycie i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych z pacjentem i personelem medycznym w zakresie położnictwa.

Na II i III roku studiów I stopnia kierunku Położnictwo celem lektoratu z języka angielskiego jest rozwijanie umiejętności i kompetencji językowych do poziomu B1 w zakresie sprawności czytania, pisania, rozumienia i mówienia w języku angielskim, a zwłaszcza przygotowanie studentów do korzystania z piśmiennictwa zawodowego, opanowanie języka angielskiego akademickiego i specjalistycznego w zakresie położnictwa, nabycie i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych z pacjentem i personelem medycznym w zakresie położnictwa.

Na II roku II stopnia, zgodnie z tzw. starym standardem kształcenia, celem lektoratu jest rozwijanie umiejętności i kompetencji językowych do poziomu B2 w zakresie sprawności czytania, pisania, rozumienia i mówienia w języku angielskim.

Osiąganie przez studentów wymaganych kompetencji językowych i ich ocena są weryfikowane przy zastosowaniu następujących metod:

- metody podsumowującej – na studiach I i II stopnia zaliczenie na roku I oraz egzamin pisemny na roku II; prezentacje multimedialne do wybranych tematów zawodowych; praca pisemna na zadany temat;
- metody formujące - ocena aktywności studenta w czasie zajęć, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenia częściowe - 2 testy pisemne w semestrze (oceny za tłumaczenie, słownictwo i część opisową).

Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych przedstawiono na wcześniej opisanych przykładach dla studiów I stopnia w Tabeli 3, a dla studiów II stopnia – w Tabeli 4.

Tabela 3.

POŁOŻNICTWO I OPIEKA POŁOŻNICZA	
Efekty uczenia się	Metody kształcenia

		Formujące	Podsumowujące
WIEDZA		WIEDZA	
D.W12	opisuje rolę położnej w opiece przedkoncepcyjnej i w okresie przygotowania do rodzicielstwa	Bieżąca zwrotna informacja	Test dopasowania
D.W13	zna pojęcie ciąży biologicznie przenoszonej przeterminowanej	Zaliczenie poszczególnych czynności	Test dopasowania
D.W15	omawia zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego	Zaliczenie każdego ćwiczenia	Test dopasowania
D.W16	omawia metody oceny dojrzałości płodu i wydolności łożyska oraz sposoby postępowania położniczego, w tym testy biofizyczne, liczenie ruchów płodu, test 104ie stresowy (NST) i test wysiłkowy skurczów (CST)	Bieżąca zwrotna informacja	Test dopasowania
D.W17	przedstawia udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych	Test uzupełnienia odpowiedzi	Test dopasowania
D.W18	omawia połów prawidłowy i nieprawidłowy oraz określa zakres opieki realizowanej przez położną nad położnicą, noworodkiem i ich rodziną	Bieżąca zwrotna informacja	Test dopasowania
D.W19	omawia proces laktacji oraz działania edukacyjne położnej dotyczące promocji karmienia piersią	Bieżąca zwrotna informacja	Test dopasowania
D.W20	omawia udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego w stosunku do ciężarnej, rodzącej i położnicy w stanach nagłych	Bieżąca zwrotna informacja	Test dopasowania
D.W21	charakteryzuje metody diagnostyczne w położnictwie oraz określa rolę położnej w przygotowaniu kobiety i sprzętu do ich wykonania	Test uzupełnienia odpowiedzi	Test dopasowania
D.W22	omawia mechanizmy zakażenia płodu podczas chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz opisuje zasady postępowania diagnostyczno-leczniczego	Bieżąca zwrotna informacja	Test dopasowania
D.W23	przedstawia wytyczne dotyczące postępowania z ciężarną, rodzącą i noworodkiem zakażonymi wirusami HIV, HBV, HSV i HCV	Test uzupełnienia odpowiedzi	Test dopasowania

D.W24	opisuje wskazania do poradnictwa genetycznego oraz zakres diagnostyki i terapii wewnątrzmacicznej płodu	Bieżąca informacja zwrotna	Test dopasowania
D.W25	omawia techniki wspomaganego rozrodu oraz zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym	Bieżąca informacja zwrotna	Test dopasowania
D.W28	omawia standardy sprawowania opieki położniczej nad ciężarną i położnicą w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Test dopasowania
D.W29	wyjaśnia patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i połogu z nadciśnieniem, konfliktem serologicznym, trombocytopenią, chorobą zatorowo-zakrzepową, cukrzycą i wadami serca	Zaliczenie poszczególnych czynności	Test dopasowania
D.W30	rozpoznaje potrzeby kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy w zakresie promocji zdrowia	Test uzupełnienia odpowiedzi	Test dopasowania
D.W31	różnicuje krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży (poronienie, przedwczesne oddzielanie łożyska, łożysko przodujące, zaśniad graniasty, ciąża pozamaciczna)	Test uzupełnienia odpowiedzi	Test dopasowania
D.W32	omawia postępowanie we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie	Informacja zwrotna	Test dopasowania
UMIEJĘTNOŚCI		UMIEJĘTNOŚCI	
D.U19	wykonuje zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocenia jego stan według obowiązujących skal oceny	Ocena aktywności studenta w czasie zajęć	Realizacja zleconego zadania
D.U20	promuje karmienie naturalne i prowadzi poradnictwo laktacyjne	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania
D.U21	przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki	Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania
D.U22	posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi	Ocena aktywności studenta w czasie zajęć	Realizacja zleconego zadania
D.U23	stosuje procedury postępowania z narzędziami po porodzie i po zabiegach położniczych (dezynfekcja, przygotowanie do sterylizacji), zgodnie z wymogami sanitarno-higienicznymi	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania
D.U24	zakłada i zmienia opatrunek na ranie operacyjnej	Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania
D.U25	realizuje zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży, po porodzie i w	Ocena aktywności studenta w czasie zajęć	Realizacja zleconego zadania

	połogu wynikające z obowiązujących przepisów prawnych oraz standardów postępowania położniczego		
D.U26	przygotowuje kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i macierzyństwa lub ojcostwa	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania
D.U27	przygotowuje kobietę do badań diagnostycznych, w tym prenatalnych, oraz w nich uczestniczy	Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania
D.U28	rozpoznaje ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych oraz zapoznaje kobietę ze zmianami zachodzącymi w jej organizmie podczas ciąży	Obserwacja pracy studenta	Realizacja zleconego zadania
D.U29	stosuje profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych dotyczących kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i ciążarnych	Test wstępny	Realizacja zleconego zadania
D.U30	edukuje kobietę w zakresie higieny i odżywiania podczas ciąży, połogu, w schorzeniach ginekologicznych i w pozostałych okresach jej życia	Bieżąca informacja zwrotna	Realizacja zleconego zadania
D.U32	planuje i realizuje opiekę położniczą nad ciężarną, rodzącą i położnicą w przebiegu ciąży, porodu oraz połogu powikłanego współistniejącymi chorobami położniczymi i nie położniczymi	Kolokwium praktyczne	Realizacja zleconego zadania
D.U33	rozpoznaje ciążę obumarłą	Bieżąca informacja zwrotna	Realizacja zleconego zadania
D.U34	opiekuje się matką po poronieniu, porodzie martwego dziecka, narodzinach dziecka zwadami rozwojowymi i po urazie okołoporodowym	Test wstępny	Realizacja zleconego zadania
D.U35	otacza opieką psychiczną matkę nieletnią i samotną	Bieżąca informacja zwrotna	Realizacja zleconego zadania
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
D.K1	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece oraz okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
D.K2	systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego

D.K3	przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
D.K4	wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
D.K5	przestrzega praw pacjenta	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
D.K6	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
D.K7	zachowuje tajemnicę zawodową	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
D.K8	współdziała w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
D.K9	przejawia empatię w relacji z podopieczną i jej rodziną oraz współpracownikami	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego

Tabela 4.

OPIEKA SPECJALISTYCZNA W POŁOŻNICTWIE			
Efekty uczenia się		Metody kształcenia	
		Formujące	Podsumowujące
WIEDZA		WIEDZA	
B.W9	charakteryzuje aktualne standardy postępowania w opiece nad ciężarną, rodzącą i położnicą z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi oraz psychicznymi	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.W10	omawia zakres postępowania profilaktycznego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi oraz psychicznymi	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.W11	zna rekomendacje i algorytm postępowania diagnostycznego i	Bieżąca informacja zwrotna	Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/

	profilaktyczno-leczniczego w ciąży powikłanej chorobami położniczymi i niepołożniczymi oraz zna postępowanie profilaktyczno-terapeutyczne w porożu, w przypadku chorób indukowanych ciążą, chorób niepołożniczych, zaburzeń emocjonalnych i psychicznych	Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	
B.W12	rozumie związek zdrowia jamy ustnej z ogólnym zdrowiem ciężarnej	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
UMIEJĘTNOŚCI		UMIEJĘTNOŚCI	
B.U9	wykonuje i interpretuje profil biofizyczny płodu oraz podejmuje właściwe działania w zależności od dobrostanu płodu	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.U13	rozpoznaje rodzaj patologii w przebiegu ciąży, porodu i porożu na podstawie uzyskanych danych oraz ustala plan postępowania wobec podopiecznej i jej dziecka	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.U17	sprawuje w sposób zorganizowany opiekę nad kobietą ciężarną, rodzącą, położnicą z chorobami układowymi, z zaburzeniami metabolicznymi, endokrynologicznymi i psychicznymi, systematycznie gromadząc dane niezbędne do prawidłowej oceny ich stanu, planując działania uwzględniające ich indywidualne problemy, realizując opiekę zgodnie z planem i zmieniającym się stanem i sytuacją podopiecznych	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.U20	monitoruje przebieg ciąży, porodu i porożu przy współistnieniu chorób niepołożniczych	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.U21	rozpoznaje sytuację społeczną kobiety i jej rodziny i stosuje różne metody wsparcia ciężarnej, rodzącej, położnicy, jej rodziny i bliskich w sytuacji choroby przewlekłej,	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/

	niepełnosprawności, choroby o złym rokowaniu lub śmierci dziecka		
B.U23	proponuje wykonanie określonych badań w kierunku ustalenia biologicznego ojcostwa, macierzyństwa oraz pokrewieństwa dalszego stopnia	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.U37	organizuje edukację oraz prowadzi czynne poradnictwo w zakresie sterowania płodnością	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.U43	dokonyje kwalifikacji kobiet do porodu w warunkach pozaszpitalnych, zabezpiecza sprzęt i niezbędne środki, rozpoznaje sytuacje nagłe i nieprzewidziane, stosuje naturalne sposoby łagodzenia bólu porodowego i przeprowadza pierwsze badanie noworodka oraz prowadzi wczesny okres poporodowy	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Realizacja zleconego zadania Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
B.K1	przejawia odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Przedłużona obserwacja przez opiekuna /nauczyciela prowadzącego Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.K2	okazuje szacunek dla różnic światopoglądowych i kulturowych	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Przedłużona obserwacja przez opiekuna /nauczyciela prowadzącego Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.K3	rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Przedłużona obserwacja przez opiekuna /nauczyciela prowadzącego Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.K4	przestrzega praw autorskich i praw podmiotu badań	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Przedłużona obserwacja przez opiekuna /nauczyciela prowadzącego Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.K5	przejawia odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób powierzonych opiece	Bieżąca informacja zwrotna	Przedłużona obserwacja przez opiekuna /nauczyciela prowadzącego

		Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.K6	przestrzega zasad etyki zawodowej w relacji z pacjentem, zespołem terapeutycznym i w pracy badawczej	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Przedłużona obserwacja przez opiekuna /nauczyciela prowadzącego Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/
B.K7	dba o wizerunek własnego zawodu	Bieżąca informacja zwrotna Obserwacja pracy studenta Zaliczenie poszczególnych czynności	Przedłużona obserwacja przez opiekuna /nauczyciela prowadzącego Egzamin pisemny /test jednokrotnego wyboru/

Temat pracy może wynikać z zainteresowania studenta lub wiązać się z prowadzoną działalnością naukową kierownika pracy czy z potrzebami rynku pracy. Na studiach I stopnia realizowana jest ona w ramach seminarium licencjackiego w wymiarze 5 godz. dydaktycznych, a na studiach II stopnia – w formie seminarium magisterskiego w wymiarze 15 godz. dydaktycznych.

Studenci mają możliwość studiowania według Indywidualnego Trybu Studiów (ITS) lub Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Szczegółowe zasady zawarte są w Regulaminie Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich, wprowadzonego Uchwałą nr 29/2019 Senatu UMB z dnia 25.04.2019r.

Kandydaci na ITS powinni spełniać następujące warunki:

- dobre wyniki w nauce (dotychczasowa średnia wszystkich ocen uzyskanych na egzaminach minimum 4,50, wyliczona zgodnie z przepisami zawartymi w Regulaminie lub laureaci Diamentowego Grantu),
- aktywna działalność naukowa poparta rekomendacją przyszłego opiekuna.

Kandydaci składają wnioski o zakwalifikowanie na ITS do Dziekanatu. Kwalifikacji dokonuje Kolegium Dziekańskie, które uwzględnia wymienione powyżej wymagania wobec kandydata. Dziekan wydaje decyzję o dopuszczeniu studenta do ITS.

IOS stanowi formę indywidualnej organizacji kształcenia studenta, któremu przyczyny losowe lub inne ważne powody nie pozwalają realizować standardowego planu studiów. Kandydaci składają wnioski o zakwalifikowanie na IOS do Dziekana. Kwalifikacji na IOS dokonuje Kolegium Dziekańskie.

Studentów i doktorantów z niepełnosprawnością wspiera Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Osobom tym zapewnia się wsparcie dydaktyczne, psychologiczne oraz materialne w postaci specjalnego stypendium. Budynki dydaktyczne, w których są realizowane zajęcia na ocenianym kierunku nie mają barier architektonicznych. Ponadto, studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach z wychowania fizycznego na pływalni, a także mogą korzystać z porad psychologa. Zgodnie z Regulaminem Studiów, studenci ze względu na stan zdrowia, mogą ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów.

Program studiów uwzględnia konieczność nabycia określonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, uzyskiwanych przez studenta w trakcie praktyk zawodowych, stanowiących pierwszą płaszczyznę weryfikacji efektów uczenia się z udziałem pracodawców. Wymiar praktyk zawodowych dostosowany został do przepisów powszechnie obowiązującego prawa w zakresie wymiaru praktyk zawodowych określanego dla profilu praktycznego.

Wymiar, zasady i formę odbywania praktyk określa program studiów. w tym efekty uczenia się oraz plan studiów. Zgodnie ze starym standardem kształcenia praktyki są realizowane w łącznym

wymiarze 1200 godz. na studiach I stopnia 160 godz. na studiach II stopnia. W myśl nowego standardu kształcenia na studiach I stopnia liczba godzin praktyk zawodowych nie uległa zmianie i wynosi 1200 godz. Program praktyk zawodowych i miejsce ich realizacji opracowywane są przez osoby odpowiedzialne za realizację danego przedmiotu. Wymiar godzinowy z podziałem na poszczególne lata umieszczony jest w planie studiów oraz w dzienniku kształcenia zawodowego. Dokumentację nabycia umiejętności praktycznych zgodnych z sylabusem przedmiotowym stanowi Dziennik kształcenia zawodowego na kierunku Położnictwo (Załącznik nr 21).

Celem praktyk zawodowych jest przygotowanie studenta położnictwa do realizacji zadań zawodowych przez sprawowanie samodzielne oraz pod nadzorem opiekuna praktyk opieki holistycznej nad kobietą zdrową, chorą, w różnym wieku, środowisku zamieszkania oraz w środowisku szpitalnym i noworodkiem do 6. tygodnia życia.

Praktyki zawodowe odbywają się w zakładach opieki zdrowotnej i obejmują praktyczne doskonalenie umiejętności zawodowych uzyskanych w toku realizacji przedmiotów kierunkowych. Miejscem praktyk są: sala porodowa, oddziały położnicze, noworodkowe (położniczo-noworodkowe), patologii ciąży, ginekologiczne, internistyczne, pediatryczne (oddział niemowlęcy, patologii noworodka) w szpitalach klinicznych, jednostkach badawczo-rozwojowych lub wieloprofilowych szpitalach o zasięgu regionalnym oraz ośrodkach położniczej i pielęgniarstwa opieki domowej, środowiskowej i w szkołach rodzenia.

Nadzór nad organizacją i koordynacją praktyk zawodowych sprawuje Dziekan Wydziału. Dziekan Wydziału w celu właściwej realizacji praktyk powołuje opiekunów studenckich praktyk spośród nauczycieli akademickich. Do obowiązków Opiekunów studenckich praktyk należy:

- opracowywanie projektów dokumentów dotyczących organizacji praktyk (regulaminów itp.),
- opracowywanie i aktualizacja sylabusu praktyk zawodowych,
- przygotowanie dziennika kształcenia zawodowego zgodnie z założonymi na cykl kształcenia efektami uczenia się dla praktyk,
- potwierdzenie odbycia praktyki po przedstawieniu przez studenta wszystkich wymaganych dokumentów,
- rozwiązywanie ewentualnych problemów bądź kwestii spornych powstałych w trakcie odbywania przez studentów praktyk,
- nadzór i koordynowanie spraw dotyczących praktyk,
- przedłożenie Przewodniczącemu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia podsumowania weryfikacji jakości praktyk do 30 marca każdego roku za poprzedni rok akademicki.

Praktyki zawodowe mogą odbywać się na bazie szpitali Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku lub w wybranych przez studenta jednostkach (w kraju bądź za granicą) realizujących cele i efekty uczenia się wynikające z programu studiów. Praktyki zawodowe mogą być także realizowane w jednostkach spełniających określone kryteria, z którymi Uniwersytet Medyczny ma podpisane porozumienia i umowy w ramach organizacji studenckich praktyk zawodowych.

Na prośbę studenta i po uzyskaniu zgody Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Zawodowych, student może odbywać praktykę w innym zakładzie opieki zdrowotnej, położonym blisko jego miejsca zamieszkania. W przypadku odbywania praktyk w jednostkach w wybranych przez studenta muszą być spełnione kryteria opisane w formularzu „Kryteria wyboru placówki do realizacji studenckich praktyk zawodowych” (Załącznik nr 22) oraz „Kryteria doboru opiekuna do realizacji studenckich praktyk zawodowych” (Załącznik nr 23).

Zasady organizacji praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu określa Regulamin Praktyk Zawodowych (Załącznik nr 24). Szczegółowe zasady hospitacji praktyk zawodowych reguluje Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (Załącznik nr 25). Hospitacje praktyk zawodowych przeprowadzają członkowie Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Zawodowych. Hospitacja praktyk zawodowych jest niezapowiedziana i obejmuje ocenę merytoryczną zajęć, warunków kształcenia (w tym studentów niepełnosprawnych), opinię studentów dotyczącą praktyk, w tym systemu oceniania i

warunków kształcenia, a także dostępności do biblioteki i jakości księgozbioru. Hospitacje praktyk zawodowych należy przeprowadzić do 30 września danego roku akademickiego. Hospitacja praktyk zawodowych obejmuje praktyki prowadzone w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz jednostkach niepublicznych (za zgodą kierownika tej jednostki). Hospitacja praktyk zawodowych dotyczy opiekuna nadzorującego praktykę w danej jednostce w dniu hospitacji. Osoby przeprowadzające hospitację praktyk zawodowych dokumentują przeprowadzoną wizytację na piśmie poprzez wypełnienie arkusza hospitacji praktyk zawodowych w ramach nadzoru pedagogicznego i merytorycznego (Załącznik nr 26). Wyniki hospitacji praktyk zawodowych są przekazywane przez Wydziałową Komisję ds. Praktyk Zawodowych Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w postaci analizy danych w raporcie zbiorczym do dnia 30 czerwca kolejnego roku akademickiego.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. wymagań stawianych kandydatom, warunków rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów,*
- 2. zasad, warunków trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,*
- 3. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,*
- 4. zasad, warunków i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów,*
- 5. sposobów oraz narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów,*
- 6. ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się,*
- 7. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,*
- 8. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, ze wskazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,*
- 9. spełnienia reguł wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Ponadto warto dla każdego z ocenianych poziomów studiów zwięźle:

- 1. opisać rodzaje, tematykę i metodykę prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów,*

2. scharakteryzować rodzaje, tematykę i metodykę prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),
3. opisać sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych),
4. przedstawić wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Warunki i tryb przyjęć na studia na rok akademicki 2020/2021 określają Uchwały Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku:

1. Uchwała nr 43/2019 Senatu UMB z dnia 29.05.2019 r. w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia na rok akademicki 2020/2021 w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (Załącznik nr 27),
2. Uchwała nr 105/2018 Senatu UMB z dnia 14.12.2018 r. w sprawie określenia zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich na studia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku na lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 (Załącznik nr 28),
3. Uchwała nr 26/2020 z dnia 26.02.2020 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w sprawie ustalenia limitów przyjęć na I rok jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego i drugiego stopnia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku na rok akademicki 2020/2021 (Załącznik nr 29).

O przyjęcie na studia I stopnia w formie studiów stacjonarnych na kierunek Położnictwo mogą ubiegać się osoby, które uzyskały w postępowaniu rekrutacyjnym minimum 30 punktów rankingowych z jednego z przedmiotów do wyboru: biologia lub chemia lub fizyka lub matematyka w zakresie podstawowym lub rozszerzonym. Maksymalnie można uzyskać 200 pkt (przelicznik: poziom rozszerzony za 1% uzyskuje się 2 pkt, poziom podstawowy za 1% uzyskuje się 1 pkt). Obowiązuje wynik z poziomu podstawowego lub rozszerzonego nie niższy niż 30%.

Jedyną podstawą przyjęcia na studia jest liczba punktów rankingowych uzyskana w postępowaniu kwalifikacyjnym. Listy rankingowe tworzone są oddzielnie dla każdej formy studiów, z uwzględnieniem limitów przyjęć oraz są wspólne dla wszystkich kandydatów bez względu na rodzaj matury. O kolejności umieszczania na liście rankingowej decyduje liczba punktów rankingowych wyliczonych na podstawie wyników uzyskanych z egzaminu maturalnego, egzaminu maturalnego uzyskanego za granicą Polski, matury IB, matury EB lub egzaminu wstępnego. Listy rankingowe układane są według liczby punktów rankingowych, poczynając od najwyższej punktacji, aż do wyczerpania miejsc przyznanych w ramach limitu przyjęć. Jeżeli więcej niż jeden kandydat uzyska najmniejszą liczbę punktów kwalifikujących do przyjęcia na dany kierunek, a przyjęcie wszystkich takich kandydatów spowodowałoby przekroczenie limitu miejsc przewidzianych Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej Wydziału Nauk o Zdrowiu w uzgodnieniu z przewodniczącym Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej podejmuje decyzję o przekroczeniu limitu lub przyjęciu mniejszej niż limit liczby osób.

Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia zobowiązane są do dokonania elektronicznej rejestracji w trybie Internetowej Rejestracji Kandydatów oraz uiszczenia opłaty rekrutacyjnej w określonym terminie rekrutacji. Brak opłaty rekrutacyjnej powoduje wykluczenie kandydata z postępowania kwalifikacyjnego na studia.

Do postępowania kwalifikacyjnego nie zostaną dopuszczone osoby, które nie zdały egzaminu maturalnego/egzaminu wstępnego z przedmiotów wymaganych w postępowaniu rekrutacyjnym, bądź nie uzyskały limitu punktów (nie dotyczy laureatów i finalistów olimpiad, i konkursów o których mowa w Uchwale Senatu UMB).

Laureaci i finaliści stopnia centralnego Olimpiad przedmiotowych: Biologicznej, Chemicznej, Fizycznej, Matematycznej, Wiedzy Ekologicznej, Wiedzy o Żywieniu i Żywności, Informatycznej oraz Podlaskiej Olimpiady Wiedzy Biologicznej (obecnie: Olimpiady Wiedzy Biologicznej) i Podlaskiego Konkursu Chemicznego (z wyłączeniem Olimpiady Statystycznej i Konkursu Umiejętności Statystycznych) uzyskują w postępowaniu kwalifikacyjnym maksymalną ilość punktów, tj. 200 pkt., bez względu na to, czy przystąpili do egzaminu maturalnego z wymaganych przedmiotów.

Nad prawidłowością przebiegu rekrutacji czuwa Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Do głównych zadań Komisji należy:

1. Przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego na dany kierunek studiów, a w szczególności:
  - a. podejmowanie decyzji o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu kandydatów do postępowania kwalifikacyjnego,
  - b. sporządzanie list rankingowych, z określeniem progu punktowego,
  - c. wydawanie zaświadczeń na etapie postępowania rekrutacyjnego,
  - d. sporządzanie list przyjętych i nieprzyjętych kandydatów, po zakończeniu postępowania rekrutacyjnego,
  - e. sporządzanie indywidualnych protokołów przyjęć,
  - f. wydawanie decyzji o nieprzyjęciu na I rok studiów w ramach posiadanych limitów,
  - g. informowanie kandydatów o wynikach postępowania kwalifikacyjnego.
2. Sporządzanie dokumentacji z przebiegu rekrutacji.
3. Wydawanie potwierdzeń o przygotowaniu oraz stopniu znajomości języka polskiego, pozwalającym na podjęcie studiów w języku polskim.
4. Opiniowanie odwołań kandydatów nieprzyjętych na studia.

Przewodniczący Komisji albo osoba przez niego wyznaczona, przedstawia sprawozdanie z przebiegu rekrutacji i pracy Komisji Radzie Wydziału, w terminie trzech miesięcy od dnia zakończenia postępowania rekrutacyjnego.

Limity przyjęć na kierunku Położnictwo I stopnia w formie studiów stacjonarnych przyjmowane są zgodnie z Uchwałą Senatu UMB. Limit przyjęć w roku akademickim 2020/2021 na kierunku Położnictwo I stopnia wynosi 39 miejsc na studiach stacjonarnych + 1 miejsce dla cudzoziemca.

Liczba kandydatów ubiegających się o przyjęcie na kierunek Położnictwo I stopnia (studia stacjonarne) w ostatnich 3 latach przedstawiała się następująco:

- 2019/2020 – 221 kandydatów (5,70 kandydatów na 1 miejsce)
- 2018/2019 – 219 kandydatów (3,04 kandydatów na 1 miejsce)
- 2017/2018 – 260 kandydatów (3,61 kandydatów na 1 miejsce)

Jednym z obowiązkowych dokumentów, jaki składają kandydaci zakwalifikowani jako przyjęci, jest podpisany formularz rejestracyjny (kwestionariusz osobowy), który zawiera między innymi zapisy dotyczące obowiązujących przepisów w sprawie ochrony danych osobowych.

Osoby niebędące obywatelami polskimi są przyjmowane na studia w języku polskim zgodnie z zasadami określonymi w art. 323 i 324 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zgodnie z Regulaminem Studiów, student Uniwersytetu Medycznego może przenieść się do innej uczelni za zgodą Dziekana odpowiedniego Wydziału Uczelni przyjmującej, o ile przedłoży kartę obiegową potwierdzającą brak istnienia zobowiązań oraz wypełni wszystkie obowiązki wobec Uczelni macierzystej. Dodatkowo student jest zobowiązany do dostarczenia do Dziekanatu pisemnej zgody na przyjęcie od Dziekana Uczelni przyjmującej. Osoba ubiegająca się o przeniesienie przestaje być studentem Uniwersytetu Medycznego z dniem uzyskania z Uczelni przyjmującej potwierdzenia o przyjęciu.

Możliwość przeniesienia z innej Uczelni istnieje tylko w obrębie tego samego kierunku oraz wyłącznie w ramach tego samego trybu studiowania. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan, po zapoznaniu się z dokumentacją przebiegu studiów studenta oraz po przeanalizowaniu możliwości organizacyjnych Uczelni. Studenci przeniesieni z innej Uczelni o innym programie studiów, zobowiązani są do uzupełnienia różnic programowych. Szczegółowe warunki i zasady przenoszenia studentów z innych Uczelni na Uniwersytet Medyczny w Białymstoku określone są w Regulaminie Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Regulamin studiów obowiązujący od 1 października 2019 r. daje możliwość uzyskania zgody Dziekana na zmianę kierunku studiów w ramach Wydziału lub Uczelni.

Weryfikacja skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się odbywa się przede wszystkim na poziomie poszczególnych zajęć i opiera się na zróżnicowanych metodach ocen formujących i podsumowujących, adekwatnych do modułów, których dotyczą efekty uczenia się.

W odniesieniu do wiedzy, głównym sposobem weryfikacji efektów uczenia się są sprawdziany, egzaminy ustne (na bazie przygotowanych zestawów pytań) i pisemne, testy (jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, uzupełnień, wielokrotnej odpowiedzi, wyboru Tak/Nie i dopasowania odpowiedzi), eseje, pisemne prace etapowe (referaty, prezentacje, projekty, eseje, dokumentacja procesu pielęgnowania, raporty pielęgniarstwa, konspekty edukacji zdrowotnej i scenariusze do zajęć - prace zaliczeniowe z przedmiotu), raporty, zadania oraz projekty wykonane przez studentów w ramach godzin samokształceniowych. W odniesieniu do umiejętności - dominują sprawdziany umiejętności praktycznych, bezpośrednia obserwacja studenta podczas wykonywania zadań, prezentacje, symulacje, projekty, prace praktyczne, sprawdziany praktyczne realizowane w pracowni umiejętności położniczych i placówkach ochrony zdrowia (wykonywanie czynności pielęgnacyjnych i instrumentalnych). Weryfikacja efektów uczenia się w kategorii kompetencji społecznych odbywa się poprzez: autoprezentacje, ćwiczenia warsztatowe, obserwacje przez nauczyciela akademickiego i innych studentów (ocena 360°), pracę w grupie, projekty i dyskusje.

Stosuje się następujące formy oceny:

- ocena wstępna realizowana jest na początku całego procesu kształcenia lub w czasie pojedynczych zajęć, ćwiczeń;
- ocena bieżąca dokonywana jest w trakcie realizacji programu kształcenia i pozwala uzyskać informacje, jakie zakresy realizowanego materiału nauczania zostały już opanowane, a które wymagają jeszcze uzupełnienia;
- ocena końcowa przeprowadzana jest na zakończenie procesu kształcenia np. egzamin końcowy z przedmiotu, a w dalszej kolejności egzamin dyplomowy kończący proces kształcenia na poziomie I lub II stopnia.

Ocena zajęć praktycznych prowadzona jest pod kątem jakości wykonywanych zadań tj. stosowanych zasad, algorytmów i procedur oraz skuteczności i postawy wobec chorych, a także dostrzeganie problemu, umiejętności ich rozwiązywania i zaangażowanie w zapewnieniu opieki. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie praktyk zawodowych obejmuje: obowiązkową obecność na zajęciach; respektowanie wewnętrznego Regulaminu praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB; dokumentację procesu pielęgnowania chorego; zaliczenie umiejętności praktycznych wynikających ze specyfiki danego oddziału/placówki i ćwiczeń w zakresie umiejętności; zaliczenie tematów seminariów; edukację pacjenta; znajomość zasad farmakoterapii stosowanej w danym oddziale. Ocena dokonywana jest na podstawie kryteriów oceny umiejętności praktycznych zawartych w Dzienniku Kształcenia Praktycznego.

Na praktykach zawodowych położna sprawująca bezpośredni nadzór nad studentami ustala końcową ocenę wspólnie z opiekunem praktyk zawodowych z ramienia Uczelni na podstawie ustalonych wcześniej kryteriów. Wykorzystanie w procesie kształcenia zróżnicowanych metod oceniania zapewnia studentom możliwość oceny specyficznych umiejętności, zakresu opanowanych wiadomości, stosowania zasad i algorytmów postępowania, a także samooceny.

Sprawdzanie i ocenianie stopnia osiągania efektów uczenia się na kierunku Położnictwo I i II stopnia obejmuje:

- wszystkie zakładane efekty uczenia się na poziomie poszczególnych przedmiotów/modułów, w tym praktyk zawodowych oraz na poziomie całego programu studiów (w tym: egzamin dyplomowy i praca dyplomowa),
- ocenę zgodności efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy (dokonaną przez absolwentów, pracodawców i opiekunów praktyk zawodowych),
- wszystkich studentów (w tym z ITS i IOS) oraz wszystkich nauczycieli, poprzez ocenę efektywności ich pracy.

Szczegółowe zasady zaliczania zajęć i kryteria wystawiania ocen ustalane są przez jednostki prowadzące dydaktykę i zamieszczane w regulaminach dostępnych w gablocie informacyjnej jednostki i na stronie internetowej przed rozpoczęciem roku akademickiego. Sposoby oceny efektów uczenia się oraz metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów zamieszczone są także w sylabusach przedmiotu. Tym samym, proces sprawdzania i oceny osiągnięcia założonych efektów uczenia się odbywa się według znanych studentowi zasad.

Weryfikacja stopnia uzyskania efektów uczenia się odbywa się z zastosowaniem mierników ilościowych i jakościowych. Wśród ilościowych mierników uwzględnia się m.in. oceny z zaliczeń, kolokwii, egzaminów, praktyk zawodowych, z egzaminu dyplomowego i obrony pracy dyplomowej. Zgodnie z Regulaminem Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku obowiązuje następujący system ocen: bardzo dobrze (5), ponad dobrze (4,5), dobrze (4), dość dobrze (3,5), dostatecznie (3), niedostatecznie (2). Student, który otrzymał ocenę niedostateczną z egzaminu w terminie podstawowym ma prawo do dwóch egzaminów poprawkowych z każdego niezdanego egzaminu. Na pisemny wniosek studenta, Dziekan może zarządzić egzamin komisyjny.

Sprawdzanie i ocenianie stopnia osiągnięcia każdego z założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są przeprowadzane w trakcie oraz na zakończenie procesu kształcenia. Student ma wgląd w pisemne prace zaliczeniowe (z oceną formującą), które są przechowywane do zakończenia procesu kształcenia w danym zakresie. Postępy w nauce studentów są szczegółowo omawiane na Radach Pedagogicznych po zakończeniu każdego semestru. Egzamin/zaliczenie końcowe (ocena podsumowująca) odbywa się w formie praktycznej i/lub teoretycznej - pisemnej (test i/lub pytania otwarte), rzadziej w formie ustnej. Wyniki egzaminu/zaliczenia są przekazywane studentom z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych. Postępy w nauce wpisywane są do kart okresowych osiągnięć studenta oraz protokołów zaliczeniowych i egzaminacyjnych przekazywanych do Dziekanatu, a w dalszej kolejności do Archiwum Uczelni. Dokumentacja z przeprowadzonego egzaminu jest dostępna w jednostce prowadzącej dany przedmiot przez okres trzech lat, po czym jest niszczone. W Uczelni obowiązuje też system BAZUS, w którym wyniki egzaminu/zaliczenia dokumentuje się w formie elektronicznej automatycznie przekazywanej do Dziekanatu. W Uczelni funkcjonuje indeks elektroniczny.

W przypadku przedmiotu *Położnictwo i opieka położnicza* wykłady kliniczne i pielęgniarskie prowadzone są przez nauczycieli akademickich w formie prezentacji multimedialnych, bieżącej informacji zwrotnej, dyskusji, a także pytań sprawdzających zrozumienie tematu przez studentki. Weryfikacja efektów uczenia się następuje podczas teoretycznego egzaminu końcowego. Egzamin przeprowadzany jest w formie pisemnej (45 pytań testowych jednokrotnego wyboru). Pytania dotyczą tematyki wszystkich form zajęć z zakresu przedmiotu. Arkusze z pytaniami i protokoły egzaminacyjne przechowywane są w archiwum Zakładu. Ćwiczenia prowadzone są przez nauczycieli akademickich w formie wprowadzenia teoretycznego do tematu poprzez wcześniejsze przygotowanie teoretyczne studentek, dyskusję w czasie ćwiczeń, omówienia sytuacji pacjentki z daną jednostką chorobową. Następnie, studentki pod opieką nauczyciela podejmują próbę opisu przypadku i sformułowania problemów pielęgnacyjnych do tego przypadku oraz opracowanie procesu pielęgnacyjnego. Inną formą pracy jest opracowanie indywidualnego programu edukacyjnego do danej jednostki chorobowej (np. cukrzyca w ciąży). Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez sprawdzenie wiedzy wstępnej studentek (ocena przygotowania do ćwiczeń) w formie wejściówki, sprawdzianu ustnego wiedzy studentek poprzez zadawanie pytań w trakcie ćwiczeń, a także obserwacja i ocena pracy studentek – ich aktywności i zaangażowania w samodzielną pracę w trakcie ćwiczeń. Zaliczeniem każdego ćwiczenia jest dostarczenie przez studentki pełnego opisu przypadku, procesu pielęgnacyjnego lub programu edukacyjnego, sprawdzenie go i uzyskanie pozytywnej oceny oraz omówienie poprawności prac i ich oceny w grupie. Za zrealizowanie każdego ćwiczenia studentki otrzymują zaliczenia cząstkowe. Po zakończeniu ćwiczeń, na podstawie ocen z zaliczeń cząstkowych ustalana jest średnia ocena z ćwiczeń. Samokształcenie realizowane jest poprzez opracowanie merytoryczne wybranego tematu na podstawie fachowej literatury medycznej (minimum 5-10 pozycji książkowych i publikacji w medycznych czasopismach naukowych z ostatnich 5 lat). Objętość pracy

powinna wynosić 15 – 20 stron. Studentki, na początku roku akademickiego, zostają zapoznane, przez osobę odpowiedzialną za samokształcenie, z dokładnymi wymogami zaliczenia. Po wyborze tematu i jego wnikliwym opracowaniu dostarczają najpierw w formie papierowej, a następnie w wersji elektronicznej treść pracy. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez sprawdzenie przez osobę odpowiedzialną treści prac w formie papierowej, informację zwrotną do studentek, ewentualną poprawę i zapisanie na płycie CD wersji elektronicznej pracy oraz zdjęć lub skanów stron z materiałów źródłowych. Zajęcia praktyczne realizowane są przez nauczycieli akademickich w Centrum Symulacji Medycznych oraz w Oddziale Patologii Cięży Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku. Podczas prowadzenia zajęć praktycznych wykorzystuje się omówienie, wyjaśnienie, instruktaż i pokaz danej umiejętności przez nauczyciela, wykonywanie czynności razem ze studentką, przydzielenie studentce zadań do samodzielnego wykonania zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz nadzór nad wykonywaną przez studentki pracą. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się w Centrum Symulacji Medycznych poprzez sprawdziany umiejętności praktycznych realizowane w Pracowni Umiejętności Położniczych (wykonywanie czynności pielęgnacyjnych i instrumentalnych). W placówkach ochrony zdrowia efekty uczenia się realizowane są poprzez realizację zleconego zadania i bezpośrednią obserwację studenta podczas wykonywania zadań, obserwację organizacji pracy studentki i współpracy w grupie, zaliczenie poszczególnych czynności oraz przeprowadzenie wejściówki (ocena przygotowania do zajęć), pisemne prace etapowe (opis przypadku pacjentki, proces pielęgnowania, pisemny raport pielęgniarstwa), a także pisemne zaliczenie końcowe oddziału (znajomość leków stosowanych w oddziale oraz tematyka zajęć praktycznych). Ocenę końcową ustala i omawia nauczyciel na podstawie ocen cząstkowych, biorąc pod uwagę samoocenę studentki i opinię grupy. Informacje o obecności studentek na zajęciach, o ocenach i zaliczeniach poszczególnych umiejętności oraz uwagi o pracy i postawie studentek notowane są w Dzienniku nauczyciela akademickiego i przechowywane w archiwum. Praktyki zawodowe realizowane są w zakładach opieki zdrowotnej/placówkach ochrony zdrowia i obejmują praktyczne doskonalenie umiejętności zawodowych uzyskanych w toku realizacji przedmiotu. Prowadzone są przez opiekunów praktyk zawodowych. Obejmują wykonywanie zleceń lekarskich oraz czynności i zabiegów pielęgniarstwa/położniczych pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej posiadającego prawo wykonywania zawodu. Wykorzystują metody takie, jak: instruktaż, wyjaśnianie, pokaz danej czynności, wykonywanie czynności razem ze studentką, przydzielenie studentce zadań do samodzielnego wykonania, nadzór nad wykonywaną przez studentki pracą. Sposobem weryfikacji efektów uczenia się jest bezpośrednia obserwacja studenta podczas wykonywania zadań, obserwacja organizacji pracy studentki i współpracy w zespole. Położna sprawująca bezpośredni nadzór nad studentami ustala końcową ocenę wspólnie z opiekunem dydaktycznym z ramienia uczelni na podstawie ustalonych wcześniej kryteriów (zrealizowanie wszystkich przewidzianych godzin, zaangażowanie w pracę, poprawne wykonanie czynności). Końcowy egzamin praktyczny przeprowadzany jest w formie Obiektywnego Strukturyzowanego Egzaminu Klinicznego /OSCE/ - egzaminu zorganizowanego w postaci stacji z określonym zadaniem do wykonania z fantomem. Studentki zobowiązane są zaliczyć trzy stacje z zadaniem do wykonania:

1. Przygotowanie pacjentki i zestawu do zabiegu wyłożeczkowania jamy macicy.
2. Wykonanie pomiaru czynności serca płodu detektorem.
3. Wykonanie analiza i ocena zapisu KTG.

Obserwator/egzaminator używa standaryzowanego schematu oceniania swojego dla każdej stacji (tzw. lista kontrolna, checklist). Warunkiem zaliczenia egzaminu OSCE jest uzyskanie co najmniej 60% punktów z każdej części egzaminu – tzw. stacji. Dokumentacja egzaminu obejmuje: indywidualne listy kontrolne poszczególnych umiejętności opatrzone imieniem i nazwiskiem studenta oraz protokoły z przebiegu egzaminu. Wszystkie prace w formie pisemnej są zebrane i przechowywane w archiwum Zakładu. W tym samym miejscu przechowywane są również arkusze i protokoły egzaminacyjne.

W przypadku przedmiotu *Techniki położnicze i prowadzenie porodu* głównym sposobem weryfikacji efektów uczenia się z obszaru „wiedza” są:

- zaliczenia wstępne;
- bieżąca informacja zwrotna;

- wykonanie pracy samokształceniowej;
- egzamin teoretyczny testowy.

W przypadku „umiejętności” dominują:

- zaliczenie każdego ćwiczenia/ poszczególnych czynności;
- bezpośrednia obserwacja studenta podczas wykonywania zadań, symulacji, pokazu.

Kompetencje społeczne są sprawdzane poprzez:

- samoocenę;
- pracę w grupie;
- dyskusję;
- obserwację przez nauczyciela akademickiego i innych studentów (ocena 360).

Wśród metod dydaktycznych stosowanych w cyklu kształcenia z ww. przedmiotu stosowane są: wykłady multimedialne, ćwiczenia na fantomach, symulacje, ćwiczenia z użyciem narzędzi, omówienie przypadków, pogadanki, dyskusje, analizy literatury i pokazy praktyczne.

Narzędziami dydaktycznymi wykorzystanymi w ramach realizacji przedmiotu jest wyposażona pracownia umiejętności praktycznych (rzutnik multimedialny, plansze, fantomy/symulatory, narzędzia, materiały opatrunkowe, wzory dokumentacji medycznej, sprzęty medyczne, m.in. aparat KTG, pompa infuzyjna, UDT, słuchawka Pinarda) oraz filmy i zdjęcia instruktażowe, stworzone przez nauczycieli realizujących przedmiot.

W ramach przedmiotu zastosowano następujące formy oceny:

- ocena wstępna realizowana na podstawie informacji zwrotnej dotyczącej wiedzy studenta, dotyczącej omawianego zagadnienia, dokonywana na początku całego procesu kształcenia lub w czasie pojedynczych zajęć, ćwiczeń;
- ocena bieżąca dokonywana w trakcie realizacji programu kształcenia i pozwala określić, jakie zakresy realizowanego materiału nauczania zostały już opanowane, a które wymagają jeszcze uzupełnienia;
- ocena końcowa przeprowadzana jest na zakończenie procesu kształcenia poprzez egzaminy teoretyczne i praktyczne kończące dany rok studiów, oraz końcowy egzamin z przedmiotu odbywający się na trzecim roku studiów, a w dalszej kolejności egzamin dyplomowy kończący proces kształcenia na studiach I stopnia.

Ocena z zajęć praktycznych prowadzona jest pod kątem jakości wykonywanych zadań, tj. stosowanych zasad, algorytmów i procedur oraz skuteczności i postawy do chorych, a także dostrzeganie problemów, umiejętności ich rozwiązywania i zaangażowanie w opiece nad pacjentką i jej dzieckiem. Warunkiem zaliczenia zajęć praktycznych jest: obowiązkowa obecność na wszystkich zajęciach; respektowanie wewnętrznego regulaminu zajęć praktycznych, opracowanego przez WNoZ UMB; dokumentacja procesu pielęgnowania chorego; zaliczenie umiejętności praktycznych wynikających ze specyfiki Oddziału Sali Porodowej i ćwiczeń w indeksie umiejętności; edukacja pacjentki; znajomość farmakoterapii stosowanej na Sali Porodowej. Ocena dokonywana jest na podstawie kryteriów oceny umiejętności praktycznych zawartych w dzienniczku kształcenia zawodowego.

Weryfikacja stopnia uzyskania efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności odbywa się z zastosowaniem mierników ilościowych i jakościowych. Wśród ilościowych mierników na I roku uwzględnia się m.in. oceny z zaliczeń i egzaminów: teoretycznego i praktycznego (OSCE), oraz zajęć praktycznych. Egzamin teoretyczny pisemny trwa 30 minut i składa się 40 pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru: student uzyskuje 1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie minimum 60% prawidłowych odpowiedzi z egzaminu. Egzamin odbywa się po uzyskaniu zaliczenia ze wszystkich wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych oraz samokształcenia na I roku. Egzamin praktyczny OSCE odbywa się w Centrum Symulacji Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Warunkiem przystąpienia do części praktycznej egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wszystkich ćwiczeń z obu semestrów i oceny pozytywnej z egzaminu teoretycznego. Egzamin zorganizowany jest w postaci 3 stacji z fantomem i określonym zadaniem do wykonania, czas trwania każdej stacji to 10 minut. Na zadania egzaminacyjne składa się: badanie położnicze wewnętrzne, badanie pacjentki ciężarnej/rodzącej chwytami Leopolda oraz wykonanie i

interpretacja zapisu KTG. Wszyscy studenci w danym dniu mają to samo zadanie do wykonania w tym samym przedziale czasowym i według tych samych kryteriów oceniania (standaryzacja egzaminu) wykonują wszystkie zadania. O wyniku egzaminu studenci zostają poinformowani przez egzaminatorów bezpośrednio po jego zakończeniu. Brak zaliczenia którejkolwiek części egzaminu (stacji) skutkuje brakiem zaliczenia całej części praktycznej egzaminu. Warunkiem zaliczenia OSCE jest uzyskanie co najmniej 60% punktów z każdej części egzaminu – tzw. stacji. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej, obowiązują zasady dotyczące zaliczeń poprawkowych zgodnie z regulaminem/kryteriami zaliczania przedmiotu i regulaminem egzaminu praktycznego OSCE.

Innym stosowanym wskaźnikiem ilościowym jest wartość odsetka studentów, którzy zaliczyli rok lub ukończyli studia w terminie. Dane z roku akademickiego 2018/2019 wykazały, że zdecydowana większość studentów spełnia warunki zaliczeń i egzaminów, określone w sylabusach i regulaminach przedmiotów/jednostek organizacyjnych. Liczba studentów kierunku Położnictwo I i II stopnia, którzy zostali przyjęci oraz skreśleni w trakcie trwającego cyklu kształcenia (stan na rok akademicki 2018/2019) przedstawiono w Tabeli 5.

Tabela 5.

ODSIEW STUDENTÓW (stan na rok akademicki 2018/2019)				
poziomy i formy studiów	liczba studentów	I rok 2018/2019	II rok 2018/2019	III rok 2018/2019
I stopnia stacjonarne	przyjętych	72	72	36
	skreślonych	15	19	9
II stopnia stacjonarne	przyjętych	25	28	<i>nie dotyczy</i>
	skreślonych	0	0	<i>nie dotyczy</i>

ANALIZA PRZYCZYN ODSIEWU:

- **Na I roku – studia stacjonarne I stopnia 15 osób zostało skreślonych z listy studentów:**
  - 8 z powodu niezłożenia egzaminów i nieuzyskania zaliczenia zajęć;
  - 6 z powodu rezygnacji;
  - 1 powodu nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach przekraczającej 14 dni.
- **Na II roku – studia stacjonarne I stopnia 19 osób zostało skreślonych z listy studentów:**
  - 1 z powodu przeniesienia do innej Uczelni;
  - 1 z powodu nie uzyskania zaliczenia semestru lub roku w określonym terminie;
  - 10 z powodu nie uczęszczania na zajęcia przez okres przekraczający 14 dni;
  - 6 z powodu rezygnacji.
- **Na III roku – studia stacjonarne I stopnia 8 osób zostało skreślonych z listy studentów:**
  - 4 z powodu rezygnacji;
  - 5 z powodu niepodpisania przez studenta przedłożonej przez uczelnię umowy o warunkach odpłatności za studia lub usługi edukacyjne.

Do jakościowych mierników uzyskania efektów uczenia się należy:

- studencka ocena ćwiczeń, seminariów, wykładów oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej, pozyskiwana w drodze elektronicznej, anonimowej ankietyzacji zajęć dydaktycznych. Ocena ta ma służyć poznaniu opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych na temat zajęć dydaktycznych oraz osób je prowadzących, a także jakości sprawowanej opieki dydaktycznej i naukowej. Całość zasad dotyczących ankietyzacji zawiera Regulamin Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. Ankietyzacji podlegają wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone na Wydziale (na wszystkich kierunkach, poziomach i profilach kształcenia oraz studiach podyplomowych). Zakres merytoryczny pytań zawartych w ankietach ustalany jest w wyniku konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wypełnianie ankiet dydaktycznych przez studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych jest dobrowolne, anonimowe i odbywa się w formie elektronicznej po

zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych (w przypadku ankietyzacji zajęć dydaktycznych) oraz raz w roku (w przypadku ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych). Anonimowa ankieta jest dostępna w systemie informatycznym Uczelni. Szczegółowe wyniki ankiet są przekazywane wraz z ich opracowaniem z Działu Informatyki i Teletransmisji UMB do Dziekanów i stanowią część raportu końcowego Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia z przeglądu jakości kształcenia, przedstawianego Radzie Wydziału do 30 września. Raport ten zawiera również analizę opinii prowadzących o grupie studentów i doktorantów, z którą przeprowadzili zajęcia dydaktyczne;

- arkusz weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się, który wypełnia osoba odpowiedzialna za prowadzenie przedmiotu po jego zrealizowaniu, tj. na koniec semestru zimowego i letniego danego roku akademickiego. Podaje się w nim (w zależności od formy oceny końcowej) liczbę studentów niedopuszczonych oraz dopuszczonych do egzaminu, strukturę ocen na egzaminie podstawowym i egzaminach poprawkowych LUB liczbę studentów przystępujących do zaliczenia oraz wyniki zaliczenia (liczbę osób, które zaliczyły i nie zaliczyły danego przedmiotu). Po dokonaniu weryfikacji i oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów realizujących wyżej wymieniony przedmiot, osoba prowadząca stwierdza, czy poziom osiągniętych przez studentów efektów jest zadowalający czy niezadowalający, a także ocenia, czy zachodzi konieczność zmian w zakresie prowadzenia przedmiotu w kolejnym cyklu. Jeśli osoba prowadząca odpowie twierdząco, ma obowiązek określić w jakich obszarach należy dokonać zmian, tzn. merytorycznej zawartości treści programowych w zakresie przedmiotowych efektów uczenia się, formy i sposobu prowadzenia zajęć w celu umożliwienia studentom osiągania lepszych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, formy i sposobu prowadzenia oceny formującej (zaliczeń częściowych), formy i sposobu prowadzenia oceny podsumowującej (zaliczenia końcowego/egzaminu), zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej, a następnie doprecyzować, jakich zmian oczekuje. Wypełniony arkusz należy dostarczyć do Dziekanatu w wyznaczonym terminie wraz z protokołami egzaminacyjnymi lub protokołami zaliczenia przedmiotu. Po zakończeniu roku akademickiego arkusze są poddawane analizie przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, przy czym wnioski z ww. analizy są przekazywane do dnia 30 marca każdego roku akademickiego za poprzedni rok akademicki Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów i wykorzystywane w trakcie prac przy projektowaniu i doskonaleniu kolejnego cyklu kształcenia. Analiza postulowanych w ankietach zmian jest przedmiotem prac poszczególnych grup roboczych Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów, właściwych dla danego kierunku studiów;
- wyniki badań losów zawodowych absolwentów oraz opinii pracodawców i potencjalnych pracodawców, pozyskiwane przez Uczelniane Biuro Karier w formie anonimowej ankiety kierowanej do absolwentów, pracodawców i potencjalnych pracodawców. Biuro działa w porozumieniu z Wydziałowym Zespołem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, współpracującym z interesariuszami zewnętrznymi. Raport z monitorowania kariery zawodowej absolwentów jest przedstawiany przez Prorektora ds. Kształcenia - Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia wraz z postulatami działań doskonalących system jakości kształcenia w zakresie prawidłowości kształtowania sylwetki absolwenta i weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się. Ankietyzacja absolwentów odbywa się bezpośrednio po ukończeniu studiów, a także po roku i po 3 latach od ukończenia studiów. Ostatnia ankietyzacja wykazała, że w zależności od stopnia studiów, co najmniej połowa badanych oceniała zasób wiedzy uzyskanej w trakcie studiów pod kątem wymagań pracodawcy jako przydatny. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku nabytych umiejętności i kompetencji społecznych;
- opinia (nie rzadziej niż co 4 lata) pracodawców o studentach, w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej (ankiety dla pracodawców zatrudniających absolwentów

zawierają zestaw pytań sformułowanych pod kątem kompetencji, umiejętności i wiedzy, jakie posiada oraz powinien posiadać absolwent kierunku Położnictwo I i II stopnia);

- opinia absolwentów w zakresie osiągniętych efektów uczenia się (bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz okresowo - po roku i trzech latach od ukończenia studiów). Ankiety zawierają zestaw pytań sformułowanych pod kątem wiedzy i umiejętności, jakie posiadają respondenci oraz pod kątem ich oczekiwań w tym zakresie. Analiza opinii absolwentów zawarta jest w raportach Wydziałowych Zespołów ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia;
- wnioski z hospitacji zajęć dydaktycznych, prowadzonych przez grupy robocze Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Dziekana i Prorektora ds. Kształcenia. Podczas hospitacji dokonuje się oceny warunków kształcenia oraz prowadzi badania ankietowe, dotyczące opinii studentów i doktorantów;
- cykliczna ocena nauczycieli akademickich na podstawie kryteriów określonych w Statucie UMB.

Warunkiem przypisania studentowi punktów ECTS jest potwierdzenie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, założonych dla danego modułu/przedmiotu, w tym – praktyk zawodowych, pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego, przez uzyskanie zaliczenia lub pozytywnej oceny z zaliczenia lub egzaminu kończącego moduł/przedmiot. Podczas całego procesu dydaktycznego dane są wprowadzane do funkcjonującego w Uczelni Zintegrowanego Systemu Zarządzania Uczelnią (program BAZUS). Oceny z egzaminów i zaliczenia są wprowadzane przez osoby zaliczające przedmiot, a następnie dostarczane do Dziekanatu w formie wydrukowanych i podpisanych protokołów egzaminacyjnych oraz zaliczających przedmiot.

Weryfikacja skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych odbywa się zgodnie z Regulaminem praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB oraz załącznikami do Regulaminu, w szczególności Regulaminem hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB oraz ankietą oceny praktyk. Warunkiem zaliczenia praktyk jest przedłożenie przez studenta uzupełnionego Dziennika Kształcenia Zawodowego Opiekunowi studenckich praktyk, potwierdzonego przez Opiekuna praktyk z Jednostki, w której student odbywał praktyki. Zaliczenia praktyk w Dzienniku Kształcenia Zawodowego i karcie okresowych osiągnięć studenta dokonuje Opiekun studenckich praktyk/Kierownik jednostki lub Osoba odpowiedzialna za przedmiot. Zaliczenie praktyk jest jednym z warunków zaliczenia roku i dopuszczenia do egzaminu dyplomowego. Zaliczenie praktyk stanowi odpowiednik zaliczenia przedmiotu. Zaliczenie praktyk zawodowych odbywa się poprzez wpisanie do Dziennika Kształcenia Zawodowego i karty okresowych osiągnięć wyrazu „zaliczenie”. W przypadku niezaliczenia praktyk, Dziekan podejmuje decyzję o warunkowym wpisie studenta na następny rok studiów, powtórzeniu roku bądź skreśleniu z listy studentów. Zaliczenie praktyk realizowanych za granicą wymaga dostarczenia przez studenta oryginałów dokumentów potwierdzających zrealizowanie programu praktyk wraz z Dziennikiem praktyk oraz tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego.

Praktyki podlegają corocznej, losowej hospitacji, zgodnej z Regulaminem hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Hospitacje praktyk zawodowych przeprowadzają członkowie Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Zawodowych. Podczas hospitacji ocenie podlegają: ocena merytoryczna praktyk, praca osoby hospitowanej oraz warunki prowadzenia zajęć. Podobna samoocena dokonana jest przez studenta realizującego praktykę. Hospitacje praktyk zawodowych są przeprowadzane do 30 września danego roku akademickiego. Hospitacja praktyk zawodowych obejmuje praktyki prowadzone w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz jednostkach niepublicznych (za zgodą kierownika tej jednostki). Hospitacja praktyk zawodowych dotyczy opiekuna nadzorującego praktykę w danej jednostce w dniu hospitacji. Osoby przeprowadzające hospitację praktyk zawodowych dokumentują przeprowadzoną wizytację na piśmie poprzez wypełnienie arkusza hospitacji praktyk zawodowych w ramach nadzoru pedagogicznego i merytorycznego. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokonuje analizy dokumentacji i podsumowania weryfikacji jakości praktyk zawodowych.

Proces dyplomowania na Wydziale poddawany jest procedurom związanym z zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia. Wydziałowe gremia biorące udział w ww. procesie mają za zadanie zagwarantować odpowiednią jakość prac dyplomowych oraz prawidłowe przeprowadzenie egzaminu i obrony pracy dyplomowej, a także ich zgodność z obowiązującymi standardami kształcenia dla ocenianego kierunku.

Kwestię dyplomowania na studiach I stopnia reguluje Regulamin Egzaminu Dyplomowego z Przygotowania Zawodowego na kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo na Studiach Stacjonarnych I Stopnia na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (załącznik nr 30). Egzamin dyplomowy (licencjacki) jest formą komisyjnej oceny wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych zgodnie ze standardem kształcenia dla kierunku Położnictwo studiów I stopnia. Egzamin dyplomowy: sprawdza zasób wiedzy swoisty dla kształcenia zawodowego położnych, weryfikuje prezentowane rozwiązania problemów opiekuńczych podopiecznych z wykorzystaniem wiedzy teoretycznej (pozwala na skontrolowanie umiejętności posługiwania się zdobytą wiedzą), ocenia stopień przygotowania absolwenta do samodzielnego i bezpiecznego pełnienia roli zawodowej, ocenia poziom umiejętności intelektualnych i praktycznych oraz postaw niezbędnych do realizacji funkcji zawodowych, a także zapewnia obiektywność oceny, czyli zgodność wyników oceniania z rzeczywistymi osiągnięciami studenta. Egzamin dyplomowy z przygotowania zawodowego składa się z następujących trzech etapów: egzaminu teoretycznego, egzaminu praktycznego oraz obrony pracy dyplomowej (licencjackiej). Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest: uzyskanie wszystkich wymaganych w toku studiów zaliczeń i egzaminów, złożenie pracy licencjackiej do Dziekanatu zgodnie z harmonogramem egzaminów dyplomowych ustalanych na każdy rok akademicki oraz Regulaminem Antyplagiatowym UMB, podpisanie przez studenta - potwierdzenia zapoznania się z zasadami egzaminu dyplomowego na kierunku Położnictwo oraz pozytywna weryfikacja pracy licencjackiej przez system antyplagiatowy. Warunkiem przystąpienia do egzaminu praktycznego jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej z egzaminu teoretycznego. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy dyplomowej (licencjackiej) jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej z egzaminu teoretycznego i praktycznego. Za organizację i przebieg egzaminu dyplomowego odpowiedzialny jest Dziekan, który: powołuje komisje egzaminacyjne – egzaminatorów, zatwierdza wykaz jednostek opieki zdrowotnej do przeprowadzania egzaminu praktycznego oraz ustala harmonogram przebiegu egzaminu. Część teoretyczna egzaminu dyplomowego poprzedza część praktyczną egzaminu i obronę pracy dyplomowej (licencjackiej). Część teoretyczna egzaminu dyplomowego polega na udzieleniu przez studenta odpowiedzi na 30 pytań testowych obejmujących treści nauczania w zakresie przedmiotów kierunkowych. Egzamin trwa 45 minut. Student za każde pytanie może otrzymać 1 punkt, z całego testu maksymalnie 30 pkt. Do zaliczenia testu wymagane jest uzyskanie co najmniej 18 punktów. W przypadku uzyskania z egzaminu oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nie przystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie, Dziekan wyznacza drugi termin, jako ostateczny. Powtórny egzamin nie może odbyć się wcześniej niż po upływie jednego miesiąca i nie później niż przed upływem 3 miesięcy od daty pierwszego egzaminu. Egzamin przeprowadzają komisje, powołane przez Dziekana lub wyznaczonego Prodziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu, składające się z: Przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, członków komisji (egzaminatorów) na każdym wytypowanym oddziale – co najmniej trzech nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami na studiach licencjackich na kierunku Położnictwo, posiadających kierunkowe wykształcenie zawodowe oraz przedstawicieli podmiotów leczniczych (na kierunku Położnictwo - położna oddziałowa). W dniu egzaminu teoretycznego odbywa się losowanie miejsca przeprowadzenia egzaminu praktycznego. Miejscem egzaminu na kierunku Położnictwo są oddziały/kliniki położniczo-noworodkowe, patologii ciąży, ginekologii i sale porodowe. Na karcie do losowania znajdują się informacje, w jakim oddziale losujący będzie zdawał egzamin, data egzaminu oraz godzina jego rozpoczęcia. W egzaminie praktycznym w danym oddziale może uczestniczyć równocześnie nie więcej niż 8 studentów, a jeden członek komisji może mieć pod kontrolą maksymalnie 3 studentów. Egzamin praktyczny trwa jeden dyżur (7 godzin dydaktycznych) i polega na objęciu opieką położniczą jednej lub dwóch osób. Egzamin rozpoczyna się o godzinie 7.00 losowaniem zadania egzaminacyjnego typu „próba pracy” (sprawdzanie i ocenianie praktycznych osiągnięć studentów polegające na wykonaniu

czynności zawodowych na całkowicie wyposażonych stanowiskach pracy, bez symulacji). Student otrzymuje informacje o pacjentce (wiek, rozpoznanie lekarskie, oddział, numer sali) oraz instrukcje wykonania zadania egzaminacyjnego. Student może korzystać z dokumentacji medycznej pacjentki i oddziału w zakresie niezbędnym do rozwiązania zadania egzaminacyjnego. Do każdego zadania student ma załączony wzór dokumentacji opieki oraz kryteria, które są podstawą do obserwacji i oceny jego pracy przez komisję. W kryteriach oceny egzaminu praktycznego uwzględnia się:

1. Bezpieczeństwo pacjenta oraz własne studenta.
2. Wykonanie zadania w porównaniu ze wzorcem.
3. Szybkość i trafność podejmowania decyzji i działań oraz świadomość ich konsekwencji.
4. Poprawność komunikowania się, współpracę w zespole i z pacjentem.
5. Satysfakcję pacjenta.
6. Poprawność określenia celu i stopień jego osiągnięcia.
7. Samodzielność działań.
8. Wrażliwość i gotowość do działania.
9. Syntetyczność refleksji własnego działania.

Student maksymalnie może uzyskać z egzaminu praktycznego 60 punktów. Student zdał egzamin praktyczny z przygotowania zawodowego, jeżeli w wyniku postępowania egzaminacyjnego otrzymał co najmniej 36 punktów. W przypadku uzyskania z egzaminu oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie, Dziekan wyznacza drugi termin jako ostateczny. Powtórny egzamin nie może odbyć się wcześniej niż po upływie jednego miesiąca i nie później niż przed upływem 3 miesięcy od daty pierwszego egzaminu.

Student II roku studiów, na co najmniej trzy semestry przed obroną pracy licencjackiej ma prawo wyboru promotora pracy, którym powinny być osoby posiadające kierunkowe wykształcenie zawodowe (mgr pielęgniarstwa, mgr pielęgniarstwa z doktoratem, mgr położnictwa, mgr położnictwa z doktoratem). Promotorem pracy licencjackiej może być nauczyciel akademicki Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z tytułem lub stopniem naukowym, posiadającym wykształcenie kierunkowe. Za zgodą Dziekana promotorem pracy licencjackiej może być inna osoba posiadająca wysokie umiejętności zawodowe i specjalność pokrewną na kierunku Położnictwo - położnictwu. W tym przypadku bezpośrednim opiekunem pracy licencjackiej powinien być dodatkowo nauczyciel akademicki – mgr położnictwa. Recenzentem pracy licencjackiej powinien być etatowy nauczyciel akademicki Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, co najmniej z tytułem magistra, spoza jednostki, w której praca powstaje. Wyboru recenzenta pracy dokonuje Dziekan lub wyznaczony przez niego Prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu, spośród co najmniej dwóch kandydatów przedstawionych przez promotora pracy. Student nie ma prawa wyboru recenzenta. Warunkiem pozytywnego wyniku recenzji jest uzyskanie minimum 9 punktów. Przygotowywanie pracy trwa trzy semestry w ramach seminarium licencjackiego (5 godzin/osobę). Promotor dokonuje zaliczenia seminarium licencjackiego w karcie egzaminacyjnej. Praca licencjacka musi być przygotowana według zasad pisania pracy licencjackiej obowiązujących na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB (załącznik nr 31). Praca licencjacka może mieć wyłącznie formę studium przypadku. Temat pracy licencjackiej zatwierdza Rada Wydziału, po jego zaopiniowaniu przez Wydziałową Komisję ds. Prac Dyplomowych i Dziekana Wydziału.

Obrona pracy licencjackiej powinna odbyć się w terminie letniej sesji egzaminacyjnej. Egzamin dyplomowy (licencjacki) – obrona pracy licencjackiej odbywa się przed Komisją, w skład której wchodzi: Przewodniczący komisji - Dziekan lub wyznaczony przez niego Prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu lub wyznaczony przez Dziekana pracownik naukowo – dydaktyczny ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego, promotor pracy i recenzent pracy. Przebieg obrony składa się z następujących etapów:

1. Przedstawienie tezy pracy przez studenta.
2. Przedstawienie opinii pracy przez promotora.
3. Przedstawienie oceny pracy przez recenzenta.
4. Aktywny udział w dyskusji związanej z tematem pracy.
5. Ocena prezentacji pracy.

Na ocenę pracy licencjackiej łącznie z obroną składa się:

1. Liczba punktów wystawionych przez recenzenta.
2. Liczba punktów wystawionych przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej za przedstawienie tez pracy przez studenta.

W przypadkach spornych głos rozstrzygający należy do Przewodniczącego Komisji. Ocena udokumentowana jest w Indywidualnym protokole z obrony pracy licencjackiej oraz zbiorczym protokole z egzaminu dyplomowego.

Kwestię dyplomowania na studiach II stopnia reguluje Regulamin Egzaminu Dyplomowego z Przygotowania Zawodowego na kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo na Studiach Stacjonarnych i Niestacjonarnych II Stopnia na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (załącznik nr 32). Egzamin dyplomowy (magisterski) powinien: zapewnić obiektywność oceny, czyli zgodność wyników oceniania z rzeczywistymi osiągnięciami studenta, a także skontrolować wiedzę i umiejętności praktyczne zdobyte w całym okresie studiów II stopnia. Egzamin dyplomowy magisterski składa się z następujących etapów: egzaminu magisterskiego (składa się z części weryfikującej wiedzę i umiejętności praktyczne) oraz obrony pracy magisterskiej (weryfikuje wiedzę, umiejętności i kompetencje). Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego magisterskiego jest: uzyskanie wszystkich wymaganych w toku studiów zaliczeń i egzaminów, złożenie pracy magisterskiej do Dziekanatu zgodnie z harmonogramem egzaminów dyplomowych ustalanych na każdy rok akademicki oraz Regulaminem Antyplagiatowym UMB oraz pozytywna weryfikacja pracy magisterskiej przez system antyplagiatowy. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy dyplomowej (magisterskiej) jest uzyskanie co najmniej dostatecznej oceny z egzaminu magisterskiego, sprawdzającego wiedzę i umiejętności praktyczne. Za organizację i przebieg egzaminu dyplomowego magisterskiego odpowiedzialny jest Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB, który: powołuje komisje egzaminacyjne oraz ustala harmonogram przebiegu egzaminu. Egzamin dyplomowy magisterski powinien odbyć się w terminie nie przekraczającym czasu trwania bieżącego roku akademickiego. Egzamin dyplomowy magisterski - sprawdzający wiedzę i umiejętności praktyczne przeprowadza Komisja powołana przez Dziekana składająca się z: Przewodniczącego komisji egzaminacyjnej oraz członków komisji (egzaminatorów) posiadających kierunkowe wykształcenie zawodowe.

Egzamin dyplomowy magisterski – obrona pracy magisterskiej odbywa się przed Komisją w skład, której wchodzi: Przewodniczący komisji - Dziekan lub wyznaczony przez niego Prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu lub wyznaczony przez Dziekana pracownik naukowo – dydaktyczny ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego, promotor pracy oraz recenzent pracy pełniący funkcję egzaminatora. Egzamin magisterski, sprawdzający wiedzę i umiejętności praktyczne polega na udzieleniu przez studenta odpowiedzi na 40 pytań sprawdzających wiedzę i 10 pytań sprawdzających umiejętności praktyczne zdobyte w całym okresie studiów II stopnia z zakresu zagadnień odpowiadających kierunkowi Położnictwo. Za egzamin sprawdzający wiedzę i umiejętności praktyczne student może uzyskać maksymalnie 60 punktów (40 punktów za pytania sprawdzające wiedzę i 20 pkt za pytania sprawdzające umiejętności praktyczne). Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej 36 punktów (co stanowi 60%) z powyższego egzaminu. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy magisterskiej jest pozytywny wynik egzaminu magisterskiego - sprawdzającego wiedzę i umiejętności praktyczne.

Student I roku studiów II stopnia na co najmniej trzy semestry przed obroną pracy magisterskiej ma prawo wyboru promotora. Pracę magisterską student wykonuje pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego lub specjalisty spoza Uczelni, co najmniej ze stopniem naukowym doktora. Recenzentem pracy magisterskiej powinien być etatowy pracownik Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku co najmniej ze stopniem doktora, spoza jednostki, w której praca powstaje. Wyboru recenzenta pracy dokonuje Dziekan spośród co najmniej dwóch kandydatów przedstawionych przez promotora pracy. Dziekan ma prawo samodzielnego ustalania recenzenta pracy, niezależnie od podanych kandydatur. Student nie ma prawa wyboru recenzenta. Warunkiem pozytywnego wyniku recenzji jest uzyskanie minimum 9 punktów. Przygotowywanie pracy trwa trzy semestry w ramach seminarium magisterskiego (15 godzin/osobę). Promotor dokonuje zaliczenia seminarium magisterskiego w karcie egzaminacyjnej. Temat pracy magisterskiej zatwierdza Rada

Wydziału, po zaopiniowaniu przez Wydziałową Komisję ds. Prac Dyplomowych i Dziekana Wydziału. Przygotowywana praca magisterska powinna:

1. Uwzględniać aktualną wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu odpowiadającego poszczególnym kierunkom studiów
2. Mieć charakter badawczy
3. Być zgodna z zasadami pisania pracy magisterskiej na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB (załącznik nr 33)
4. Posiadać pozytywną opinie Komisji Bioetycznej UMB.

Obrona pracy magisterskiej polega na:

1. Przedstawieniu przez studenta tezy pracy
2. Przedstawieniu przez promotora sylwetki magistranta i opinii o pracy
3. Przedstawieniu opinii przez recenzenta
4. Udzieleniu przez studenta odpowiedzi na pytania związane z tematem pracy (3 pytania)

Warunkiem pozytywnej oceny z obrony pracy magisterskiej jest uzyskanie co najmniej 21 punktów na 35 możliwych.

Ocena pracy magisterskiej łącznie z obroną stanowi:

1. Liczba punktów wystawionych przez recenzenta
2. Liczba punktów wystawionych przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej za prezentację pracy
3. Liczba punktów za odpowiedzi udzielone przez studenta na pytania związane z tematem pracy

W przypadkach spornych głos rozstrzygający należy do przewodniczącego komisji. Ocena udokumentowana jest w protokole indywidualnym z obrony pracy magisterskiej oraz protokole zbiorczym egzaminu dyplomowego magisterskiego.

Oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych pracom dyplomowych dokonują:

- opiekun pracy licencjackiej – na każdym etapie przygotowania pracy dyplomowej,
- przewodniczący komisji oraz opiekun pracy dyplomowej – poprzez ocenę sylwetki dyplomanta oraz ocenę pracy dyplomowej,
- recenzent pracy dyplomowej – poprzez wnikliwą ocenę przygotowania merytorycznego, warsztatowego i wartości pracy,
- komisja powołana przez Dziekana, przeprowadzająca egzamin dyplomowy oraz obronę pracy dyplomowej.

Zasady dotyczące egzaminu dyplomowego określa dodatkowo Regulamin Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Uzyskanie dyplomu ukończenia studiów jest potwierdzeniem zrealizowania założonych efektów uczenia się oraz odbycia przez studenta zajęć przewidzianych w programie i planie studiów na dany cykl kształcenia. Warunkiem uzyskania dyplomu ukończenia studiów oraz uzyskania tytułu zawodowego licencjata jest zaliczenie wszystkich zajęć, w tym praktyk zawodowych oraz uzyskanie 180 punktów ECTS, zaś w przypadku studiów II stopnia – 120 punktów ECTS. Zgodnie z §24 ust. 5 Regulaminu Studiów, student ma obowiązek dostarczenia do Dziekanatu wszystkich niezbędnych dokumentów wymaganych do wydania dyplomu w ciągu 14 dni od ukończenia studiów.

Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są: średnia arytmetyczna z ostatecznych ocen ze wszystkich przedmiotów, ocena pracy magisterskiej lub licencjackiej, łącznie z obroną oraz ocena egzaminu magisterskiego lub licencjackiego. Wynik studiów oblicza się wg wzoru zawartego w Regulaminie Studiów. Ostateczny wynik studiów, który umieszcza się na dyplomie, otrzymuje się przez wyrównanie uzyskanej średniej do pełnej oceny.

W okresie 30 dni od ukończenia studiów zostaje sporządzony i wydany absolwentowi dyplom wraz z suplementem oraz dwa odpisy dyplomu. Wzór dyplomu jest zatwierdzany Uchwałą Senatu UMB. Na wniosek absolwenta Uczelnia może wydać dodatkowy odpis dyplomu w tłumaczeniu na język obcy.

Data ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego. Absolwent kierunku Położnictwo I stopnia otrzymuje tytuł zawodowy licencjata położnictwa, zaś studiów II stopnia – magistra położnictwa.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. liczby, struktury kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja),*
- 2. obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),*
- 3. łączenia przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalność dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową,*
- 4. założeń, celów i skuteczności prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.*
- 5. systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych,*
- 6. spełnienia reguł wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Zajęcia ze studentami kierunku Położnictwo I stopnia w roku akademickim 2019/2020 prowadzi 110 doświadczonych i kompetentnych pracowników naukowo - dydaktycznych zatrudnionych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku, w tym 12 profesorów, 15 doktorów habilitowanych, 42 doktorów, 6 lekarzy oraz 35 magistrów (w tym 14 mgr położnictwa i 12 mgr pielęgniarstwa), zaś na studiach II stopnia – 47 nauczycieli akademickich, w tym 7 profesorów, 7 doktorów habilitowanych, 17 doktorów, 2 lekarzy oraz 14 magistrów (w tym 5 mgr położnictwa i 1 mgr pielęgniarstwa).

Pracownicy naukowo-dydaktyczni realizujący przedmioty podstawowe, kierunkowe i zawodowe legitymują się kompetencjami zawodowymi (np. doświadczeniem w pracy w zawodzie położnej) oraz dorobkiem naukowym z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz posiadają doświadczenie naukowo-badawcze. Aktywnie uczestniczą w projektach badawczych, w szczególności krajowych realizowanych w ramach działalności statutowej (przykłady zaprezentowano w Tabeli 5). Do 2018 r. przy doborze kadry dydaktycznej postępowano zgodnie z przyjętą na Uczelni procedurą zaliczania do minimum kadrowego, uwzględniającą dorobek w obszarze wiedzy odpowiadającej obszarowi kształcenia, w zakresie dyscyplin do której odnoszą się efekty uczenia się i doświadczenia zawodowego zdobytego poza Uczelnią. Dane dotyczące kwalifikacji pracowników prowadzących zajęcia kluczowe dla zawodu położnej, ich dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe zdobyte

poza Uczelnią zamieszczono w załączniku nr 34. Nauczyciele akademicy oprócz dużego dorobku naukowego posiadają udokumentowane certyfikatami kwalifikacje i kompetencje zawodowe zdobywane poza Uczelnią, obejmujące m.in. różnorodne kursy specjalistyczne, warsztaty i szkolenia. Kompetencje te są stale rozwijane poprzez łączenie pracy naukowo-dydaktycznej z prowadzeniem działalności zawodowej, ponieważ znaczna część kadry pracuje m.in. w oddziałach szpitalnych w podmiotach leczniczych o różnym stopniu referencyjności, poradniach laktacyjnych i specjalistycznych, prywatnych placówkach medycznych i klinikach specjalistycznych, szkołach rodzenia, itp.

Tabela 5.

PRZYKŁADOWE PROJEKTY NAUKOWE REALIZOWANE PRZEZ KADRĘ NAUKOWO-DYDAKTYCZNĄ WYDZIAŁU NAUK O ZDROWIU UMB ZWIĄZANE Z OCENIANYM KIERUNKIEM STUDIÓW			
Rok	Imię i nazwisko	Tytuł projektu	Numer projektu
2016	dr Dorota Piechocka	Urazowość okołoporodowa noworodków w materiale Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego	N/ST/ZB/16/001/3313
2016	dr Monika Kamianowska	Wartości referencyjne stężenia lipokaliny neutrofilowej związanej z żelatyną (NGAL) w surowicy i moczu zdrowych donoszonych noworodków	N/ST/ZB/16/002/3305
2016	dr hab. Marek Szczepański	Ocena stężenia kadmu i ołowiu w mleku kobiecym na terenie województwa podlaskiego	N/ST/ZB/16/003/3305
2017	mgr Magdalena Słoma	Percepcja porodu domowego oraz jakości narodzin w zależności od miejsca porodu	N/ST/MN/17/002/3327
2017	mgr Ewelina Sobolewska	Potrzeba funkcjonowania hospicjów perinatalnych w percepcji studentów kierunków medycznych i pracowników ochrony zdrowia	N/ST/MN/17/005/3310
2017	dr Emilia Sarnacka	Realizacja prawa do świadczeń zdrowotnych w kontekście wad letalnych – prawa i obowiązki hospicjum perinatalnego	N/ST/MN/17/006/3310
2017	prof. dr hab. Alicja Wasiluk	Ocena aktywności fagocytarnej i bakteriobójczej płytek krwi noworodków	N/ST/ZB/17/001/3305
2017	prof. dr hab. Bożena Dobrzycka	Mutacje genu P53 w raku jajnika	N/ST/ZB/17/001/3313
2017	dr Monika Kamianowska	Wartości referencyjne stężenia netryny-1 w moczu zdrowych donoszonych noworodków	N/ST/ZB/17/002/3305
2017	dr hab. Marek Szczepański	Ocena stężenia polifenoli w mleku kobiecym	N/ST/ZB/17/003/3305
2017	prof. dr hab. Sławomir Terlikowski	Mutacje genu P53 w raku endometrium	N/ST/ZB/17/003/3313
2017	prof. dr hab. Sławomir Terlikowski	Ocena ilościowa wolnego krążącego DNA w osoczu kobiet leczonych z powodu z raka jajnika i endometrium	N/ST/ZB/17/004/3313

2018	dr Emilia Sarnacka	Ochrona przed uporczywą terapią noworodków a realizacja świadczeń zdrowotnych zgodnych z aktualną wiedzą medyczną	N/ST/MN/18/002/3332
2018	dr Bartłomiej Oszkinis	Prokreacja medycznie wspomagana a przysposobienie dziecka	N/ST/MN/18/003/3332
2018	dr Krystyna Piekut	Analiza wskaźników cięć cesarskich z zastosowaniem systemu klasyfikacji TGCS	N/ST/ZB/18/001/3313
2018	dr Agnieszka Genowska	Środowiskowe uwarunkowania w stanie zdrowia dzieci poniżej pierwszego roku życia	N/ST/ZB/18/002/3303
2018	dr Monika Kamianowska	Ocena stężenia podokaliksyny, nowego markera wewnątrzmacicznej nefrogenezy, w moczu noworodków urodzonych przedwcześnie	N/ST/ZB/18/009/1141
2019	dr Monika Kamianowska	Ocena wydalania netryny-1 u noworodków urodzonych przedwcześnie	SUB/1/DN/19/001/3305
2019	dr Bożena Kulesza-Brończyk	Ocena składu mleka przejściowego oraz dojrzałego u kobiet w poszczególnych okresach laktacji	SUB/3/DN/19/001/3313

Lata 2013-2017 były okresem dynamicznego rozwoju naukowego kadry Wydziału, w tym nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo (Tabela 6).

Tabela 6.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników
Wydziału Nauk o Zdrowiu w latach 2015-2019

stopień/tytuł	2015*	2016*	2017*	2018*	2019*	łącznie 2013-2017
profesor	0	0	1	1	2	4
doktor habilitowany	2	1	6	1	0	10
doktor	9	3	6	6	6	30
razem	11	4	13	8	8	44

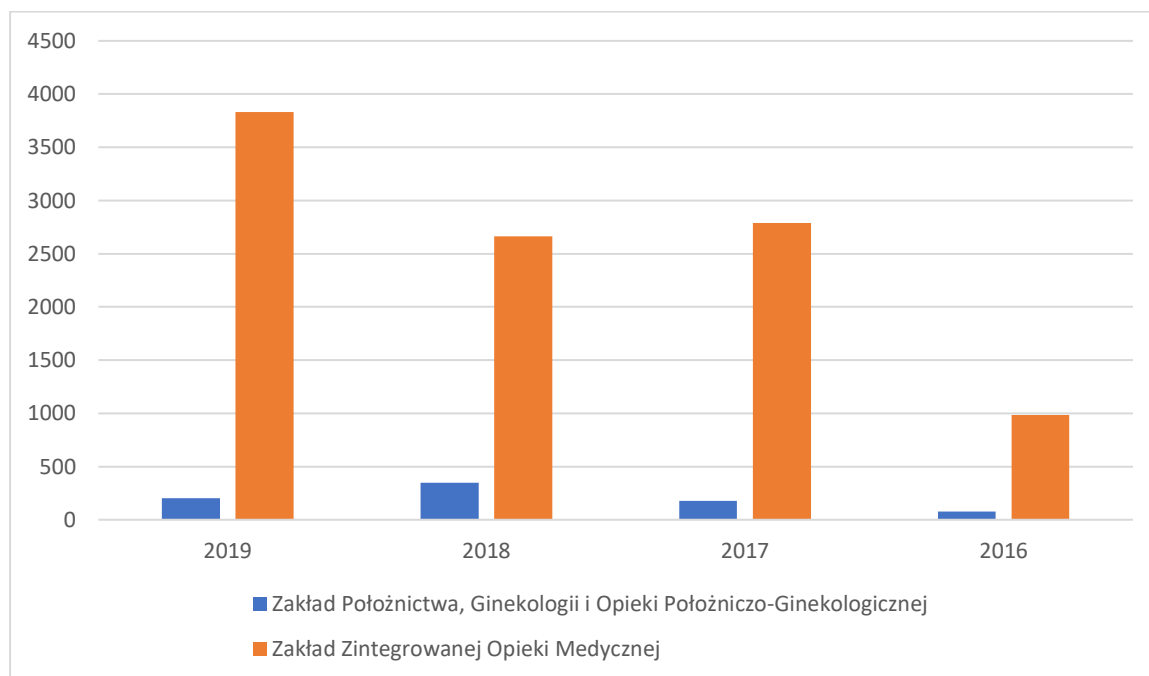
*stan na dzień 31 grudnia danego roku kalendarzowego.

Kadra dydaktyczna Zakładu Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej, Zakładu Ginekologii i Położnictwa Praktycznego oraz Zakładu Zintegrowanej Opieki Medycznej – trzech jednostek organizacyjnych Wydziału, prowadzących zajęcia praktyczne przygotowujące do zawodu położnej, posiada wykształcenie oraz wysokie kwalifikacje pozwalające na realizację efektów uczenia się. Każda z zatrudnionych położnych posiada znaczące dla procesu dydaktycznego doświadczenie zawodowe w zakresie różnych specjalności, charakterystycznych dla ocenianego kierunku. Wśród pracowników są osoby m.in. ze specjalizacją z zakresu pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego i pielęgniarstwa neonatologicznego. Ponadto, każdy z nauczycieli systematycznie podnosi swoje kompetencje uczestnicząc w ogólnopolskich wydarzeniach branży położniczej (kongresy, sympozja, konferencje). Warto podkreślić, iż coraz większą część nauczycieli zatrudnionych w ww. jednostkach stanowią absolwenci Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, co świadczy o właściwym

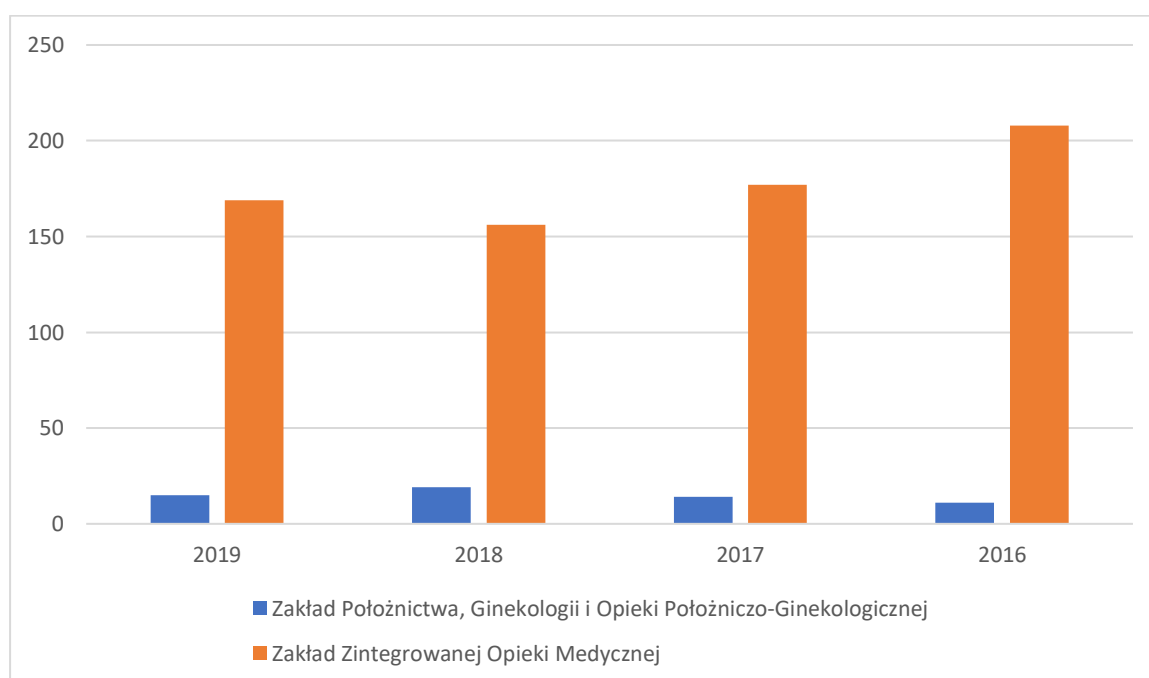
przygotowaniu merytorycznym i praktycznym w trakcie studiów. Pracownicy realizują swoje zadania dydaktyczne na bazie specjalistycznych pracowni do nauki zawodu.

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo I i II stopnia jest zgodny z profilem nauczania studentów ww. kierunku. O rozwoju naukowym kadry, świadczy rosnąca liczba opublikowanych prac w ostatnich latach, a także rosnąca punktacja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za posiadane osiągnięcia naukowe, co przedstawiono na Rycinie 1 i 2.

Rycina 1. Liczba punktów MNiSzW kluczowych jednostek organizacyjnych Wydziału, prowadzących zajęcia praktyczne na ocenianym kierunku w rozbiściu na lata.

* w analizie nie uwzględniono Zakładu Ginekologii i Położnictwa Praktycznego, ponieważ jest to jednostka utworzona w Uczelni w 2019 roku

Rycina 2. Liczba publikacji kluczowych jednostek organizacyjnych Wydziału, prowadzących zajęcia praktyczne na ocenianym kierunku w rozbiciu na lata.

* w analizie nie uwzględniono Zakładu Ginekologii i Położnictwa Praktycznego, ponieważ jest to jednostka utworzona w Uczelni w 2019 roku

Pracownicy Wydziału systematycznie podnoszą swoje kompetencje zawodowe uzyskując certyfikaty w ramach kursów i szkoleń, w tym organizowanych przez towarzystwa naukowe. Sami są też współorganizatorami i organizatorami zjazdów i konferencji naukowych, kursów, szkoleń. Współpracują z Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (CMKP) oraz Centrum Egzaminów Medycznych. Są powoływani do państwowych komisji egzaminacyjnych. Dla potrzeb CKPPIP w Warszawie tworzą programy kursów specjalizacyjnych i doskonalących. Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Krajewska-Kułał (Kierownik Zakładu Zintegrowanej Opieki Medycznej) jest członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, a także członkiem Rady Doskonałości Naukowej. Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Krajewska-Kułał, a także dr hab. n. o zdr. Mateusz Cybulski są ekspertami merytorycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Dr n. med. Beata Maćkowiak-Matejczyk jest konsultantem wojewódzkim w dziedzinie ginekologii onkologicznej, a dr hab. n. med. Marek Szczepański (Kierownik Kliniki Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka) jest konsultantem wojewódzkim w dziedzinie neonatologii. Pracownicy nagradzani byli przez Ministra Zdrowia (nagrody indywidualne oraz za osiągnięcia będące podstawą nadania stopni doktora habilitowanego) oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nagrody indywidualne, stypendia dla wybitnych młodych naukowców). Nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia na kierunku Położnictwo rokrocznie są przyznawane nagrody naukowe i dydaktyczne Rektora UMB.

Pracownicy Wydziału, prowadzący zajęcia na kierunku Położnictwo, biorą także czynny udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych (najczęściej z funduszy UE). Są to:

1. *Program Zintegrowanego Rozwoju Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku*
  - a. Celem głównym projektu jest poprawa jakości, skuteczności i dostępności oferty edukacyjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.
  - b. W 2020 roku w szkoleniu pn. *Techniki prezentacji i wystąpień publicznych, a innowacyjna dydaktyka* uczestniczyły dwie pracownice z Zakładu Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej. Głównym celem szkolenia był rozwój i nauka poprzez podnoszenie kompetencji nauczycieli akademickich w zakresie innowacyjnych umiejętności dydaktycznych.
2. *Wdrożenie programu rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z wykorzystaniem Centrum Symulacji Medycznej*
  - a. Głównym celem projektu jest podniesienie jakości praktycznego kształcenia studentów UMB na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwo i **położnictwo** poprzez opracowanie i wdrożenie Programu Rozwojowego Uczelni, w tym utworzenie Centrum Symulacji Medycznej.
  - b. 3 pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo realizuje szkolenia w ramach ścieżki wsparcia dla instruktorów symulacji medycznej wysokiej wierności, dotychczas uczestniczyli oni w 10 szkoleniach z zakresu podstaw technik symulacji, a także szkoleniach praktycznych dla instruktora symulacji wysokiej wierności, szkoleniach dla instruktora symulacji medycznej wysokiej wierności w dziedzinie położnictwa i ginekologii, szkoleniach doskonalących dla instruktora symulacji medycznej wysokiej wierności w ginekologii i położnictwie oraz szkoleniach stanowiskowych w zakresie sprzętu wykorzystywanego w CSM.
3. *Szkoła Tutorów Akademickich*

Celem szkolenia jest uzyskanie uprawnień do wypracowywania oraz wdrożenia systemowego tutoringu nauczycieli akademickich na Uczelni. Efektem edukacyjnym szkolenia jest poznanie założeń edukacji spersonalizowanej w kontekście tutoringu, a także nauka korzystania z narzędzi tutoringu akademickiego (esej tutorski, case study), czy wykorzystanie narzędzi

coachingu, jak i elementów tutorskich do budowania motywacji oraz realizacji indywidualnych projektów edukacyjnych. Istotą szkoły jest również poznanie jak radzić sobie z trudnymi sytuacjami w pracy tutorskiej oraz zaznajomienie się z procesem wdrażania tutoring na Uczelni. Szkolenia mają przede wszystkim wymiar praktyczny, ukierunkowany na rozwój kompetencji tutorskich uczestników. W szkoleniach bierze udział również kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku Położnictwo.

4. *Studiuję, badam, komercjalizuję* (realizacja projektu zakończona w 2015 roku)

a. Uczestnicy Projektu zostali objęci dwiema formami wsparcia:

- stypendium naukowym, aby wspomóc ich rozwój naukowy, z uwagi na fakt, iż prowadzą oni badania w dziedzinach uznanych za szczególnie istotne dla rozwoju innowacyjnego Podlasia. Celem stypendiów doktoranckich było zwiększenie transferu wiedzy i wyników badań naukowych do gospodarki regionu.
- 3-dniowym szkoleniem, które pozwoliło na nabycie umiejętności w zakresie pozyskiwania funduszy na badania naukowe, ochrony własności intelektualnej i komercjalizacji wiedzy w dziedzinie nauk medycznych, farmaceutycznych i nauk o zdrowiu.

b. W projekcie uczestniczyły 4 położne zatrudnione na etat w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku z otwartym przewodem doktorskim. Dwie osoby obroniły doktorat, dwie pozostałe mają wszczęty przewód doktorski.

Kompetencje dydaktyczne kadra Wydziału doskonalili też w ramach kursów medycznego języka angielskiego (organizowanych przez Uczelnię w ramach stałego wsparcia metodycznego i technicznego dla procesu dydaktycznego).

Liczba nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na kierunku Położnictwo I stopnia, ich struktura kwalifikacji i utrwalone doświadczenie zawodowo-dydaktyczne odpowiadają specyfice nauczanych treści programowych i zapewniają prawidłową realizację zajęć. Tym samym, umożliwiają uzyskanie zakładanych efektów uczenia się. Kadra dydaktyczna poddawana jest systematycznej ocenie w ramach hospitacji, w ramach anonimowych ankiet studenckich, doktoranckich i uczestników studiów podyplomowych, a także przez Wydziałowe i Uczelniane Komisje ds. Oceny Kadry.

Władze Uczelni i Wydziału zapewniają właściwą obsadę kadry nauczycielskiej w procesie kształcenia w odniesieniu do kompetencji merytorycznych oraz dydaktycznych. Realizacja obowiązku doboru właściwej kadry zapewniona jest poprzez spełnienie wymogów konkursowych na dane stanowisko. W procesie rekrutacji nauczycieli akademickich stosuje się otwarte postępowanie konkursowe. Ogłoszenia o konkursach zawierają wymagania dotyczące wiedzy i kwalifikacji kandydata. Podstawowe kwalifikacje wymagane na stanowisku pracy nauczyciela akademickiego określone są przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Statut UMB (**załącznik nr 35**). Dodatkowe kwalifikacje określone są przez kierownika jednostki w porozumieniu z Dziekanem. Kandydaci muszą spełnić odpowiednie wymagania do pracy dydaktyczno-naukowej na danym stanowisku w określonej jednostce Wydziału. Wymagania te uwzględniają zgodność posiadanych tytułów zawodowych, stopni i tytułów naukowych, doświadczenia zawodowego, dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych z dyscyplinami naukowymi, efektami uczenia się i treściami programowymi, z którymi powiązane są zajęcia dydaktyczne przyszłego pracownika.

Nauczyciele akademicy zatrudniani na ½ etatu lub w mniejszym wymiarze godzin zatrudniani są na podstawie wniosku kierownika jednostki dydaktycznej, po pozytywnej opinii Rady Wydziału, a od 01.10.2019 r. – Dziekana Wydziału. Pracownicy naukowo-dydaktyczni poddawani są okresowej ocenie na zasadach określonych w Statucie UMB.

W celu zagwarantowania odpowiednio wykwalifikowanej kadry dydaktycznej, wprowadzono „Procedurę badania kompetencji innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (w tym osób zatrudnionych na umowę – zlecenie oraz pracowników naukowo – technicznych oddelegowanych do prowadzenia zajęć)”. Ostateczną decyzję o spełnieniu lub niespełnieniu kryteriów doboru innych osób do prowadzenia zajęć dydaktycznych podejmuje Dziekan Wydziału. Wydana przez Dziekana decyzja stanowi podstawę do zatrudnienia danej osoby do

prowadzenia zajęć dydaktycznych. W przypadku wniosku dotyczącego oddelegowania pracowników naukowo – technicznych do prowadzenia zajęć, decyzja Dziekana jest przekazywana Kanclerzowi wraz z wnioskiem Kierownika jednostki (Zarządzenie Rektora nr 92/2019 z dn. 09.12.2019 r. zmieniające Zarządzenie nr 24/2019 z dn. 21.03.2019 r. przedstawiono w **załączniku nr 36**).

Dorobek nauczycieli akademickich, którzy prowadzą zajęcia, w tym zajęcia związane z umiejętnościami praktycznymi wskazanymi w opisie efektów uczenia się, jest zgodny z ich kompetencjami. Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo są spójne z programem studiów oraz zakładanymi efektami uczenia się dla studiów I i II stopnia. Większość nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo to specjaliści w swoich dziedzinach, którzy od lat realizują zajęcia na kierunkach medycznych, w tym na ocenianym kierunku. Osoby te posiadają obszerny dorobek naukowy, są kierownikami lub współwykonawcami projektów naukowych, a także biorą udział w czynnych i biernych wyjazdach zagranicznych o charakterze dydaktyczno-naukowym. Niejednokrotnie nauczyciele legitymują się ukończeniem kursów specjalistycznych, studiów podyplomowych oraz innych rodzajów kształcenia podyplomowego podnoszących nie tylko ich kompetencje i kwalifikacje zawodowe, ale również przyczyniających się do stworzenia takich warunków dydaktycznych, które umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Współpracują z Okręgową i Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych oraz Polskim Towarzystwem Położnych, a ponadto działają w licznych towarzystwach naukowych. Doświadczona kadra naukowo-dydaktyczna na ocenianym kierunku gwarantuje wysoki poziom zajęć teoretycznych i praktycznych. Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku spełnia tym samym reguły i wymagania w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardzie kształcenia dla kierunku Położnictwo I i II stopnia.

Zasady zatrudniania, oceniania, ścieżkę kariery zawodowej w tym wymagania na kolejne stanowiska związane awansem zawodowym określa Statut UMB. Pod uwagę brane są aspekty merytoryczne tj. osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, doświadczenie zawodowe kandydata. Ścieżka awansu zawodowego pracownika uwzględnia też możliwość powierzania funkcji kierowniczych osobom, które posiadają bogaty dorobek naukowy i dydaktyczny, ale wykazują również zdolności organizacyjne, powołując ich do pełnienia funkcji kierowniczych po przeprowadzeniu postępowania konkursowego.

Podstawowym celem polityki osobowej prowadzonej wobec nauczycieli akademickich jest podejmowanie działań skierowanych na:

- zabezpieczanie obsady zajęć dydaktycznych, niezbędnej do realizacji wysokiej jakości procesu dydaktycznego w Uniwersytecie,
- zatrudnianie bardzo dobrze wykształconych naukowców poprzez oferowanie im stabilnych warunków pracy, które motywują do osiągania rozwoju naukowego i zdobywania kolejnych szczebli awansu naukowego i zawodowego, co powinno sprzyjać zwiększeniu liczby realizowanych w Uniwersytecie programów badawczych i projektów międzynarodowych,
- współpracę naukową z instytucjami krajowymi i międzynarodowymi oraz umożliwienie pracownikom naukowym udziału w międzynarodowych szkoleniach, konferencjach i badaniach naukowych.

W zakresie polityki osobowej:

- podejmowane są działania w celu zagwarantowania stałego rozwoju zawodowego pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, m.in. poprzez tworzenie warunków do aktualizacji i poszerzenia zakresu ich umiejętności i kwalifikacji,
- podejmowane są działania w kierunku poprawy stabilności warunków zatrudnienia pracowników naukowych i dydaktycznych,
- zapewnia się pracownikom naukowym i dydaktycznym na każdym etapie kariery zawodowej możliwość czerpania korzyści z wykorzystania swoich wyników w zakresie badań i rozwoju, poprzez ochronę prawną, w tym przede wszystkim ochronę praw własności intelektualnej.

W celu realizacji założeń polityki osobowej Uniwersytet:

- wdraża politykę równych szans na etapie rekrutacji i kolejnych etapach kariery zawodowej pracownika, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich do stanowiska doświadczenia i kwalifikacji,
- zapewnia uwzględnianie w procesie rekrutacji pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych m.in. mobilności oraz doświadczeń międzysektorowych kandydata,
- wdraża system oceny pracownika, służący regularnej ocenie wyników i rozwoju zawodowego,
- stosuje efektywne i przejrzyste procedury rekrutacyjne, gwarantujące możliwość porównania kandydatów na poziomie międzynarodowym.

Zasady i kryteria oceny jakości kadry oraz udział w tej ocenie różnych grup interesariuszy prowadzone są na podstawie Procedury weryfikacji jakości kadry dydaktycznej stanowiącej załącznik nr 4 do Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB.

Podstawowymi sposobami wykorzystywanymi do oceny jakości kadry akademickiej jest:

1. hospitacja zajęć dydaktycznych,
2. ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów,
3. okresowa ocena nauczycieli akademickich.

1. Hospitacja zajęć dydaktycznych.

Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzone są na podstawie §10 *Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB* oraz Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, określanego w Uchwale Rady Wydziału z dnia 20.02.2018 r. Hospitacja zajęć dydaktycznych jest niezapowiedziana i obejmuje ocenę merytoryczną zajęć, warunków kształcenia (w tym studentów niepełnosprawnych), opinię studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych, dotyczącą zajęć, w tym systemu oceniania i warunków kształcenia, a także dostępności do biblioteki i jakości księgozbioru. Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzają nauczyciele akademicy, wyznaczeni przez Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu, przy czym w skład Zespołu Hospitującego nie mogą wchodzić osoby zatrudnione w tej samej Katedrze/Klinice/Zakładzie/Studium/Pracowni co osoba hospitowana. Hospitacji podlegają wszyscy nauczyciele akademicy niezależnie od stażu pracy i formy zatrudnienia. Zajęcia mogą być hospitowane na własną prośbę osoby prowadzącej zajęcia oraz przy uzyskaniu oceny negatywnej w ponad 50% ankiet, wypełnianych w danym roku akademickim przez studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych po zakończeniu cyklu zajęć z przedmiotu, przy czym hospitacja jest przeprowadzona w przypadku, gdy w ankietyzacji wzięło udział co najmniej 50% uprawnionych, z którymi dana osoba przeprowadziła zajęcia w weryfikowanym roku akademickim. Obserwacje z hospitacji zajęć są zapisywane w arkuszach, a wyniki oceny są omawiane w obecności hospitowanego. Bieżąca analiza hospitacji jest dokonywana przez Koordynatorów grup roboczych Wydziałowych Zespołów lub Przewodniczących Wydziałowych Zespołów, a następnie w postaci raportu zbiorczego hospitacji (RzH) jest przedstawiana całościowa analiza danych przez Wydziałowy Zespół Wydziałowym Komisjom ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Następnie Wydziałowa Komisja sporządza raport końcowy hospitacji zajęć dydaktycznych (RkH), a wnioski przedstawia Radzie Wydziału. Po zatwierdzeniu raportu Wydziałowej Komisji przez Radę Wydziału jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi.

2. Ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów.

Prowadzona jest systematyczna kontrola osób prowadzących zajęcia dydaktyczne i jednostek, w których odbywają się zajęcia. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich są oceniane przez studentów na podstawie anonimowo wypełnianych elektronicznie ankiet zgodnie z Regulaminem ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych UMB stanowiący załącznik nr 16 do *Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB*. Są one przeprowadzane bezpośrednio po zakończeniu zajęć (ćwiczeń, seminariów i wykładów) z poszczególnych przedmiotów. W przypadku zajęć trwających jeden lub dwa semestry – po zakończeniu

jednego lub obu semestrów. Dodatkowo 1-2 razy w roku ocena prowadzona jest w poszczególnych jednostkach dydaktycznych na wniosek kierownika jednostki, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne. Dodatkowo również studenci są oceniani przez asystentów po zakończonych zajęciach dydaktycznych na podstawie dokumentu „Opinia prowadzącego o grupie studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych”, stanowiącego Załącznik nr 7 do *Regulaminu ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*.

3. Okresowa ocena nauczycieli akademickich.

Zasady dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich reguluje §80 Statutu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Ocena okresowa jest dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek Rektora. Okresowej oceny nauczycieli akademickich dokonują Uczelniane i Wydziałowe Komisje ds. Oceny Kadry oraz Senat. Podstawę oceny nauczyciela akademickiego stanowią jego osiągnięcia dydaktyczne, naukowe, organizacyjne oraz doskonalenie i osiągnięcia zawodowe. Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych uwzględnia się ocenę przedstawioną przez studentów i doktorantów w formie ankiet po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Szczegółowe kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk określa Rektor, po zasięgnięciu opinii Senatu, związków zawodowych, Samorządu Studenckiego oraz Samorządu Doktorantów. Opinia jest przedstawiana w terminie wskazanym we wniosku o jej wyrażenie, nie krótszym niż 30 dni. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony. Kryteria nie mogą dotyczyć obowiązku uzyskania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora. Kryteria przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie. Ostatnia okresowa ocena nauczycieli akademickich została przeprowadzona w 2017 roku i objęła lata 2015-2016 zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 47/2017 z dnia 28.07.2017 r. w sprawie przeprowadzenia w roku 2017 okresowej oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. W przypadku nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo wykazała, iż wszyscy nauczyciele akademicy zostali pozytywnie sklasyfikowani. Większość uzyskała ocenę wyróżniającą lub bardzo dobrą.

System motywowania kadry do rozwoju zawodowego obejmuje:

- przyznawanie Nagród Rektora za działalność naukową, dydaktyczną oraz organizacyjną, albo za całokształt dorobku,
- przyznawanie Nagrody Dydaktycznej Rektora przez studentów UMB w ramach konkursu „Najlepszy Nauczyciel Akademicki”
- umożliwianie udziału w programach międzynarodowych (Dział Nauki UMB, Dział Ewaluacji i Rozwoju UMB, Dział Współpracy Międzynarodowej UMB, Dział Projektów Pomocowych UMB), System wspierania kadry w rozwoju zawodowym obejmuje:
- organizację szkoleń dla pracowników (m.in. w zakresie poszerzania kompetencji dydaktycznych),
- finansowanie szkoleń i konferencji pracownikom,
- finansowanie kosztów druku publikacji w czasopiśmie międzynarodowych z wskaźnikiem IF przez Prorektora ds. Nauki,
- finansowanie projektów naukowych realizowanych przez pracowników prowadzących działalność naukową, którzy zostali zaliczeni do liczby N oraz doktorantów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku ze środków pochodzących z subwencji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w części przeznaczony na prowadzenie działalności naukowej: utrzymanie i rozwój potencjału badawczego,
- finansowanie projektów naukowych realizowanych przez pracowników niezaliczonych do liczby N.

Przyznawanie Nagród Rektora za działalność naukową, dydaktyczną, w tym przyznawaną przez studentów UMB oraz organizacyjną albo za całokształt dorobku reguluje Uchwała nr 88/2018 Senatu

Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 27.09.2018r. w sprawie zmiany Uchwały Senatu nr 50/2018 z dnia 23.05.2018r. dotyczącej wprowadzenia zmian w Regulaminie w sprawie zasad, trybu i kryteriów kwalifikacyjnych przyznawania nagród Rektora nauczycielom akademickim Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (załącznik nr 37).

Uczelnia umożliwia nauczycielom akademickim stały rozwój zawodowy w różnych formach. Najczęstszą formą podnoszenia kwalifikacji przez pracowników będących nauczycielami akademickimi jest odbywanie wieloletnich szkoleń specjalizacyjnych. Uczelnia udziela pracownikom zwolnień od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Nauczyciele akademicy mają możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych, sympozjach, zjazdach krajowych i zagranicznych oraz kursach. Celowość udziału naukowców w różnego rodzaju szkoleniach potwierdzają ich bezpośredni przełożeni, odpowiadający zgodnie ze Statutem UMB za tworzenie warunków do realizacji i dbania o stały rozwój naukowy i zawodowy własny oraz podległych pracowników.

Uczelnia nakłada również na nauczycieli akademickich obowiązki odbywania szkoleń wymaganych przepisami prawa, głównie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy i pokrywa koszty tych szkoleń. Zdobyte w ten sposób dodatkowe kwalifikacje uwzględniane są podczas okresowej oceny nauczycieli oraz niejednokrotnie przy awansie stanowiskowym.

Stosowany w Uczelni system wynagrodzeń, różnicujący wynagrodzenia zasadnicze w zależności od stanowiska oraz stopnia naukowego nauczyciela akademickiego, uwzględnia rozwój naukowy i wkład pracy pracownika. Szczególne zasady wynagradzania stosowane są w odniesieniu do stanowiska adiunkta. Wysokość wynagrodzenia na tym stanowisku uzależniona jest od systematycznego rozwoju naukowego. Nauczyciele zaangażowani w projekty badawcze są dodatkowo wynagradzani zgodnie z procedurą stworzoną w Uczelni. Szczególne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i naukowej są również dodatkowo nagradzane.

Dodatkowo, Uczelnia/Wydział zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowo-dydaktycznego przekładające się na skuteczność realizacji celów kształcenia.

Uczelnia posiada również formalną procedurę zapobiegania potencjalnym konfliktom interesów prywatnych i zawodowych kadry akademickiej i innych osób zatrudnionych w Uczelni oraz procedurę dotyczącą zapobiegania i przeciwdziałania potencjalnym zjawiskom korupcyjnym. Regulacje te zostały wprowadzone Zarządzeniem Rektora nr 9/2012 z dn. 02.02.2012 r. (załącznik nr 38), podobnie jak powołanie Doradcy ds. Etyki w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (załącznik nr 39). W Uczelni obowiązuje ponadto Zarządzenie nr 48/14 Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 2.09.2014 r. w sprawie wprowadzenia Polityki przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (załącznik nr 40) oraz Zarządzenie nr 2/15 Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 27.01.2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i Molestowaniu w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (zmiana w Zarządzeniu nr 39/15 z dn. 21.09.2015 r.) (załącznik nr 41).

Dodatkowo każdego pracownika UMB obowiązuje kodeks etyki. Kodeks Etyki Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku został wprowadzony uchwałą Senatu UMB (załącznik nr 42). 25.02.2015 r. Senat UMB przyjął do stosowania w Uczelni Kodeks Etyki Pracownika Naukowego, stanowiący załącznik do uchwały nr 10/2012 Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk z dnia 13 grudnia 2012 r. W Uczelni działa ponadto Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich, a także Rzecznik Dyscyplinarny ds. Nauczycieli Akademickich.

W Uczelni od 2015 r. funkcjonuje Zintegrowany System Zarządzania Uczelnią. Jednym z jego elementów jest Portal Pracowniczy. Poprzez portal dostępne są informacje odnośnie aktualnego zatrudnienia czy okresu ważności badań lekarskich. Osoby zainteresowane, mogą zamówić poprzez portal, niektóre raporty kadrowo-płacowe tj. pasek płacowy, kartotekę roczną czy PIT. HCM udostępnia również wgląd w absencje pracownika, a wszystkie te funkcjonalności dostępne są po zalogowaniu. Kierownik jednostki organizacyjnej ze względu na swoje uprawnienia, ma wgląd w niektóre informacje na temat pracowników, dokonuje akceptacji składanych wniosków, zatwierdza plany urlopowe pracowników oraz w dowolnej chwili ma podgląd online w ich historię czy w udostępnione mu informacje.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. stanu, nowoczesności, rozmiarów i kompleksowości bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatności do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy,
2. infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnia oraz praktyki zawodowe,
3. dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych,
4. udogodnień w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością,
5. dostępności infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej,
6. systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,
7. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,
8. spełnienia reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Położnictwo I i II stopnia realizowane są w większości na bazie jednostek organizacyjnych Wydziału Nauk o Zdrowiu, a w mniejszym stopniu w jednostkach wchodzących w skład Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim. Infrastruktura Uniwersytetu jest nowoczesna i prężnie rozwijająca się.

Baza dydaktyczna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku składa się z zakładów nauk podstawowych (teoretycznych), zlokalizowanych w pobliżu głównego budynku Uczelni (*Collegium Universum*, *Collegium Novum*, *Collegium Pathologicum*). Uczelnia posiada 13 sal wykładowych oraz dwa szpitale kliniczne.

Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku to jeden z największych szpitali w Polsce, a jednocześnie to najnowocześniejsza publiczna placówka ochrony zdrowia w województwie podlaskim. Wykonuje się tu szeroki wachlarz unikatowych procedur w ramach kontraktu z podlaskim oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia oraz umowy z Ministerstwem Zdrowia. Są tu hospitalizowane przypadki z medycznego punktu widzenia najtrudniejsze, wymagające wysokospecjalistycznej wiedzy i znakomitego sprzętu. Szpital mieści się w dwóch miejscach. Przy ul. Skłodowskiej jest 26 klinik z 836 łózkami, gdzie rocznie leczonych jest ponad 36 tys. pacjentów. W ramach szpitala funkcjonuje także 30 Poradni Specjalistycznych. Poradnie są ściśle powiązane z klinikami i prowadzą w warunkach ambulatoryjnych specjalistyczną działalność diagnostyczno-leczniczą. Rocznie jest tam udzielanych

około 150 tys. porad specjalistycznych. Przy ul. Żurawiej znajduje się pięć klinik i cztery oddziały z 320 łózkami, działa tam też 20 poradni. W szpitalu zatrudnionych jest w sumie ponad 2,5 tys. pracowników. Spośród 760 pracujących w szpitalu lekarzy, 60 ma tytuł profesora, 32 doktora habilitowanego, kilkuset stopień doktora nauk medycznych. Pacjentami opiekuje się 831 pielęgniarek i prawie 150 położnych. Szpital kliniczny z nowoczesną aparaturą diagnostyczną zapewnia wzorowe warunki zajęć klinicznych.

Kliniki, z których korzysta Uczelnia są zlokalizowane ponadto w Szpitalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Białostockim Centrum Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie oraz Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Choroszczu. Uczelnia posiada następujące sale wykładowe: Kolumnowa – 230 miejsc, Collegium Universum im. Prof. K. Buluka – 310 miejsc, Collegium Pathologicum im. L. Komczyńskiego – 200 miejsc, Instytutu Stomatologii – 200 miejsc, Szpitala Uniwersyteckiego – 100 miejsc, Dziecięcego Szpitala Uniwersyteckiego – 100 miejsc. Dodatkowe sale wykładowe i seminaryjne posiada: Euroregionalne Centrum Farmacji przy ul. Mickiewicza 2D. Wszystkie budynki i sale ogólnodostępne (wykładowe, ćwiczeniowe, etc.), które się w nich znajdują, wyposażone są w sprzęt audiowizualny, np. projektory, wizualizery, ekrany projekcyjne, itp.

Centrum Symulacji Medycznej jest międzywydziałową jednostką, na terenie której odbywają się zajęcia praktyczne na kierunkach lekarskim, lekarsko – dentystycznym, pielęgniarstwie oraz położnictwie. Centrum rozpoczęło swoją pracę 2 października 2017 roku, od tego czasu codziennie odbywają się tu ćwiczenia praktyczne. W Centrum Symulacji Medycznej UMB znajduje się sześć sal wysokiej wierności (blok operacyjny, sala z symulatorem karetki pogotowia, sala szpitalnego oddziału ratunkowego, sala intensywnej terapii, sala porodowa i do ćwiczeń umiejętności położniczych, sala pielęgniarstwa), cztery sale niskiej wierności (pracownia rzeczywistości wirtualnej, pracownia komputerowego wspomaganie nauczania, sala symulacji z zakresu ALS/BLS, sala nauki umiejętności technicznych laboratoryjnego nauczania umiejętności klinicznych i nauki umiejętności chirurgicznych) oraz dwie sale wyposażone w unity stomatologiczne, stomatologiczne laboratorium materiałowe, cztery sale egzaminu OSCE (wyposażone w zestaw podstawowego sprzętu medycznego m.in. waga lekarska, glukometr, fonendoskop, oftalmoskop, spirometr czy dermatoskop) i ćwiczeń z pacjentami standaryzowanymi oraz pięć sal do debriefingu.

W salach wysokiej wierności odwzorowujących w najdrobniejszych szczegółach prawdziwe sale szpitalne znajdują się zaawansowane symulatory pacjenta dorosłego, dziecka, noworodka oraz rodzącej kobiety. Sala Bloku Operacyjnego wyposażona została między innymi w stół operacyjny, lampę operacyjną, aparat do znieczuleń, defibrylator, kardiomonitor, ssak elektryczny oraz umywalkę chirurgiczną. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G. Sala Karetki wyposażona została w symulator karetki wraz z pełnym jej wyposażeniem oraz symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G. Sala Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wyposażona została między innymi w aparat USG, respirator, dwa defibrylatory, aparat EKG, ssak elektryczny. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G, symulator wysokiej wierności pacjenta dziecka SimJunior oraz symulator wysokiej wierności kobiety rodzącej SimMom. Sala Intensywnej Terapii wyposażona została między innymi w aparat EKG, defibrylator, ssak elektryczny oraz respirator. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G, symulator wysokiej wierności pacjenta dziecka SimJunior oraz symulator wysokiej wierności noworodka SimBaby. Sala porodowa wyposażona została między innymi w aparat KTG, aparat EKG, ssak elektryczny, dwa inkubatory, fotel ginekologiczny oraz łóżko porodowe. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności kobiety rodzącej SimMom oraz symulator wysokiej wierności noworodka SimNewB. Sala pielęgniarstwa wyposażona została między innymi w defibrylator, stanowisko do iniekcji, podnośnik pacjenta z wanną, łóżko ortopedyczne, zestaw do profilaktyki przeciwoleżynowej oraz aparat EKG. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G oraz fantom niskiej wierności do pielęgnacji odleżyn.

Sale niskiej wierności wyposażone są w całą gamę przeróżnych trenażerów pomagających w opanowaniu podstawowych technik niezbędnych w wykonywaniu zawodu medycznego. Sala umiejętności technicznych wyposażona została m.in. w trenażery: do intubacji dorosłego, dziecka oraz

niemowlaka, do wkłuc podskórnych, do wkłuc domięśniowych, do konikopunkcji, do badania per rectum, do cewnikowania, do badania gruczołu piersiowego, do punkcji łądźwiowej, badania ginekologicznego. Dodatkowo m.in. w modele: do pielęgnacji stomii, do zakładania zgłębnika, do zabiegów do rektalnych, do pielęgnacji odleżyn, jak również w drobny sprzęt medyczny umożliwiający pracę na wymienionych trenażerach. Sala BLS/ALS wyposażona została w zaawansowany fantom dorosłego ALS, zaawansowany fantom dziecka ALS, fantomy do resuscytacji, trenażery do ćwiczeń resuscytacji krążeniowo-oddechowej Brayden, trenażer BLS niemowlęcia, defibrylator oraz AED. Dodatkowo na sali znajduje się drobny sprzęt medyczny umożliwiający pracę na wymienionych fantomach.

We wszystkich salach Centrum pracuje najnowocześniejszy sprzęt audio-video pomagający prowadzić zajęcia symulacji medycznej, umożliwiający rejestrację ich przebiegu i późniejsze odtwarzanie materiału w celu ich wspólnej analizy.

W 2012 roku do użytku oddane zostało Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu, w którym zlokalizowana jest większość jednostek organizacyjnych Wydziału. Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu jako obiekt został zlokalizowany w kompleksie budynków będących jednostkami Uczelni, na terenie będącym własnością Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w pobliżu Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego i Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego. Budynek ten jest obiektem o 4 kondygnacjach nadziemnych i 1 kondygnacji poniżej poziomu terenu. Nad kondygnacjami nadziemnymi znajduje się techniczna część w postaci obudowy central wentylacyjnych. Kubatura budynku wynosi 33 942 m³, powierzchnia całkowita - 9 745,96 m², a koszt budowy wyniósł 52.915 mln zł. W budynku mieszczą się:

- pomieszczenia administracyjne, Dziekanat WNoZ
- zespół sal wykładowych i seminaryjnych: 1 sala wykładowa 200-osobowa, 3 sale wykładowe 100-osobowe, Sala Rady Wydziału – 80-osobowa, 13 sal seminaryjnych – 30-osobowych, 13 jednostek dydaktycznych z pomieszczeniami administracyjnymi i salami ćwiczeń
- zespół pracowni naukowych obejmujący: 3 pracownie, pomieszczenia laboratoryjne, pomieszczenia przygotowawcze
- szatnia
- bufet.

W głównej siedzibie Wydziału zlokalizowane są dwie kluczowe jednostki organizacyjne, prowadzące dydaktykę na ocenianym kierunku: Zakład Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej oraz Zakład Ginekologii i Położnictwa Praktycznego. Znajdują się tu specjalistyczne pracownie ćwiczeniowe - sala ćwiczeń do realizacji zajęć z przedmiotu *Techniki położnicze i prowadzenie porodu* (wyposażona m.in. w symulator porodowy z monitoringiem siły nacisku, symulator porodu W 45114 interaktywny Noelle z noworodkiem, zestaw udogodnień porodowych Multitrac, symulator porodowy Simone, symulator stopnia rozwarcia szyjki macicy, symulator porodu klasyczny, symulator szycia krocza, symulator porodu zaawansowany z noworodkiem, model do ćwiczeń chwytów Leopolda, symulator szycia nacięcia krocza W44096, detektor tętna płodu UDT-20D-R, detektor tętna płodu UDT – 20D z głowicą BP2 MHz oraz komputer cyklu Baby-Comp), sala ćwiczeń do realizacji zajęć z przedmiotu *Ginekologia i opieka ginekologiczna* (wyposażona m.in. w fotel ginekologiczny z wyposażeniem, aparat KTG Sonicaid F800, symulator ginekologiczny, detektor tętna płodu UDT – 20D-R, model symulatora cewnika pęcherza żeńskiego W44006, model do nauki badania piersi z paskami do zawieszania L51, model do nauki badania piersi w walizce, model żeńskiego układu rozrodczego z patologiami L112, model planowania rodziny typ W45009, model żeński do nauki cewnikowania oraz lewatywy KN LM025, model miednicy żeńskiej 3 części H20/1, model miednicy żeńskiej z więzadłami, 3 części H20/2, model miednicy z mięśniami, ramię do iniekcji dożylnych i domięśniowych, detektor tętna płodu Sonoline C, pulsoksymetr ręczny, elektrostymulator Biolito 00278, elektrosymulator Myolito 000419, elektrosymulator Dolito 002468) oraz sala ćwiczeń do realizacji zajęć z przedmiotu *Położnictwo i opieka położnicza* (wyposażona m.in. w laryngoskop Sonolite, fantom pielęgnacyjny żeński NA SB23540, model ciąży – seria 8 modeli L10, model wcześniaka – dziewczynka MS61, model noworodka, fantom noworodka, chłopiec W17000, model ręki do nauki

wkłuć i iniekcji NA LF01121, lalka treningowa Leonie, laktator elektryczny, model do ćwiczeń zakładania próżności, model miednicy kobiety ciężarnej, typ L20). W Pracowni Umiejętności Położniczych w Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej znajduje się m.in. fantom noworodka do pielęgnacji, fantom noworodka do podstawowej opieki medycznej, fantom niemowlęcia do podstawowej opieki medycznej z możliwością kaniulacji naczyń obwodowych (nóżka), manekin do czynności reanimacyjnych ALS Baby Trainer, model główki noworodka do kaniulacji naczyń żylnych, fantom do nauki cewnikowania żeński, ramię do nauki wstrzyknięć dożylnych, model rączki niemowlęcia do nauki wkłuć obwodowych, fantom porodowy, fantom porodowy z możliwością badania chwytami Leopolda, fantom do badania ginekologicznego, fantom noworodka do resuscytacji, model piersi ze zmianami nowotworowymi, modele piersi do porównania zmian nowotworowych, model węzłów chłonnych ze zmianami nowotworowymi, model do szycia krocza - 3 części). Szczegółowy wykaz wyposażenia ww. jednostek oraz Zakładu Zintegrowanej Opieki Medycznej stanowi załącznik nr 43.

Uczelnia posiada podpisane umowy z placówkami do realizacji praktyk zawodowych, jak również ma możliwość podpisania indywidualnych porozumień na wniosek studenta, w których mogą odbywać się praktyki, o ile spełnią one kryteria doboru miejsc do realizacji praktyk zawodowych. Wykaz placówek, w których studenci kierunku Położnictwo realizowali praktyki zawodowe, znajduje się w załączniku nr 44.

Wszystkie budynki, w których odbywa się proces kształcenia studentów na kierunku Położnictwo są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, np. specjalne podjazdy oraz windy ułatwiają dostęp do budynków oraz pomieszczeń. Uniwersytecki Szpital Kliniczny jest także wyposażony i dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dojazd do Klinik jest ułatwiony przez podjazdy dla wózków inwalidzkich. Dodatkową pomocą są poręcze i windy. Jedynym wyjątkiem jest Biblioteka Główna UMB w ograniczonym stopniu jest przygotowana do obsługi studentów niepełnosprawnych, ze względu na utrudniony dostęp osób poruszających się na wózkach inwalidzkich do budynku, w którym mieści się biblioteka (główna siedziba Uniwersytetu – Pałac Branickich). Z holu w budynku Pałacu Branickich możliwy jest wjazd na wózku inwalidzkim do wypożyczalni i punktu kserograficznego. Wjechanie do czytelni może sprawiać trudności ze względu na 80 cm szerokość wejścia. Wysokość i szerokość stołów jest dostosowana do pracy na wózku. Przestrzeń między stołami pozwala na swobodny ruch wózkami inwalidzkimi. W roku akademickim 2014/2015 w bibliotece utworzono stanowisko komputerowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Znajduje się ono w pierwszym pomieszczeniu Czytelni Studenckiej. Komputer został wyposażony w specjalną klawiaturę dla osób słabowidzących, specjalistyczne oprogramowanie powiększające obraz na ekranie ZoomText Magnifier/Reader 10 i syntezytor mowy IVONA, umożliwiające osobom słabowidzącym i niedosłyszącym pełne i swobodne korzystanie z zasobów komputera. Dla osób słabowidzących dostępna jest lupa Ruby XL HD. Jest to przenośny powiększalnik o 5-calowym ekranie i obrazie w jakości HD. Ruby XL HD gwarantuje powiększenie od 2x do 14x, a różne tryby kolorów pozwalają na dostosowanie tekstu do potrzeb użytkownika. RUBY XL HD jest łatwa w użytkowaniu. Oznaczone kolorami przyciski dotykowe ułatwiają regulację powiększenia, wybór trybu kolorów albo dodanie linii Odczytu i Maski. Praktyczna podstawka i uchwyt sprawiają, że używanie lupy nie jest męczące dla czytelnika.

Wszystkie budynki UMB posiadają dostęp do szerokopasmowego Internetu. Dodatkowo, każdy z budynków jest wyposażony w urządzenia do bezprzewodowej transmisji danych. Za ich pomocą studenci oraz pracownicy Uczelni mogą korzystać z sieci eduroam. Celem usługi eduroam jest udostępnienie bezpiecznej łączności w ramach środowiska naukowego. Dostęp do eduroam jest współtworzony przez wszystkie instytucje, które z niego korzystają. Pracownicy i studenci instytucji korzystających z eduroam, za zgodą swoich instytucji macierzystych, mogą uzyskać dostęp do Internetu na terenie wszystkich instytucji stowarzyszonych w eduroam.

Od kwietnia 2020 r. na kierunku Położnictwo z powodu ogłoszonego przez rząd stanu epidemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2, a także wytycznych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość. W tym celu Uczelnia stworzyła platformę e-learningową we współpracy z firmą Assecco Poland. Umożliwia ona dostęp do materiałów

dydaktycznych zamieszczonych w formie elektronicznej. Uczelnia umożliwiła także nagrywanie wykładów w celu udostępnienia studentom. Nagrania zamieszczane są na kanale YouTube Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w trybie niepublicznym. Link do wykładu przekazywany jest wyłącznie wykładowcy w celu dalszego udostępnienia wybranym grupom studentów. Rezerwacja terminu nagrania odbywa się za pośrednictwem odpowiedniego formularza na stronie UMB.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku posiada dwa domy studenta zlokalizowane w centrum miasta i w dogodnych lokalizacjach względem bazy lokalowej Uczelni, które także są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy dla wózków inwalidzkich, windy):

- DS nr 1 przy ul. Akademickiej 3,
- DS nr 2 przy ul. Waszyngtona 23A.

Uczelnia zapewnia warunki do prawidłowej realizacji założonych efektów uczenia się oraz skutecznej obsługi procesu dydaktycznego na kierunku Położnictwo (właściwa liczba i powierzchnia sal dydaktycznych, pracowni specjalistycznych oraz nowoczesne audiowizualne środki dydaktyczne). Baza dydaktyczna i struktura organizacyjna Uczelni dostosowana jest do specyfiki kierunku oraz trybu studiowania, a także zgodna z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia dla kierunku Położnictwo I i II stopnia.

Biblioteka Główna powstała w 1950 r. i mieści się w Pałacu Branickich. Prowadzi działalność usługową, dydaktyczną i naukową. Jest to największa biblioteka medyczna na terenie województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Podstawowe zadania realizowane są poprzez gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i udostępnianie książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Zbiory udostępnia się w wypożyczalni, w czytelni i czytelni czasopism. Dział Informacji służy pomocą w poszukiwaniu literatury oraz źródeł bibliograficznych.

Zbiory Biblioteki są gromadzone zgodnie z potrzebami społeczności akademickiej i pracowników ochrony zdrowia. Obejmują one medycynę, stomatologię, farmację i analitykę medyczną, zdrowie publiczne, pielęgniarstwo, położnictwo, dietetykę, fizjoterapię, a także dziedziny pokrewne: biologię, biochemię, fizykę, socjologię i pedagogikę. Biblioteka posiada naukowe czasopisma medyczne, czasopisma popularnonaukowe oraz prasę codzienną i wydawnictwa o charakterze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. W jej zasobach znajdują się także druki dawne.

Biblioteka umożliwia wolny dostęp do zbiorów w czytelni. Księgozbiór w czytelni posiada etykiety RFID do zarządzania zasobami oraz paski magnetyczne antykradzieżowe. Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym ALEPH, który umożliwia kompleksową obsługę czynności bibliecznych (gromadzenie, opracowanie, udostępnianie zbiorów). Z poziomu katalogu OPAC zarejestrowany użytkownik ma możliwość zamawiania książek w wypożyczalni i czytelni, przedłużania wypożyczanych egzemplarzy oraz sprawdzenia stanu swojego konta bibliotecznego. Otrzymuje też informacje drogą e-mailową o zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonych materiałów bibliecznych.

Biblioteka oferuje dostęp do elektronicznych źródeł informacji medycznej: polskich i zagranicznych baz bibliograficznych oraz baz pełnotekstowych dostępnych w sieci internetowej UMB oraz z komputerów domowych poprzez LAN.

Biblioteka umożliwia dostęp do następujących zasobów elektronicznych: ACS, BMJ, ClinicalKey, EBSCO, Karger, LWW, Oxford, Science Direct, Springer, Wiley Online Library, UpToDate, Medline, Polska Bibliografia Lekarska, Scopus, Web of Science, Access Medicine, IBUKlibra, Elibrary. Od 2015 r. Biblioteka ma również dostęp do baz danych Reaxys i Reaxys Medicinal Chemistry, Medline Complete, Cochrane Library i czasopism elektronicznych wydawnictwa Informa Healthcare.

Łącznie Biblioteka zapewnia dostęp do ponad 100 tys. tytułów czasopism i książek pełnotekstowych w wersji elektronicznej. Oprócz baz danych Biblioteka zapewnia dostęp do narzędzia wspomagającego wyszukiwanie: multiwyszukiwarki Ebsco Discovery Service (EDS), w wersji z listą publikacji – Publication Finder i narzędziem linkującym Full Text Finder.

Biblioteka Główna otwarta jest dla użytkowników w godz. 8:00-20:00 od poniedziałku do czwartku, od 8:00 do 16:00 w piątki oraz w godz. 9:00-14:00 w soboty.

W Bibliotece użytkownicy mają dostęp do 121 miejsc, 25 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu (w tym 6 laptopów w sali szkoleniowej). Biblioteka zapewnia użytkownikom także dostęp do samoobsługowego ksero i dwóch skanerów.

Stan zbiorów Biblioteki na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił: 123 473 woluminów książek, 50 721 woluminów czasopism, 8 201 jednostek zbiorów specjalnych oraz 395 jednostek zbiorów elektronicznych.

Personel Biblioteki liczy 21 osób w tym 17 osób z wykształceniem bibliotekarskim. Na etacie Biblioteki zatrudnionych jest dwóch informatyków zapewniających sprawność działania sprzętu komputerowego oraz serwerów bibliotecznych.

W ramach działalności dydaktycznej Biblioteka prowadzi obowiązkowe szkolenia biblioteczne dla studentów I roku oraz szkolenia z informacji naukowej dla I roku Szkoły Doktorskiej.

Wydatki Biblioteki w 2018 r.: książki: 253.743 zł, prenumerata czasopism: 42.491 zł, dostęp do zbiorów elektronicznych: 1.164.585 zł. Sylabusy i analiza wypożyczeń poszczególnych tytułów są podstawą zakupu dodatkowych egzemplarzy lub dokupienia wersji elektronicznej podręcznika. Podręczniki w wersji drukowanej kupowane są w 10-100 egzemplarzach.

Wykaz czasopism znajdujących się w bibliotece oraz wykaz literatury w formie elektronicznej oraz tradycyjnej skierowanej do studentów kierunku Położnictwo stanowi załącznik nr 45.

Wydział Nauk o Zdrowiu zapewnia wszystkim studentom dostęp do aparatury i materiałów dydaktycznych umożliwiającą studentom wykonanie zadań wynikających z programu studiów. Miejsca kształcenia praktycznego dobrane są zgodnie z ustalonym kryteriami i umożliwiają osiągnięcie celów i efektów uczenia się na ocenianym kierunku.

Jednym z punktów Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest przegląd środków wspomagających proces kształcenia. Zgodnie z tą procedurą:

- Kanclerz przedstawia raport z przeglądu wyposażenia wspomagającego proces kształcenia, zaś Dyrektor Biblioteki przedstawia raport z przeglądu zasobów bibliotecznych wspomagających proces kształcenia, Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia do 15 października,
- Dziekani, w imieniu Wydziałowych Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, do dnia 15 czerwca przekazują do Biblioteki UMB informacje o tytułach książek, które Biblioteka powinna zakupić do kolekcji podręczników. Wcześniej zwracają się do Kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału z prośbą o zgłaszanie zapotrzebowania na wyposażenie biblioteki w podręczniki oraz istotne z punktu prowadzenia procesu dydaktycznego inne pozycje książkowe.
- Wydziałowy Zespół podczas hospitacji dokonuje oceny warunków kształcenia, przy czym prowadzone są badania ankietowe podczas hospitacji zajęć dydaktycznych, dotyczące opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych na temat oceny warunków kształcenia. W ramach prowadzonej oceny zespół hospitujący ocenia wyposażenie i dostęp do aparatury w salach dydaktycznych, wyposażenie i dostęp do aparatury w salach naukowo-dydaktycznych, wyposażenie i dostęp do drobnego sprzętu laboratoryjnego, dostęp do komputerów, a także dostęp studentów niepełnosprawnych do obiektu.

Ponadto, zgodnie z ww. Regulaminem, Rektor, Prorektorzy, Dziekani lub Pełnomocnik Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia mogą zlecić przeprowadzenie dodatkowej niezapowiedzianej hospitacji warunków zajęć dydaktycznych, których częścią jest ocena warunków zajęć dydaktycznych.

Dziekan corocznie składa wniosek do Kanclerza ds. Technicznych w sprawie propozycji prac w zakresie zadań remontowych i inwestycyjnych jednostek organizacyjnych Wydziału (mapy infrastruktury).

Także Biblioteka prowadzi systematyczne akcje np. na swoim oficjalnym profilu na Facebook'u, w ramach których zbiera od studentów informacje dotyczące brakujących pozycji literaturowych, a następnie uzupełnia swój księgozbiór o wskazane tytuły.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. zakresu i form współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych,*
- 2. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.*

Wydział współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ze szczególnym uwzględnieniem roli pracodawców (załącznik nr 3a do Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia – procedura współpracy z pracodawcami oraz sposoby i metody jej dokumentowania), uwzględniając ich opinie i uwagi w projektowaniu i realizacji, a zwłaszcza w doskonaleniu programu studiów.

W odniesieniu do kierunku Położnictwo I i II stopnia, głównymi interesariuszami zewnętrznymi są: absolwenci, pracodawcy (przyjmujący na praktyki zawodowe), odbiorcy świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu położnictwa i ginekologii.

W oparciu o dane przekazane przez Biuro Karier, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokonał analizy opinii absolwentów Wydziału na temat jakości kształcenia, wyrażonych bezpośrednio po uzyskaniu dyplomu, jak również po roku i po trzech latach od ukończenia studiów. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na fakt niskiego wskaźnika zwrotności ankiet (niski odsetek wypełnień). Analiza dynamiki podejmowania pracy w zawodzie położnej po ukończeniu studiów I stopnia przedstawia się następująco: 55% absolwentów podejmuje pracę w zawodzie rok po ukończeniu studiów (w tym okresie większość kontynuuje naukę na studiach II stopnia), natomiast 100% pracuje w zawodzie po 3 latach od ukończenia studiów. W przypadku ukończenia studiów II stopnia 100% ankietowanych pracowało od razu po ukończeniu studiów i kontynuowało wykonywanie zawodu zarówno po 1 roku, jak i po 3 latach od ukończenia studiów.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma miejsce:

- podczas spotkań poświęconych realizowaniu praktyk zawodowych,
- na poziomie Wydziałowego i Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- poprzez bezpośredni udział w realizacji efektów uczenia się z przedmiotów/modułów w ramach planów studiów,
- na poziomie opiekuna praktyk zawodowych z ramienia instytucji przyjmującej.

Przedstawiciele pracodawców są stałymi członkami Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na kierunku Położnictwo. Należą do nich: Przewodnicząca Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku oraz specjalista położnictwa i ginekologii – przedstawiciel Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego w Białymstoku. Interesariusze przekazują swoje opinie i uwagi, uczestniczą w przygotowywaniu projektów efektów uczenia się oraz planów i programów studiów, tematów zajęć fakultatywnych, opiniują zmiany i rozpatrują wnioski w sprawie wprowadzenia udoskonaleń. Opinie interesariuszy zewnętrznych są poddawane pod dyskusję w trakcie posiedzeń Rady Wydziału, Kolegium Dziekańskiego, czy wspólnych posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, jako organów odpowiedzialnych za jakość kształcenia. Także aktywne uczestnictwo pracowników Wydziału w działalności otoczenia społeczno-gospodarczego przekłada się na ciągłość procesu doskonalenia jakości kształcenia.

Wydział systematycznie, od kilku lat organizuje spotkania dla studentów III roku studiów I stopnia na kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo z dyrekcją białostockich szpitali klinicznych. Celem spotkań jest omówienie perspektyw zatrudnienia absolwentów kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo w szpitalach klinicznych w Białymstoku. Spotkania składają się z następujących etapów:

1. Omówienie funkcjonowania OIPiP w Białymstoku oraz szczegółowa procedura otrzymywania PZW przez Przewodniczącą OIPiP w Białymstoku.
2. Przedstawienie aktualnego zapotrzebowania na personel pielęgniarski i położniczy oraz warunków zatrudnienia przez przedstawicieli dyrekcji szpitali.
3. Przedstawienie podstawowych zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz obrony pracy licencjackiej przez opiekunów III roku kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo.

Wydział Nauk o Zdrowiu UMB współpracuje ponadto z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi i naukowymi.

Pracownicy Wydziału Nauk o Zdrowiu współpracują z wieloma podmiotami badawczo-rozwojowymi, leczniczymi i gospodarczymi odpowiedzialnymi za ochronę zdrowia i politykę społeczną.

Wydział Nauk o Zdrowiu współpracuje także z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez organizowanie i uczestniczenie w takich przedsięwzięciach, jak: Dzień Otwarty UMB, Dzień Akademicki, Festiwal Nauki, a także w ramach akcji Studiuj w UMB. Ponadto na Wydziale aktywnie działa Wydziałowe Centrum Wolontariatu. W jego strukturze udzielają nauczyciele akademicy oraz studenci. W ramach Centrum prowadzi się działalność wolontarystyczną i promocyjną o szerokim zasięgu.

Wydział został dwukrotnie uznany Najaktywniejszą Firmą w Programie Dnia Przedsiębiorczości 2010 i 2014 jako jedyne przedstawiciela Uczelni Wyższych. Studenci prowadzą zajęcia dydaktyczne/szkolenia/warsztaty z zakresu promocji zdrowia/zachowań prozdrowotnych w szkołach podstawowych i średnich, przedszkolach, szpitalach i na terenie miasta (galerie handlowe). Wydział współpracuje także z lokalnymi podmiotami leczniczymi. Wykorzystywanie potencjału doświadczenia zawodowego ich kadry jest możliwe poprzez ofertę współpracy w ramach realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Zasięg współpracy odzwierciedla zestawienie kadry dydaktycznej oraz specjalistów pełniących rolę opiekunów praktyk zawodowych. Kontakt z jednostkami zewnętrznymi pozwala na monitorowanie wzajemnej satysfakcji studentów i potencjalnych pracodawców w trakcie odbywania praktyk zawodowych, co prowadzi do ewentualnej modyfikacji planów i programów praktyk, bieżącej analizy miejsc ich odbywania oraz nadzorowania realizacji stawianych wymagań, a także sprzyja aktywnej współpracy i wymianie informacji na temat zapotrzebowania pracodawców na określone kompetencje absolwentów.

Zgodnie z Regulaminem Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (§ 6 ust. 3 i 4) okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Również nie rzadziej niż co 4 lata, następuje ankietyzacja potencjalnych pracodawców np. dyrektorów SP ZOZ w województwie podlaskim, dyrektorów prywatnych klinik położniczo ginekologicznych (ostatnie monitorowanie pracodawców i potencjalnych pracodawców miało miejsce w 2019 r.). Najwyżej przez pracodawców zatrudniających absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku po kierunku Położnictwo ocenione zostały takie kompetencje jak: umiejętność samodzielnego przyjęcia porodu siłami natury (4,87), umiejętność wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i porożu (4,80). Niewiele niżej pracodawcy ocenili takie kompetencje jak: dysponowanie szczegółową wiedzą z zakresu medycyny perinatalnej, neonatologii, ginekologii i pielęgniarstwa (4,67). Oczekiwane przez pracodawców, którzy chcieliby zatrudnić absolwentów kierunku Położnictwo są w najwyższym stopniu takie kompetencje jak: umiejętność samodzielnego przyjęcia porodu siłami natury oraz umiejętność wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i porożu. Średnia ocena tych aspektów wyniosła (5,00). Niżej - na ocenę (4,00) pracodawcy ocenili następujące kompetencje: dysponowanie ogólną wiedzą z zakresu nauk medycznych, umiejętność sprawowania opieki zdrowotnej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie porożu, przekwitania i senu oraz umiejętność edukowania kobiet na temat dojrzewania, planowania rodziny, rozrodu, ochrony macierzyństwa itp.

Wyniki ankietyzacji przeprowadzone przez Biuro Karier wykazały, że absolwenci wysoko oceniają stopień przydatności zdobytej w trakcie studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji w przyszłej pracy zawodowej. Na pytanie: „Czy plan i program kształcenia spełnił oczekiwania pracodawców?” zdecydowana większość respondentek odpowiedziała twierdząco. Podobnie zdecydowana większość oceniła pozytywnie zasób wiedzy zdobytej w trakcie studiów pod kątem spełniania wymagania pracodawców.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. roli umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów),*
- 2. aspektów programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,*
- 3. stopnia przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,*
- 4. skali i zasięgu mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry,*
- 5. udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku,*
- 6. sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.*

Rola oraz główne kierunki umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Położnictwo zostały uwzględnione w dokumencie „Strategia Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2013-2020”. Uchwałą Senatu UMB nr 97/2018 z dn. 28.11.2018 r. zatwierdzona została „Strategia umiędzynarodowienia Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2018-2020”, będąca uszczegółowieniem ww. strategii (załącznik nr 46). Celem tej strategii jest zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia Uczelni. Działania podjęte na rzecz umiędzynarodowienia obejmują m.in.:

1. rozwój oferty kształcenia w języku angielskim na wszystkich wydziałach UMB,
2. zwiększenie potencjału instytucjonalnego warunkującego współpracę międzynarodową,
3. stworzenie mechanizmów pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych na działania związane z umiędzynarodowieniem,
4. zwiększenie odsetka wykładowców zagranicznych (w tym profesorów wizytujących) prowadzących zajęcia dydaktyczne i szersze włączenie naukowców z UMB w międzynarodowe zespoły i sieci badawcze,
5. rozwój oferty kształcenia w języku angielskim,
6. zwiększenie liczby studentów zagranicznych studiujących na studiach pełnopłatnych,
7. pozyskanie zagranicznych akredytacji instytucjonalnych oraz akredytacji dla programów studiów.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku w tym celu utworzył Dział Współpracy Międzynarodowej - odrębną jednostkę odpowiedzialną za wdrażanie strategii umiędzynarodowienia Uczelni, w tym Wydziału.

Na I roku studiów I stopnia kierunku Położnictwo studenci rozpoczynają naukę języka angielskiego od poziomu B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Lektorat języka angielskiego jest realizowany w wymiarze 45 godzin obowiązkowych ćwiczeń

oraz 15 godzin w formie samokształcenia. Ilość punktów ECTS wynosi 2. Celem lektoratu jest rozwijanie umiejętności i kompetencji językowych do poziomu B2 w zakresie sprawności czytania, pisania, rozumienia i mówienia w języku angielskim, a zwłaszcza przygotowanie studentów do korzystania z piśmiennictwa zawodowego, opanowanie języka angielskiego akademickiego i specjalistycznego w zakresie położnictwa, nabycie i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych z pacjentem i personelem medycznym w zakresie położnictwa.

Na II roku studiów I stopnia kierunku Położnictwo lektorat języka angielskiego sprofilowanego zawodowo jest realizowany w wymiarze 60 godzin obowiązkowych ćwiczeń oraz 5 godzin w formie samokształcenia. Ilość punktów ECTS za cały lektorat wynosi 2. Na II studiów I stopnia kierunku Położnictwo lektorat języka angielskiego sprofilowanego zawodowo jest realizowany w wymiarze 60 godzin obowiązkowych ćwiczeń oraz 5 godzin w formie samokształcenia. Ilość punktów ECTS za cały lektorat wynosi 2. Celem lektoratu z języka angielskiego jest rozwijanie umiejętności i kompetencji językowych do poziomu B1 w zakresie sprawności czytania, pisania, rozumienia i mówienia w języku angielskim, a zwłaszcza przygotowanie studentów do korzystania z piśmiennictwa zawodowego, opanowanie języka angielskiego akademickiego i specjalistycznego w zakresie położnictwa, nabycie i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych z pacjentem i personelem medycznym w zakresie położnictwa.

Na II roku studiów II stopnia kierunku Położnictwo, zgodnie z tzw. starym standardem kształcenia, studenci kontynuują naukę języka angielskiego od poziomu B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Lektorat języka angielskiego jest realizowany w wymiarze 40 godzin obowiązkowych ćwiczeń. Ilość punktów ECTS wynosi 3. Celem lektoratu jest rozwijanie umiejętności i kompetencji językowych do poziomu B2 w zakresie sprawności czytania, pisania, rozumienia i mówienia w języku angielskim.

W toku realizacji wybranych przedmiotów studenci kierunku Położnictwo posługują się m.in. anglojęzycznymi podręcznikami, czasopismami branżowymi oraz fachową literaturą naukową w j. angielskim, w szczególności na poziomie realizacji zajęć dydaktycznych (atlasy, podręczniki).

Od roku akademickiego 2004/2005 Wydział umożliwia uczestniczenie studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich w programach wymiany międzynarodowej ERASMUS+. W 2014 r. Uczelnia uzyskała tzw. Kartę Uczelni Erasmusa na lata 2014-2020, umożliwiającą udział w programie Erasmus+, będącym kontynuacją poprzednich programów Socrates-Erasmus i „Uczenie się przez całe życie” - Erasmus. Dzięki temu na Uczelni realizowane są cztery kategorie mobilności: wymiana studentów, wyjazdy studentów na praktyki, wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz wyjazdy szkoleniowe pracowników Uczelni. Na Wydziale działa Wydziałowy Koordynator ds. programu Erasmus+, udzielający studentom oraz nauczycielom akademickim pomocy w tym zakresie. Uczelnia na chwilę obecną nie zawarła żadnej umowy w ramach programu Erasmus+ dla kierunku Położnictwo, a tym samym w ostatnich 5 latach żaden z nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oraz studentów tego kierunku nie odbył wyjazdu w ramach opisywanego programu.

Uczelnia ma zawarte 49 umów bilateralnych z uczelniami i instytucjami z całego świata. Wszystkie umowy obejmują wszystkie Wydziały i kierunki studiów oferowane przez UMB. Umowy dotyczą studiów I stopnia oraz II stopnia (Tabela 7).

Tabela 7.

Lp.	Nazwa instytucji	Kraj
1.	Medical Faculty of the University of Bonn	Niemcy
2.	Grodno State Medical University	Białoruś
3.	Medical Faculty of University of Duisburg – Essen	Niemcy
4.	Faculty of Medicine of Vilnius University	Litwa

5.	Kaunas University of Medicine (<i>Lithuanian University of Health Sciences</i>)	Litwa
6.	Limburgs Universitair Centrum, Diepenbeek	Belgia
7.	Belarusian State Medical University	Białoruś
8.	Hamamatsu University School of Medicine	Japonia
9.	National Academy of Sciences of Belarus	Białoruś
10.	Belarusian Medical Academy of Post-Graduate Education	Białoruś
11.	Georgian State Medical Academy (<i>Tbilisi State Medical University</i>)	Gruzja
12.	State Pharmaceutical University, Charków (<i>National University of Pharmacy</i>)	Ukraina
13.	University of Caen Lower-Normandy	Francja
14.	Faculty of Chemistry of University of Latvia, Riga	Łotwa
15.	Heidelberg University, Medical Faculty of Mannheim	Niemcy
16.	Danylo Halytsky Lviv National Medical University	Ukraina
17.	Bukovinian State Medical University	Ukraina
18.	Zaporozhye State Medical University	Ukraina
19.	University of Turku	Finlandia
20.	University of Messina	Włochy
21.	Odessa National Medical University	Ukraina
22.	Shanghai Pulmonary Hospital, Tongji University	Chiny
23.	Universitätsmedizin Greifswald	Niemcy
24.	National Medical Research Radiological Center	Rosja
25.	Pavlov First State Medical University of St. Peterburg	Rosja
26.	State University of Medicine and Pharmacy "Nicolae Testemitanu"	Republika Mołdawii
27.	The Chinese PLA General Hospital	Chiny
28.	University of Banja Luka, the Faculty of Medicine	Republika Serbska
29.	University of Prishtina 'Hasan Prishtina'	Republika Kosowa
30.	Zarząd Ochrony Zdrowia Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego	Białoruś
31.	City Clinical Psychiatric Dispansary	Białoruś
32.	CEU San Pablo University	Hiszpania
33.	Republican Research and Implementation Center for Mental Health	Białoruś
34.	Health Care Institution „City Clinical Children’s Psychiatric Clinic”	Białoruś
35.	University of Osijek	Chorwacja
36.	University of Edinburgh	Wielka Brytania
37.	Klaipėda University	Litwa
38.	Andijan State Medical Institute	Uzbekistan
39.	University of Zagreb - Faculty of Pharmacy and Biochemistry	Chorwacja
40.	The University of Pecs and the Szentagothai Research Centre	Węgry
41.	Bukhara State Medical Institute named after Abu Ali ibn Sino	Uzbekistan
42.	Texas Tech University Health Sciences Center El Paso	USA
43.	Tbilisi Medical Academy	Gruzja

44.	Eskisehir Technical University	Turcja
45.	Bogomolets National Medical University	Ukraina
46.	Shiraz University of Medical Sciences	Iran
47.	AMEOS GROUP	Szwajcaria
48.	Klinikum Dortmund gGmbH	Niemcy
49.	Vytautas Magnus University	Litwa

W latach 2015-2019 żaden student kierunku Położnictwo nie uczestniczył w konferencjach krajowych (organizowanych poza Białymstokiem), ani w zagranicznych. Studenci brali jednak czynny udział w konferencjach uczelnianych (organizowanych przez Uniwersytet Medyczny w Białymstoku).

Pracownicy Wydziału zorganizowali szereg konferencji międzynarodowych, w których uczestniczyło wielu wybitnych specjalistów, np. Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Życiodajna śmierć – pamięci Elizabeth Kubler-Ross”.

W przypadku kadry akademickiej, prócz aktywności o zasięgu krajowym, w ostatnich 5 latach odnotowano liczną aktywność w ramach konferencji naukowych oraz wyjazdów szkoleniowych o zasięgu międzynarodowym (Tabela 8).

Tabela 8.

Nr	Imię	Nazwisko	Stopień naukowy	Jednostka organizacyjna	Cel wyjazdu	Kraj	Miejscowość	Data wyjazdu
1	Dorota	Piechocka	dr	Zakład Ginekologii i Położnictwa Praktycznego UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08-28.08.2019
2	Dorota	Piechocka	dr	Zakład Ginekologii i Położnictwa Praktycznego UMB	Training for Trainers Course	Wielka Brytania	Bristol	09.12-10.12.2019
3	Marta	Zahor	mgr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08-28.08.2019
4	Krystyna	Piekut	dr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08-28.08.2019
5	Anna	Sienkiewicz	mgr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08-28.08.2019

6	Bożena	Kulesza - Brończyk	dr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08- 28.08.2019
7	Bożena	Kulesza - Brończyk	dr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	Training for Trainers Course	Wielka Brytania	Bristol	09.12- 10.12.2019
8	Krystyna	Piekut	dr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	Training for Trainers Course	Wielka Brytania	Bristol	09.12- 10.12.2019

W celu wzmocnienia swojego potencjału dydaktycznego i naukowego Uniwersytet Medyczny w Białymstoku w ostatnich latach wizytowali wybitni naukowcy, którzy prowadzi wykłady, szkolenia i warsztaty z najnowszych osiągnięć naukowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, a także udzielali indywidualnych konsultacji merytorycznych w zakresie realizowanych technik badawczych. Wszystkie formy kontaktu z profesorami wizytującymi były otwarte dla trzech wydziałów Uczelni. Udział w spotkaniach brali przedstawiciele trzech wydziałów: pracownicy naukowo-dydaktyczni, doktoranci i studenci UMB. Wykłady i spotkania z profesorami wizytującymi (prowadzone wyłącznie w języku angielskim) były niepowtarzalną okazją, aby zainspirować się osiągnięciami i doświadczeniami profesorów, dały szansę poznać najlepsze przykłady i warsztat przygotowywania prezentacji naukowych, pozwoliły zapoznać się z najnowszymi osiągnięciami naukowymi z poszczególnych dziedzin. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku wizytowało kilkudziesięciu wybitnych profesorów z prestiżowych ośrodków naukowych, takich jak m.in.: National Institute of Mental Health, Bethesda, USA; Mayo Clinic, USA; Los Angeles (UCLA), USA; James Graham Brown Cancer Center, University of Louisville, USA; China Agricultural University, Beijing, Chiny; Uniwersytet w Turku, Finlandia; University of California, USA; University of Melbourne, Australia; University of Washington w Seattle, USA; University Perre et Marie Curie w Paryżu, Francja; University of Porto, Portugalia. Wykaz profesorów wizytujących w latach 2015-2019 zawiera **załącznik nr 47**.

Umiejscowienie kształcenia na kierunku Położnictwo dotyczy również aktywności naukowej studentów. Studenci tego kierunku współorganizują i czynnie uczestniczą w studenckiej międzynarodowej konferencji *Białystok International Medical Congress for Young Scientists* odbywającej się cyklicznie na Uczelni od 2005 r.

Uczelnia uzyskała finansowanie działań w ramach projektu pn. „System dwujęzycznego oznakowania kampusu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku oraz warsztaty międzykulturowe dla pracowników elementami realizacji strategii umiędzynarodowienia Uczelni” z programu pn. „Welcome to Poland” Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA). Wysokość dofinansowania wynosi 490 872,00 PLN. W ramach projektu przeprowadzone zostanie kompleksowe, całościowe, dwujęzyczne oznakowanie kampusu UMB.

Uczelnia uzyskała również w ramach agencji NAWA dofinansowanie projektu pn. „Welcome to Medical University of Białystok” - *Rozwój potencjału instytucjonalnego Uniwersytetu Medycznego w*

Białymstoku kluczowym etapem wdrożenia strategii umiędzynarodowienia". Projekt przewiduje wprowadzanie dalszych zadań mających na celu umiędzynarodowienie akademickie w tym stworzenie punktu obsługi studentów zagranicznych i kadry zagranicznej tzw. Welcome Centre, wsparcie szkoleniowe kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych i warsztatach językowych, dostosowanie strony internetowej UMB pod kątem umiędzynarodowienia Uczelni oraz modernizacja serwisu English Division - w tym przygotowanie ośmiu wersji językowych strony UMB oraz organizacje wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym i kulinarnym skierowane do całej społeczności akademickiej, w szczególności do studentów zagranicznych, mające na celu integrację całej społeczności akademickiej. Obecnie, na bieżąco składane są do Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej kolejne projekty związane z umiędzynarodowieniem Uczelni, w tym Wydziału.

W Uczelni działa od października 2014 r. biuro Eurodesk. Jest to program dla młodzieży, osób pracujących z młodzieżą i organizacji młodzieżowych, wspierany przez Komisję Europejską, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa wyższego w ramach programu Erasmus+. W programie zrzeszonych jest ponad 1300 organizacji z 33 krajów europejskich. Celem programu jest propagowanie informacji o szkoleniach, stażach oraz funduszach dostępnych na terenie Europy.

Od 2017 r. Uczelnia, w tym kierunek Położnictwo przystąpił do wieloletniego projektu promocji międzynarodowej polskiego szkolnictwa wyższego i możliwości studiowania w Polsce - *Study in Poland*. Projekt zakłada kompleksowość i długofalowość działań, a zarazem elastyczność w uruchamianiu poszczególnych jego modułów: działań informacyjno-promocyjnych, przedsięwzięć mających na celu zwiększenie liczby programów studiów w języku angielskim, skoordynowanie działań Uczelni na rzecz szerokiego umiędzynarodowienia studiów w Polsce oraz promocji za granicą polskich uczelni i możliwości studiowania w naszym kraju – zarówno w systemie wymian studenckich, jak i poprzez odbywanie w Polsce pełnych studiów I, II stopnia, jednolitych magisterskich lub doktoranckich.

Kolejnym znaczącym osiągnięciem świadczącym o wysokiej pozycji międzynarodowej Wydziału jest posiadanie czasopisma naukowego *Progress in Health Sciences*. Czasopismo w całości publikowane jest w języku angielskim, a zgłoszone prace są recenzowane przez ekspertów z całego świata.

Odpowiedzialny za umiędzynarodowienie Dział Współpracy Międzynarodowej na bieżąco pozyskuje fundusze na realizację wielu projektów w tym w ramach programów realizowanych przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA). Złożone i już po części realizowane wnioski dotyczą programów pn.: „Welcome to Poland”, „PROM”, „Promocja zagraniczna”, „Program im. Ulama”, „Polskie Powroty”.

W odniesieniu do kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku Położnictwo, jak też studentów tego kierunku, kluczowe mogą być następujące działania w ramach ww. projektów (w przypadku niektórych po uzyskaniu pozytywnej decyzji o dofinansowaniu):

- wykupienie dostępu do zagranicznych anglojęzycznych czasopism naukowych, głównie na potrzeby Wydziału. Studenci kierunku Położnictwo będą mogli skorzystać z pełnego dostępu nowo zakupionych publikacji w ramach realizowanych prac licencjackich, magisterskich czy działalności naukowej w ramach kół naukowych,
- sfinansowanie możliwości opublikowania prac naukowych pracowników Uczelni w czasopismach indeksowanych w bazach Web of Science i Scopus. Celem tego działania jest zwiększenie liczby recenzowanych publikacji naukowych w prestiżowych wydawnictwach zagranicznych ze środków Programu Promocja Zagraniczna Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, a także budowanie kultury umiędzynarodowienia na Uczelni i zachęcanie naukowców do publikowania w najbardziej opiniotwórczych, międzynarodowych periodykach. Swoje publikacje będą mogli opublikować pracownicy wszystkich trzech wydziałów, w tym nauczyciele akademicy, którzy prowadzą zajęcia na kierunku Położnictwo,
- w drugiej połowie 2019 r. przeprowadzona została I edycja warsztatów komunikacji międzykulturowej w ramach projektu pn. „Welcome to Poland”. Wzięło w nich udział 30 pracowników naukowo-dydaktycznych i 30 administracyjnych. Warsztaty obejmowały współpracę z następującymi kręgami kulturowymi: kraje arabskie, Chiny, kraje

śródziemnomorskie, kraje ASEAN (Indonezja, Malezja, Tajlandia, i inne), kraje skandynawskie, USA. Wiedza zdobyta przez wykładowców podczas warsztatów, zaprocentuje w kontaktach ze studentami zagranicznymi z ww. kręgów kulturowych. Oprócz tego planowana jest organizacja dwudniowego szkolenia zamkniętego pt. „Efektywna współpraca w międzynarodowym zespole” oraz dwudniowych „Warsztatów zarządzania zespołem wielokulturowym”,

- przygotowanie anglojęzycznej aplikacji na smartfony w dwóch wersjach: na Android'a i IOS'a z przeznaczeniem dla studentów zagranicznych UMB, naukowców i gości zagranicznych. Aplikacja będzie zawierała najważniejsze informacje o UMB, lokalizację Uczelni na mapie Białegostoku, opis Uczelni, plan kampusu, sylabusy anglojęzyczne i inne. Będzie to przydatne w szczególności dla nowych studentów, którzy rozpoczną studia na UMB,
- promocja Uczelni na targach NAFSA w USA, „Study and go abroad” w Kanadzie, APAIE w Malezji oraz podczas misji edukacyjnej do Indii. Udział w międzynarodowych targach edukacyjnych jest jedną z najefektywniejszych form promocji Uczelni na świecie. Uczelnia stanie się bardziej rozpoznawalna w najbardziej odległych krajach świata, co przyczyni się do wzrostu zainteresowania studiowaniem na UMB wśród studentów zagranicznych. Będzie to miało pozytywne skutki w przypadku uruchomienia anglojęzycznych studiów na kierunku Położnictwo.

Wysoka jakość funkcjonowania w wymiarze międzynarodowym jest efektem pozyskania przez Uczelnię wielu akredytacji zagranicznych. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało Uczelni w ramach projektu pozakonkursowego „Akredytacje zagraniczne” środki na finansowanie kosztów związanych z uzyskiwaniem uznanych na całym świecie akredytacji zagranicznych w tym Aspire Certificate w 5 kategoriach: Excellence in Assessment, Excellence in Faculty Development, Excellence in Simulation, Excellence in Social Accountability of Schools, Excellence in Student Engagement in the Curriculum oraz ASPIRE Certificate w ramach nowej kategorii oceny: Curriculum Development, Sri Lanka Medical Council Accreditation, Medical Board of California Accreditation oraz Agency for Public Health Education Accreditation. Tym samym, dotychczas Uczelnia otrzymała w ramach konkursu „Akredytacje zagraniczne” MNiSW środki na przeprowadzenie największej liczby procedur akredytacyjnych spośród wszystkich uniwersytetów medycznych w Polsce. Uzyskanie tych prestiżowych akredytacji zwiększy prestiż studiowania na UMB, w tym na kierunku Położnictwo, gdyż część z nich dotyczy wymiaru ogólnouczelnianego. To jedyny tego typu proces akredytacyjny w skali globalnej, co stanie się bardzo istotnym wyróżnikiem UMB we współpracy międzynarodowej i pozwoli na pozyskiwanie większej liczby studentów i kadry zagranicznej. Dotychczas żadna uczelnia medyczna w Polsce nie posiada akredytacji ASPIRE. Przy czym należy dodać, że akredytację tę posiada wiele uczelni z grona TOP 500 Rankingu Szanghajskiego. Instytucja, która chce zdobyć akredytację ASPIRE CERTIFICATE w ramach oceny: Curriculum Development musi wykazać rozwój programu nauczania oraz działań podjętych w celu jego zrównania z krajowymi potrzebami i celami prozdrowotnymi, angażowanie wszystkich interesariuszy, zobowiązanie do znaczących innowacji, zapewnienie studentom wspólnego uczenia się, wdrażanie nowoczesnych technologii czy nagradzanie stypendiami edukacyjnymi. Posiadanie prestiżowych zagranicznych akredytacji przyciągnie studentów zagranicznych z innych krajów świata. Akredytacje te są formalnym potwierdzeniem jakości kształcenia na danej uczelni.

Na Wydziale działa Wydziałowa Komisja ds. Współpracy z zagranicą, której jednym z zadań jest m.in. określenie sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację. Dotychczas na kierunku Położnictwo nie były prowadzone zajęcia w języku obcym. W roku akademickim 2019/2020 Przewodniczący ww. Komisji złożył do Dziekana WNoZ pismo z prośbą o modyfikację planów studiów na ocenianym kierunku pod kątem możliwości wyboru zajęć w języku angielskim przez studentów kierunku Położnictwo. Od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2020/2021 na każdym roku studiów zostaną wdrożone 3 przedmioty do wyboru do realizacji w języku polskim lub języku angielskim (zarówno na studiach I stopnia, jak również na studiach II stopnia). Powyższe zmiany zostały już uwzględnione w planach studiów na podstawie Uchwały nr 57/2020 Senatu UMB z dnia

29.04.2020r. w sprawie zatwierdzenia programów studiów, efektów uczenia się na poszczególne kierunki studiów na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2020/2021 (załącznik nr 48).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. *dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością,*
2. *zakresu i form wspierania studentów w procesie uczenia się,*
3. *form wsparcia:*
  - a) *krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,*
  - b) *we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,*
  - c) *aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,*
4. *systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych,*
5. *sposobów informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej,*
6. *sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności,*
7. *zakresu, poziomu i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia,*
8. *działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,*
9. *współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi,*
10. *sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.*

W pomoc studentom związaną z organizacją ich funkcjonowania w ramach Uczelni, zaangażowana jest cała społeczność akademicka a pomocy udzielają im zarówno sami studenci, pracownicy administracyjni, jak i nauczyciele akademicy.

W Dziekanacie Wydziału wskazana została osoba do bezpośredniego kontaktu ze studentami kierunku Położnictwo, która m.in. odpowiada za dokumentację toku studiów i pośredniczy w kontaktach studentów z Władzami Uczelni i Wydziału. Ponadto dla każdego roku studiów Dziekan powołuje opiekuna roku spośród nauczycieli akademickich Wydziału. Opiekun roku czuwa nad sprawami studentów, współdziała ze starostą roku, służy pomocą studentom. Prodziekan ds. Studenckich organizuje raz w semestrze spotkanie z opiekunami lat mające na celu podsumowanie semestru oraz omówienie dobrych praktyk oraz problemów wynikających z organizacji procesu kształcenia (tzw. Rada Pedagogiczna).

Starosta to funkcja dobrowolnie pełniona przez studenta, wybranego przez studentów na danym roku studiów. Jest on „łącznikiem” pomiędzy jednostkami organizacyjnymi i studentami. Starosta przekazuje informacje z Dziekanatu studentom, jak również dostarcza informacje od studentów do Dziekanatu. Wraz z opiekunem roku uczestniczy w tworzeniu harmonogramu zajęć, podziale studentów na grupy. Starosta, poruszając się w przestrzeni studencko – dydaktyczno – administracyjnej, umożliwia sprawną i szybką komunikację. Starości zapraszani są na posiedzenia Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów, Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Zawodowych, Rad

Pedagogicznych (na zakończenie każdego semestru), a także innych gremiów wydziałowych mających na celu zebranie opinii i wniosków dotyczących procesu studiowania. Starosta zobowiązuje się do zachowania w poufności danych, do których uzyska dostęp podczas pełnienia swojej funkcji (składa stosowne oświadczenie).

Samorząd Studencki jest przede wszystkim pośrednikiem pomiędzy Uczelnią a studentami. Rozwiązuje w imieniu studentów m.in. problematykę dotyczącą przystosowania kampusu do potrzeb studentów, decyzje wydawane przez Władze i wpływające na życie Uczelni, oraz przedstawia Władzom projekty studenckie i pomaga w ich realizacji. Członkowie Samorządu działają również w wielu komisjach uczelnianych, m.in. stypendialnej, dyscyplinarnej, jakości kształcenia czy programu Erasmus+.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w postaci stypendiów: socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, rektora dla najlepszych studentów oraz dla najlepszych doktorantów (Regulamin świadczeń dla studentów UMB zamieszczono w załączniku nr 49). Każda aktywność studentów: naukowa, sportowa, artystyczna jest nagradzana poprzez dodanie punktów przy ubieganiu się o stypendium rektora. Taki system motywuje studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz w ww. działalnościach i wspiera studentów wybitnych. Dodatkowo dla studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych magisterskich, którzy uzyskali bardzo dobre wyniki z egzaminu maturalnego (tj. co najmniej 90% punktów na poziomie rozszerzonym, z jednego z przedmiotów branych pod uwagę podczas postępowania rekrutacyjnego na UMB) utworzono własny fundusz stypendialny. Stypendium Rektora może również otrzymać student przyjęty na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego, który jest laureatem olimpiady międzynarodowej albo laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty albo medalistą co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie.

Studenci ubiegający się o stypendium socjalne, w uzasadnionych przypadkach (śmierć obojga rodziców, posiadanie na utrzymaniu dzieci oraz zamieszkiwanie w Domu Studenta lub na stacji) mają możliwość ubiegania się również o stypendium socjalne w zwiększonej wysokości. O stypendium dla osób z niepełnosprawnością może ubiegać się każdy student, który posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, niezależnie od dochodu rodziny studenta.

Student ma także możliwość otrzymania zapomogi z powodu trudnej sytuacji życiowej. Wszystkie informacje na temat pomocy materialnej dostępne są na stronie internetowej Uczelni. O możliwościach uzyskania ww. stypendiów studenci są informowani także bezpośrednio przez pracowników Działu Spraw Studenckich.

Studenci mają dostęp do świadczeń z zakresu ochrony zdrowia na zasadach obowiązujących w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych. W Domu Studenta nr 1 w Białymstoku przy ulicy Akademickiej 3 znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Akademik”, który świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej studentom.

Uczelnia posiada dwa domy studenckie z nowoczesnymi, w pełni wyposażonymi pokojami, łącznie na 706 miejsc. Pokoje są jedno-, dwu- i trzyosobowe. Domy Studenta oferują studentom warunki mieszkaniowe spełniające wszelkie podstawowe wymogi zapewniając bezpieczeństwo oraz zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych. W ofercie, poza pokojami studenckimi, kuchniami i pralniami, znajdują się również pomieszczenia wspólne, takie jak: siłownia ze sprzętem do ćwiczeń siłowych, sala fitness do ćwiczeń poprawiających kondycję i wydolność organizmu, oddzielny obszerny hol ze stołem do tenisa stołowego oraz świetlica mieszcząca jednorazowo od 30 do 50 osób wyposażona w nowoczesny sprzęt audiowizualny oraz stół bilardowy. Pomieszczenia te bardzo chętnie wykorzystywane są przez studentów w czasie wolnym od zajęć i nauki. Są cenione przez mieszkańców ze względu na dobre jakościowo wyposażenie oraz bliskość i możliwość bezpłatnego korzystania. Świetlica wykorzystywana jest dodatkowo jako miejsce zajęć dydaktycznych oraz cyklicznych i jednorazowych spotkań kół naukowych i organizacji studenckich działających na Uczelni.

Uczelnia dysponuje też następującymi własnymi obiektami sportowymi (Tabela 8):

Tabela 8.

Charakter obiektu	Liczba miejsc w obiekcie	Dostępność poza godzinami zajęć
Hala sportowa	60	TAK
Sala gimnastyczna Ścianka wspinaczkowa	20	TAK
Siłownia 1	15	TAK
Siłownia 2	12	TAK
Sala do tenisa stołowego	12	TAK

Na terenie Uczelni i szpitali znajdują się także bufety i bary, z których studenci mogą korzystać w przerwach między zajęciami:

- ogólnodostępna stołówka w UDSK,
- bar w UDSK,
- bufet w DS nr 1,
- bufet w USK (w budynku G i H),
- bufet w studenckim klubie „Herkulesy”,
- bufet w Centrum Dydaktyczno-Naukowym Wydziału Nauk o Zdrowiu.

W Uczelni studentów i doktorantów z niepełnosprawnością wspiera Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Zapewnione jest wsparcie materialne w postaci stypendium i dydaktyczne umożliwiające sprawne prowadzenie zajęć dla osób mających problem z poruszaniem się i dysfunkcją wzroku czy słuchu. Studenci i doktoranci z niepełnosprawnością, mogą korzystać z utworzonego w Bibliotece Głównej stanowiska komputerowego, dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnością, wyposażonego w urządzenia czytające i powiększające tekst drukowany, klawiaturę z dużymi klawiszami w wersji kolorowej oraz kolorowy powiększalnik ekranowy. Zostały zakupione także podręczniki w wersji elektronicznej, które pozwalają na dostosowanie tekstu do potrzeb osób z problemami ze wzrokiem. Inne jednostki dydaktyczne są stopniowo wyposażane m.in. w tablice graficzne, projektory multimedialne, skanery, rzutniki sufitowe oraz zestawy komputerowe. Ponadto studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach z wychowania fizycznego na pływalni, a także mogą korzystać z porad psychologa. Zgodnie z Regulaminem Studiów, studenci ze względu na stan zdrowia, mogą ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się realizowane jest poprzez stosowanie aktywizujących metod dydaktycznych i umożliwienie studentom zapoznania się z aparaturą, z którą będą mieli okazję spotkać się w swojej pracy zawodowej.

Uczelnia wspiera udział studentów w badaniach naukowych poprzez promocję i dystrybucję możliwych źródeł i zasad finansowania projektów naukowych. Na stronach Uczelni zawsze są dostępne aktualne informacje w ww. zakresie. Studenci Uczelni regularnie aplikują o finansowanie projektów naukowych ze środków zewnętrznych. Studenci uczestniczą jako współwykonawcy w projektach badawczych realizowanych w ramach dotacji statutowej przyznawanej poszczególnym jednostkom Uczelni. Studenci mają możliwość ubiegania się o własne projekty badawcze w konkursach zewnętrznych, w tym m.in. konkurs Narodowego Centrum Nauki – Preludium, konkursy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, np. Najlepszy z najlepszych, Diamentowy Grant, Uniwersytet Młodych Wynalazców. Studenci ponadto mają możliwość ubiegania się o stypendia naukowe w projektach badawczych NCN: OPUS, SONATA BIS, MAESTRO, HARMONIA realizowanych przez pracowników Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Ogłoszenia o naborach znajdują się na stronie internetowej UMB oraz w specjalnych serwisach na stronach NCN.

We wrześniu 2019 r. Prorektor ds. Studenckich UMB na konferencji środowiska akademickiego zatytułowanej „Społeczna odpowiedzialność - wyzwanie dla uczelni i sposoby wdrażania” w Krakowie podpisał Deklarację Społecznej Odpowiedzialności Uczelni. Na konferencji podkreślono szczególną rolę Uczelni, jako miejsca tworzenia i przekazywania wiedzy o otaczającej nas rzeczywistości, zobowiązując

uczelnie do uwzględniania i stosowania zasad społecznej odpowiedzialności we wszystkich obszarach działalności oraz upowszechniania tych zasad wśród interesariuszy.

Uczelnia przystąpiła do Programu Mobilności Studentów Uczelni Medycznych (MOSTUM). Głównym celem programu jest wymiana studentów studiów stacjonarnych między uczelniami medycznymi w Polsce w ramach jednolitych i dwustopniowych studiów magisterskich na jeden lub dwa semestry w ramach jednego roku akademickiego. Zasady wymiany określa Regulamin Programu Mobilności Studentów Uczelni Medycznych. W Uczelni realizowany jest także program Erasmus+. Corocznie prowadzona jest akcja informacyjna nt. programu: informacje umieszczane są na stronie internetowej Uczelni oraz w oficjalnych mediach społecznościowych, organizowane są spotkania z koordynatorami programu i osobami uczestniczącymi w programie. Studenci mają także możliwości uczestniczenia w realizowanych na Uczelni projektach, w realizacji których przewidziane są programy stażowe w kraju i za granicą.

Studenci oraz absolwenci UMB mogą korzystać ze wsparcia Biura Karier, którego zadaniem jest przygotowanie ich do wejścia i poruszania się po konkurencyjnym rynku pracy. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku z dniem 15 stycznia 2013 roku został wpisany do rejestru podmiotów prowadzących agencję zatrudnienia pod nr 9028, obowiązki agencji zatrudnienia pełni Biuro Karier.

Biuro Karier oferuje studentom oraz absolwentom szeroki wybór bezpłatnych warsztatów, szkoleń i wykładów z zakresu:

- metod poszukiwania pracy i przygotowania do procesu rekrutacji
- zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- rozwijania kompetencji miękkich

Studenci oraz absolwenci mają możliwość skorzystania także z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym. Spotkanie z doradcą dotyczy m.in.: identyfikacji potencjału zawodowego, określenia profilu osobowościowego, pomocy w zakresie tworzenia dokumentów aplikacyjnych, oceny preferencji zawodowych, opracowania Indywidualnego Planu Działania.

Do podstawowych zadań Biura Karier należy:

- dostarczanie studentom i absolwentom Uczelni informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych,
- prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów Uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy,
- pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe,
- udzielanie studentom i absolwentom wszechstronnej i profesjonalnej pomocy w zakresie wchodzenia na rynek pracy oraz poruszania się po nim w celu znalezienia odpowiedniego zatrudnienia,
- podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów,
- pomoc studentom i absolwentom w wyborze drogi rozwoju zawodowego,
- nawiązywanie współpracy z pracodawcami,
- monitorowanie kariery zawodowej absolwentów.

W czerwcu 2019 roku Biuro Karier UMB zakończyło realizację projektu *Rozwój i poszerzenie oferty Akademickiego Biura Karier działającego na UMB*. Projekt skierowany był do studentów ostatnich lat studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (prowadzonych w trybie dziennym) ze wszystkich kierunków studiów.

W ramach poszerzonej oferty Biura Karier, studenci UMB mogli uczestniczyć w:

- indywidualnym poradnictwie zawodowym – cyklu spotkań z doradcami zawodowymi, mającymi na celu m.in. zbadanie poziomu kompetencji społecznych i stworzenie Indywidualnego Planu Działania (IPD),
- indywidualnym poradnictwie w zakresie zakładania działalności gospodarczej – forma skierowana do studentów zainteresowanych prowadzeniem własnej działalności gospodarczej,

- warsztatach kształtujących postawy przedsiębiorcze – dla wszystkich zainteresowanych uczestników projektu chcących poszerzyć swoją wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, coachingu zawodowym – forma wsparcia dla grupy studentów, którzy znajdą zatrudnienie za pośrednictwem ABK, świadczona w okresie 3 miesięcy od momentu podjęcia zatrudnienia,
- mentoringu w miejscu pracy – skierowanym do uczestników projektu którzy znaleźli zatrudnienie za pośrednictwem Biura Karier, polegającym na 3 miesięcznej opiece mentora obejmującej m.in. pomoc i wsparcie merytoryczne w wykonywaniu powierzonych obowiązków zawodowych.

W trzyletnim okresie realizacji projektu udział wzięło łącznie 568 studentów.

Od października 2019 roku Biuro Karier rozpoczęło realizację projektu pn. *Program Zintegrowanego Rozwoju Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku*. Wsparciem objętych zostanie 443 studentów dwóch ostatnich semestrów wszystkich kierunków studiów. Studenci wezmą udział w:

- indywidualnym poradnictwie prowadzonym przez doradcę zawodowego,
- poradnictwie grupowym z zakresu opracowywania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych,
- warsztatach z zakresu zakładania własnej działalności z elementami metody Design Thinking. W ramach poradnictwa grupowego ABK zaprosi do współpracy m. in.: praktyków biznesu z branży medycznej, instytucje rynku pracy.

Działania cykliczne:

- Biuro Karier od 2015 roku aktywnie uczestniczy w obchodach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości poprzez organizację warsztatów, szkoleń i spotkań pomagających zdobyć wiedzę z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości to największe na świecie święto przedsiębiorczości promujące aktywną postawę wobec podejmowania biznesowych inicjatyw. Organizowany od 2008 roku (zawsze w listopadzie) już w 150 krajach świata, w tym w Polsce.
- „Kariera Medyka” - wydarzenie organizowane przez Biuro Karier od 2014 roku. Odbywa się zawsze w drugiej połowie listopada i ma na celu stworzenie studentom i absolwentom możliwości:
  - nawiązania bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi pracodawcami,
  - wzięcia udziału w bezpłatnych szkoleniach, warsztatach i wykładach rozwijających kompetencje przydatne na rynku pracy,
  - uzyskania porad od przedstawicieli Instytucji i Organizacji wspierających wejście i funkcjonowanie osób na rynku pracy,
  - poznanie ścieżek rozwoju zawodowego oraz osobistego zarówno w trakcie studiów jak i po ich zakończeniu.

Tematyka zajęć jest ściśle zorientowana na pomoc studentom i absolwentom w aktywizacji zawodowej oraz planowaniu własnej ścieżki kariery.

Aby ułatwić studentom start na Uczelni, od 2016 roku Biuro Karier UMB pod koniec września organizuje bezpłatne warsztaty integracyjne Zaczynaj Studia z Biurem Karier dla osób, które zostały przyjęte na I rok studiów. Udział w warsztatach jest dobrą okazją do nawiązania nowych znajomości i rozpoczęcia przygody z Uniwersytetem Medycznym w Białymstoku.

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce umożliwia Uczelni monitorowanie kariery zawodowej swoich absolwentów w celu dostosowania programu studiów do potrzeb rynku pracy. W związku z powyższym Biuro Karier monitoruje losy zawodowe swoich absolwentów w następujących terminach:

- bezpośrednio po ukończeniu studiów,
- 1 rok po ukończeniu studiów,
- 3 lata po ukończeniu studiów (Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 67/2019 z dnia 04.10.2019 r. w sprawie zasad monitorowania przez Uniwersytet Medyczny w Białymstoku karier

zawodowych absolwentów studiów wyższych, od roku akad. 2019/2020 zniesiono monitorowanie po 3 latach od czasu ukończenia studiów).

Dodatkowo, Biuro Karier prowadzi monitorowanie losów zawodowych uczestników projektów będących studentami, w zakresie ich statusu na rynku pracy, zarówno po zakończeniu wsparcia, jak i po zakończeniu kształcenia.

Uczelnia wspiera działalność organizacji studenckich prowadzących działalność naukową społeczną, sportową czy artystyczną. Umożliwia to podejmowanie przez studentów wielu przedsięwzięć m.in. organizację Międzynarodowego Kongresu Medycznego dla Młodych Naukowców BIMC (STN), czy Festiwalu Kultury Studenckiej „Medykalia” (Samorząd Studentów oraz wielu innych). W przedsięwzięciach organizowanych przez studentów innych kierunków studiów, chętnie biorą udział studenci kierunku Położnictwo. Wpływa to pozytywnie na rozwinięcie umiejętności współdziałania w zespołach, a także na poznanie specyfiki pracy w innych zawodach w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Na Uczelni działają następujące organizacje studenckie:

1. Akademicki Związek Sportowy UMB
2. AMSA – American Medical Student Association
3. Chór Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku
4. Innowacyjny Kosmetolog
5. Klub Studencki Co Nie Co
6. Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland, Oddział w Białymstoku
7. Organizacja uczelniana Niezależne Zrzeszenie Studentów
8. Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii – PTSS
9. Polskie Towarzystwo Studentów Farmacji Oddział Białystok – PTSF
10. Samorząd Doktorantów UMB
11. Samorząd Studentów UMB
12. Sekcja Kulturalna Samorządu Studentów Grupa BUM
13. Sodalitas Expeditionum
14. Studencka Agencja Fotograficzno-Filmowa SAFF
15. Studenckie Towarzystwo Diagnostów Laboratoryjnych Oddział Białystok
16. Studenckie Centrum Radiowe Radiosupeł
17. Studenckie Towarzystwo Naukowe UMB

Organizacje te wspierają działalność naukową, artystyczną i sportową studentów, a także starają się rozwijać zainteresowania związane z przyszłym zawodem. Organizacje studenckie ponadto współpracują ze sobą i wspierają swoje działania i aktywności w takich przedsięwzięciach jak: Dzień Otwarty Uniwersytetu Medycznego, Dzień Akademicki, Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki, akcja „Studuj w UMB”.

DZIAŁALNOŚĆ WYBRANYCH ORGANIZACJI:

1. *Samorząd Studentów UMB*

Najbardziej widocznym dowodem działalności Samorządu jest animowanie życia studenckiego, zarówno poprzez cykliczne wydarzenia jak „Festiwal Kultury Studenckiej Medykalia UMB”, Otrzęsiny, Akcja Charytatywna Mikołaj, Czwartki z Samorządem czy organizowane przez Sekcję Kulturalną Samorządu (Grupę BUM) - imprezy BUM Party w Klubie Herkulesy, jak i mniejsze często proponowane przez studentów projekty. Poza tym Samorząd Studentów wchodzi razem z samorządami pozostałych uczelni Białegostoku w skład Porozumienia Uczelni Białostockich, pomagając w organizacji wydarzeń o charakterze regionalnym z Juwenaliami na czele. Organizacja ta współpracuje ściśle z pozostałymi klubami i organizacjami UMB. Samorządowcem może zostać każda osoba, która chciałaby mieć wpływ na to co dzieje się na Uczelni oraz sprawić, aby studia były dla każdego studenta najlepszym okresem życia. Praca w tej organizacji daje możliwość sprawdzenia się na wielu frontach od zarządzania i pisania dokumentów począwszy, na organizacji imprez skończywszy. Przede wszystkim jednak, tak jak w każdej organizacji studenckiej, w Samorządzie każdy czuje się częścią zgranego zespołu, a znajomości tu zawarte często pozostają na lata. Działalność wydziałowych organizacji studenckich wspierają Władze Wydziału, opiekunem organizacji jest nauczyciel akademicki wskazany przez studentów.

Działalność organizacji w roku akademickim 2018/2019 wyglądała następująco:

- Organizacja „ZerUwki – obozu dla przyszłych studentów”.
- Help desk – przez blisko dwa tygodnie Samorząd udzielał przydatnych informacji nowym studentom podczas szkoleń bibliotecznych.
- Otrzęsiny studentów pierwszego roku w klubie studenckim „Herkulesy”.
- Przeprowadzenie szkolenia z praw i obowiązków studenta dla wszystkich studentów pierwszego roku.
- Uczestniczenie w tworzeniu oraz przekazywanie społeczności akademickiej kalendarzy studenckich w języku polskim oraz języku angielskim.
- Uczestniczenie w organizacji 3-dniowego turnieju sportowego społeczności akademickiej UMB.
- Organizacja oraz przeprowadzenie spotkań starostów poszczególnych kierunków z Prorektorem ds. Kształcenia.
- Organizacja spotkania integracyjnego wszystkich organizacji studenckich oraz władz Uczelni.
- Współorganizowanie wraz z IFMSA-Poland Oddział Białystok „Miś pod szpitalną choinkę”.
- Rozdanie nagród Kapituły Najlepszego Nauczyciela Akademickiego UMB.
- Organizacja spotkania wigilijnego wszystkich organizacji studenckich oraz władz Uczelni.
- Organizacja „Juwenalia Białystok 2019” – największego Festiwalu Kultury Studenckiej w województwie podlaskim.
- Spotkania z cyklu „Czwartki z Samorządem”, w trakcie których społeczność akademicka miała okazję porozmawiać z Parlamentem Samorządu Studentów UMB o problemach na Uczelni oraz integrować się przy grach planszowych. Wydarzenie odbywa się w siedzibie Klubu Studenckiego Co Nie Co.
- Organizacja „Studniówki Medykaliowej 2019” w Klubie Herkulesy – zapowiedź i promocja nadchodzącego „Festiwalu Kultury Studenckiej Medykalia 2019”.
- Kontynuowanie cotygodniowych spotkań, mających na celu naukę tańca salsy kubańskiej. Zajęcia odbywały się w sali sportowej Domu Studenta nr 1.
- Czynne uczestnictwo w Konferencjach Komisji Wyższego Szkolnictwa Medycznego Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.
- Tworzenie artykułów nt. działalności Samorządu Studentów do miesięcznika „Młody Medyk”.
- Współorganizowanie wraz z IFMSA-Poland oddział Białystok spotkania „Poznaj Swoją Specjalizację”.
- Organizacja Festiwalu Kultury Studenckiej „Medykalia 2019”.
- I miejsce w konkursie SAMO-RZĄDŹ w kategorii wydarzenie kulturalne organizowanego przez Komisję Wyższego Szkolnictwa Medycznego PSRP.
- Uczestnictwo:
  - w comiesięcznych posiedzeniach Rady Wydziału oraz Senatu,
  - komisjach senackich,
  - Konferencjach Komisji Wyższego Szkolnictwa Medycznego,
  - Krajowej Konferencji Parlamentu Studentów RP.
- Spotkania Parlamentu Samorządu Studentów dot. spraw bieżących, opiniowanie regulaminu studiów i organizacja życia studenckiego.
- Organizacja III edycji Uczelnianych Bluz UMB.
- Zaangażowanie studentów z English Division w pracę nad wspólnymi projektami.
- Stworzenie sali do nauki i odpoczynku dla studentów w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Białymstoku.

2. **Chór UMB**

Chór UMB jest jednym z najstarszych chórów akademickich w Polsce. Został utworzony w 1951 r. Zespół należy do kategorii chórów mieszanych, którego repertuar obejmuje utwory sakralne i świeckie od epoki renesansu po prawykonania dzieł kompozytorów współczesnych. Chór wykonuje również dzieła oratoryjne i operowe, koncertując z zespołami symfonicznymi i kameralnymi zarówno

z Polski jak i zagranicą. Od lat 70. regularnie współpracuje z Orkiestrą Opery i Filharmonii Podlaskiej. W swojej wieloletniej historii białostoccy chórzyci uczestniczyli w licznych, prestiżowych konkursach oraz festiwalach, zdobywając szereg nagród i wyróżnień. Koncertowali w wielu krajach europejskich: Austrii, Belgii, Bułgarii, Czechach, Danii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Litwie, Niemczech, Portugalii, Słowacji, Szwajcarii, Węgrzech, Wielkiej Brytanii, Włoszech oraz Watykanie, gdzie dostąpili zaszczytu oprawy muzycznej mszy świętej w Bazylice św. Piotra. Jako jedyny chór z Polski brali też udział w obchodach 50. rocznicy powstania Państwa Izrael.

3. Akademicki Związek Sportowy UMB:

AZS posiada 11 sekcji sportowych i zrzesza około 120 członków. Działalność organizacji w roku akademickim 2018/2019 wyglądała następująco:

- organizacja IX Turnieju Społeczności Akademickiej,
- organizacja wyjazdów na narty dla studentów w ferie zimowe,
- organizacja Podlaskiej Ligi Akademickiej,
- pomoc w wyjazdach zawodników sekcji na Akademickie Mistrzostwa Polski,
- organizacja integracji członków sekcji sportowych,
- zorganizowanie III Mistrzostw w Wyciskaniu na ławce Płaskiej UMB.

Plany na rok akademicki 2019/2020 (oprócz kontynuacji powyższych działań):

- rekrutacja nowych członków sekcji i poszerzanie zainteresowania sportem w społeczności akademickiej,
- zakup nowego sprzętu na siłownię uniwersytecką,
- organizacja nowych wydarzeń integracyjnych (zimowych i letnich),
- uczestnictwo w wydarzeniach innych organizacji studenckich (np. Otrzęsiny, Medykalia).

4. Klub Studencki CoNieCo:

Aktywności Klubu Studenckiego:

- Kabaret „Schodki” – cykliczna impreza organizowana trzy razy w roku akademickim, obejmująca estradowy program artystyczny o charakterze satyrycznym.
- „Spotkanie pod Schodkami” – wieczór artystyczny organizowany dwa razy w roku z „otwartą sceną”, nawiązujący do tradycyjnych spotkań organizowanych w latach 70-tych w Klubie Studenckim CoNieCo. Podczas spotkania wszyscy uczestnicy, zarówno studenci, doktoranci jak i pracownicy Uczelni, mogą wystąpić na scenie i zaprezentować swoją twórczość. Spotkanie ma na celu kultywowanie tradycji klubu, tworzenie możliwości do autoprezentacji członków społeczności akademickiej.
- występ Kabaretu „Pod Napięciem” w Klubie Studenckim CoNieCo w ramach festiwalu kultury studenckiej Medykalia.
- cyklicznie organizowane wieczory kabaretowe, przeglądy zespołów artystycznych (również udział w Ogólnopolskim Przeglądzie Kabaretów Studenckich „Dzięcioł” oraz w Przeglądzie Kapel Studenckich „PKS”).

Regulamin Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku zakłada, że każdy student wyróżniający się znaczącymi wynikami w nauce, lub za inne szczególne osiągnięcia, może otrzymać: stypendia Ministra Zdrowia za wybitne osiągnięcia, nagrody ufundowane przez instytucje państwowe, towarzystwa naukowe, organizacje społeczne i inne podmioty - zgodnie z regulaminami obowiązującymi w tym zakresie, a także wyróżnienia przyznane przez: Rektora, Dziekana i Samorząd Studentów.

Studencką działalność naukową wspiera też fundusz stypendiów Rektora oraz Studenckie Towarzystwo Naukowe (STN), organizujące konferencje studenckie i dofinansowujące udział członków kół naukowych w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych. Uczelnia wspiera finansowo działalność STN-u, które zrzesza koła naukowe działające na Uczelni oraz innych organizacji studenckich prowadzących działalność naukową społeczną, sportową czy artystyczną.

W roku akademickim 2018/2019 w Uczelni aktywnie działało 115 kół naukowych, zrzeszonych w Studenckim Towarzystwie Naukowym (STN). Na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB działało 22 kół naukowych. Łącznie STN zrzesza 877 członków.

Wykaz studenckich kół naukowych, w jednostkach organizacyjnych Wydziału:

1. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Alergologii i Chorób Wewnętrznych
2. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Rehabilitacji Dziecięcej z Ośrodkiem Wczesnej Pomocy Dzieciom Upośledzonym "Dać Szansę"
3. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka
4. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Fonoaudiologii Klinicznej i Logopedii
5. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Medycyny Ratunkowej
6. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Patomorfologii Ogólnej
7. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Pielęgniarstwa Chirurgicznego
8. Studenckie Koło Naukowe "Radioaktywni" przy Zakładzie Medycyny Nuklearnej
9. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Statystyki i Informatyki Medycznej
10. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Technologii i Towaroznawstwa Żywności
11. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Medycyny Klinicznej
12. Studenckie Koło Naukowe Zdrowia Publicznego Przy Zakładzie Zdrowia Publicznego
13. Studenckie Koło Naukowe "Dietetyk" przy Zakładzie Dietetyki i Żywienia Klinicznego
14. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej
15. Studenckie Koło Naukowe Wolontariuszy Medycznych przy Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej
16. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Medycyny Ratunkowej Dzieci
17. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Pediatrii i Chorób Płuc
18. Studenckie Koło Naukowe Epidemiologii i Profilaktyki Chorób Cywilizacyjnych przy Zakładzie Higieny, Epidemiologii i Ergonomii
19. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej
20. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Biotechnologii Żywności
21. Studenckie Koło Naukowe "Biochemii Chorób Cywilizacyjnych" przy Zakładzie Higieny, Epidemiologii i Ergonomii
22. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Anestezjologii i Intensywnej Terapii

Zgodnie z wieloletnią tradycją, Studenckie Towarzystwo Naukowe UMB 2019 r. było organizatorem 14. Międzynarodowego Kongresu dla Młodych Naukowców *14th Białystok International Medical Congress for Young Scientists, Białystok 2019*. Zrzeszeni w organizacji studenci, zgodnie z ideą Studenckiego Towarzystwa Naukowego, rozwijają swoje zainteresowania oraz przygotowują się do pracy naukowo-badawczej. Kongres jest okazją do prezentacji swoich wyników, wymiany doświadczeń oraz zdobywania nowych umiejętności.

W roku akademickim 2019/2020 STN będzie organizatorem *15th Białystok International Medical Congress for Young Scientists*, który odbędzie się w dniach 22-23 maja 2020 r. Zostanie również zorganizowany cykl spotkań, podczas których studenci będą mogli nabyć umiejętność poprawnego pisanía abstraktów oraz prac naukowych, a także ich prezentacji.

Pomoc studentom związana z organizacją ich funkcjonowania w Uczelni i wszystkie informacje na temat pomocy materialnej dostępne są na stronie internetowej Uczelni. We wsparcie studentów zaangażowana jest cała społeczność akademicka, a pomocy i informacji udzielają zarówno sami studenci, pracownicy administracyjni Działu Spraw Studenckich, jak i nauczyciele akademicy.

Studenci za pośrednictwem Dziekanatu, mają dostęp do swojej teczki akt osobowych oraz mają możliwość wglądu do własnej dokumentacji całego przebiegu studiów, w tym do danych dotyczących zaliczeń i egzaminów uzyskanych w całym toku studiów. Na każdym etapie kształcenia, studentowi zagwarantowane jest przeglądanie, uzyskanie kopii, zrobienie notatek lub zdjęcia dokumentacji zawartej w tezcze. Student ma też prawo do uzasadnienia oceny. Szczegółowe zasady dostępu do wyników uzyskanych w toku kształcenia określają regulaminy wewnętrzne jednostek, zaś ogólne zasady opisane są w Regulaminie Studiów. Student zapoznaje się z zasadami wglądu do swoich pisemnych prac, kolokwiów, prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych. Informowany jest o wynikach egzaminów i zaliczeń, co odbywa się z poszanowaniem przepisów o ochronie danych osobowych. Na co dzień najszybszy dostęp do własnych wyników uzyskanych w trakcie studiowania, studenci mają

poprzez „wirtualny dziekanat”. Oceny wprowadzane są do systemu przez osobę prowadzącą zajęcia. Każdy student otrzymuje na początku studiów login i hasło do „wirtualnego dziekanatu”, dzięki czemu w każdej chwili ma podgląd swojego statusu, stanu ocen, bieżących informacji, ogłoszeń itp. Od roku akademickiego 2016/2017 obowiązuje w Uczelni indeks elektroniczny.

Uczelnia organizuje szereg spotkań informacyjnych dotyczących różnych obszarów życia studenckiego. Przed rozpoczęciem roku akademickiego osoby przyjęte na studia są oprowadzane po kampusie Uczelni przez członków organizacji studenckich dedykowanych dla danego kierunku studiów. Uczelnia organizuje także UMB HELP DESK. W pierwszym tygodniu roku akademickiego organizowane są spotkania z I rokiem, w których udział bierze Dziekan, Prodziekan ds. Studenckich, opiekun roku, pracownicy Dziekanatu. Spotkania poświęcone są organizacji roku akademickiego, zasadom studiowania a także omówieniu systemu wsparcia studentów. Co rok Samorząd Studentów organizuje szkolenie z zakresu praw i obowiązków studenta.

Organizowane są także spotkania Prorektora ds. Kształcenia ze starostami wszystkich kierunków i lat studiów, coroczne spotkania z komisjami stypendialnymi, których skład w większości stanowią studenci, Samorządem Studentów oraz przedstawicielami organizacji studenckich w sprawie podsumowania procesu przyznawania stypendiów.

Studenci uczestniczą w spotkaniach m.in. z opiekunami praktyk zawodowych na każdym roku studiów, w którym organizowane są praktyki. Organizowane są spotkania poświęcone omówieniu zasad wyjazdu w ramach programów stażowych, czy też programu Erasmus+

Zarówno Wydział, jak i Uczelnia prowadzą odrębne profile na portalu społecznościowym Facebook, który jest jednym z najskuteczniejszych kanałów informacyjnych. Profil i strona internetowa są na bieżąco aktualizowane, co spotyka się z uznaniem studentów. Na stronie Uczelni został stworzony system zgłaszania uwag do Samorządu Studentów.

W Uczelni istnieją procedury organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków. Przepisy dotyczące procedury składania skarg przez studentów zawarte są w Statucie UMB. Zasady te dostępne są też na stronie internetowej Działu Spraw Studenckich. Każdy przypadek rozpatrywany jest zgodnie z podanymi procedurami, zaś dokumentacja prowadzona jest pisemnie. Student informowany jest o rozstrzygnięciu postępowania na piśmie. Orzeczenie o wyniku postępowania, wraz z pisemnym uzasadnieniem, dostarczane jest stronom w terminie 14 dni od jego ogłoszenia.

Władze Uczelni oraz Wydziału reagują na wszelkie zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów. Procedurę postępowania w sprawie skargi o mobbing, molestowanie seksualne bądź dyskryminację określa załącznik do Zarządzenia Rektora nr 3/15 z dnia 27.01.2015 r zawierające Regulamin Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i Molestowaniu Seksualnemu Studentów w UMB (załącznik nr 50). Główne zasady tej procedury są następujące:

- Student, który uzna, że został poddany mobbingowi, molestowaniu seksualnemu bądź dyskryminacji lub który zaobserwował zjawisko mobbingu, molestowania seksualnego bądź dyskryminacji może zgłosić ten fakt w formie pisemnej skargi do Wydziałowej Komisji ds. Przeciwdziałania Problemom Molestowania Seksualnego, Mobbingu i Dyskryminacji.
- Skarga powinna zawierać: imię, nazwisko, Wydział, kierunek studiów, rok studiów, przedstawienie stanu faktycznego, datę lub okres którego dotyczy, dowody na poparcie przytoczonych okoliczności, wskazanie sprawcy/ów oraz ofiary mobbingu, molestowania seksualnego bądź dyskryminacji, datę oraz podpis osoby zgłaszającej.
- Postępowanie w sprawie skargi o mobbing, molestowanie seksualne bądź dyskryminację studentów prowadzi powołana przez właściwą Radę Wydziału Wydziałowa Komisja ds. Przeciwdziałania Problemom Molestowania Seksualnego, Mobbingu i Dyskryminacji Studentów. W jej składzie oprócz nauczycieli akademickich i doktoranta są przedstawiciele każdego kierunku studiów prowadzonego na Wydziale. Dotychczas do Komisji nie wniesiono żadnej skargi.
- Ogólnouczelniana ankieta dotycząca systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych zawiera zestaw pytań dotyczących

możliwości składania skarg i uwag, dotyczących organizacji pracy w jednostkach, w których odbywają się zajęcia, w tym sposobu kształcenia oraz pracy kadry dydaktycznej oraz przypadków mobbingu, różnych form dyskryminacji oraz molestowania.

Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych studentów Senat UMB powołuje:

1. Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów w składzie:
  - a. po dwóch nauczycieli akademickich z każdego Wydziału,
  - b. po dwóch studentów z każdego Wydziału.
2. Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów w składzie:
  - a. po dwóch nauczycieli akademickich z każdego Wydziału,
  - b. po dwóch studentów z każdego Wydziału.

Dodatkowo na Uczelni działa Rzecznik Dyscyplinarny ds. Studentów.

Kandydatów do Komisji, o których mowa powyżej, zgłaszają spośród nauczycieli akademickich – Dziekani Wydziałów, a spośród studentów - uczelniany organ Samorządu Studentów.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiedzialny jest na poziomie Uczelni Dział Spraw Studenckich, a na poziomie Wydziału Dziekanat.

W Dziekanacie została wskazana osoba do bezpośredniego kontaktu ze studentami kierunku Położnictwo, która odpowiada za dokumentowanie toku studiów i pośredniczy w kontaktach studentów z władzami Uczelni i Wydziału. Jest także odrębny pracownik, który zajmuje się obsługą praktyk zawodowych. Dziekanat podlega corocznie dobrowolnej i anonimowej ocenie przez studentów, a wnioski z oceny zawarte są w Raporcie Zbiorczym Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wzór Ankiety oceny pracy Dziekanatu zawiera załącznik nr 51.

Pracownicy administracji podnoszą swoje kompetencje poprzez uczestnictwo w szkoleniach w ramach realizowanych projektów. Są to szkolenia z języka angielskiego, ochrony danych osobowych, obsługi Pakietu Microsoft Office, czy też szkolenia z zakresu „kompetencji miękkich”.

Dziekan oraz Prodziekan ds. Studenckich przyjmują studentów po wcześniejszym umówieniu w Dziekanacie. Ponadto na Wydziale Nauk o Zdrowiu Władze Dziekańskie organizują liczne spotkania ze studentami, na których informuje się studentów, aby wszelkie sprawy (problemy lub skargi) były na bieżąco zgłaszane do Władz Wydziału. W tym celu w roku akademickim 2016/2017 został powołany organ doradczo-opiniodawczy Władz Dziekańskich Wydziału Nauk o Zdrowiu, tj. Rada Starostów, skupiająca wszystkich starostów poszczególnych roczników i kierunków studiów, funkcjonujących na Wydziale. Na stronie internetowej Wydziału działa zakładka *Napisz do Prodziekana ds. Studenckich*, umożliwiającą bezpośredni kontakt e-mail z prof. dr hab. Elżbietą Krajewską-Kułąk, aktualną Prodziekan ds. Studenckich Wydziału. Ta forma jest systematycznie wykorzystywana przez studentów do kontaktu z Władzami Wydziału.

Najszybszy dostęp do własnych wyników uzyskanych w trakcie studiowania, studenci mają poprzez „wirtualny dziekanat”. Każdy student otrzymuje na początku studiów login i hasło do „wirtualnego dziekanatu”, dzięki czemu w każdej chwili ma podgląd swojego statusu, stanu ocen, bieżących informacji, ogłoszeń itp. Ponadto dla każdego roku studiów wyznaczono opiekuna roku, którym jest nauczyciel akademicki, prowadzący zajęcia dla studentów kierunku, a jego zadaniem jest pomoc m.in. w kwestiach związanych z regulaminem studiów. Każdy rok studiów ma odrębnego opiekuna praktyk zawodowych.

Na Uczelni prowadzona jest strategia dotycząca edukacji odnośnie prewencji. Na I roku prowadzone są zajęcia z BHP, które obejmują 4 godziny wykładów. Dodatkowo każde zajęcia praktyczne poprzedza szkolenie BHP w jednostce dydaktycznej. Sale zajęć wyposażone są w apteczki, w których znajdują się również dane kontaktowe do osoby przeszkolonej w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Wszystkie jednostki prowadzą dodatkowo konsultacje dla studentów (liczba godzin podana jest w sylabusach). Informacje o konsultacjach dostępne są na stronach internetowych jednostek/na tablicach ogłoszeń.

Studenci Uczelni aktywnie uczestniczą w procesach przyznawania stypendiów z pomocy materialnej tj. na podstawie upoważnienia odpowiednich władz Uczelni są członkami komisji

stypendialnych, które rozpatrują złożone wnioski, uczestniczą w procesie podziału środków, zgłaszają zmiany oraz opiniują regulamin przyznawania pomocy materialnej. Samorząd Studentów opiniuje także akty wewnętrzne dotyczące spraw studenckich w tym: regulamin studiów, harmonogram ramowy roku akademickiego itp.

Przedstawiciele studentów są także powołani do Komisji ds. Dydaktyki i Wychowania, która zajmuje się opiniowaniem wniesionych spraw z zakresu organizacji procesów dydaktycznych na Uczelni. Prorektor ds. Kształcenia organizuje cykliczne spotkania ze starostami wszystkich lat i kierunków studiów w bieżących sprawach funkcjonowania Uczelni. Na wniosek studentów, którzy na podstawie konkursu wyłaniają najlepszych nauczycieli akademickich, corocznie przyznawane są nagrody dydaktyczne Rektora.

System wsparcia i motywowania studentów (w tym system stypendialny i działalność organizacji studenckich) jest monitorowany oraz doskonalony poprzez:

- coroczną ankietę dotyczącą opieki dydaktycznej i naukowej (w tym oceny Działu Spraw Studenckich). Wszyscy studenci raz w roku mają możliwość wypełnienia w formie elektronicznej ogólnouczelnianej ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych. Ankieta zawiera m.in. pytania dotyczące opinii na temat pracy Działu Spraw Studenckich i Dziekanatu. Analizą ankiety zajmuje się Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wydziałowy Zespół analizuje dane dotyczące ankietyzacji pracy Dziekanatu, a następnie wyniki przedstawia Wydziałowej Komisji. Wydziałowa Komisja sporządza raport końcowy, który przedstawia Radzie Wydziału. Po zatwierdzeniu raportu Wydziałowej Komisji przez Radę Wydziału, jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.
- coroczne spotkania z komisjami stypendialnymi, których skład w większości stanowią studenci, samorządem studentów oraz przedstawicielami organizacji studenckich w sprawie podsumowania procesu przyznawania stypendiów;
- utworzenie na stronie Uczelni systemu zgłaszania uwag do Samorządu Studentów,
- utworzenie na stronie internetowej Wydziału zakładki „Napisz do Prodziekana ds. Studenckich”
- ankietyzacja potrzeb osób z niepełnosprawnością przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych,
- raportowanie działalności organizacji studenckich,

W pracach na rzecz rozwoju i doskonalenia systemu wspierania i motywowania studentów prowadzone są działania zmierzające do:

- monitoringu oferty Wydziału w zakresie praktyk studenckich oraz zwiększenie współpracy z podmiotami zewnętrznymi oferującymi miejsca praktyki,
- zwiększenia zainteresowania studentów kierunkowo działalnością naukową i upowszechnianiem wyników własnych badań poprzez wsparcie finansowe ich udziału w konferencjach naukowych związanych z tym obszarem,
- przeprowadzenia badań ankietowych wśród studentów w celu rozpoznania ich potrzeb i oczekiwań w zakresie narzędzi wspierających proces uczenia się, co w przyszłości pozwoli na wprowadzenie systemu umożliwiającego regularne uzyskiwanie od studentów tego rodzaju informacji,
- zwiększania wśród kadry dydaktycznej kompetencji wspomagających udzielanie indywidualnego wsparcia i motywowania studentów, poprzez szkolenia podnoszące kompetencje kadry w takich obszarach jak: coaching, tutoring, mentoring, aktywne metody dydaktyczne oraz sposoby oceny wiedzy i umiejętności studentów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. zakresu, sposobów zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach,
2. sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

Dostęp do informacji publicznej jest zapewniony poprzez stronę Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (bip.umb.edu.pl), na której zamieszczane są m.in. zarządzenia, uchwały, regulaminy i inne informacje wymagane ustawą o dostępie do informacji publicznej. Inną drogą dostępu do informacji publicznej jest złożenie wniosku - udostępnianie informacji na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

Wszystkie szczegółowe informacje dotyczące: procesu kształcenia, rekrutacji na studia, a także plany i programy studiów, zakładane efekty uczenia się, sylabusy, harmonogramy zajęć, regulaminy, wzory druków i ankiet, informacje o praktykach, procesie dyplomowania, opiekunach roku i opiekunach praktyk itd. znajdują się na stronie internetowej Uczelni i Wydziału. Jakości kształcenia poświęcono specjalną podstronę. Biuro Promocji i Rekrutacji UMB udostępnia szczegółowe informacje o rekrutacji kandydatom na studia, w szczególności zasady rekrutacji, wzory umów ze studentami, limity przyjęć, etc.

Kierownicy jednostek dydaktycznych są zobligowani do zamieszczania i aktualizowania informacji dotyczących realizowanych przez nich zajęć (tematyka i harmonogramy zajęć, sylabusy przedmiotów, regulamin dydaktyczny jednostki) w gablotach jednostek i umieszczania ich na stronach internetowych jednostek. Na stronach poszczególnych jednostek organizacyjnych umieszczone są m.in. dane o pracownikach oraz ich dostępności w czasie dyżurów dydaktycznych. Student ma otwarty dostęp (bez konieczności logowania) do sylabusów, które są zamieszczone na stronach internetowych poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni oraz obowiązkowo przedstawiane również przez prowadzących na pierwszych zajęciach. Jednostki organizacyjne odpowiedzialne za treści umieszczone na stronach internetowych uczelni są zobowiązane do systematycznego uaktualniania informacji i reagowania na aktualne zapotrzebowanie odbiorców na informacje. Systematyczna i kompleksowa ocena dostępu studentów do informacji o zakładanych efektach uczenia się, programach studiów, organizacji i procedurach toku studiów jest jednym z zadań Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (realizowanych przez zespoły hospitujące Wydziałowych Zespołów w trakcie hospitacji zajęć).

Biuro Karier UMB udostępnia informacje m.in. o ofertach pracy, możliwości konsultacji z doradcą zawodowym, możliwości udziału w warsztatach rozwijających umiejętności osobiste. Poprzez tę stronę absolwenci mogą również złożyć deklarację na wzięcie udziału w badaniu losów absolwentów. Pracodawcy poprzez stałą współpracę z przedstawicielami Biura Karier mają także wpływ na to, jakie informacje trafiają do przyszłych pracowników.

Publikowanie informacji dotyczących Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest realizowane przez Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia zgodnie z § 15 Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Na stronie Uczelnianego Systemu został uruchomiony ogólnodostępny email: „napisz do nas”.

Na stronach internetowych UMB umieszczone są wszelkie informacje dotyczące pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.

Zgodnie z misją i strategią Uczelni, którą jest konsekwentne prowadzenie działań promocyjnych mających na celu wyróżnienie Uczelni z grona innych, podobnych jej instytucji, Uczelnia stosuje następujące standardy:

- bieżąca aktualizacja strony internetowej. Znajdują się tam wszystkie informacje dotyczące zasad rekrutacji, programu studiów, warunków studiowania, języka wykładowego, wysokości opłat, a także komunikaty dla kandydatów (aktualności),
- stworzenie profilu Wydziału na Facebooku i aktywne administrowanie tym profilem (narzędzie wysoko cenione wśród studentów oraz pracowników),
- uruchomienie komunikatora „Live-Chat” (umożliwienie kandydatom komunikacji on-line z pracownikami Biura Promocji i Rekrutacji),
- stworzenie profilu Rekrutacja UMB na Facebooku i aktywne administrowanie tym profilem,
- stworzenie profilu na Twitterze i aktywne administrowanie tym profilem,
- zamieszczanie logotypu Uczelni na wszystkich dokumentach będących w obiegu zewnętrznym,
- organizowanie dni otwartych oraz innych akcji mających na celu przybliżenie warunków i zasad studiowania np. cykl akcji pt. „Studiuj w UMB” – Uczelnię odwiedzają uczniowie z wiodących liceów w regionie podlaskim; młodzież uczestniczy w warsztatach, wykładach i ćwiczeniach oraz prezentacji rekrutacyjnej.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. sposobów sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku,*
- 2. zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów,*
- 3. sposobów i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach,*
- 4. sposobów oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów,*
- 5. zakresu, form udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów,*
- 6. sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.*

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów należą do procedur polityki zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, określanych przez Uczelniany Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, zgodnie z „Uczelnianym Systemem Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku”.

Wewnętrzny system doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale funkcjonuje w oparciu o Regulamin Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB. Celem ww. systemu jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale.

W skład systemu wchodzi:

1. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi: Dziekan i Prodziekani,
2. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia jakości Kształcenia, które ściśle współpracują z:
  - a. Uczelnianym Zespołem do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
  - b. Biurem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Biurem Karier (powołanymi Uchwałą Senatu UMB),
  - c. jednostkami i gremiami uczelnianymi, w tym z Komisjami Senackimi i Wydziałowymi oraz Radą Programową.

Każdy z wyżej wymienionych organów posiada kompetencje określone w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB. W gremiach zajmujących się jakością kształcenia biorą udział także studenci oraz interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Działania systemu są procesem systematycznym oraz wieloaspektowym, podlegają ciągłym zmianom i modyfikacjom, dostosowując się do zmian zachodzących w procesie kształcenia i wymagań dotyczących jego jakości, jednocześnie wnosząc o aktualizację przepisów wydziałowych i uczelnianych.

Do zadań Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia należy w szczególności:

1. określenie polityki zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni.
2. tworzenie procedur dotyczących:
  - a. zatwierdzania, monitorowania oraz okresowych przeglądów programów studiów i ich efektów przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
  - b. zapewnienia jakości kadry dydaktycznej i odpowiednich zasobów do nauki oraz środków wsparcia studentów i doktorantów,
  - c. weryfikacji systemu oceniania studentów i doktorantów,
  - d. gromadzenia, opracowania i analizy oraz interpretacji i wykorzystania danych, dotyczących systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.
3. publikowanie informacji, związanych z ww. działalnością.
4. monitorowanie pozostałych jednostek, wchodzących w skład systemu.
5. podejmowanie działań, zmierzających do doskonalenia jakości kształcenia.
6. przedstawianie Rektorowi wniosków z przeglądów jakości kształcenia.

Obszary działań Wydziałowego Zespołu i Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia to:

- ocena i weryfikacja procesu projektowania dydaktyki z uwzględnieniem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
- przegląd realizacji procesu kształcenia oraz systemu oceniania studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych,
- przegląd środków wspomagających proces kształcenia,
- analiza wniosków z przeglądu jakości kształcenia oraz wdrażanie działań naprawczych, korygujących i doskonalących,
- publikowanie informacji dotyczących powyższych obszarów.

Skład osobowy Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia powołuje Rada Wydziału na okres kadencji władz Wydziału (w skład Wydziałowego Zespołu nie wchodzi osoby powołane do Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów). Treść uchwały przekazywana jest do wiadomości Prorektora ds. Kształcenia oraz Pełnomocnika Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w terminie 14 dni od daty jej podpisania.

Wydziałowy Zespół tworzą:

1. Przewodniczący,
2. Koordynator ds. weryfikacji efektów uczenia się,

3. Grupy robocze dla kierunków: biostatystyka, dietetyka, elektroradiologia, fizjoterapia, logopedia z fonoaudiologią, pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, zdrowie publiczne, złożone z:
  - a. Koordynatora,
  - b. przedstawicieli nauczycieli akademickich,
  - c. przedstawicieli studentów,
  - d. przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych.
4. Grupa robocza dla studiów doktoranckich oraz studiów podyplomowych, złożona z:
  - a. Koordynatora,
  - b. przedstawicieli nauczycieli akademickich,
  - c. przedstawicieli doktorantów/słuchaczy studiów podyplomowych.

Za sprawne funkcjonowanie Wydziałowego Zespołu odpowiedzialny jest Przewodniczący, natomiast za organizację pracy i realizację zadań powierzonych Grupom roboczym odpowiadają poszczególni Koordynatorzy. Koordynatorzy Grup roboczych ustalają zakresy obowiązków członków Grup, wyznaczając osoby odpowiedzialne za określone obszary istotne dla jakości kształcenia. Zespoły Robocze raz do roku podczas hospitacji dokonują przeglądów programów i planów studiów na wszystkich kierunkach studiów, poziomach i profilach kształcenia w zakresie zgodności z efektami uczenia się w celu weryfikacji, czy zawierają one właściwą liczbę godzin zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów i przypisanych im punktów ECTS oraz czy zachowują zgodność z sylabusami poszczególnych przedmiotów. Zebrania Grup roboczych zwołują ich Koordynatorzy minimum raz w semestrze. Obecność członków zespołów na zebraniach jest obowiązkowa. Koordynatorzy lub wyznaczone przez nich osoby sporządzają listy obecności i protokołują zebrania. Przewodniczący Wydziałowego Zespołu opracowuje raport zbiorczy z przeglądu jakości kształcenia i przedstawia go Wydziałowej Komisji do 30 czerwca.

Wydziałowy Zespół realizuje następujące zadania:

1. w obszarze: ocena i weryfikacja procesu projektowania dydaktyki:

- a. udział w przygotowaniu nowych programów i planów studiów oraz w pracach nad doskonaleniem istniejących programów studiów.

Zatwierdzanie projektów programów i planów studiów na Wydziale odbywa się po zaopiniowaniu przez Samorząd Studentów, Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Dziekana Wydziału, a w ostateczności przez Prorektora ds. Kształcenia, co potwierdzone jest odpowiednią Uchwałą Rady Wydziału i właściwych Samorządów. Następnie programy studiów zatwierdzane są przez Senat UMB. Uzyskanie kwalifikacji I albo II stopnia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia wymaga osiągnięcia wszystkich efektów zakładanych w programie studiów. Student, doktorant lub uczestnik studiów podyplomowych osiąga wszystkie założone cele i efekty uczenia się jeżeli zrealizował i zaliczył przedmioty i moduły objęte programem studiów, w tym planem studiów. Studenci, doktoranci oraz uczestnicy studiów podyplomowych powinni mieć zapewniony odpowiedni dostęp do informacji związanych z tokiem studiów, w tym sylabusów.

- b. ocena form zajęć i proporcji liczby godzin im przypisanych, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia na danym kierunku.

2. w obszarze: przegląd realizacji procesu kształcenia i monitorowanie praktyk zawodowych:

- a. przegląd programów i planów studiów w zakresie zgodności z efektami uczenia się i sylabusami poszczególnych przedmiotów,
- b. kontrola przestrzegania obowiązujących zasad wprowadzania zmian w programach i organizacji studiów,
- c. kontrola przestrzegania zgodności harmonogramów zajęć z planami studiów,
- d. kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wykonywania prac dyplomowych, a także zasad zatwierdzania tematów prac dyplomowych i ich oceniania,
- e. kontrola systemu przechowywania (przez okres nie krótszy niż 3 lata) pisemnych prac egzaminacyjnych,
- f. przegląd tematyki i jakości prac dyplomowych,

- g. hospitacja zajęć dydaktycznych zgodnie z Regulaminem hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale,
  - h. ocena praktyk zawodowych zgodnie z Regulaminem praktyk zawodowych na Wydziale,
  - i. weryfikacja uzyskiwania efektów uczenia się oraz dostosowania ich do potrzeb rynku pracy poprzez analizę opinii interesariuszy zewnętrznych oraz wyników badania losów zawodowych absolwentów, które dostarcza Biuro Karier,
  - j. monitorowanie opinii absolwentów UMB w zakresie osiągniętych efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów odbywa się bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz okresowo - w zakresie kariery zawodowej - po roku i trzech latach od ukończenia studiów. Ankiety wypełniane przez absolwentów zawierają zestaw pytań sformułowanych pod kątem wiedzy, umiejętności i kompetencji, jakie posiadają oraz ich oczekiwań w tym zakresie,
  - k. współpraca z Biurem Karier w zakresie monitorowania opinii pracodawców i ankietyzacji potencjalnych pracodawców oceniających przygotowanie absolwentów Wydziału pod względem potrzeb rynku pracy,
  - l. ocena procesu uznawania efektów uczenia się oraz potwierdzania efektów uczenia się.
- 3. w obszarze: weryfikacja systemu oceniania studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych:**
- a. ocena dostępności Regulaminów dydaktycznych jednostek.
Regulamin dydaktyczny jednostki, który określa zasady oceniania studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych, powinien być podany do wiadomości przed rozpoczęciem zajęć z danego przedmiotu. Student, doktorant, uczestnik studiów podyplomowych ma prawo do ustnego uzasadnienia oceny, jaką otrzymał z zaliczenia lub egzaminu.
  - b. analiza ankietowych badań studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych, prowadzonych w trakcie hospitacji zajęć dydaktycznych, dotyczących opinii na temat systemu oceniania.
Procedurę dotyczącą weryfikacji systemu oceniania studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych, stanowi załącznik nr 10 do Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.
- 4. w obszarze: przeglądy środków wspomagających proces kształcenia:**
- a. analiza danych dotyczących ankietyzacji pracy Dziekanatu.
Analiza ankiet studentów poszczególnych kierunków Wydziału przeprowadzana jest przez Grupy robocze, wnioski przekazane są Przewodniczącemu Wydziałowego Zespołu, który następnie opracowuje je w postaci analizy danych w raporcie zbiorczym, przedstawionym Wydziałowej Komisji.
  - b. analiza (we współpracy z Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych) warunków dostępu studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych z niepełnosprawnością do obiektów Uczelni,
  - c. dokonanie podczas hospitacji oceny warunków kształcenia wraz z prowadzonymi badaniami ankietowymi dotyczącymi opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych na temat oceny warunków kształcenia.
- 5. w obszarze: analiza i wdrażanie wniosków z przeglądu jakości kształcenia:**
- a. opracowanie raportu zbiorczego z przeglądu jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów zawierającego w szczególności opis realizacji zadań Wydziałowego Zespołu,
  - b. wykaz dokumentacji dotyczącej jakości kształcenia, w tym: uchwały Rad Wydziałów, daty i tematy spotkań Rad Programowych, Pedagogicznych lub innych gremiów wydziałowych omawiających zagadnienia związane z jakością kształcenia, daty i tematy spotkań ze studentami, doktorantami lub uczestnikami studiów

podyplomowych, dotyczące zagadnień jakości kształcenia, raporty z hospitacji i ankietyzacji studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych.

- c. analizę wniosków z przeglądów jakości kształcenia,
- d. wnioski z funkcjonowania potwierdzenia efektów uczenia się,
- e. propozycje działań naprawczych, korygujących i doskonalących system jakości kształcenia na Wydziale
- f. przedstawienie raportu zbiorczego Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

6. w obszarze: publikowanie informacji, dotyczących powyższych obszarów:

- a. współpraca z Biurem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w zakresie publikowania informacji, dotyczących systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia,
- b. współpraca z pracownikami Dziekanatu (administratorami stron internetowych Wydziału) w zakresie publikowania informacji, dotyczących procesu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia (m.in. skład i zadania Wydziałowego Zespołu, dane kontaktowe, regulaminy hospitacji zajęć dydaktycznych, regulaminy praktyk zawodowych, harmonogramy, sylabusy, wzory ankiet, arkusze opinii uczestnika praktyki).

Przewodniczący Wydziałowego Zespołu oraz osoby wyznaczone zgłaszają informacje do publikacji administratorom strony internetowej drogą elektroniczną, a te następnie zamieszczane są na stronach internetowych Wydziału.

W skład Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia wchodzi:

1. Dziekan (jako Przewodniczący),
2. Prodziekani,
3. Inne osoby zaproszone.

Za sprawne funkcjonowanie Wydziałowej Komisji odpowiedzialny jest Przewodniczący. Dziekan ustala zakresy obowiązków poszczególnych Prodziekarów odpowiedzialnych za określone obszary, istotne dla jakości kształcenia. Zebrania Wydziałowej Komisji (będącej jednocześnie Zespołem Dziekańskim) zwołuje Przewodniczący. Obecność Prodziekarów na zebraniach jest obowiązkowa. W zebraniach mogą uczestniczyć inne zaproszone osoby, w tym kierownik Dziekanatu. Osoba wyznaczona przez Dziekana sporządza listę obecności i protokołuje przebieg zebrania.

W oparciu o raport zbiorczy przedłożony przez Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu oraz wyniki działań własnych, Wydziałowa Komisja opracowuje wnioski z powyższych analiz i przedstawia je do zatwierdzenia Radzie Wydziału w postaci raportu końcowego z przeglądu jakości kształcenia wraz z postulatami działań korygujących, naprawczych i doskonalących.

Po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału, raport końcowy jest przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Uczelniany Zespół przygotowuje raport podsumowujący z przeglądu jakości kształcenia, obejmujący analizę działalności Wydziałowych Zespołów i Wydziałowych Komisji oraz zadań własnych Uczelnianego Zespołu, a następnie przedstawia go Rektorowi i Senatowi.

Decyzję o wprowadzaniu działań naprawczych, korygujących i doskonalących system jakości kształcenia na Wydziale, zaproponowanych przez Wydziałowy Zespół lub Wydziałową Komisję, podejmuje Rada Wydziału w drodze Uchwały, zaś w ramach Uczelni podejmuje Senat w drodze Uchwały.

Propozycje działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia może wносить każdy członek społeczności akademickiej, w formie pisemnej bądź drogą elektroniczną, do Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Komisja Wydziałowa realizuje następujące zadania:

1. w obszarze określenia polityki zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale:

- a. dbałość o spełnianie wymagań w zakresie kompetencji merytorycznych kadry dydaktycznej prowadzącej kształcenie na danym kierunku studiów,

- b. wskazanie osób odpowiedzialnych za zdefiniowanie kompetencji, umiejętności i wiedzy, jakie powinien posiadać absolwent (tj. zamierzonych efektów uczenia się) na poszczególnych kierunkach, w tym także efektów uczenia się dotyczących praktyk zawodowych i procesu dyplomowania oraz na studiach doktoranckich i podyplomowych (na czas określony przez Dziekana),
- c. dbałość o wyposażenie studentów w umiejętności zawodowe, wiedzę i kompetencje społeczne w zakresie kierunków prowadzonych na Wydziale, zgodnie ze standardami kształcenia, uchwałami Senatu, Polską Ramą Kwalifikacji oraz strategią międzynarodowej kooperacji dydaktyczno-naukowej przy współudziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w celu świadczenia jak najlepszej opieki prozdrowotnej,
- d. dbałość o prowadzenie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w celu kształcenia nowych umiejętności, niezbędnych na rynku pracy w systemie kształcenia ustawicznego,
- e. dbałość o rozbudowę bazy dydaktycznej na terenie szpitali klinicznych, aptek i innych jednostek związanych ze specyfiką prowadzonych kierunków,
- f. dbałość o prowadzenie badań naukowych oraz kształcenie pracowników naukowo-dydaktycznych we współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi,
- g. wprowadzanie i utrzymywanie standardów obowiązujących w Zjednoczonej Europie w zakresie działalności dydaktycznej, naukowej i opieki zdrowotnej,
- h. sporządzenie analizy SWOT wykazującej silne i słabe strony Wydziału oraz szanse i zagrożenia.

2. w obszarze analizy danych, wynikających z działalności Wydziałowego Zespołu:

- a. ocena wraz z podsumowaniem pracy Wydziałowego Zespołu,
- b. ocena postulowanych przez Wydziałowy Zespół zmian w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.

3. w obszarze analizy danych od Kierowników jednostek oraz z Działu Informatyki:

- a. analiza wyników badań ankietowych dotyczących opinii prowadzącego o grupie studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne.

Ankiety są dobrowolne i powinny być przeprowadzane po zakończeniu zajęć (ćwiczeń lub seminariów) z poszczególnych przedmiotów. W przypadku zajęć trwających jeden lub dwa semestry - po zakończeniu jednego lub obu semestrów, chyba, że w trakcie zajęć doszło do zmiany prowadzącego zajęcia. Wyniki tej ankietyzacji mogą być wykorzystane przy konieczności dokonywania indywidualnej analizy oceny pracownika naukowo-dydaktycznego w sytuacjach spornych.

- b. analiza wyników ankietyzacji procesu dydaktycznego, w tym oceny osób prowadzących zajęcia.

Ankietyzacja zajęć dydaktycznych (ćwiczeń, seminariów, wykładów) oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych ma służyć poznaniu opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych na temat zajęć dydaktycznych oraz osób je prowadzących, a także jakości sprawowanej opieki dydaktycznej i naukowej. Ankietyzacji podlegają wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone na Wydziale (na wszystkich kierunkach, poziomach i profilach kształcenia oraz studiach podyplomowych). Zakres merytoryczny pytań zawartych w ankietach ustalany jest w wyniku konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wypełnianie ankiet dydaktycznych przez studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych jest dobrowolne, anonimowe i odbywa się w formie elektronicznej po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych (w przypadku ankietyzacji zajęć dydaktycznych) oraz raz w roku (w przypadku ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i

naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych). Anonimowa ankieta jest dostępna w systemie informatycznym Uczelni. Szczegółowe wyniki ankiet są przekazywane wraz z ich opracowaniem z Działu Informatyki i Teletransmisji UMB do Dziekanów (dane dotyczące Wydziałów) oraz do Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a następnie Przewodniczącego Uczelnianego Zespołu (dane dotyczące całej Uczelni) i zawarte zostaną w raportach z przeglądu jakości kształcenia (raporcie końcowym Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, przedstawianym Radzie Wydziału oraz raporcie podsumowującym z przeglądu jakości kształcenia Uczelnianego Zespołu, przedstawianym Senatowi). Wyniki ankiety w szczególności służą:

- okresowej ocenie nauczycieli akademickich, jako jedno z kryteriów branych pod uwagę,
- do identyfikacji mocnych i słabych stron procesu kształcenia na UMB, w tym jakości systemu opieki dydaktycznej i naukowej,
- do podjęcia działań naprawczych i doskonalących (indywidualnych i instytucjonalnych),
- do wyłonienia i nagradzania najlepszych nauczycieli akademickich.

4. w obszarze analizy dostępu do Biblioteki i jakości księgozbioru:

- a. analiza danych dotyczących dostępu do Biblioteki i jakości księgozbioru i przedstawienie wyników w raporcie końcowym,
- b. przekazanie do Biblioteki UMB informacji o tytułach książek, które Biblioteka powinna zakupić do kolekcji podręczników.

5. w obszarze oceny realizacji zakładanych efektów uczenia się:

- a. dziekańskie hospitacje zajęć dydaktycznych.
- b. Informacje o hospitacjach (w tym interwencyjnych) oraz kopia karty z hospitacji są przekazywane do Wydziałowego Zespołu oraz Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.
- c. ocena skuteczności osiągania założonych efektów uczenia się.

Dziekan po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich, wyrażonych w arkuszach pn. „Weryfikacja i ocena realizacji efektów uczenia się”, a także po analizie odsetka zaliczeń poszczególnych etapów danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia, przedkłada Radzie Wydziału ocenę realizacji zakładanych efektów uczenia się, jako składową raportu końcowego z przeglądu jakości kształcenia. Wnioski z tej oceny uwzględnia się przy doskonaleniu programu studiów.

- d. nadzór nad kompetencjami kadry dydaktycznej w oparciu o dane pozyskane od Uczelnianej oraz Wydziałowej Komisji ds. Oceny Kadry na podstawie kryteriów określonych w Statucie UMB oraz Zarządzeniu Rektora UMB (co 4 lata lub na wniosek Rektora).

6. w obszarze formułowania wniosków z przeglądu jakości kształcenia na Wydziale:

- a. zlecenie przeprowadzenia dodatkowych, niezapowiedzianych kontroli dokumentacji, dotyczącej jakości kształcenia lub weryfikacji przypadków dyskryminacji, mobbingu lub molestowania,
- b. opracowanie wniosków z przeglądu jakości kształcenia na Wydziale, stanowiących składową raportu końcowego,
- c. ocena wdrażania działań naprawczych, korygujących i doskonalących system jakości na Wydziale, stanowiąca składową raportu końcowego,
- d. opracowanie postulatów aktualnych działań naprawczych, korygujących i doskonalących system jakości kształcenia na Wydziale, stanowiących składową raportu końcowego,
- e. opracowanie analizy SWOT obejmującej mocne i słabe strony kształcenia na Wydziale oraz szanse i zagrożenia dla jego rozwoju, stanowiącej składową raportu końcowego,

- f. przekazywanie Prorektorowi ds. Kształcenia oraz Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia uchwał Rad Wydziału, związanych z jakością kształcenia oraz protokołów z posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Rad Programowych w terminie 14 dni od daty ich podpisania oraz informacji o terminach posiedzeń Rad Pedagogicznych.

Reasumując, za jakość kształcenia w Uczelni odpowiedzialna jest cała społeczność akademicka. Ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości skoncentrowana jest wokół cyklicznych działań Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji i Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Procedura dotycząca zatwierdzania, monitorowania oraz okresowych przeglądów programów studiów, w tym planów studiów oraz ich zgodności z efektami uczenia się została określona w załączniku nr 2 do Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB oraz w innych aktach wewnętrznych.

Tworzenie programu studiów odbywa się przy uwzględnieniu aktualnych przepisów wynikających z obowiązującego prawa oraz wyników monitoringu realizacji i okresowego przeglądu programu studiów, będących podstawą tworzenia propozycji jego zmian. W procesie opracowania propozycji zmian w programie studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni (kadra dydaktyczna i studenci), jak i zewnętrzni (przedstawiciele pracodawców), a także uwzględniane są wyniki monitoringu karier zawodowych absolwentów i trendów na współczesnym rynku pracy.

Opracowywanie i uaktualnienie programów i planów studiów (na kolejne cykle kształcenia) należy do zadań Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów na kierunku Położnictwo. Jej stałymi członkami są przedstawiciele pracowników naukowo-dydaktycznych oraz studentów. Komisja może dokonywać zmian w zakresie doboru treści, form i metod prowadzenia zajęć oraz dostosowania programu studiów do oczekiwań interesariuszy. Jednocześnie, opinie nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów i pracodawców dotyczące programu studiów pozyskiwane są w ramach działalności Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Biura Karier, Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Działu Spraw Studenckich oraz anonimowych ankiet studenckich. Propozycje zmian do programu studiów obowiązującego od nowego cyklu kształcenia są następnie dyskutowane i zatwierdzane przez Radę Wydziału. Program studiów na nowy cykl kształcenia zatwierdza ostatecznie Senat UMB.

Interesariusze wewnętrzni coraz interesariusze zewnętrzni również biorą udział w systematycznej ocenie jakości programu studiów. Propozycje działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia może wносить każdy członek społeczności akademickiej, w formie pisemnej bądź drogą elektroniczną, do Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Zgodnie z zapisami Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, co roku po zakończonych zajęciach kierownik jednostki lub osoba odpowiedzialna za dany przedmiot dokonuje weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się. Opinie kadry dydaktycznej są również zbierane w ankietach podczas hospitacji zajęć dokonywanych przez grupę roboczą Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a także wyrażane w ankiecie dotyczącej pn. „Opinia prowadzącego o grupie studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne”.

Członkowie ww. Zespołu dokonują okresowego przeglądu (nie rzadziej niż raz w roku) planu i programu studiów w zakresie zgodności z efektami uczenia się, wskaźnikami ilościowymi i sylabusami poszczególnych przedmiotów. Wyniki tego przeglądu, jak również oceny hospitowanych zajęć i opinii absolwentów, wraz z postulatami działań doskonalących lub naprawczych przedstawiane są w postaci raportu zbiorczego i przekazywane Wydziałowej Komisji jako jeden z punktów przeglądu jakości kształcenia. Wydziałowa Komisja analizuje uzyskane dane wraz z wynikami analiz anonimowych ankiet studenckich i opinii pracodawców, a ostateczne wnioski z przeglądu jakości kształcenia (w tym jakości programu studiów) wraz z propozycjami działań doskonalących lub naprawczych przedstawia do zatwierdzenia Radzie Wydziału w postaci raportu końcowego. Wnioski z raportu końcowego

wykorzystywane są przez Wydziałową Komisję ds. Programów Studiów przy tworzeniu programów i planów studiów na kolejny cykl kształcenia.

Studenci mają możliwość kilkukrotnego wyrażenia swojej opinii na temat programu studiów, warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się: wypełniając ankiety podczas hospitacji zajęć, uczestnicząc w ankiecie oceny zajęć dydaktycznych – po zakończeniu cyklu zajęć z danego przedmiotu oraz oceniając system opieki dydaktycznej i naukowej – raz w roku. Ankiety są wypełniane w wersji elektronicznej, anonimowo i dobrowolnie. Wyniki ankietyzacji są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia i wnioski znajdują się w raporcie końcowym ww. Komisji.

Absolwenci kierunku Położnictwo mają możliwość wyrażenia opinii o uzyskanych w toku studiów wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach w ankietach, które wypełniają bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz 1 rok i 3 lata po ukończeniu studiów. Uzyskane wyniki Biuro Karier przekazuje do Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, który przedstawia wnioski w raporcie. Pracodawcy i potencjalni pracodawcy okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) są proszeni o opinię w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych kierunku do potrzeb rynku pracy. Raport z 2019 r. został przygotowany przez INDEKS Ośrodek Badań Społecznych w Poznaniu. W raporcie dokonano analizy kompetencji kierunkowych absolwentów UMB. Kompetencje były oceniane w skali pięciostopniowej, gdzie 1 oznaczało najniższą ocenę, a 5 - najwyższą. Zarówno pracodawcy zatrudniający absolwentów tego kierunku jak i pracodawcy, którzy zamierzają zatrudnić absolwentów kierunku Położnictwo bardzo wysoko ocenili kompetencje kierunkowe.

Wszelkie zmiany w programach i planach studiów, a także uchwały Rad Wydziału, dotyczące realizacji polityki zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia są przekazywane do wiadomości Prorektora ds. Kształcenia oraz Pełnomocnika Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w terminie 14 dni od daty wprowadzenia zmiany lub podpisania uchwały.

Dostosowanie procesu kształcenia do przepisów obowiązującego prawa oraz wyniki monitorowania i okresowych przeglądów jakości kształcenia na kierunku Położnictwo stały się podstawą wprowadzenia w cyklach kształcenia rozpoczynających się od roku akad. 2019/2020, działań doskonalących, zgodnych z aktualnie obowiązującym, nowym standardem kształcenia dla kierunku Położnictwo.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony <i>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pozytywne oceny PKA oraz KRASzPiP 2. Wysoka ocena parametryczna (kategoria A) Wydziału; 3. Rozpoznawalna marka i prestiż Uczelni. 	<p>Słabe strony <i>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt mała liczba samodzielnych pracowników naukowych reprezentujących dyscyplinę nauk o zdrowiu.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Pozytywne oceny studentów ocenianego kierunku dotyczące jakości kształcenia na Wydziale. 5. Wzrost liczby kandydatów, chcących studiować na ocenianym kierunku studiów na studiach I stopnia, pomimo negatywnych trendów demograficznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Brak zajęć dydaktycznych w języku angielskim. 3. Niezadawalający poziom wiedzy kandydatów na studia, wynikający z niedostatecznego poziomu kształcenia na niższych poziomach edukacji oraz z odpływu najzdolniejszych uczniów do innych uczelni/wydziałów. 4. Brak oferty studiów skierowanej do studentów z zagranicy. 5.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse <i>należy wskazać nie więcej niż pięć najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój współpracy międzynarodowej w zakresie naukowo-badawczym. 2. Wzrastająca liczba uzyskiwanych grantów zewnętrznych. 3. Podjęcie starań o uzyskanie licznych akredytacji międzynarodowych. 4. Rosnąca mobilność międzynarodowa studentów stwarzająca szanse na pozyskiwanie zagranicznych kandydatów na studia. 	<p>Zagrożenia <i>należy wskazać nie więcej niż pięć czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duża konkurencja ze strony uczelni publicznych i niepublicznych działających na terenie Białegostoku i województwa podlaskiego. 2. Małe szanse na zwiększenie popytu wśród studentów zagranicznych ze względu na brak oferty w języku angielskim; 3. Bariery komunikacyjne, np. brak lotniska międzynarodowego, które ograniczają proces umiędzynarodowienia na Wydziale. 4. Migracja najlepszych kandydatów na studia poza region i za granicę. 5. Konieczność obniżenia kryteriów dopuszczających do studiowania na WNoZ w celu zwiększenia liczby kandydatów na studia.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsce)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁵

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	31	36	---	---
	II	25	57	---	---
	III	30	53	---	---
	IV	---	---	---	---
II stopnia	I	20	---	---	---
	II	16	25	---	---
jednolite studia magisterskie	I	---	---	---	---
	II	---	---	---	---
	III	---	---	---	---
	IV	---	---	---	---
	V	---	---	---	---
	VI	---	---	---	---
Razem:		122	171	---	---

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018/2019	36	26	---	---
	2017/2018	33	25	---	---
	2016/2017	34	29	---	---
II stopnia	2018/2019	28	29	---	---
	2017/2018	20	18	---	---

⁵ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	2016/2017	20	20	---	---
jednolite studia magisterskie	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---
Razem:		171	147	---	---

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ((Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).⁶

STUDIA I STOPNIA

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2019/2020

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/ 180 punktów
Łączna liczba godzin zajęć	4786
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	134
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	145,5
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	15
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	1
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	46
Wymiar praktyk zawodowych	1200 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2018/2019

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6/180
Łączna liczba godzin zajęć	4816
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	145
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	173,5
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	16
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	0
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych	1200
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	30h / rok przedmiot nieobowiązkowy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2017/2018

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów / 180 punktów
Łączna liczba godzin zajęć	4814
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	145
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	173
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	16
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	0

łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych	1200 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	30 h / rok przedmiot nieobowiązkowy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

STUDIA II STOPNIA

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2018/2019

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4/120
łączna liczba godzin zajęć	1395
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	112
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	66
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	19
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	6
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	8
Wymiar praktyk zawodowych	160 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁷**Cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2019/2020**

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Podstawy opieki położniczej	Wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	515	18
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	Wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	870	31
Neonatologia i opieka neonatologiczna	Wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe BN,	220	8
Anatomia	Wykłady , ćwiczenia BN,	75	3
Komunikowanie interpersonalne	Seminaria, BN	25	1
Patologia	Wykłady, ćwiczenia, BN	60	2
Biofizyka	Wykłady, ćwiczenia, BN	25	1
Biochemia	Wykłady, ćwiczenia, BN	25	1
Fizjologia	Wykłady, ćwiczenia, BN	95	4
Embriologia	Wykłady, ćwiczenia, BN	30	1
Genetyka	Wykłady, BN	45	1
Język angielski	Ćwiczenia, BN	140	5
Mikrobiologia	Wykłady, ćwiczenia, BN	25	1
Parazytologia	Wykłady, ćwiczenia, BN	25	1
Promocja zdrowia	Wykłady, seminaria, zajęcia praktyczne, BN	50	3
Badanie fizykalne	Wykłady, ćwiczenia, BN	60	2
Dietetyka	wykłady ,BN	35	1
Radiologia	Wykłady, ćwiczenia, BN	35	1

⁷Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

System informacji w ochronie zdrowia	Wykłady, BN	20	1
Chirurgia	Wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	130	6
Farmakologia	Wykłady, ćwiczenia, BN	60	3
Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne	Wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	140	6
Choroby wewnętrzne	Wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	130	5
Położnictwo i opieka położnicza	Wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	425	14
Seksuologia	Wykłady, ćwiczenia, BN	25	1
Badania naukowe w położnictwie	Wykłady, ćwiczenia, BN	50	2
Prawo	wykłady	30	1
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	Wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	140	6
Ginekologia i opieka ginekologiczna	Wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	370	12,5
Onkologia ginekologiczna	Wykłady, zajęcia praktyczne, BN	45	1,5
Psychiatria	Wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	115	5
Profilaktyka chorób zakaźnych w położnictwie i ginekologii	Wykłady, BN	20	0,5
Organizacja pracy położnej	Wykłady, BN	20	1
Podstawowa opieka zdrowotna	Wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, BN	190	7
Podstawy ratownictwa medycznego	Wykłady, ćwiczenia, BN	55	2

Rehabilitacja w położnictwie i ginekologii	Wykłady, zajęcia praktyczne, BN	60	2,5
Rehabilitacja w neonatologii	Wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, BN	25	1
Zakażenia szpitalne	wykłady, BN	10	1
Zajęcia fakultatywne:			
Język migowy/ Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	Seminaria, BN	30	1
Etyka zawodu położnej	Wykłady, seminaria, BN	50	2
Razem:		4495	167

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Razem:			

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, którą poprzedziła bieżąca ocena oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)¹⁰							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							

¹⁰ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).

6. Wykaz osiągnięć, których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym

przeглядom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeглядów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiaganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiagania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

70 LAT

Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku